

HRVATSKA BANKA ZA OBNOVU I RAZVITAK

Godišnji financijski izvještaji za 2015. godinu

Zagreb, ožujak 2016. godine

Sadržaj

	Stranica
Godišnje izvješće Grupe Hrvatska banka za obnovu i razvitak	1
Odgovornost za financijske izvještaje	50
Izvješće neovisnog revizora	51
Financijski izvještaji Grupe:	53
Izvještaj o dobiti i gubitku	53
Izvještaj o dobiti i gubitku te ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	54
Izvještaj o financijskom položaju	55
Izvještaj o novčanim tokovima	56
Izvještaj o promjenama na kapitalu	57
Financijski izvještaji Banke:	58
Izvještaj o dobiti i gubitku	58
Izvještaj o dobiti i gubitku te ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	59
Izvještaj o financijskom položaju	60
Izvještaj o novčanim tokovima	61
Izvještaj o promjenama na kapitalu	62
Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija	63 – 187
Dodatak – Financijsko poslovanje Grupe HKO	188 –191

Hrvatska banka za
obnovu i razvitak

**Godišnje izvješće
Grupe Hrvatska banka za obnovu i razvitak
za 2015. godinu**

Ožujak 2016. godine

SADRŽAJ

IZJAVA OSOBA ODGOVORNIH ZA SASTAVLJANJE GODIŠNJEG IZVJEŠĆA	3
UVOD	4
OPĆI PODACI	5
KORPORATIVNO UPRAVLJANJE	8
HRVATSKA BANKA ZA OBNOVU I RAZVITAK	10
OSTVARENI REZULTATI	10
NOVE MJERE I PROGRAMI	11
MALI I SREDNJI PODUZETNICI – NAJBROJNIJI KORISNICI HBOR-ovih SREDSTAVA	14
KREDITIRANJE PROJEKATA SUFINANCIRANIH IZ EU FONDOVA	14
KREDITIRANJE PROJEKATA VEZANIH ZA UNAPREĐENJE INFRASTRUKTURE	14
FONDOVI ZA GOSPODARSKU SURADNJU	15
PLAN ULAGANJA U EUROPU	15
POSLOVI OSIGURANJA IZVOZA U 2015. GODINI	17
NEKI OD PODRŽANIH PROJEKATA	22
PRIBAVLJANJE SREDSTAVA: OSIGURANI POVOLJNI IZVORI FINANCIRANJA	24
UPRAVLJANJE RIZICIMA	24
KONTROLA I REVIZIJA	28
FUNKCIJA PRAĆENJA USKLAĐENOSTI	28
LJUDSKI POTENCIJALI	29
OSTALE AKTIVNOSTI	30
GRUPA HRVATSKO KREDITNO OSIGURANJE	33
HRVATSKO KREDITNO OSIGURANJE D.D. I POSLOVNI INFO SERVIS D.O.O.	33
NAČELA FINACIJSKOG IZVJEŠTAVANJA	37
PREGLED FINACIJSKOG POSLOVANJA U 2015. GODINI	37
OSVRT NA FINACIJSKO POSLOVANJE GRUPE	38

Hrvatska banka za obnovu i razvitak

IZJAVA OSOBA ODGOVORNIH ZA SASTAVLJANJE GODIŠNJEG IZVJEŠĆA

Prema našem saznanju Godišnje izvješće za 2015. godinu sadrži istinit prikaz razvoja i rezultata poslovanja i položaja Hrvatske banke za obnovu i razvitak i Grupe te opis najznačajnijih rizika i neizvjesnosti kojima su Hrvatska banka za obnovu i razvitak i Grupa izloženi.

Član Uprave

Goran Filipić

Članica Uprave

Martina Jus

Predsjednik Uprave

Dušan Tomašević

U Zagrebu, 15. ožujka 2016. godine

IZVJEŠĆE POSLOVODSTVA ZA 2015. GODINU

UVOD

Godišnje izvješće obuhvaća sažetak financijskih informacija, opis poslovanja te revidirane Godišnje financijske izvještaje zajedno s Izvještajem neovisnog revizora za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine. Revidirani financijski izvještaji prikazani su za Grupu Hrvatska banka za obnovu i razvitak i Hrvatsku banku za obnovu i razvitak.

Pravni status

Godišnje izvješće uključuje godišnje financijske izvještaje pripremljene sukladno Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja i Zakonu o računovodstvu te revidirane sukladno Međunarodnim revizijskim standardima. Usklađenost Godišnjeg izvješća s Godišnjim financijskim izvještajima potvrđena je od strane revizora, a sukladno članku 17. Zakona o računovodstvu.

Tečajna lista

U svrhu preračunavanja iznosa u stranim valutama u kunske iznose korišten je srednji tečaj Hrvatske narodne banke:

31. prosinca 2015.	1 EUR = 7,635047 HRK	1 USD = 6,991801 HRK
31. prosinca 2014.	1 EUR = 7,661471 HRK	1 USD = 6,302107 HRK

Kratice

U Godišnjem izvješću Hrvatska banka za obnovu i razvitak spominje se i kao „Banka“ ili „HBOR“, a Grupa Hrvatska banka za obnovu i razvitak i kao „Grupa“ ili „Grupa HBOR“.

<i>CIP</i>	<i>Okvirni program za konkurentnost i inovacije (Competitiveness and Innovation Framework Programme)</i>
<i>EAPB</i>	<i>Europska udruga javnih banaka (European Association of Public Banks)</i>
<i>EIB</i>	<i>Europska investicijska banka (European Investment Bank)</i>
<i>EIF</i>	<i>Europski investicijski fond (European Investment Fund)</i>
<i>ELTI</i>	<i>Europska udruga dugoročnih investitora (European long-term investors association)</i>
<i>EUR</i>	<i>Euro</i>
<i>FGS</i>	<i>Fondovi za gospodarsku suradnju</i>
<i>HAMAG BICRO</i>	<i>Hrvatska agencija za malo gospodarstvo, inovacije i investicije</i>
<i>HANFA</i>	<i>Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga</i>
<i>HNB</i>	<i>Hrvatska narodna banka</i>
<i>IDFC</i>	<i>Međunarodni klub za financiranje razvoja (International Development Finance Club)</i>
<i>KfW</i>	<i>Njemačka kreditna banka za obnovu (Kreditanstalt für Wiederaufbau)</i>
<i>KN</i>	<i>Kuna</i>

MSP	<i>Malo i srednje poduzetništvo/Mali i srednji poduzetnici</i>
NEFI	<i>Mreža europskih financijskih institucija za MSP (Network of European Financial Institutions for SMEs)</i>
RH	<i>Republika Hrvatska</i>
Vlada RH	<i>Vlada Republike Hrvatske</i>

OPĆI PODACI

Osnivanje

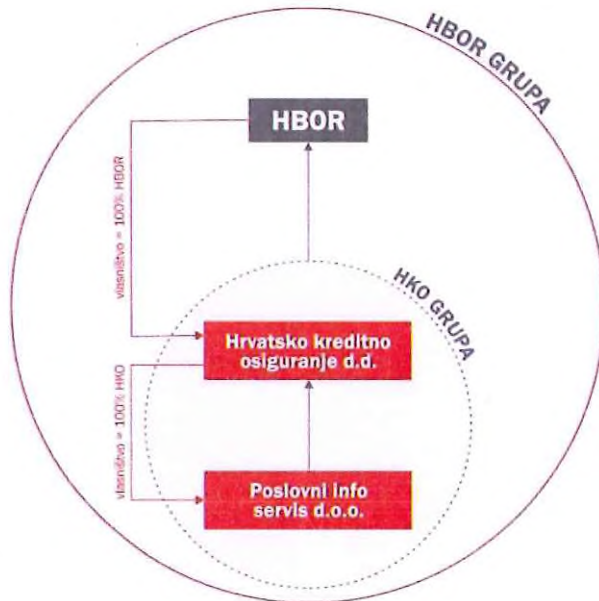
HBOR je osnovan 12. lipnja 1992. godine donošenjem Zakona o Hrvatskoj kreditnoj banci za obnovu (HKBO). Izmjenama i dopunama Zakona u prosincu 1995. godine, Banka mijenja naziv u Hrvatska banka za obnovu i razvitak. U prosincu 2006. godine Hrvatski sabor je donio Zakon o Hrvatskoj banci za obnovu i razvitak koji je stupio na snagu 28. prosinca 2006. godine. Hrvatski sabor je 15. veljače 2013. godine donio Zakon o izmjeni Zakona o Hrvatskoj banci za obnovu i razvitak kojim je izmijenjen sastav Nadzornog odbora, odnosno Nadzorni odbor HBOR-a je povećan za jednog člana – ministra nadležnog za regionalni razvoj i fondove Europske unije te sada ukupno broji deset članova.

Grupa Hrvatska banka za obnovu i razvitak

HBOR je matično društvo Grupe Hrvatska banka za obnovu i razvitak koja je formirana tijekom 2010. godine. Grupu uz matično društvo čine Hrvatsko kreditno osiguranje d.d. (HKO d.d.) i Poslovni info servis d.o.o. (PIS d.o.o.).

naziv	uloga unutar grupe	% povezanosti	sjedište	poslovne aktivnosti
Hrvatsko kreditno osiguranje d.d.	ovisno društvo, neposredna kapitalna povezanost	100% s HBOR-om	Republika Hrvatska	osiguravanje inozemnih i domaćih kratkoročnih potraživanja poslovnih subjekata vezanih za isporuke roba i usluga
Poslovni info servis d.o.o.	ovisno društvo, posredna kapitalna povezanost	100% s Hrvatskim kreditnim osiguranjem d.d.	Republika Hrvatska	izrada analiza, procjena kreditnih rizika i pružanje informacija o kreditnoj sposobnosti

Struktura Grupe – shematski prikaz

Strateški ciljevi Banke

HBOR poslovanjem u okviru svojih ovlasti i nadležnosti potiče sustavni, održivi i ravnomjeran gospodarski i društveni razvitak, sukladno općim strateškim ciljevima Republike Hrvatske.

Prioritetna područja djelovanja

- Poticanje utemeljenja i razvoja malog i srednjeg poduzetništva
- Poticanje izvoza
- Razvitak turizma
- Financiranje inovacija i razvoja novih tehnologija
- Financiranje razvitka poljoprivrede
- Poticanje korištenja EU fondova
- Financiranje projekata zaštite okoliša, energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije

Pregled najvažnijih financijskih pokazatelja kroz pet poslovnih godina
- u milijunima kuna - prema revidiranim podacima

	2015.	2014.	2013.	2012.	2011.
Ukupna imovina	25.552,8	25.786,0	26.168,2	25.767,2	22.012,9
Bruto krediti	24.722,8	24.721,4	24.941,6	24.107,0	23.005,9
Ukupna glavnica	9.664,6	9.431,0	8.888,3	8.110,7	7.340,9
Ukupni prihodi	927,3	926,7	989,1	985,2	958,1
Ukupni rashodi	(721,0)	(757,5)	(799,8)	(851,2)	(811,0)
Dobit	206,3	169,2	189,3	134,0	147,1
Kamatni prihodi	874,0	905,0	956,7	967,6	897,8
Kamatni rashodi	(474,5)	(490,1)	(520,9)	(555,8)	(563,9)
Neto kamatni prihod	399,5	414,9	435,8	411,8	333,9

Revizija

Reviziju nekonsolidiranih i konsolidiranih Godišnjih financijskih izvještaja HBOR-a za 2015. godinu obavilo je revizorsko društvo Ernst & Young d.o.o. te o tome izrazilo pozitivno mišljenje u Izvještaju neovisnog revizora.

Revizorsko društvo također je izrazilo i mišljenje da se financijske informacije prikazane u ovom Godišnjem izvješću u svim odrednicama podudaraju sa spomenutim financijskim izvještajima za 2015. godinu.

Kreditni rejting, 31. prosinca 2015.

- Ba1 rejting agencije Moody's
- BB rejting agencije Standard & Poor's

Područni uredi

- Područni ured za Slavoniju i Baranju
- Područni ured za Dalmaciju
- Područni ured za Istru

- Područni ured za Liku
- Područni ured za Primorje i Gorski kotar

Broj zaposlenih

Na dan 31.12.2015. godine u HBOR-u je bilo zaposleno 342 radnika.

Na dan 31.12.2015. godine u Grupi HBOR bilo je zaposleno 357 radnika.

KORPORATIVNO UPRAVLJANJE

Usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima te pridržavanje internih pravila osnova su odgovornog korporativnog upravljanja i nužan preduvjet za održivu uspješnost poslovanja. HBOR sustavno prati zakonsku regulativu i najbolju praksu na području korporativnog upravljanja te istu ugrađuje u svoje poslovanje sukladno principima i načelima dobrog bankarskog poslovanja.

Sukladno načelima javnosti poslovanja financijski izvještaji Banke i Grupe u izvještajnom razdoblju bili su objavljeni na Internet stranicama HBOR-a i Luksemburške burze. Godišnja financijska izvješća HBOR-a na nekonsolidiranoj i konsolidiranoj osnovi utvrđuje Nadzorni odbor te ih podnosi na potvrdu Hrvatskom saboru. Godišnje se provodi ocjena rejtinga HBOR-a od strane dvije međunarodne nezavisne rejting agencije (Standard & Poor's, Moody's). Sukladno Zakonu o pravu na pristup informacijama, HBOR dostavlja izvješće o provedbi zakona Povjereniku za informiranje.

U izvještajnom razdoblju dužnosti, odgovornosti i ovlasti članova Uprave i Nadzornog odbora bile su regulirane Zakonom o HBOR-u (NN 138/06) i Zakonom o izmjenama Zakona o HBOR-u (NN 25/13) i detaljnije razrađene u Statutu HBOR-a. Uprava i Nadzorni odbor ostvaruju uspješnu suradnju koja se očituje u otvorenoj raspravi, a temelj suradnje čini pravodobno podnošenje savjesno pripremljenih izvješća Nadzornom odboru u pisanom obliku. Zakonom i Statutom HBOR-a te odlukama Nadzornog odbora određene su vrste poslova koje HBOR obavlja samo uz prethodnu suglasnost Nadzornog odbora.

Nadzorni odbor utvrđuje načela poslovne politike i strategije, nadzire vođenje poslova banke, donosi kreditne politike HBOR-a, utvrđuje godišnje financijske izvještaje, razmatra izvješća unutarnje revizije, vanjskih neovisnih revizora i izvješća Državnog ureda za reviziju. Nadzorni odbor također prati i kontrolira zakonitost rada Uprave te imenuje i opoziva predsjednika i članove Uprave. Nadzorni odbor u izvještajnom razdoblju činilo je deset članova i to šest ministara Vlade Republike Hrvatske, tri saborska zastupnika te predsjednik Hrvatske gospodarske komore. Uz Nadzorni odbor u izvještajnom razdoblju djelovao je i Revizorski odbor osnovan od strane Nadzornog odbora sukladno Zakonu o reviziji.

Upravu HBOR-a čine 3 člana od kojih je jedan predsjednik Uprave. Uprava zastupa, vodi poslove i raspolaze imovinom HBOR-a te je dužna i ovlaštena poduzeti sve radnje i donijeti sve odluke koje smatra potrebnim za zakonito i uspješno vođenje poslova. Uprava je također zadužena za donošenje normativnih akata kojima se utvrđuje način rada i unutarnja organizacija HBOR-a, donošenje programa kreditiranja, donošenje pojedinačnih odluka o odobrenju kredita i drugih financijskih poslova, odlučivanje o imenovanju i opozivu radnika s

posebnim ovlaštenjima, odlučivanje o pravima i obvezama radnika te izvješćivanje Nadzornog odbora.

Radi osiguranja što efikasnijeg i kvalitetnijeg upravljanja rizicima te svođenja rizika na najmanju mjeru, pri Upravi Banke djeluju i sljedeći odbori: Odbor za upravljanje aktivom i pasivom, Odbor za procjenu i mjerenje kreditnog rizika, Odbor za upravljanje informacijskim sustavom i Odbor za upravljanje poslovnim promjenama.

Sustav unutarnjih kontrola organiziran je kroz neovisne organizacijske jedinice:

- Neovisna organizacijska jedinica za upravljanje rizicima provodi utvrđivanje, procjenu, odnosno mjerenje, nadzor i kontrolu rizika kojima je HBOR u svom poslovanju izložen ili bi mogao biti izložen
- Unutarnja revizija HBOR-a kao neovisna organizacijska jedinica provodi provjeru adekvatnosti upravljanja rizicima i sustava unutarnjih kontrola, uključujući i funkciju kontrole rizika i funkciju praćenja usklađenosti, primjenu unutarnjih politika i procedura, te postupke u svezi sprječavanja pranja novca.
- Neovisna funkcija praćenja usklađenosti organizira, koordinira i usmjerava aktivnosti praćenja usklađenosti na razini HBOR-a, savjetuje o pitanjima usklađenosti, upravlja mjerama koje se poduzimaju radi umanjivanja rizika usklađenosti, objedinjuje podatke o praćenju usklađenosti, identificira i ocjenjuje rizike usklađenosti i o tom redovito podnosi izvješća. Osnovna zadaća funkcije praćenja usklađenosti je ograničiti rizik neusklađenosti i na taj način ograničiti i njegove negativne posljedice, osigurati usklađenost svih internih akata i poslovnih procesa s relevantnim propisima te promicati načela etičnog poslovanja.

Kodeksom ponašanja HBOR-a propisane su specifične vrijednosti i pravila za prevenciju korupcije i osiguranje profesionalnog ponašanja, te je predviđena mogućnost prijave po osnovi kršenja Kodeksa. Obrazac za prijavu, adresa elektroničke pošte za zaprimanje prijave i opis načina podnošenja prijave dostupni su na Internet i intranet stranicama HBOR-a. Osoba odgovorna za praćenje usklađenosti podnosi godišnje izvješće o podnesenim prijavama i pokrenutim postupcima u vezi s prijavama po osnovi kršenja Kodeksa ponašanja. Kodeksom korporativnog upravljanja uspostavljeni su standardi korporativnog upravljanja i transparentnosti poslovanja HBOR-a i njihovog unapređenja u svrhu učinkovitog i odgovornog upravljanja javnim kapitalom i poslovima od posebnog društvenog značaja u funkciji razvoja hrvatskoga gospodarstva. Radi postizanja standarda korporativnog upravljanja, HBOR ovim Kodeksom opisuje odnose s upravljačkim tijelima i zainteresiranim stranama, kao i usvojene principe rada koji imaju za cilj umanjene rizika poslovanja u nepovoljnim tržišnim uvjetima.

OPIS POSLOVANJA GRUPE HRVATSKA BANKA ZA OBNOVU I RAZVITAK U 2015. GODINI

HRVATSKA BANKA ZA OBNOVU I RAZVITAK

Tijekom 2015. godine HBOR je nastavio poslovati s ciljem poticanja poduzetnika na nova ulaganja, odnosno pokretanje novog investicijskog ciklusa, održavanje i poboljšavanje likvidnosti hrvatskih gospodarstvenika. U 2015. godini HBOR je kreditiranjem, osiguranjem izvoznih potraživanja i izdavanjem garancija podržao 2.589 projekata hrvatskih gospodarstvenika u ukupnom iznosu 12,4 milijarde kuna. U odnosu na prethodnu godinu HBOR je podržao 127 posto više projekata s dvostruko većim iznosom.

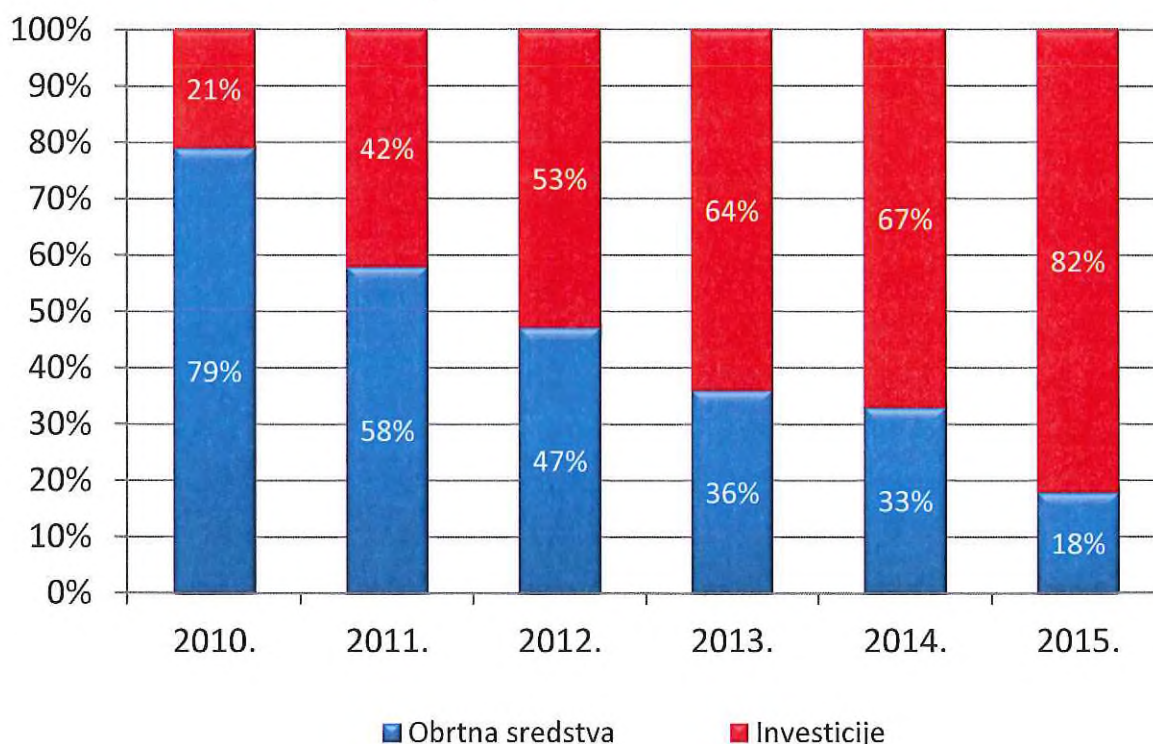
OSTVARENI REZULTATI

U 2015. godini značajno je povećana kreditna aktivnost te je tako u izvještajnom razdoblju odobreno je 2.285 kredita u ukupnom iznosu od 7,8 milijardi kuna od čega se 7,3 milijardi odnosi na novoodobrene kredite što je dvostruko više nego u 2014. godini

Broj odobrenih kredita 2,5 puta je veći od broja odobrenog u 2014. godini i najveći je u dosadašnjem poslovanju HBOR-a.

Tijekom 2015. godine povećan je omjer kredita odobrenih za investicije i onih za obrtna sredstva. Tako je od ukupno odobrenih sredstava 82 posto odobreno za investicijska ulaganja, dok je za obrtna sredstva odobreno 18 posto.

Struktura odobrenih sredstava prema namjeni od 2010. do 2015. godine

HBOR kreditna sredstva odobrava izravno ili putem poslovnih banaka. Tijekom 2015. godine povećan je udio izravnih odobrenja na 57 posto. Ovo povećanje ukazuje na to da je HBOR, kao razvojna banka, nastavio preuzimati veće rizike što je rezultiralo povećanim interesom gospodarstvenika za izravno odobrenim sredstvima HBOR-a potrebnim za financiranje i unapređenje poslovanja, te očuvanje postojećih radnih mjesta. Nadalje prema podacima iz investicijskih studija na temelju kojih su odobreni krediti u ovom razdoblju, broj novozaposlenih u projektima koje je podržao HBOR je gotovo 3,3 tisuće te je viši za 59 posto u odnosu na 2014. godinu.

Sredstvima HBOR-a podržani su projekti iz sektora turizma, proizvodnje prehrambenih proizvoda i pića, poljoprivrede i ribarstva, metaloprerađivačke industrije, proizvodnje kemikalija i kemijskih proizvoda, drvoprerađivačke i papirne industrije, tekstilne i kožarske industrije te elektroindustrije.

Ovakvi pokazatelji rezultat su niza mjera i programa koje je HBOR uveo krajem 2014. i tijekom 2015. godine.

NOVE MJERE I PROGRAMI

SURADNJA S POSLOVNIM BANKAMA I LEASING DRUŠTVIMA

Okvirni krediti i suradnja s leasing društvima

S ciljem povećanja brzine i dostupnosti povoljnih kredita, HBOR je početkom 2015. godine započeo s provedbom ugovaranja okvirnih kredita s poslovnim bankama, a novost je i suradnja s leasing kućama. Ugovori o okvirnim kreditima zaključeni su tijekom 2015. godine s devet poslovnih banaka, a uspostavljena je suradnja s četiri leasing kuće.

Povećanje marže poslovnim bankama

Kako bi se potaknula suradnja s poslovnim bankama i odobrenje povoljnih kreditnih sredstava HBOR-a gospodarstvenicima, povećane su marže bankama s jednog na dva postotna boda za kredite odobrene malim i srednjim poduzetnicima. Povećanje marže poslovnim bankama u cijelosti je provedeno na trošak HBOR-a kako za krajnje korisnike kreditnih sredstava ne bi došlo do povećanja kamatne stope.

Nastavak provedbe modela podjele rizika s bankama

S ciljem poticanja poslovnih banaka na povećanje kreditnih plasmana gospodarskom sektoru, HBOR je nastavio s provedbom Modela podjele rizika pri čemu HBOR i poslovna banka dijele rizik povrata kreditnih sredstava. Za velike investicije (iznad 9 milijuna kuna) HBOR preuzima 50 posto rizika, a banka drugih 50 posto iznosa ukupnog kredita koji osigurava uz instrumente uobičajene u bankarskom poslovanju. Za male i srednje poduzetnike HBOR preuzima rizik do 40 posto iznosa ukupnog kredita uz jamstvo HAMAG BICRO-a bez dodatnih instrumenata osiguranja, a poslovna banka preuzima rizik do 60 posto iznosa ukupnog kredita koji zatim osigurava sukladno svojim internim aktima. Tijekom 2015. uvedena je i mogućnost odobrenja obrtnih sredstava po Modelu podjele rizika s bankama.

SMANJENJE KAMATNIH STOPA

U cilju što jače pomoći hrvatskim gospodarstvenicima u oporavku od gospodarske krize i pokretanja gospodarskog ciklusa, HBOR je kroz nekoliko mjera snizio kamatne stope te se na taj način odrekao dijela prihoda u korist razvoja gospodarstva.

Produženje trajanja privremene mjere sniženja kamatne stope za jedan postotni bod za nove investicije

Sniženje kamatne stope vrijedi za kreditiranje novih investicija u poljoprivredi i ribarstvu, turizmu, industriji te u projekte energetske učinkovitosti i zaštite okoliša. Sukladno ovoj mjeri kamatna stopa iznosi 2, 3 ili 5 posto godišnje ovisno o veličini i dosadašnjoj uspješnosti poduzetnika, te području ulaganja za kreditna sredstva koja budu odobrena do 31.12.2015. godine. Rokovi otplate kredita za ovakve investicije su do 17 godina s mogućnošću odobrenja razdoblja počeka u trajanju 2 do 5 godina. Krajem 2015. godine ova je mjera produžena do 30.6.2016.

Smanjenje kamatne stope za izvoznike početnike

Po Programu kreditiranja pripreme i naplate izvoznih poslova za izvoznike početnike smanjena je kamatna stopa za dva postotna boda. Izvoznici početnici definirani su kao gospodarski subjekti koji ili prvi put uopće nastupaju na stranim tržištima ili koji po prvi put nastupaju na stranom tržištu na kojem do sada nisu bili prisutni ili koji na strano tržište na kojem su već prisutni plasiraju novi proizvod i/ili uslugu. Ovakvu kamatnu stopu prema novim izmjenama izvoznici zadržavaju i kod prvog obnavljanja kredita.

Smanjenje kamatne stope po programu kreditiranja Gospodarstvo

Dosadašnja kamatna stopa po programu kreditiranja Gospodarstvo iznosila je 2, 4 ili 6 posto ovisno o području ulaganja, veličini poduzetnika i dosadašnjoj uspješnosti poslovanja. Tijekom 2015. godine ukinuta je kamatna stopa od 6 posto te sada kamatna stopa po ovom programu iznosi 2 ili 4 posto, odnosno 3 posto ukoliko se radi o investiciji na koju se primjenjuje privremena mjera sniženja kamatne stope.

Produženje subvencioniranja kamatne stope po programima Početnici i Poduzetništvo mladih

Produžena je mogućnost subvencioniranja kamatne stope od strane MINPO-a po navedenim programima, tako da je godišnja kamatna stopa za krajnje korisnike, uz subvenciju MINPO-a, iznosila 2 posto umjesto redovnih 4 posto.

NOVI PROGRAMI I IZMJENE POSTOJEĆIH

Uvedeni novi programi kreditiranja namijenjeni olakšanju i poticanju apsorpcije EU fondova Programi su namijenjeni kreditiranju projekta javnog i privatnog sektora koji se sufinanciraju sredstvima ESI fondova i to na način da se sredstvima kredita mogu financirati kako prihvatljivi, tako i neprihvatljivi izdaci po pojedinim natječajima, odnosno sredstva kredita mogu se koristiti za zatvaranje cjelokupne financijske konstrukcije. Krediti se odobravaju na rok do 17 godina s kamatnom stopom već od 3 posto. Ovim programima je omogućeno da se kreditiranjem putem poslovnih banaka povrat iz EU sredstava prihvaća kao

vlastito učešće prema postotku kojeg definira poslovna banka, a na uplatu povrata iz EU sredstava s ciljem umanjenja glavnice HBOR ne obračunava naknadu za prijevremeni povrat.

Mikrokreditiranje uz potporu EU

S Europskim investicijskim fondom zaključen je Ugovor o garanciji u okviru CIP programa te je započela provedba novog programa Mikrokreditiranje uz potporu EU. Zahvaljujući CIP Ugovoru o jamstvu, malim poduzetnicima je olakšan pristup kreditnim sredstvima zbog značajno smanjenih zahtjeva za instrumentima osiguranja, odnosno za osiguranje povrata kredita dovoljne su mjenice i zadužnice korisnika te eventualno osiguranje na opremi koja se kupuje iz kredita.

Kreditiranje izrade projektne dokumentacije

U pripremi investicijskih projekata financiranje troška izrade projektne i ostale investicijske dokumentacije poduzetnicima nerijetko predstavlja značajan problem u zatvaranju financijske konstrukcije. Upravo zato je HBOR krajem 2015. godine uveo novi kreditni program kojem je cilj omogućiti investitorima sredstva potrebna za izradu projektne i ostale investicijske dokumentacije, poduprijeti stvaranje poticajnog okruženja za ulaganje u investicijske projekte i time posredno poticati razvoj proizvodnje proizvoda i pružanja usluga namijenjenih realizaciji investicijskih projekata. Sredstvima kredita moguće je financiranje izrade idejnog rješenja, investicijske studije, troškovnika, studije utjecaja na okoliš, ishođenja lokacijske, građevinske i uporabne dozvole te ostale dokumentacije koja je neophodna za realizaciju investicije. Sredstva se, među ostalim, mogu koristiti i za izradu dokumentacije za projekte koji će se nominirati za financiranje u okviru Plana ulaganja za Europu (Junkerov plan).

Osiguranje naplate inozemnih potraživanja namijenjen malim izvoznicima i izvoznicima početnicima koji tek započinju poslovanje na inozemnim tržištima

Kao dodatnu mjeru poticanja izvoza, HBOR je usvojio novi program osiguranja naplate izvoznih potraživanja namijenjen izvoznicima s godišnjim izvoznim prometom do 2 milijuna eura i s odgodom plaćanja do 180 dana, neovisno iz kojih zemalja su njihovi inozemni kupci. Program je namijenjen najmanjim poduzetnicima, obiteljskim firmama te poduzetnicima koji tek započinju s prodajom svojih proizvoda i usluga na inozemnom tržištu s obzirom na to da za takva društva ne postoji ponuda osiguranja na privatnom tržištu osiguranja. Dodatne prednosti korištenja ovog programa osiguranja su jednostavnost ugovaranja, pokrivenost do 95 posto rizika, minimalne administrativne obveze za izvoznika, dobivanje odštete od HBOR-a u kratkom roku te povoljne premije.

Uvođenje mogućnosti izravnog kreditiranja po programu Likvidnost te Turizam i Izvoz – IBRD Do sada je HBOR kreditiranje obrtnih sredstava provodio isključivo putem poslovnih banaka, a prema izmjenama uvedenim tijekom 2015. godine moguće je koristiti i izravni plasman HBOR-a za ovu namjenu po navedenim programima.

MALI I SREDNJI PODUZETNICI – NAJBROJNIJI KORISNICI HBOR-ovih SREDSTAVA

Malim i srednjim poduzetnicima po svim programima odobreno je 2.147 kredita u iznosu od 3,2 milijarde kune, odnosno 94 posto od ukupnog broja kredita bila je odobreno malim i srednjim poduzetnicima. U odnosu na 2014. godinu malim i srednjim poduzetnicima odobreno je 51 posto veći iznos kredita, a podržan je 195 posto veći broj projekata.

Mali i srednji poduzetnici su tijekom 2015. godine koristili sredstva po 26 kreditna programa HBOR-a koji se provode izravno ili putem poslovnih banaka i leasing društava. Suradnja s leasing društvima koja je uvedena početkom 2015. godine iznimno je dobro prihvaćena od strane poduzetnika te je tako tijekom 2015. godine putem leasing društava malim i srednjim poduzetnicima odobreno ukupno 990 kredita u iznosu od gotovo 300 milijuna kuna. Tijekom 2015. godine putem okvirnih kredita podržano je 312 projekata s 326 milijuna kuna. Na značajno povećanje broja odobrenja imao je i uveden program mikrokreditiranja uz potporu EU putem kojeg je u 2015. odobreno 277 kredita u iznosu 38,4 milijuna kuna.

KREDITIRANJE PROJEKATA SUFINANCIRANIH IZ EU FONDOVA

Poticanje korištenja raspoloživih sredstava EU fondova jedno je od prioriteta HBOR-a. Tako je, pored uvedena tri nova programa kreditiranja kojima je omogućeno kvalitetno i povoljno zatvaranje financijske konstrukcije EU projekata, priznavanje 70 posto EU bespovratnih sredstava kao vlastito učešće te mogućnost zatvaranja prihvatljivih, ali i neprihvatljivih troškova projekta odnosno zatvaranja konstrukcije cijele investicije, propisano da se odluka o prihvatljivosti financiranja mora donijeti unutar 30 dana od zaprimanja cjelokupne dokumentacije. Kreditiranje se provodi putem poslovnih banaka ili direktnim plasmanom uz iste uvjete za krajnjeg korisnika.

Po programima za kreditiranje projekata koji se sufinanciraju iz EU fondova HBOR je u 2015. godini odobrio 53 posto više sredstava u odnosu na prošlu godinu odnosno 706 milijuna kuna za sufinanciranje 128 projekata. Većina projekata sufinanciranih iz EU fondova koje je HBOR kreditno pratio bili su oni malih i srednjih poduzetnika.

Uz programe kreditiranja HBOR korisnicima nudi mogućnost korištenja jamstva za povrat predujma za korisnike koje izravno kreditira, a koji planiraju korištenje predujma u svojim projektima s ciljem planiranja dovoljne razine likvidnosti za cijelo vrijeme trajanja projekta.

KREDITIRANJE PROJEKATA VEZANIH ZA UNAPREĐENJE INFRASTRUKTURE

Uprava za sustav javne nabave izdala je mišljenje da jedinice lokalne, područne (regionalne) samouprave nisu više u obvezi provoditi postupak javne nabave za kreditna sredstva za investicije od općeg interesa. Ovakav jednostavniji način pribavljanja sredstava omogućio je jednostavniji i brži proces realizacije kredita, manje administracije i troškova vezanih za provođenje postupka javne nabave te u konačnici lakše pribavljanje povoljnih kreditnih sredstava HBOR-a. Tijekom 2015. godine odobreno je 2,1 milijardi kuna kredita za projekte vezane za unapređenje infrastrukture i zaštite okoliša što predstavlja povećanje od 156 posto u odnosu na 2014. godinu pri čemu se izravno kreditiranje HBOR-a u infrastrukturi

povećalo za četiri puta. Ovim sredstvima podržani su različiti projekti u lokalnim zajednicama – od izgradnje vrtića i obnova škola do vodovodne i kanalizacijske infrastrukture.

FONDOVI ZA GOSPODARSKU SURADNJU

U drugoj polovici 2010. godine, Odlukom Vlade Republike Hrvatske, HBOR je imenovan kvalificiranim ulagateljem za sudjelovanje u osnivanju Fondova za gospodarsku suradnju (FGS) te za svoje ime, a za račun Vlade Republike Hrvatske u svaki od FGS-ova ulaže iznos koji odgovara iznosu koji će u isti FGS uložiti privatni ulagatelj. Područje ulaganja FGS-ova su trgovačka društva koja imaju sjedišta u RH i koja isključivo ili pretežito obavljaju svoju djelatnost na području RH, a predviđeno trajanje ulaganja je 10 godina uz mogućnost produljenja maksimalno za 2 godine. Najviša obveza uplate Vlade RH prema jednom FGS-u može iznositi do 300 milijuna kuna.

FGS-ovi su osnovani i poslovali su u skladu sa Zakonom o investicijskim fondovima (NN 150/05), kao otvoreni investicijski fondovi rizičnog kapitala s privatnom ponudom te je početkom 2011. godine osnovano pet FGS-ova koji su udovoljili svim propisanim uvjetima i dobili odobrenje za rad od HANFA-e. U srpnju 2013. godine stupio je na snagu novi Zakon o alternativnim investicijskim fondovima (ZAIF -NN, br.16/13) kojim je propisano poslovanje FGS-ova.

Sukladno navedenom, društva za upravljanje FGS-ovima su tijekom 2014. godine provela usklađenje dotadašnjih statutarnih dokumenta, Prospekt i Statut Fonda, sa ZAIF-om i pripadajućim Pravilnicima koje je propisala regulatorna agencija HANFA.

U 2015. godini donesene su odluke za ulaganje u četiri projekta a izvršena su tri ulaganja u ukupnom iznosu od 189 milijuna kuna od čega se 50 posto odnosi na udio Republike Hrvatske. Za jedno ulaganje sredstva još nisu isplaćena. Sredstva su uložena u društva koja posluju u sektoru turizma i bankarskom sektoru. Društva koja su bila predmet ulaganja ukupno su zapošljavala 1210 radnika.

PLAN ULAGANJA U EUROPU

Sukladno Odluci Vlade RH od 23. rujna 2015. godine HBOR-u su, kao nacionalnoj razvojnoj banci povjereni ključni poslovi vezano uz provedbu Plana ulaganja za Europu (Junckerov plan) na području Republike Hrvatske.

U provedbi Junckerovog plana HBOR surađuje s resornim tijelima državne uprave, agencijama i drugim pravnim osobama s javnim ovlastima koje su imenovale nacionalne koordinateure za podršku provedbi Junckerovog plana.

HBOR je, od donošenja Odluke Vlade RH i usvajanja Plana aktivnosti od strane Uprave HBOR-a u prosincu 2015. godine, pokrenuo niz aktivnosti s ciljem upoznavanja domaćih investitora i ključnih partnera o mogućnostima i uvjetima financiranja u okviru Junckerovog plana.

Predmetne aktivnosti mogu se podijeliti u četiri osnovne skupine:

1. Aktivnosti vezane uz promociju i upoznavanje domaćih dionika s Junckerovim planom
2. Aktivnosti vezane uz detektiranje postojećih privatnih i/ili javnih projekata u RH čiji je iznos veći od 50 milijuna EUR, a koji mogu aplicirati za izravno kreditiranje EIB-a u okviru Junckerovog plana

3. Aktivnosti vezane uz razvoj novih proizvoda HBOR-a i korištenje instrumenata dostupnih u okviru Junckerovog plana
4. Suradnja s EIB-om i EIF-om u pogledu uvjeta financiranja putem Junckerovog plana.

HBOR KAO IZVOZNA BANKA I IZVOZNO KREDITNA AGENCIJA REPUBLIKE HRVATSKE

Provođenjem programa poticanja izvoza HBOR nastoji doprinijeti povećanju konkurentnosti i vrijednosti hrvatskog izvoza te poboljšati prepoznatljivost i kvalitetu naših proizvoda i usluga na svjetskom tržištu.

U okviru svoje zadaće poticanja izvoza, HBOR putem programa kreditiranja, izdavanja činidbenih garancija po nalogu izvoznika i osiguranja izvoznih potraživanja prati izvoznike u svim fazama izvoza, počevši od pregovaranja pa do konačne naplate ostvarenog izvoza. HBOR je, kao hrvatska izvozna banka i izvozno kreditna agencija, razvio sustav financijske potpore izvoznicima kakve imaju i druge izvozne banke i izvozno-kreditne agencije kako bi izvoznici mogli ravnopravno konkurirati na međunarodnom tržištu.

Uz programe namijenjene isključivo izvoznim poslovima, HBOR izvoznike prati i kratkoročnim i dugoročnim kreditnim linijama uz povoljne kamatne stope. Tako su izvoznicima na raspolaganju investicijski krediti namijenjeni npr. proširenju i modernizaciji proizvodnje, izgradnji novih pogona, ali i različiti krediti za obrtna sredstva koji nisu nužno vezani isključivo za izvozni posao, već je korištenje tih sredstava namijenjeno povećanju konkurentnosti poduzetnika što je i preduvjet za ostvarivanje uspješnog izlaska na inozemno tržište.

Hrvatske izvoznike je HBOR tijekom 2015. godine podržao u ukupnom iznosu od 8,64 milijardi kuna: izvoznicima je po svim programima odobreno ukupno 481 kredit u iznosu od gotovo 4,2 milijarde kuna, kroz police osiguranja izvoza osiguran je izvozni promet u vrijednosti 1,35 milijardi kuna i odobreno 48 činidbenih bankarskih garancija po nalogu izvoznika u iznosu od 2,9 milijardi kuna. Izdavanjem činidbenih bankarskih garancija HBOR pruža potporu hrvatskim izvoznicima pri ugovaranju i realizaciji izvoznih poslova, posebno u slučajevima kada poslovne banke nisu u mogućnosti podržati izvozni posao zbog toga što je izvoznik kod istih dosegao svoj limit.

Uvođenjem nove police osiguranja izvoza za male izvoznike i izvoznike početnike te snižavanjem kamatne stope za sredstva namijenjena pripremi proizvoda i usluga za izvoz za nove izvoznike, HBOR je prilagodio svoje usluge i najmanjim izvoznicima ili poduzetnicima koji tek razmišljaju o izvozu kako bi olakšao i ohrabrio ih na internacionalizaciju njihovog poslovanja.

POSLOVI OSIGURANJA IZVOZA U 2015. GODINI

Hrvatska banka za obnovu i razvitak kao hrvatska izvozno-kreditna agencija od 1998. godine u ime i za račun Republike Hrvatske obavlja poslove osiguranja izvoza od netržišnih političkih i komercijalnih rizika, a koji za cilj imaju poticanje hrvatskog izvoza, internacionalizaciju te povećanje konkurentnosti hrvatskih izvoznika na stranim tržištima.

Poslovi osiguranja izvoza obuhvaćaju niz programa osiguranja kroz koje HBOR može osigurati izvoznikova potraživanja za isporučenu robu i usluge inozemnim kupcima, financijske kredite banaka za pripremu izvoza ili za financiranje kupaca u inozemstvu, kao i činidbene garancije izdane po izvoznim poslovima.

HBOR, kao i druge izvozno-kreditne agencije u državama članicama EU, kroz poslove osiguranja izvoza posebno nastoji podržati kako izvoz kapitalnih projekata u brodogradnji, energetici, telekomunikacijama, elektronici i ostalim sektorima od važnosti za nacionalno gospodarstvo, tako i izvoz malih i srednjih društava koji doprinosi dodatnom zapošljavanju, rastu hrvatskog gospodarstva odnosno promicanju hrvatskih gospodarskih interesa i internacionalizaciji hrvatskih izvoznika.

HBOR izvoznicima osigurava naplatu kratkoročnih potraživanja od kupaca u inozemstvu, te pruža uslugu reosiguranja kratkoročnih izvoznih potraživanja privatnim kreditnim osigurateljima i to za one rizike koje nije moguće osigurati, odnosno reosigurati na privatnom tržištu. Kroz navedenu uslugu HBOR daje dodatni poticaj hrvatskom izvozu te nadopunjuje nedostatak ponude na privatnom tržištu kreditnog osiguranja, istovremeno poštujući pravila tržišnog natjecanja.

U cilju pružanja što cjelovitije usluge osiguranja izvoza, HBOR surađuje s inozemnim izvozno-kreditnim agencijama kroz uključivanje u projekte u kojima hrvatski izvoznici zajedno s inozemnim partnerima sudjeluju na trećim tržištima.

Akcijskim planom podrške izvozu za razdoblje 2014. – 2015. godine usvojenim od strane Vlade RH, HBOR-u su dodijeljene određene aktivnosti i mjere za provedbu plana. Jedna od navedenih mjera u okviru aktivnosti za povećanje konkurentnosti je nastavak izdavanja polica osiguranja u okviru programa osiguranja činidbenih garancija za izvozne poslove, kao jednog od važnih instrumenata osiguranja bankama kako bi se potaknule na izdavanje potrebnih garancija za zaključenje novih te izvršenje postojećih izvoznih ugovora hrvatskih izvoznika.

U okviru navedene mjere, HBOR je i dalje u 2015. godini aktivno pratio izvoznike kroz Program osiguranja činidbenih bankarskih garancija te u suradnji s poslovnim bankama i područnim uredima HBOR-a promovirao program osiguranja garancija.

HBOR je u 2015. godini ukupno osigurao izvozni promet hrvatskih izvoznika u visini od 1,54 milijarde kuna što predstavlja porast od 50 posto u odnosu na prethodnu godinu.

Hrvatskim izvoznicima i bankama koje financijski prate izvoznike HBOR, je u 2015. godini odobrio ukupnu osiguranu svotu u vrijednosti od 815,03 milijuna kuna za novougovorene izvozne poslove, od kojih su pojedinačno najznačajniji izvozni poslovi realizirani na tržištima Monaka, Albanije i Nizozemske. Ukupna odobrenja koja se prate kroz visinu osiguranih svota veća je za 78 posto u odnosu na 2014. godinu.

Najznačajniji poslovi hrvatskih izvoznika koje je HBOR kroz programe osiguranja izvoza podržao u 2015. godini su:

- izgradnja najvećeg broda s križnim jedrima na svijetu za kupca u Monaku, uz osiguranu svotu od 195,87 milijuna kuna po Programu osiguranja kredita inozemnom kupcu
- izvoz farmaceutskih preparata prema kupcima u Ruskoj Federaciji, uz ukupnu osiguranu svotu od 128,27 milijuna kuna po Programu osiguranja kratkoročnih izvoznih potraživanja
- izgradnja dalekovoda Albanija - Kosovo - Lot 1 za kupca na Kosovu, uz osiguranu svotu od 90,44 milijuna kuna po Programu osiguranja kredita inozemnom kupcu

- izgradnja jaružala s kopačem za kupca iz Nizozemske, uz osiguranu svotu od 89,30 milijuna kuna po Programu osiguranja činidbenih bankarskih garancija izdanih radi zaključenja ili izvršenja izvoznog ugovora
- isporuka telekomunikacijske opreme i usluga kupcu na Kubi, uz osiguranu svotu u iznosu od 27,94 milijuna kuna po Programu osiguranja kredita dobavljača.

Sažetak rezultata po poslovima osiguranja izvoza, usporedba 2014/2015

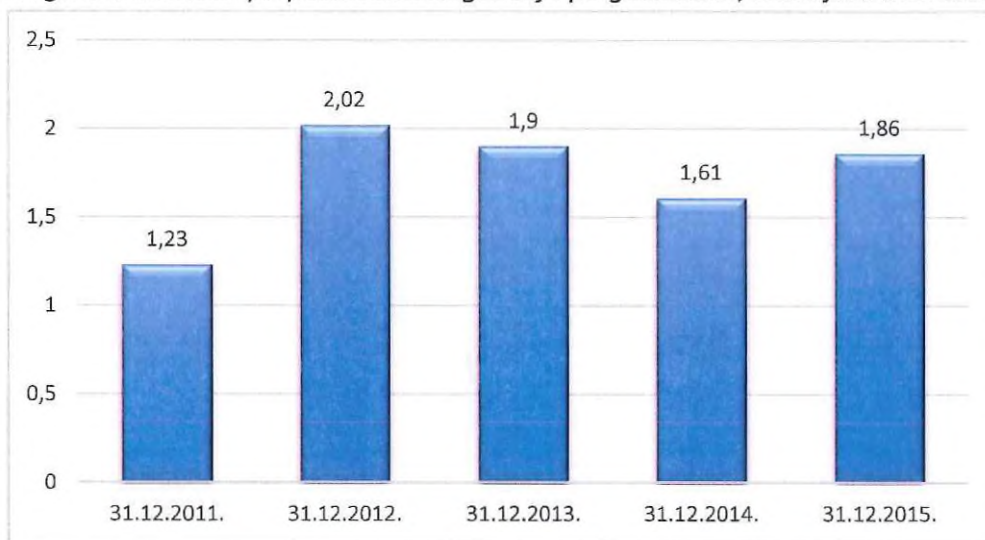
Opis	2014.	2015.
Ukupno osigurani izvozni promet	1,02 mlrd. kn	1,54 mlrd. kn
Naplaćena premija osiguranja	6,37 mil. kn	22,49 mil. kn
Ukupno odobreno novo osiguranje	457,45 mil. kn	815,03 mil. kn
Isplaćene odštete osiguranicima	9,01 mil. kn	0,87 mil. kn
Regresne naplate od dužnika	0,98 mil. kn	0,07 mil. kn
Stanje Garantnog fonda na 31.12. ¹	276,7 mil. kn	310,80 mil. kn
Bruto izloženost na 31.12.	1,6 mlrd. kn	1,86 mlrd. kn

Na dan 31.12.2015. godine bruto izloženost HBOR-a po poslovima osiguranja izvoza iznosila je 1,86 milijardi kuna, što predstavlja povećanje od 15 posto u odnosu na 31.12.2014. godine.

Povećanje izloženosti u odnosu na prethodnu godinu rezultat je najvećim dijelom odobrenja osiguranja po programu srednjoročno-dugoročnog osiguranja (kredit kupcu) ukupne vrijednosti 309,57 milijuna kuna.

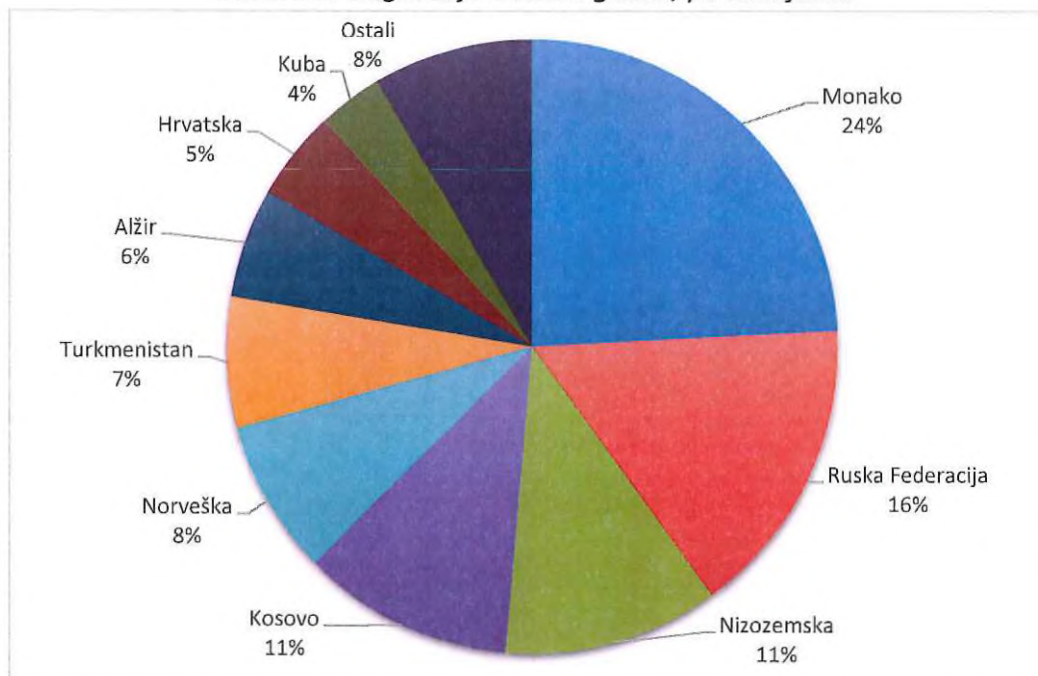
¹ Sredstva Garantnog fonda služe za obavljanje poslova osiguranja izvoza, isplatu odšteta, pokriće troškova sprječavanja nastanka štete te za pokriće ostalih troškova osiguratelja u provedbi programa osiguranja izvoza. Sredstva Garantnog fonda čine uplate RH iz državnog proračuna, naplaćene premije osiguranja te regresno naplaćena sredstava po isplaćenim odštetama.

Pregled izloženosti po poslovima osiguranja po godinama, u milijardama kuna

HBOR je kroz programe osiguranja izvoza u 2015. godini podržao izvoz hrvatskih roba i usluga u 50 zemalja svijeta.

Odobreno osiguranje u 2015. godini, po zemljama

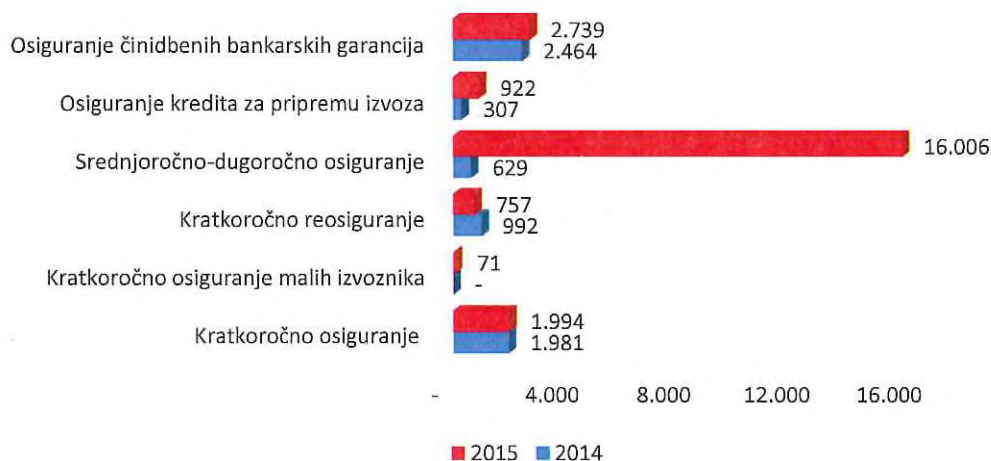

U promatranom razdoblju odobreno je najviše pokrića rizika za izvoz prema kupcima u Monaku, Ruskoj Federaciji i Nizozemskoj.

PREMIJE OSIGURANJA I ODŠTETE

Po poslovima osiguranja izvoza u 2015. godini naplaćeno je 22,49 milijuna kuna premije osiguranja, što predstavlja značajno povećanje u odnosu na 2014. godinu kada je naplaćeno 6,37 milijuna kuna. Na porast premije osiguranja u 2015. godini najveći utjecaj imalo je povećanje odobrenja osiguranja po programima srednjoročno - dugoročnog osiguranja.

Naplaćene premije po vrstama osiguranja u 2014. i 2015. godini u tisućama kuna

Tijekom 2015. godine isplaćeno je 5 odšteta u ukupnom iznosu 0,87 milijuna kuna, dok je prethodne godine isplaćeno 14 odšteta u iznosu 9,01 milijuna kuna. Ukupan iznos isplaćenih odšteta u 2015. godini za 90 posto je manji od iznosa isplaćenih odšteta u 2014. godini te je najniži iznos isplaćenih odšteta u prethodnih deset godina poslovanja.

Odštete isplaćene tijekom 2015. godine posljedica su ostvarenja komercijalnog rizika produženog neplaćanja kupaca iz Srbije, Bosne i Hercegovine, Makedonije i Italije te stečaja kupca iz Ukrajine. Navedene isplate odšteta odnose se na program osiguranja i reosiguranja naplate kratkoročnih potraživanja.

Najveći udio u isplaćenim odštetama u 2015. godini čine odštete zbog stečaja kupca iz Ukrajine i neplaćanje kupca iz Srbije, zbog kojih je isplaćeno 0,71 milijuna kuna što čini 81 posto svih isplaćenih odšteta u 2015. godini.

OSIGURANJE I REOSIGURANJE KRATKOROČNIH IZVOZNIH POTRAŽIVANJA

HBOR je u 2015. godini osigurao 918,81 milijuna kuna izvoza robe široke potrošnje kroz programe osiguranja i reosiguranja kratkoročnih izvoznih potraživanja i to najviše izvoznicima koji se bave proizvodnjom farmaceutskih proizvoda, staklene ambalaže, proizvoda od aluminija, proizvoda od drva te trgovinom na veliko. Najveći osigurani izvozni promet ostvaren je prema kupcima u Srbiji, Ruskoj Federaciji i Bosni i Hercegovini. Osiguran promet u 2015. bilježi rast od 17 posto u odnosu na 2014. godinu.

Program osiguranja naplate izvoznih potraživanja namijenjen izvoznicima s godišnjim izvoznim prometom do 2 milijuna eura (Program osiguranja za male izvoznike) koji je usvojen krajem 2014. godine, aktivno se provodio tijekom 2015. godine. Program je namijenjen najmanjim poduzetnicima, obiteljskim firmama te poduzetnicima koji tek započinju s prodajom svojih proizvoda i usluga na inozemnom tržištu s obzirom na to da za takva društva ne postoji ponuda osiguranja na privatnom tržištu osiguranja. Dodatne prednosti korištenja ovog programa osiguranja su jednostavnost ugovaranja, pokrće do 95 posto osiguranih rizika, reducirane administrativne obveze za izvoznika, obrada odštetnog zahtjeva u kratkom roku i prihvatljiva cijena osiguranja. Temeljem Programa osiguranja za male izvoznike je u 2015. odobreno osiguranje u ukupnom iznosu od 5,95 milijuna kuna. U najvećoj mjeri, po Programu osiguranja za male izvoznike podržan je izvoz prerađivačke industrije (sanitarije, ambalaže od plastike, ostali proizvodi od papira i kartona, drvni proizvodi, tiskarska industrija i sl.).

SREDNJOROČNO – DUGOROČNO OSIGURANJE

Za izvoz kapitalnih dobara i usluga tijekom 2015. godine odobreno je 370,28 milijuna kuna što je značajno povećanje u odnosu na 2014. godinu, kada je odobreno osiguranje iznosilo 36,75 milijuna kuna.

Izdavanjem police osiguranja u iznosu od 195,87 milijuna kuna, preuzet je rizik povrata kredita odobrenog inozemnom kupcu, svjetski poznatoj kompaniji za krstarenja iz Monaka, kojeg je odobrila njemačka KfW IpeX banka, u svrhu kupnje najvećeg putničkog broda s križnim jedrima koji gradi splitska Grupa Brodosplit.

Policom osiguranja u iznosu od 90,44 milijuna kuna, preuzet je rizik povrata kredita odobrenog kupcu na Kosovu, u svrhu financiranja izgradnje dalekovoda Albanija - Kosovo - Lot 1 koji izvodi hrvatski izvoznik Dalekovod d.d.

OSIGURANJE KREDITA ZA PRIPREMU IZVOZA

Kroz program osiguranja kredita za pripremu izvoza odobreno je pokrće kredita u visini od 42,16 milijuna kuna odobrenih za 4 hrvatska izvoznika u svrhu kreditiranja pripreme izvoznih roba i usluga. Temeljem odobrenog osiguranja HBOR je podržao izvoznike iz sektora brodarstva, tekstilne, metalne i IT industrije. Odobrenjem osiguranja, bankama je omogućeno financiranje izvoznika u fazi proizvodnje robe za izvoz.

OSIGURANJE ČINIDBENIH BANKARSKIH GARANCIJA

HBOR je tijekom 2015. godine odobrio osiguranje za izdane bankarske garancije u ukupnoj vrijednosti 204,39 milijuna kuna, što predstavlja povećanje od 43 posto u odnosu na 2014. godinu, pri čemu su vrijednosno najznačajniji: izvozni posao izgradnje broda za kupca u Nizozemskoj te izvozni posao izgradnje dvije trase dalekovoda kupcu u Norveškoj. Osim navedenog, odobreno je produljenje osiguranja garancija za izvozne poslove izgradnje i opremanje vojne bolnice u Alžiru te izgradnje dalekovoda u Norveškoj.

NEKI OD PODRŽANIH PROJEKATA

HBOR podržao Brodosplit u izgradnji najvećeg jedrenjaka na svijetu!

HBOR je izdavanjem police osiguranja povrata dijela kredita podržala grupu Brodosplit u projektu izgradnje najvećeg broda s križnim jedrima na svijetu za društvo Star Clippers Ltd. iz Monaka. Uspješna realizacija ovog ugovora uz potporu HBOR-a pridonijet će održivom poslovanju Grupe Brodosplit i očuvanju njezine temeljne djelatnosti, a osigurat će ulazak Brodosplita na rastuće tržište jedrenjaka te dobivanje značajnih referenci.

Originalni brod "France II" iz 1911.

HBOR zajedno s EIB-om osigurao sredstva za razvoj Zračne luke Dubrovnik!

Razvoj Zračne luke Dubrovnik jedan je od najznačajnijih projekata koji su započeti u 2015. godini. HBOR je u suradnji s EIB-om osigurao 32,5 milijuna eura sredstava. Ovakvi projekti od posebnog su značaja za Hrvatsku jer, osim samog razvoja turizma, imaju dugoročan utjecaj i na povećanje zaposlenosti, unapređenje infrastrukture, daljnjeg razvoja regije te u konačnici i same kvalitete života stanovnika.'

Potpisivanje ugovora s predstavnicima EIB-a i Zračne luke Dubrovnik

HBOR podržao izgradnju i opremanje Sheraton Dubrovnik Riviera hotela - jedne od najvećih investicija u hrvatskom turizmu

Radi se o najvećoj investiciji u nacionalnom turizmu koju je HBOR podržao s kreditom od 270 milijuna kuna, a otvaranje hotela s 5 zvjezdica doprinijet će učvršćivanju Dubrovnika na listi top turističkih destinacija. Hotel raspolaže s 239 moderno uređenih soba i 11 apartmana te obiljem sadržaja koji ga čine atraktivnom destinacijom tijekom cijele godine. Izdvaja ga jedan od

najmodernijih i najvećih kongresnih centara u Hrvatskoj, kao i

Spa i Wellness centar koji je opremljen prema najvišim standardima. Hotel je izgrađen prema najvišim standardima održivosti i

HBOR podržao izgradnju turističkog broda na Dunavu

HBOR je podržao izgradnju riječnog motornog katamarana kapaciteta 60 kreditom od 1,6 milijuna kuna koji će obogatiti turističku ponudu i doprinijeti oživljavanju povijesnih znamenitosti Vukovara i gradova uz Dunav i Dravu. Brod je zamišljen kao multimedijalni centar koji će uz plovību moći ugostiti i biti dio raznih kulturnih događanja, video projekcija i manifestacija. Projekti poput ovoga izravno

Poticanje govedarske proizvodnje korištenjem sredstava EU fondova

HBOR je podržao projekt OPG-a Emina Burek za ulaganje u opreme za izgradnju gnojišta koji je kandidiran za sredstva granta iz EU fondova. Nabavom nove opreme te modernizacijom proizvodnje smanjit će se troškovi što će dodatno utjecati na poslovanje. Ukupna vrijednost investicije je 1,4 milijuna kuna, od čega je 750 tisuća kuna financirano kreditom HBOR-a, a 520 tisuća je očekivani povrat iz EU fondova.

energetske učinkovitosti te je opremljen najmodernijim sustavima na tom području.

utječu na atraktivnost turističke ponude, povećanje zaposlenosti i mogućnosti razvoja.

Ploveća "Bajadera" na Dunavu

OPG Emina Burek

PRIBAVLJANJE SREDSTAVA: OSIGURANI POVOLJNI IZVORI FINANCIRANJA

S ciljem nastavka povoljnog financiranja projekata poduzeće u većinskom privatnom vlasništvu koja ostvaruju prihode od izvoza, HBOR je u svibnju 2015. godine zaključio ugovor o kreditu sa Citibank, N.A., London Branch uz garanciju Međunarodne banke za obnovu i razvoj u iznosu od 50 milijuna eura.

Ugovor o kreditu s Europskom investicijskom bankom u iznosu od 40 milijuna eura zaključen je u lipnju 2015. godine. Sredstva zajma namijenjena su financiranju izgradnje, obnove i opremanja Opće bolnice Pula koja će doprinijeti porastu kvalitete zdravstvene zaštite i zdravstvenog standarda uz znatno racionalnije poslovanje kroz pružanje modernih zdravstvenih usluga. Provedba projekta planirana je u razdoblju od 2015. do 2018. godine.

U listopadu 2015. godine HBOR i Europska investicijska banka zaključili su ugovor o kreditu za financiranje projekta Zračne luke Dubrovnik (ZLD) u iznosu od 10,5 milijuna eura. Projekt ulaganja u ZLD usmjeren je, osim u razvoj turizma na dubrovačkom području, na smanjenje prometnog zagušenja, provedbu mjera za zaštitu okoliša i povećanje energetske učinkovitosti, sanaciju postojećih i izgradnju novih konstrukcija i objekata koji su potrebni za sigurno i nesmetano poslovanje ZLD-a. Ukupna vrijednost ove investicije iznosi 246,6 milijuna eura.

UPRAVLJANJE RIZICIMA

Temeljem Zakona o HBOR-u, Banka je dužna rizike u poslovanju svoditi na najmanju mjeru rukovodeći se načelima bankarskog poslovanja. Banka u procesu upravljanja rizicima kontinuirano utvrđuje, procjenjuje, odnosno mjeri, prati, ovladava i kontrolira rizike kojima je u poslovanju izložena ili bi mogla biti izložena. Način, postupci i učestalost procjene, odnosno mjerenja rizika propisani su internim aktima Banke. U svakodnevnom poslovanju Banka upravlja kreditnim rizikom, rizikom likvidnosti, kamatnim rizikom u knjizi banke, valutnim rizikom, operativnim rizikom i rizikom eksternalizacije putem politika, procedura, metodologija, pravilnika, limita te kontrola.

Banka ima funkcionalno i organizacijski odvojenu i neovisnu organizacijsku jedinicu za kontrolu rizika u poslovanju koja je neposredno odgovorna Upravi. Ova organizacijska jedinica odgovorna je za utvrđivanje, procjenu, odnosno mjerenje nadzor i kontrolu rizika kojima je Banka u svom poslovanju izložena ili bi mogla biti izložena. Svoju funkciju ostvaruje i analizom, davanjem prijedloga i preporuka za adekvatno upravljanje izloženošću kreditnim i nekreditnim rizicima, zatim razvojem politika, pravilnika, procedura i metodologija vezanih za rizike, predlaganjem i praćenjem poštivanja usvojenih limita izloženosti, izvješćivanjem Uprave i nadležnih odbora o rizicima i sl.

Pri procjeni, odnosno mjerenju rizika Banka uvažava povijesne podatke, planove poslovanja, trenutne i očekivane tržišne uvjete te specifičnosti Banke kao posebne financijske institucije. O rezultatima mjerenja i procjene te provedenih analiza iz područja rizika izvještavaju se odbori za upravljanje rizicima, Uprava i Nadzorni odbor. Utvrđen je sustav limita za upravljanje, praćenje i kontrolu kreditnog rizika, rizika likvidnosti, kamatnog rizika u knjizi banke i valutnog rizika. Banka provodi analize osjetljivosti i analize scenarija pod pretpostavkom promjene jednoga, odnosno više faktora rizika u redovnim i stresnim okolnostima te se o rezultatima istih izvještavaju nadležna tijela

HBOR-a. Kontinuirano se razvijaju sustavi pro-aktivnog upravljanja rizicima radi smanjenja potencijalnih budućih rizika.

Uprava HBOR-a odgovorna je za provođenje strategije upravljanja rizicima te uspostavljanje i provođenje učinkovitog i pouzdanog sustava upravljanja svim rizicima. Za ostvarenje svoje funkcije Uprava je svoja ovlaštenja delegirala na četiri odbora za upravljanje rizicima:

- Odbor za upravljanje aktivom i pasivom - upravlja rizikom likvidnosti, kamatnim rizikom u knjizi banke i valutnim rizikom u okviru propisanih politika i procedura kojima je regulirano ovo područje
- Odbor za procjenu i mjerenje kreditnog rizika - upravlja kreditnim rizikom u okviru propisanih politika, procedura i ostalih internih akata vezanih uz kreditni rizik
- Odbor za upravljanje informacijskim sustavom HBOR-a - upravlja resursima informacijskog sustava uz primjereno upravljanje rizicima koji proizlaze iz korištenja informacijske tehnologije
- Odbor za upravljanje poslovnim promjenama - upravlja poslovnim promjenama (koordinacija postupka predlaganja, odobravanja, praćenja i uvođenja poslovnih promjena) s ciljem smanjenja rizika pri uvođenju poslovnih promjena.

Strategija upravljanja rizicima usmjerena je prema postizanju i održavanju kvalitetnog i efikasnog sustava upravljanja rizicima usklađenog s domaćim i stranim bankarskim praksama te preporukama Hrvatske narodne banke, europske regulative i Baselskog odbora primjenjivim na HBOR kao posebnu financijsku instituciju.

Kreditni rizik

Banka kontrolira kreditni rizik putem kreditnih politika, pravilnika i propisanih procedura rada u kojima su utvrđeni sustavi unutarnjih kontrola s ciljem preventivnog djelovanja na rizik.

Uprava HBOR-a vodi konzervativnu politiku upravljanja kreditnim rizikom. Sustav upravljanja kreditnim rizikom čini najvažniji dio poslovne politike HBOR-a i bitan je činitelj njezine strategije poslovanja zbog čega je ovo područje regulirano posebnim aktom - Procedurama upravljanja kreditnim rizikom, koji se primjenjuje na sve faze kreditnog procesa (od razvoja novih bankarskih proizvoda, zahtjeva za kredit, praćenja poslovanja klijenta do konačne otplate kredita). Procedure upravljanja kreditnim rizikom su sveobuhvatan dokument koji obuhvaća zasebne metodologije namijenjene ocjeni različitih ciljnih skupina klijenata.

U svrhu ublažavanja kreditnog rizika i smanjenja troškova poslovanja, a sukladno Zakonu o HBOR-u, dio svojih plasmana Banka odobrava putem poslovnih banaka koje snose rizik povrata plasmana krajnjeg korisnika. Svi izravni plasmani uglavnom su osigurani hipotekom na nekretninama te, ako je to moguće, kao osiguranje od kreditnog rizika Banka pribavlja jamstvo HAMAG BICRO-a te ostale vrste jamstava i garancija. Ovisno o vrsti instrumenta osiguranja, kreditnom programu, općim uvjetima osiguranja ili odluci nadležnog tijela, Banka je odredila potreban omjer visine plasmana i vrijednosti osiguranja.

Banka kroz razvojne programe kreditiranja obuhvaća područje cijele Republike Hrvatske s naglaskom na područja posebne državne skrbi. Kreditni rizik je rasprostranjen po geografskim područjima, djelatnostima, sektorima te kreditnim programima. Banka nastoji izbjeći pretjeranu

koncentraciju kreditnog rizika te povoljnijim uvjetima i novim kreditnim programima (proizvodima) potaknuti razvoj slabije razvijenih područja Republike Hrvatske u skladu s državnom strategijom razvoja pojedinih djelatnosti.

Rizik likvidnosti, valutni rizik i kamatni rizik u knjizi banke

Kroz djelovanje Odbora za upravljanje aktivom i pasivom, Banka osigurava kvalitetno upravljanje rizikom likvidnosti te valutnim rizikom i kamatnim rizikom u knjizi banke. Upravljanje ovim rizicima podrazumijeva svođenje kamatnog i valutnog rizika te rizika likvidnosti na najmanju mjeru. Izravnim i neizravnim uključivanjem većine organizacijskih jedinica Banke u rad Odbora za upravljanje aktivom i pasivom nastoji se osigurati kvalitetan, integriran i sveobuhvatan sustav upravljanja navedenim rizicima.

Rizik likvidnosti

Temeljna načela i principi upravljanja rizikom likvidnosti HBOR-a utvrđeni su internim aktima te odlukama i zaključcima Nadzornog odbora, Uprave i Odbora za upravljanje aktivom i pasivom. U svrhu upravljanja rizikom likvidnosti, Banka je uspostavila sustav limita te prati i kontrolira njihovo poštivanje, održava potrebnu razinu rezerve likvidnosti, kontinuirano prati tekuću i planiranu likvidnost, osigurava dostatna kunska i devizna sredstva potrebna za pravovremeno podmirenje obveza te za isplate po odobrenim kreditima i planiranim odobrenjima kredita. Pri upravljanju rizikom likvidnosti Banka prati i nastoji postići ročnu usklađenost postojećih i planiranih plasmana i njihovih izvora. Banka nema depozite građana te nije izložena značajnijim dnevnim oscilacijama likvidnosti. Praćenje rizika likvidnosti Banka provodi i kroz analize scenarija i analize osjetljivosti pod pretpostavkom redovnih i stresnih uvjeta poslovanja. Procedurama su utvrđeni signali ranog upozorenja te postupci u slučaju naznake, kao i nastupa krize likvidnosti.

Kamatni rizik u knjizi banke

Temeljna načela i principi upravljanja kamatnim rizikom Banke utvrđeni su internim aktima te odlukama i zaključcima Uprave i Odbora za upravljanje aktivom i pasivom. Za mjerenje i praćenje kamatnog rizika Banka provodi analizu kamatnog jaza. Kamatni jaz se izrađuje za određena razdoblja prema mogućnosti promjene kamatnih stopa i prikazuje osjetljivost Banke na promjene kamatnih stopa. Provodi se i detaljna razrada kamatnih stopa po valuti, vrsti i visini kamatne stope te se izrađuju projekcije kretanja prosječnih ponderiranih kamatnih stopa izvora i plasmana. Pored usklađivanja kamatnih stopa izvora i plasmana prate se trenutni tržišni uvjeti i prognoze kretanja osnovnih tržišnih pokazatelja.

Valutni rizik

Temeljna načela i principi upravljanja valutnim rizikom HBOR-a utvrđeni su internim aktima te odlukama i zaključcima Uprave i Odbora za upravljanje aktivom i pasivom. Postavljene su metode za mjerenje, odnosno procjenu, praćenje i upravljanje valutnim rizikom, utvrđeni su limiti, postupci u slučaju naznake, kao i nastupa krize te su definirana izvješća potrebna za cjelovito ovladavanje ovim rizikom.

Za mjerenje izloženosti valutnom riziku Banka prati otvorenost devizne pozicije. Osim dnevnog praćenja otvorenosti devizne pozicije i projiciranja njezinog kretanja, Banka za potrebe procjene i mjerenja valutnog rizika koristi i VaR model kao pomoćni model te redovito izvještava nadležna tijela o najvećim potencijalnim gubicima po značajnim valutama. Provode se analize scenarija i analize osjetljivosti pod pretpostavkom redovnih i stresnih uvjeta poslovanja.

Operativni rizik

Temeljna načela upravljanja operativnim rizikom utvrđena su krovnim aktom Politike upravljanja operativnim rizikom, uspostavljena je struktura upravljanja i odgovornosti u sustavu, utvrđen pristup za izračun kapitalnog zahtjeva za operativni rizik te uspostavljen sustav izvještavanja.

Za praćenje i nadziranje rada informacijskog sustava zadužen je Odbor za upravljanje informacijskim sustavom HBOR-a čiji je osnovni cilj upravljanje resursima informacijskog sustava uz uspostavljanje odgovarajuće razine učinkovitosti i sigurnosti informacijskog sustava kako bi se osiguralo, između ostalog, primjereno upravljanje rizicima koji proizlaze iz korištenja informacijske tehnologije. Nadzor nad sigurnošću informacijskog sustava obavlja funkcija kontrole sigurnosti informacijskog sustava. U okviru ove funkcije uspostavljen je sustav upravljanja kontinuitetom poslovanja.

Rizik eksternalizacije

Banka upravlja rizikom eksternalizacije temeljem internih akata usklađenih s regulativom HNB-a primjenjivom na Banku kao posebnu financijsku instituciju. Internim aktima kojima je propisano upravljanje ovim rizikom utvrđeni su postupci provođenja eksternaliziranih aktivnosti, upravljanje odnosima s pružateljima usluga te svođenje rizika na najmanju mjeru.

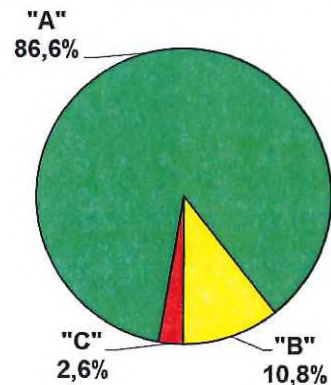
Uspostavljena je centralna evidencija o eksternaliziranim aktivnostima, a o materijalno značajnim eksternalizacijama godišnje se izvještava Upravu i Nadzorni odbor Banke.

Ukupni portfelj HBOR-a na dan 31.12.2015. godine iznosio je oko 33.114,2 milijuna kuna.

Od ukupnog portfelja, u rizičnu skupinu „A“ razvrstano je 86,6%, u rizičnu skupinu „B“ 10,8% te 2,6% u rizičnu skupinu „C“.

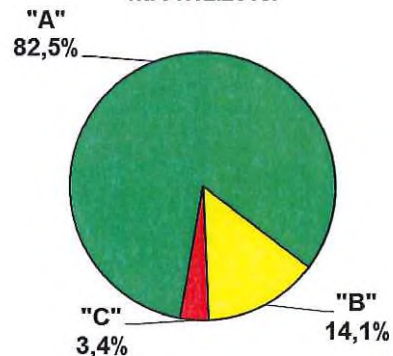
Na portfelj razvrstan u rizične skupine „B“ i „C“ ili tzv. „loš“ portfelj odnosi se oko 13,4% ukupnog portfelja (smanjenje za 1,3 postotna boda (pb) u odnosu na 2014. godinu).

UKUPNI PORTFELJ PO RIZIČNIM SKUPINAMA
na 31.12.2015.

S obzirom na to da krediti čine 75% ukupnog portfelja nije izražena značajnija razlika u kvaliteti ukupnog portfelja i ukupnih kredita. Krediti razvrstani u rizične skupine „B“ i „C“ tzv. loši ili neprihodonosni krediti čine 17,5% ukupnih kredita (smanjenje za 0,7 pb u odnosu na 2014. godinu).

UKUPNI BRUTO KREDITI
PO RIZIČNIM SKUPINAMA
na 31.12.2015.

KONTROLA I REVIZIJA

Kontrola i revizija dio je sustava nadzora HBOR-a zadužen za praćenje ukupnog poslovanja temeljenog na zakonitosti i internim aktima HBOR-a, koji se provodi primjenom standarda interne revizije. Kontrola i revizija organizacijski je nezavisna u obavljanju poslova te samostalno određuje način rada, izvještavanja, nalaza, mišljenja i preporuka. Za svoj rad odgovara administrativno Upravi, a funkcionalno Revizorskom i Nadzornom odboru HBOR-a koje izvješćuje tromjesečno odnosno polugodišnje. Temeljem izvješća o reviziji, na prijedlog Kontrole i revizije, Uprava donosi potrebne odluke za poduzimanje korektivnih mjera i aktivnosti. S nalazima revizija obavljenih tijekom 2014. godine, kao i o statusu danih preporuka i poduzetim aktivnostima Uprava, Revizorski i Nadzorni odbor upoznati su u okviru redovitog izvještavanja o radu Kontrole i revizije.

FUNKCIJA PRAĆENJA USKLAĐENOSTI

Funkcija praćenje usklađenosti uspostavljena je kao neovisna i trajna funkcija. Poslovi praćenja usklađenosti uključuju utvrđivanje i procjenu rizika usklađenosti kojem je HBOR izložen ili bi mogao biti izložen, savjetovanje Uprave i drugih odgovornih osoba o načinu primjene relevantnih zakona, standarda i pravila uključujući i informiranje o aktualnostima iz tih područja.

Funkcija praćenja usklađenosti vrši procjenu učinaka koje će na poslovanje HBOR-a imati izmjene relevantnih propisa, procjenjuje usklađenost novih proizvoda ili novih postupaka s relevantnim zakonima i propisima kao i s izmjenama propisa, savjetuje u dijelu pripreme obrazovnih programa vezanih za usklađenost, te sudjeluje u vođenju postupaka po prigovorima i prijavama nepravilnosti. Funkcija praćenja usklađenosti podnosi periodička izvješća Upravi, Revizorskom i Nadzornom odboru HBOR-a.

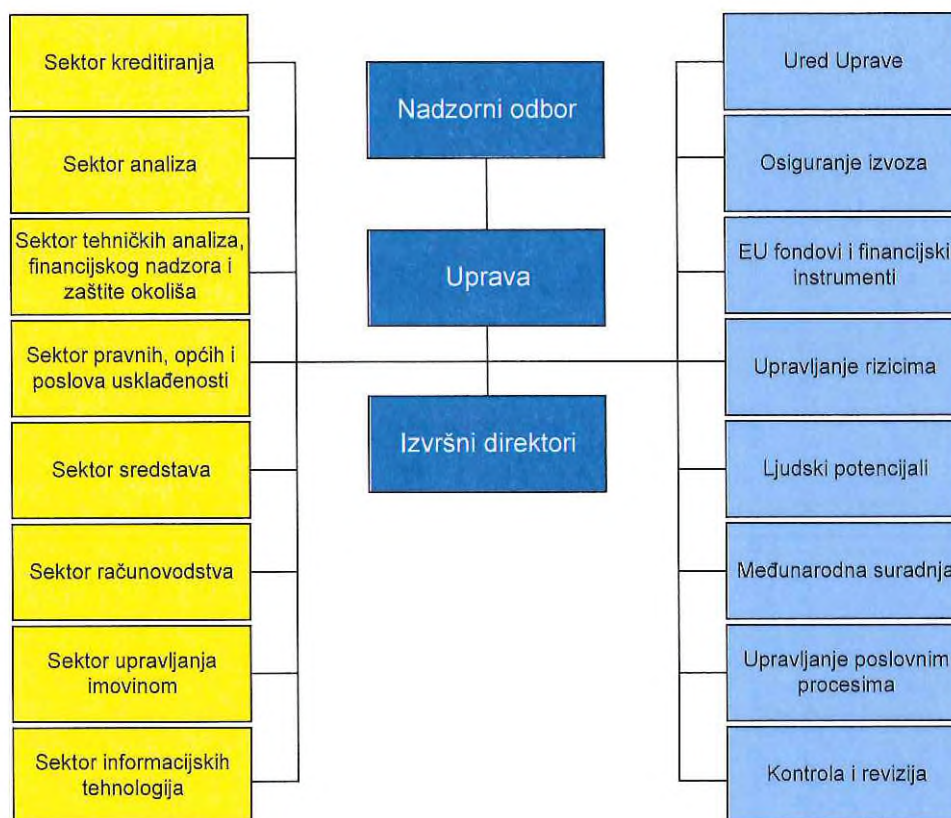
LJUDSKI POTENCIJALI

HBOR je 2015. godine primio priznanje Certifikat Poslodavac Partner za kontinuirano desetogodišnje certificiranje procesa upravljanja ljudskim potencijalima, kojeg dodjeljuje Selectio d.o.o. za izvrsnost u upravljanju ljudskim potencijalima. Kontinuirano certificiranje tijekom deset godina potvrđuje da je Banka na pravom putu ostvarenja svojeg cilja i da su poslovni procesi kreirani i provedeni prema najvišim standardima struke. 2015. godine HBOR je i recertificirao svoje procese te je i dalje je nositelj Certifikata.

Cilj procesa upravljanja ljudskim potencijalima jest kvalitetan odabir zaposlenika, njihovo kvalitetno usavršavanje i vođenje, jer samo na taj način Banka može pokazati izvrsnost u svojem radu. Redoviti procesi i aktivnosti vezani uz upravljanje ljudskim potencijalima pokrivaju cjelokupni tijek karijere zaposlenika u organizaciji te omogućuju podršku organizaciji i menadžmentu u ključnim pitanjima upravljanja ljudskim potencijalima: procesu zapošljavanja, upravljanja ciljevima i kompetencijama zaposlenika te razvoju zaposlenika. Nakon zapošljavanja koje se provodi po jasnim selekcijskim kriterijima, novi zaposlenici uključuju se u program uvođenja u posao kroz internu edukaciju koju provode interni treneri, s ciljem razumijevanja poslovanja i kulture banke. Periodično se prati radni učinak svih zaposlenika, a jednom godišnje provodi se proces godišnjih razgovora. Razvoj i usavršavanje u kompetencijama koje su nužne u poslovima koje zaposlenici obavljaju, provodi se kroz održavanje internih radionica te kroz sudjelovanje zaposlenika pojedinačnim edukacijama izvan organizacije koje su ciljano usmjerene i važne za specifičan posao.

Na dan 31.12.2015. od ukupno 342 zaposlenika, njih čak 295 odnosno 86 posto je visokoobrazovano, a prosječna dob im je 41 godina. Žene čine 68 posto, a muškarci 32 posto zaposlenika.

Organizacijska struktura HBOR-a

OSTALE AKTIVNOSTI

Tijekom 2015. godine HBOR je raspisao Javni natječaj za dodjelu donacija u četiri kategorije: humanitarni projekti i zaštita ljudskih prava; kultura, baština i umjetnost; zaštita okoliša te obrazovanje i znanost. Na natječaj je stiglo gotovo 900 projekata od kojih je odabrano 20 koje je HBOR podržao iznosima 20 do 40 tisuća kuna.

HBOR je u lipnju 2015. godine objavio svoje šesto Izvješće o društvenoj odgovornosti, odnosno o načinu i napretku primjene načela UN Global Compact-a, u području ljudskih prava, radnih prava, okoliša i borbe protiv korupcije.

Područni uredi

U 2015. godini Područne urede kontaktiralo je 3.622 klijenata ili potencijalnih poduzetnika radi dobivanja informacija o kreditnim programima i aktivnostima HBOR-a, a 62 posto kontakata rezultiralo je realizacijom kredita.

Vrsta aktivnosti	Broj
- Sastanci s klijentima	145
- Sastanci s bankama	163
- Sastanci s partnerskim institucijama (JLS, HGK, HOK)	121
- Prezentacije	181
- Info dani	42
- Radionice „7 koraka do kredita“	24
- Sajmovi	22
- Kontrole klijenata	155

Međunarodna suradnja

HBOR posvećuje posebnu pažnju uspostavljanju i održavanju uspješnih odnosa s međunarodnim financijskim institucijama, razvojnim bankama, izvozno-kreditnim agencijama te udruženjima i klubovima među kojima su Europska udruga javnih banaka (EAPB), Mreža europskih financijskih institucija za malo i srednje poduzetništvo (NEFI), Udruženje banaka Srednje i Istočne Europe (BACEE), Praški klub, UN-ov Program zaštite okoliša (UNEP FI), UN Global Compact, Međunarodni klub za financiranje razvoja (IDFC), više bilateralnih trgovinskih komora te Europska udruga dugoročnih investitora (ELTI) čiji je HBOR suosnivač. Članstva u ovim udrugama korisna su za stjecanje znanja i razvoj poslovanja te učinkoviti kanal za razmjenu najboljih praksi i specifičnih saznanja članica po različitim pitanjima poslovanja. HBOR je u studenom 2015. bio domaćin treće godišnje skupštine ELTI-a na kojoj su sudjelovali čelnici razvojnih institucija Europe te na čijim je marginama održan i bilateralni sastanak između visokih predstavnika Europske investicijske banke (EIB) i HBOR-ovih predstavnika.

U 2015. godini u suradnji s Ministarstvom financija nastavilo se s radom vezanim za praćenje Radne skupine za kreditiranje i osiguranje izvoza pri Vijeću EU (Export Credits Group). Osim ove suradnje HBOR je nastavio jačati povezivanje i s drugim državnim institucijama koje sudjeluju u jačanju hrvatskog izvoza kao što su Ministarstvo vanjskih i europskih poslova, Hrvatska gospodarska komora, Agencija za investicije i konkurentnost, Ministarstvo poduzetništva i obrta te Ministarstvo gospodarstva. Također je u cilju poticanja i podrške izvoznicima nastavljena suradnja s udruženjem Hrvatski izvoznici, a internacionalizaciju gospodarstva podržali smo i sudjelovanjem u gospodarskim delegacijama u Rusiji, Turkmenistanu, Slovačkoj i na Kosovu.

S ciljem jačanja konkurentnosti hrvatskih gospodarstvenika i izvoza te općenito poboljšanja uvjeta poslovanja, naglašena je bila i suradnja sa stranim veleposlanstvima u RH kao i već uspješna dugogodišnja suradnja sa stranim trgovinskim komorama u RH gdje su, sukladno potrebama HBOR-a i hrvatskih gospodarstvenika, predstavnici HBOR-a sudjelovali i u radu relevantnih odbora. Ojačana je i suradnja u pripremi hrvatskih diplomata pred odlazak u

inozemstvo čime osiguravamo da su svi dionici izvoznog procesa upoznati s proizvodima i uslugama HBOR-a.

U listopadu je održana 14. međunarodna konferencija o poticanju izvoza HBOR-a pod pokroviteljstvom Vlade Republike Hrvatske koja je okupila više od 450 predstavnika hrvatskih izvoznika, domaćih i međunarodnih institucija, banaka i izvozno-kreditnih agencija na kojoj je omogućena razmjena znanja i iskustava te stvaranje novih kontakata i prilika za suradnju. U sklopu iste održane su radionice kojima pomažemo izvoznicima u uspostavi dijaloga i rasprave po bitnim temama za jačanje konkurentnosti i izvoznog potencijala kako njih samih tako i čitavog gospodarstva. Radionice su se doticale tri teme te su nosile nazive: „Kako uspješno izvoziti na tržište Europske unije“, „Najnovija zbivanja na tržištima Bliskog istoka i Magreba, rizici i prilike“ i „Jačanje konkurentnosti: Junckerov plan za Hrvatsku i druge EU inicijative“.

Javnost rada

HBOR javnost rada smatra važnom pretpostavkom za vjerodostojnost svog djelovanja. Stoga osobitu pozornost posvećuje što potpunijem i razumljivijem informiranju javnosti o svojim ciljevima i mjerama za njihovo ostvarivanje, kao i o rezultatima svojih aktivnosti, poštujući pri tome i vodeći računa o propisanoj bankovnoj tajni i njezinoj funkciji. Primjenom različitih oblika informiranja HBOR je i tijekom 2015. godine redovito obavještavao javnost o svim važnijim aktivnostima. U izvještajnoj godini HBOR je objavio 21 priopćenje kojima je javnost informirana o poslovanju, postignutim poslovnim rezultatima, uvođenju novih i izmjenama postojećih programa. Na Internet stranicama Banke javnosti su dostupne sve informacije o radu osim onih koje podliježu bankovnoj tajni sukladno Zakonu o kreditnim institucijama. Tijekom izvještajne godine objavljeno je 28 postupaka javne nabave u elektroničkom oglasniku javne nabave, a od kolovoza 2010. godine sve objave natječaja nalaze se i na web stranicama HBOR-a, www.hbor.hr. Tijekom 2015. godine zaprimljena su dva zahtjeva za pristup informacijama sukladno Zakonu o pravu na pristup informacijama.

GRUPA HRVATSKO KREDITNO OSIGURANJE

HRVATSKO KREDITNO OSIGURANJE D.D. I POSLOVNI INFO SERVIS D.O.O.

Hrvatsko kreditno osiguranje d.d. (u nastavku HKO ili Društvo) je dioničko društvo za osiguranje specijalizirano isključivo za osiguranje kratkoročnih potraživanja (rokovi plaćanja do 1 godine) nastalih temeljem prodaje roba i usluga među poslovnim subjektima. Osiguravaju se politički i komercijalni rizici.

U 2015. godini HKO je u ponudi imalo sljedeće proizvode osiguranja: osiguranje izvoznih potraživanja i osiguranje domaćih potraživanja te osiguranje domaćeg faktoringa.

HKO je 26. listopada 2010. osnovalo Poslovni info servis d.o.o., čime je HKO počelo poslovati kao Grupa Hrvatsko kreditno osiguranje (u daljnjem tekstu Grupa HKO) i iskazivati konsolidirane financijske podatke. Poslovni info servis d.o.o. (u daljnjem tekstu PIS) unutar Grupe je zadužen za provedbu analize i ocjene kreditnih rizika u vezi s poslovima osiguranja.

Na dan 31.12.2015. Grupa HKO je zapošljavala 15 djelatnika, od čega je 12 bilo zaposleno u Hrvatskom kreditnom osiguranju d.d., a 3 u društvu PIS. Četrnaest zaposlenika Grupe HKO imaju visoku stručnu spremu, a jedan zaposlenik srednju stručnu spremu.

Vlasnička struktura

Hrvatska banka za obnovu i razvitak je 100%-tni vlasnik HKO-a.

Upravljanje

Statutom Društva uređuje se pravni status, ustrojstvo i upravljanje Društvom te druga pitanja značajna za poslovanje Društva kao i ostala usklađenja sukladno Zakonu o trgovačkim društvima i Zakonu o osiguranju.

Organi upravljanja Društvom su:

Uprava

Nadzorni odbor

Glavna skupština

Osobe ovlaštene za zastupanje

Uprava

Edvard Ribarić, predsjednik Uprave

Ksenija Sanjković, članica Uprave

Prokuristica

Ružica Adamović

Nadzorni odbor HKO-a

Nadzorni odbor HKO-a je tijekom 2015. djelovao u sljedećem sastavu:

Marko Topić, predsjednik Nadzornog odbora

Ante Artuković, zamjenik predsjednika Nadzornog odbora

Marija Jerkić, članica Nadzornog odbora
Andreja Mergeduš, članica Nadzornog odbora

Poslovni info servis d.o.o.

Tijekom 2015. funkciju direktorice PIS-a obavlja Ružica Adamović.

Revizorski odbor HKO-a

Revizorski odbor HKO-a je djelovao u sljedećem sastavu:

Marija Jerkić, predsjednica
Andreja Sekušak, zamjenica predsjednice
Ante Artuković, član

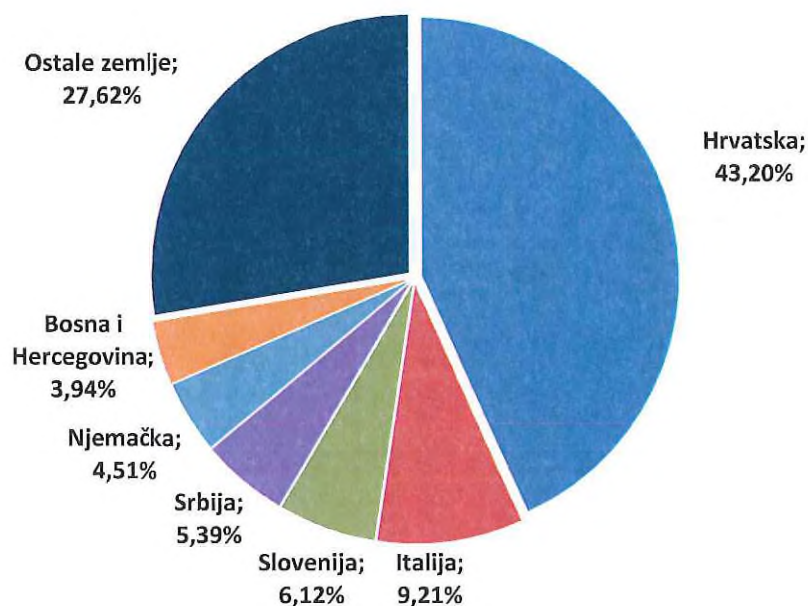
Izveštavanje nadzornih tijela

Društvo je tijekom 2015. godine redovito izvještavalo nadzorna tijela sukladno Zakonu o osiguranju, pravilnicima Hrvatske agencije za nadzor financijskih institucija i drugim važećim propisima o svim relevantnim činjenicama i promjenama u Društvu. Društvo je uredno odgovaralo na sve zahtjeve nadzornih tijela u smislu kontrole poslovanja i dostave podataka Društva.

POSLOVANJE U 2015. GODINI

Hrvatsko kreditno osiguranje d.d. je 2015. godinu završilo s 71 zaključenim ugovorom o osiguranju od čega se 42 ugovora o osiguranju odnosi na osiguranje izvoznih potraživanja, dok se 29 ugovora o osiguranju odnose na osiguranje domaćih potraživanja. Osiguranjem su pokrivena 2 175 kreditna limita, 0,9 posto više u odnosu na prethodnu godinu. U ukupnoj strukturi limita, na domaća potraživanja se odnosi 1218 kreditnih limita, a 957 kreditnih limita odnosi se na izvozna potraživanja prema kupcima u 54 zemlje svijeta.

IZLOŽENOST PO ZEMLJAMA PREMA IZNOSU LIMITA NA 31.12.2015.

Ukupni volumen osiguranih poslova u 2015. godini iznosio je 3.684 milijuna kuna.

Ukupno zaračunata premija u 2015. godini iznosila je 12,17 milijuna kuna što predstavlja porast od 12,29 posto u odnosu na 2014. godinu kada je iznosila 10,84 milijuna kuna.

Društvo je u 2015. godini isplatilo 15 naknada za štete, od čega je 7 šteta konačno likvidirano. Ukupni iznos isplaćenih naknada šteta iznosio je 2.208 tisuća kuna, a Društvo je regresno naplatilo 21 tisuću kuna te su ukupno likvidirane štete Društva u 2015. godini iznosile 2.187 tisuća kuna. Štete su isplaćene za kupce u Austriji, Azerbajdžanu, Italiji, Mađarskoj, Makedoniji, Njemačkoj, Sloveniji, Ukrajini te Hrvatskoj. Kvota šteta u 2015. godini iznosila je 42,82 posto.

INDIKATORI POSLOVA OSIGURANJA

	2015.	2014.	2013.
Volumen osiguranih potraživanja (u tisućama kuna)	3.684.431	3.129.108	2.669.971
Izloženost, na 31.12. (u tisućama kuna)	1.398.478	1.260.637	902.035
Zaračunata bruto premija (u tisućama kuna)	12.167	10.836	9.003
Iznos isplaćenih naknada šteta (u tisućama kuna)	2.208	2.505	3.110
Broj aktivnih limita na 31.12.	2.175	2.156	1.564

Troškovi pribave, marketinga i administrativni troškovi te ostali poslovni rashodi Grupe HKO u 2015. godini iznosili su 6,2 milijuna kuna, a na razini Društva troškovi pribave, marketinga i administrativni troškovi te ostali poslovni rashodi iznosili su 5,3 milijuna kuna.

Poslovna 2015. godina peto je cjelogodišnje razdoblje poslovanja te je Grupa HKO, prije konsolidacije s maticom, ostvarila dobit tekuće godine prije poreza, u iznosu od 743 tisuće kuna, dok je 2014. godinu završila s dobiti od 608 tisuća kuna.

Ukupna imovina Grupe HKO na 31.12.2015. u iznosu od 56,1 milijuna kuna veća je za 10 posto u odnosu na prethodnu godinu. Ukupni kapital je na dan 31.12.2015. iznosio 36,9 milijuna kuna, a tehničke pričuve, neto 8 milijuna kuna.

NAČELA FINANCIJSKOG IZVJEŠTAVANJA

Grupa Hrvatska banka za obnovu i razvitak priprema:

1. nekonsolidirane financijske izvještaje matice - Hrvatske banke za obnovu i razvitak (HBOR) i
2. konsolidirane financijske izvještaje koji uključuju HBOR i društva pod njegovom kontrolom – ovisna društva.

Grupa HBOR pri sastavljanju i prezentiranju godišnjih financijskih izvještaja primjenjuje Međunarodne standarde financijskog izvještavanja (MSFI) slijedom čega članice Grupe sve podatke i financijske izvještaje za konsolidaciju pripremaju temeljem MSFI-jeva.

Financijski izvještaji sastavljaju se i pripremaju s ciljem pružanja informacija o financijskom položaju, uspješnosti poslovanja i promjenama financijskog položaja HBOR-a i Grupe HBOR radi donošenja odgovarajućih ekonomskih odluka od strane njihovih korisnika.

Financijski izvještaji sastavljaju se i pripremaju sa svrhom dostupnosti informacija o financijskom položaju, uspješnosti poslovanja i promjenama financijskog položaja HBOR-a i Grupe HBOR-a njihovim korisnicima na redovnoj osnovi te pružanja financijskih podataka o provedbi strategije Grupe HBOR.

Grupa HBOR pri financijskom izvještavanju i objavama primjenjuje sljedeća načela:

- **transparentnost prezentiranja** radi osiguravanja većeg razumijevanja prezentiranih informacija od strane korisnika financijskih izvještaja,
- **dosljednost prezentiranja** unutar svakog izvještajnog razdoblja i između izvještajnih razdoblja,
- **jednostavnost prezentiranja** kako bi se korisnicima omogućilo lakše razumijevanje položaja, uspješnosti poslovanja te promjena financijskog položaja i donošenje odluka,
- **usmjerenost na zahtjeve zakonske regulative** kako bi se osigurala usklađenost,
- **primjena najbolje prakse prezentiranja** primjenjive na djelatnost poslovanja Grupe uz uvažavanje suvremenih međunarodnih trendova u financijskom izvještavanju, kao i zahtjeva tržišta.

PREGLED FINANCIJSKOG POSLOVANJA U 2015. GODINI

Grupa Hrvatska banka za obnovu i razvitak oformljena je tijekom 2010. godine, a čine ju Hrvatska banka za obnovu i razvitak kao matično društvo te ovisna društva: Hrvatsko kreditno osiguranje d.d. i Poslovni info servis d.o.o. koja zajedno čine Grupu Hrvatsko kreditno osiguranje.

HBOR je prve konsolidirane izvještaje sastavio i prezentirao za 2010. godinu.

Financijski izvještaji uključuju HBOR i Grupu. Financijski izvještaji Grupe uključuju konsolidirane financijske izvještaje HBOR-a i njegovih ovisnih društava. No, usporedno su prikazana i nekonsolidirana financijska izvješća matičnog društva.

Reviziju nekonsolidiranih i konsolidiranih Godišnjih financijskih izvještaja HBOR-a za 2015. godinu koji se nalaze u pravitku obavilo je revizorsko društvo Ernst & Young d.o.o. te o tome izrazilo pozitivno mišljenje u Izvješću neovisnog revizora.

U nastavku se daje financijski pregled i pregled poslovanja zasebno za Grupu i HBOR, kao matično društvo i izvještajni subjekt.

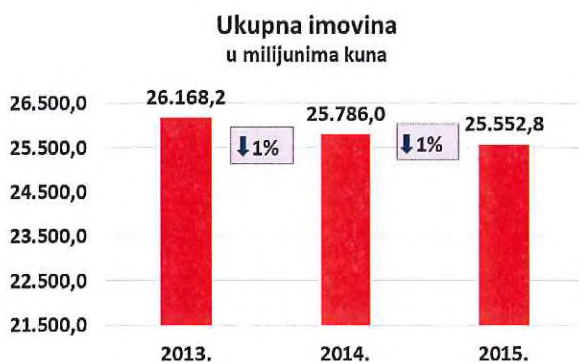
OSVRT NA FINANCIJSKO POSLOVANJE GRUPE

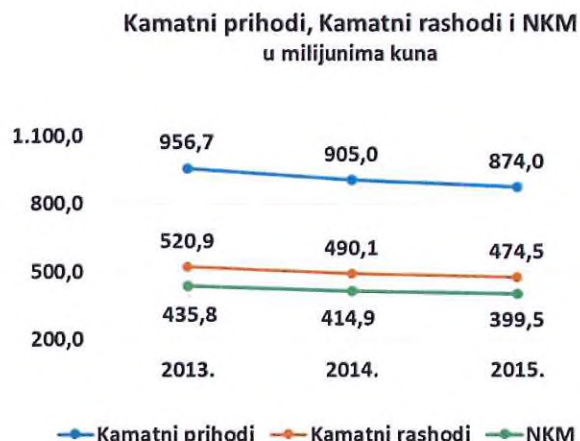
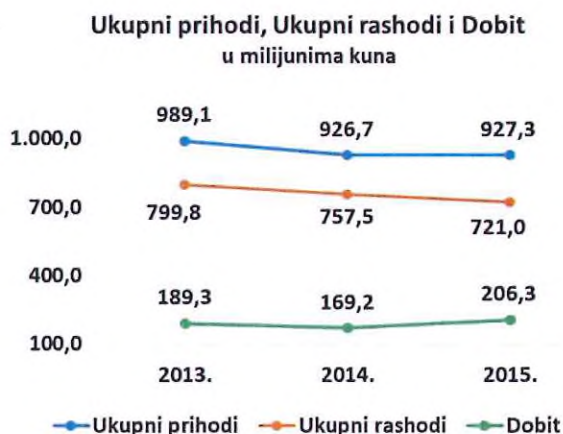
S obzirom na veličinu ovisnih društava i obujam njihovog poslovanja u usporedbi s poslovanjem matice, njihovi financijski podaci u početnim godinama Grupe nisu od značaja da bi se posebno isticali u okviru konsolidiranog financijskog izvještaja te shodno tome nemaju materijalan utjecaj na konsolidirane financijske izvještaje u odnosu na nekonsolidirane izvještaje HBOR-a, kao matičnog društva. Naime, Grupa Hrvatsko kreditno osiguranje d.d. čini 0,2 posto imovine matičnog društva.

PREGLED NAJVAŽNIJIH FINANCIJSKIH POKAZATELJA GRUPE:

U milijunima kuna

	2013.	2014.	2015.
Ukupna imovina	26.168,2	25.786,0	25.552,8
Bruto krediti	24.941,6	24.721,4	24.722,8
Ukupna glavnica	8.888,3	9.431,0	9.664,6
Ukupni prihodi	989,1	926,7	927,3
Ukupni rashodi	(799,8)	(757,5)	(721,0)
Dobit	189,3	169,2	206,3
Kamatni prihodi	956,7	905,0	874,0
Kamatni rashodi	(520,9)	(490,1)	(474,5)
Neto kamatni prihod	435,8	414,9	399,5

Rezultat Grupe

Grupa HBOR je u 2015. godini ostvarila dobit nakon oporezivanja u iznosu od 206,3 milijuna kuna. Ostvarena dobit veća je za 22 posto u odnosu na prethodnu godinu, a razlozi se daju u opisu financijskog poslovanja HBOR-a.

Matično društvo temeljem odredbi Zakona o HBOR-u nije obveznik plaćanja poreza na dobit te porezne obveze na ime poreza na dobit proizlaze isključivo iz aktivnosti ostalih članica Grupe.

Konsolidirani ukupni prihodi u 2015. godini iznose 927,3 milijuna kuna, dok ukupni rashodi iznose 721,0 milijuna kuna.

U strukturi prihoda Grupe najveći dio, tj. 94 posto odnosi se na prihode od kamata kao rezultat poslovanja matičnog društva.

U dijelu ukupnih rashoda, najveći dio čine rashodi od kamata i to 66 posto koji proizlaze iz poslovanja matičnog društva.

Konsolidirani operativni troškovi u 2015. godini iznose 140,9 milijuna kuna, a čine ih opći i administrativni troškovi te ostali troškovi poslovanja.

Ukupan broj zaposlenih u Grupi na dan 31. 12. 2015. godine je 357, dok je na kraju 2014. godine Grupa zapošljavala 332 radnika.

Imovina i obveze Grupe

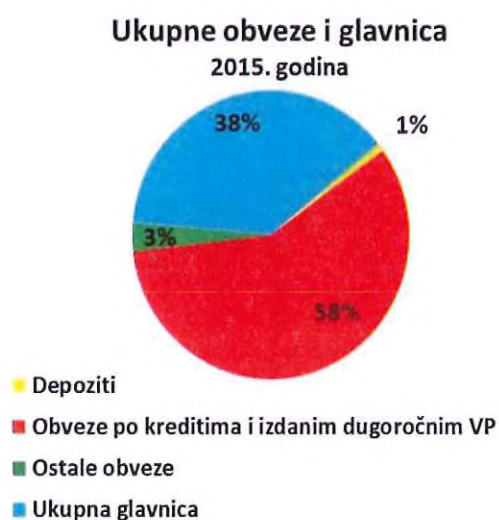
Imovina Grupe na konsolidiranoj osnovi iznosi 25.552,8 milijuna kuna i smanjena je za 1 posto u odnosu na početak godine. Razlozi ovakvog trenda daju se u opisu financijskog poslovanja HBOR-a.

U strukturi imovine najveće učešće odnosi se na kreditno poslovanje matičnog društva te neto krediti čine 85 posto ukupne imovine.

Ukupne obveze i glavnica na dan 31.12.2015. godine iznose 25.552,8 milijuna kuna od čega ukupne obveze iznose 15.888,2 milijuna kuna, odnosno 62 posto.

U ukupnim obvezama i glavnici Grupe najveći dio, tj. 58 posto, čine obveze po kreditima i obveze za izdane vrijednosne papire matičnog društva.

Ukupna glavnica na konsolidiranoj osnovi na kraju 2015. godine iznosi 9.664,6 milijuna kuna i čini 38 posto ukupnih obveza i glavnice Grupe.

*Financijska imovina po "fair" vrijednosti kroz IDG, Imovina koja se drži do dospelosti, Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina, Dugotrajna imovina namijenjena prodaji i Ostala imovina.

OSVRT NA FINACIJSKO POSLOVANJE HBOR-a

U nastavku se daje pregled i objašnjenja značajnih promjena u financijskom položaju i uspješnosti poslovanja u izvještajnoj godini.

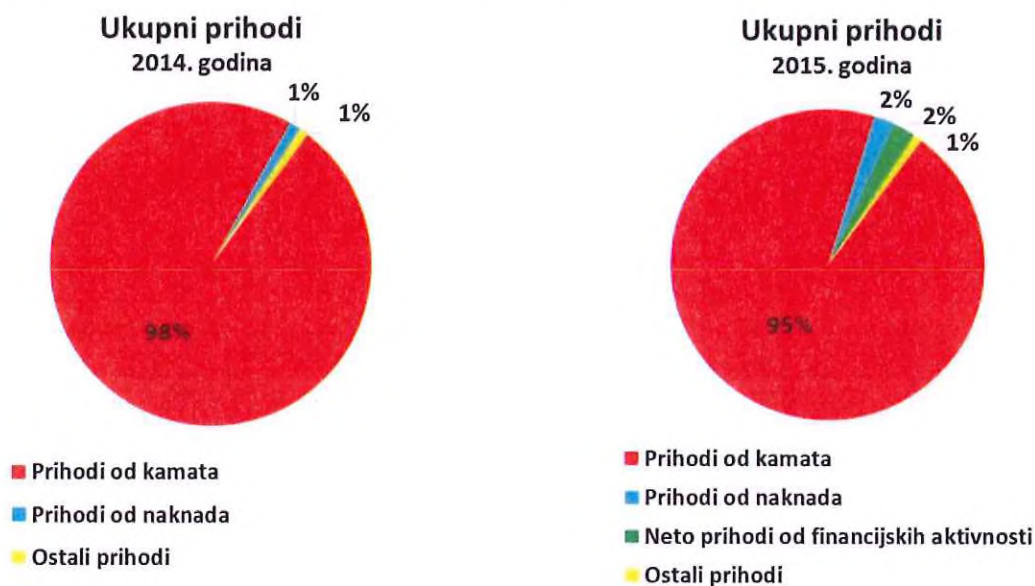
Uspješnost poslovanja

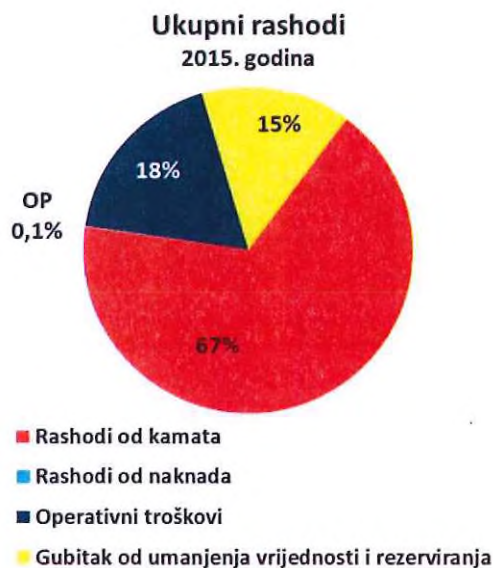
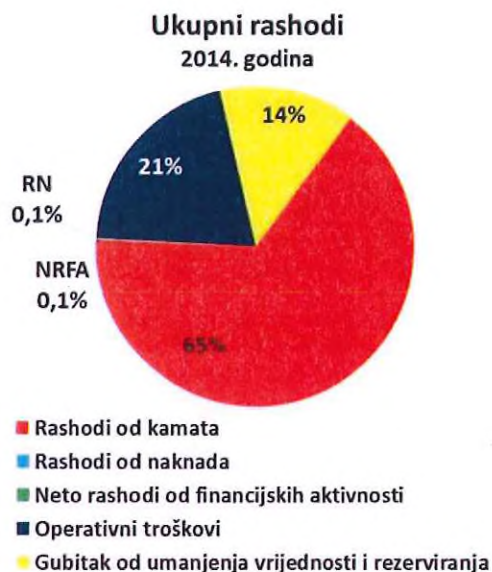
U 2015. godini HBOR je ostvario ukupne prihode u iznosu od 917,1 milijuna kuna, rashode u iznosu od 711,9 milijuna kuna i dobit u iznosu od 205,2 milijuna kuna. Dobit HBOR-a u 2015. godini je za 36,9 milijuna, odnosno 22 posto viša od dobiti za 2014. godinu.

Veće ostvarenje dobiti u 2015. godini rezultat je najvećim dijelom smanjivanja rashoda i to za 37,8 milijuna kuna, a u nastavku se daju okolnosti koje su utjecale na ostvarenje financijskog rezultata u 2015. godini u odnosu na 2014. godinu:

- niže ostvarenje rashoda od kamata za 15,6 milijuna u odnosu na 2014. godinu,
- veće ostvarenje neto prihoda od naknada za 8,8 milijuna kuna u odnosu na 2014. godinu zbog jačanja garantne aktivnosti u 2015. godini,
- veće ostvarenje neto prihoda od tečajnih razlika i promjene fer vrijednosti za 22,8 milijuna kuna u odnosu na 2014. godinu,
- smanjenje operativnih troškova za 22,2 milijuna kuna u 2015. godini u odnosu na 2014. godinu.

Detaljniji opis trendova daje se kod svake kategorije zasebno u nastavku.

Neto prihodi od kamata

Neto kamatni prihodi ostvareni su u iznosu od 398,1 milijuna kuna i u odnosu na ostvarenje prethodne izvještajne godine niži su za 4 posto.

Prihodi od kamata ostvareni su u iznosu od 872,6 milijuna kuna i niži su za 3 posto u odnosu na prethodnu izvještajnu godinu. Iskazani trend sukladan je projekcijama, a najvećim dijelom je rezultat sljedećih okolnosti:

- mjere sniženja kamatnih stopa koju HBOR provodi od početka 2012. godine,
- produženih rokova otplate,
- reobračuna kamata uslijed provedbe restrukturiranja kredita i predstečajnih nagodbi,
- prijevremenih otplata kredita u 2015. godini.

Posebno je potrebno naglasiti kako se HBOR, održavajući mjeru sniženja kamatnih stopa za određene kategorije krajnjih korisnika i investicija u zadnje četiri poslovne godine, odriče dijela dobiti, a u cilju pomoći hrvatskim gospodarstvenicima u uvjetima krize.

Rashodi od kamata ostvareni su u iznosu od 474,5 milijuna kuna i niži su za 3 posto u odnosu na prethodnu izvještajnu godinu na što je najviše utjecalo:

- jače razduživanje putem prijevremene otplate pojedinih zaduženja tijekom 2013., 2014 i 2015. godine u ukupnom iznosu od 5.326,4 milijuna kuna te
- korištenje kreditnih linija posebnih financijskih institucija uz povoljniju kamatnu stopu.

S obzirom na opisane trendove u kamatnim prihodima i kamatnim rashodima koji označavaju nižu realizaciju obje kategorije u 2015. za 3 posto u odnosu na realizaciju 2014. godine, neto kamatna marža ostala je nepromijenjena u odnosu na prethodnu godinu i iznosi 1,6 posto.

Neto prihod od naknada

Neto prihod od naknada ostvaren je u iznosu od 18,4 milijuna kuna i viši je za 91 posto u odnosu na prethodnu godinu uslijed povećanja prihoda od naknada po garantnom poslovanju zbog povećanog obima izdanih garancija.

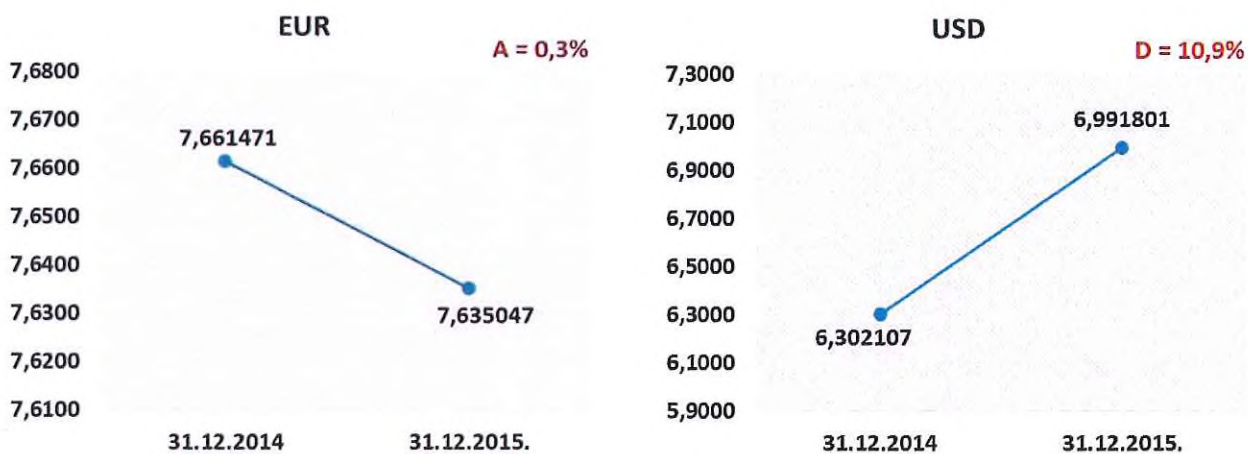
U 2015. godini HBOR je odobrio 2.927,0 milijuna kuna garancija, dok je u 2014. godini odobreno 173,7 milijuna kuna garancija.

Neto prihodi/(rashodi) od financijskih aktivnosti

Neto prihode/(rashode) od financijskih aktivnosti čine neto tečajne razlike po glavnici potraživanja i obveza, neto prihodi ili troškovi nastali temeljem ugovora o kreditu s ugrađenom „call opcijom”, dobitak/(gubitak) od vrijednosnog usklađenja imovine koja se iskazuje po „fair“ vrijednosti kroz izvještaj o dobiti i gubitka te realizirani dobitak/(gubitak) od imovine raspoložive za prodaju.

U izvještajnom razdoblju ostvareni su neto prihodi od financijskih aktivnosti u iznosu od 21,9 milijuna kuna, dok su u prethodnoj godini ostvareni neto rashodi u iznosu od 0,9 milijuna kuna.

Pregled kretanja tečaja kune u odnosu na tečaj eura i dolara:

Napomena:

A = aprecijacija kune 2015./2014.

D = deprecijacija kune 2015./2014.

Sredstva i izvore sredstava koji su izraženi u stranim sredstvima plaćanja ili su izraženi s valutnom klauzulom, HBOR preračunava u kunsku protuvrijednost po tečaju koji je važeći kod Hrvatske narodne banke na izvještajni dan.

Prihodi i rashodi u stranim sredstvima plaćanja preračunavaju se po tečaju na dan transakcije. Ostvareni prihodi i rashodi nastali preračunavanjem po tečaju iskazuju se u Izvještaju o dobiti i gubitku te ostaloj sveobuhvatnoj dobiti u neto iznosu.

Operativni troškovi

Operativni troškovi obuhvaćaju opće i administrativne troškove te ostale troškove poslovanja, a ostvareni su u iznosu od 131,8 milijuna kuna te su za 14 posto niži u odnosu na prethodnu godinu.

Na iskazani trend utječe jednokratni trošak preuzimanja kredita Centar banke d.d. u stečaju u direktan kreditni odnos i reobračuni pri provedbi restrukturiranja kredita i predstečajnih nagodbi te u manjoj mjeri jednokratni troškovi uslijed isteka mandata prethodnih članova Uprave koji su u izvještajno razdoblju manji za 28,9 milijuna kuna.

Ukupan broj zaposlenih na kraju 2015. godine je 342, dok je na kraju 2014. godine HBOR zapošljavao 317 radnika.

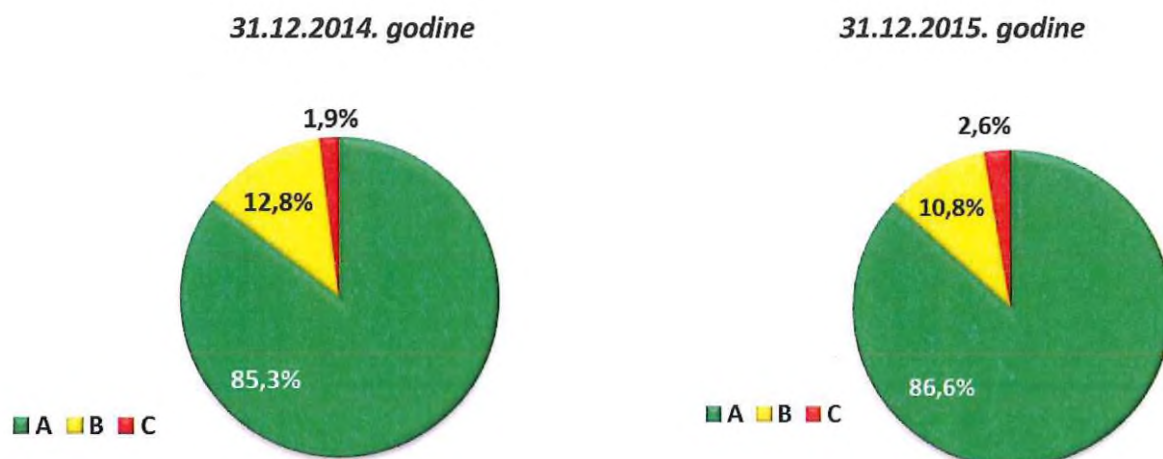
Gubitak od umanjenja vrijednosti i rezerviranja

HBOR sukladno propisima i općim aktima utvrđuje iznos gubitka od umanjenja vrijednosti i rezerviranja i održava na razini koju smatra dovoljnom za pokriće mogućih budućih rizika.

U izvještajnom razdoblju ostvaren je neto trošak od umanjenja vrijednosti plasmana na razini 2014. godine te iznosi 104,9 milijuna kuna. Umanjenja vrijednosti plasmana rezultat su ocjene njihove rizičnosti, a najvećim dijelom se odnose na plasmane prema klijentima u stečaju ili

predstečajnoj nagodbi, plasmane kod kojih su evidentirana kašnjenja u podmirenju obveza te na restrukturirane plasmane.

U nastavku se daje pregled kvalitete portfelja:

	31.12.2014.		31.12.2015.	
	u milijunima kuna	Struktura (%)	u milijunima kuna	Struktura (%)
Ukupni bruto portfelj	31.356,7	100	33.114,2	100
Od čega:				
- financijske institucije	16.945,2	54	16.006,7	48
- direktni	14.411,5	46	17.107,5	52
Ukupno rezerviranja	2.994,8	100	3.075,3	100
Od čega:				
- financijske institucije	587,4	20	500,1	16
- direktni	2.407,4	80	2.575,2	84
Rezerviranja/bruto portfelj	10%	-	9%	-

Značajne promjene u financijskom položaju

Ukupna imovina na dan 31. 12. 2015. godine iznosi 25.540,8 milijuna kuna te je u odnosu na početak godine smanjena za 1 posto. Smanjenje imovine najvećim je dijelom rezultat zadržavanja stanja bruto i neto kredita na razini prošle godine i veće otplate kreditnih zaduženja od povlačenja sredstava zaduženja.

Novčana sredstva i depoziti kod drugih banaka

Stanje novčanih sredstava i depozita kod drugih banaka na kraju 2015. godine iznosi 839,0 milijuna kuna i čini 3 posto ukupne imovine te bilježi smanjenje od 37 posto u odnosu na prethodnu godinu kao rezultat prerasporeda sredstava rezerve likvidnosti u financijske instrumente u okviru imovine raspoložive za prodaju.

Krediti

Ukupni neto krediti zadržani su na razini prošle godine te na kraju 2015. godine iznose 21.745,8 milijuna kuna i čine 85 posto ukupne imovine.

Ukupni bruto krediti iskazani su u iznosu od 24.722,8 milijuna kuna i bilježe ostvarenje na razini prethodne godine. Posebno je potrebno istaknuti kako je na zadržavanje razine bruto kredita na razini 2014. godine utjecalo povećanje udjela investicijskih kredita u odobrenim kreditima.

U 2015. godini HBOR-ova kreditna aktivnost bilježi 7.793,4 milijuna kuna odobrenih kredita, što je druga po veličini kreditna aktivnost od osnutka HBOR-a. U okviru navedene kreditne aktivnosti, krediti kojima se financiraju investicije čine 82 posto ukupno odobrenog iznosa, dok je u 2014. godini udio kredita za investicije činio 67 posto ukupno odobrenog iznosa. Ovakav trend utječe na sporiju i dužu dinamiku realizacije kredita te posljedično i na kretanje visine ukupnih bruto kredita.

U 2015. godini povećanje za 10 posto u odnosu na početak godine bilježe bruto plasmani ostalim korisnicima ponajviše zbog isplata po programima potpore turizmu i infrastrukture. Plasmani financijskim institucijama smanjeni za 8 posto u odnosu na početak godine kao rezultat realokacije likvidnih sredstava u druge financijske instrumente i prijevremenih otplata kredita.

Na kraju 2015. godine odnos kreditnih plasmana putem financijskih institucija i izravnih plasmana čini 53 posto : 47 posto.

Imovina raspoloživa za prodaju

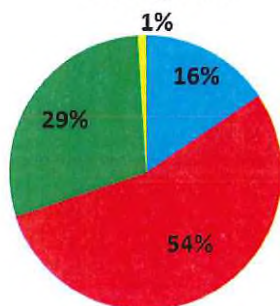
Sredstva u okviru imovine raspoložive za prodaju čine najvećim dijelom sredstva rezerve likvidnosti slijedom čega imovinu raspoloživu za prodaju čine prvenstveno dužnički vrijednosni papiri i manjim dijelom ulaganja u investicijske fondove i vlasnički vrijednosni papiri.

Ova stavka je iskazana u iznosu od 2.832,3 milijuna kuna i bilježi rast od 14 posto u odnosu na početak godine zbog ulaganja raspoloživih sredstava u trezorske zapise Ministarstva financija, investicijske fondove u Republici Hrvatskoj i obveznice Republike Hrvatske kao instrumenata rezerve likvidnosti.

U 2015. godini obavljeno je ulaganje u sljedeće instrumente imovine raspoložive za prodaju:
u milijunima kuna

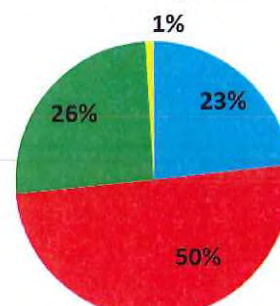
Trezorski zapisi Ministarstva financija	1.764,4
Obveznice Republike Hrvatske	424,4
Ulaganje u investicijske fondove u Republici Hrvatskoj	218,0
Ukupno	2.406,8

Imovina raspoloživa za prodaju
2014. godina

- Obveznice RH
- Trezorski zapisi MF
- Ulaganje u investicijske fondove
- Ostali VP koji ne kotiraju - vlasnički VP

Imovina raspoloživa za prodaju
2015. godina

- Obveznice RH
- Trezorski zapisi MF
- Ulaganje u investicijske fondove
- Ostali VP koji ne kotiraju - vlasnički VP

Ulaganje u ovisno društvo

Ova pozicija odnosi se na ulaganje u društvo Hrvatsko kreditno osiguranje d.d., Zagreb čije osnivanje je uslijedilo u 2010. godini s 51 posto udjela HBOR-a u glavnici društva. Temeljni kapital društva iznosi 37,5 milijuna kuna.

HBOR je u 2012. godini transakcijom kupnje stekao preostali udio od 49 posto vlasničke glavnice u ovisnome društvu Hrvatsko kreditno osiguranje d.d. te time postao 100%-tni vlasnik društva. Plaćena naknada za kupnju 49 posto vlasničke glavnice društva iznosila je 2,3 milijuna EUR, a plaćanje je obavljeno u novcu.

U ovome slučaju radilo se o naknadnom stjecanju nekontrolirajućeg udjela te isto ne predstavlja poslovno spajanje i obračunava se kao transakcija unutar vlasničke glavnice.

Ukupne obveze

Stanje ukupnih obveza na kraju 2015. godine iznosi 15.878,4 milijuna kuna i čini 62 posto ukupnih obveza i glavnice. Najveći iznos ukupnih obveza čine kreditna zaduženja HBOR-a u inozemstvu i obveze po izdanim obveznicama u ukupnom iznosu od 14.844,7 milijuna kuna.

Obveze po kreditima i izdanim dugoročnim vrijednosnim papirima smanjene su u odnosu na početak godine za 2 posto radi redovnih i prijevremenih otplata zaduženja. Ukupne otplate zaduženja u 2015. godini iznose 1.075,2 milijuna kuna, od čega se na otplatu kredita odnosi 848,3 milijuna kuna te na otplatu obveza po izdanim vrijednosnim papirima iznos od 226,9 milijuna kuna.

Od navedenog iznosa, HBOR je dana 15. rujna 2015. godine obavio prijevremenu otplatu glavnice kredita po Ugovoru o kreditu s KfW-om, potpisanom 18. prosinca 2007. godine, namijenjenom financiranju mikro, malih i srednjih poduzetnika u visini od 35,4 milijuna kuna, zajedno s kamatom u visini od 0,1 milijuna kuna.

HBOR je tijekom 2015. godine pribavio namjenska sredstava posebnih financijskih institucija kao što je opisano u poglavlju „Pribavljanje sredstava: Osigurani povoljni izvori financiranja“ ovog izvješća.

Glavnica

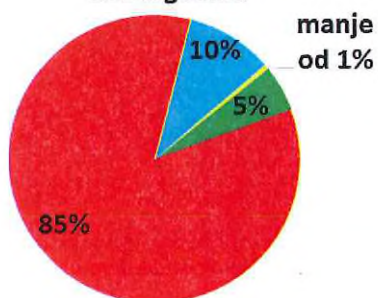
Od ukupnog iznosa ukupnih obveza i glavnice na glavnice se odnosi 9.662,4 milijuna kuna ili 38 posto.

Ukupnu glavnice HBOR-a čine kapital i garantni fond. Kapital HBOR-a čine osnivački kapital uplaćen iz proračuna Republike Hrvatske, zadržana dobit formirana iz ostvarene dobiti u prethodnim godinama, ostale rezerve te dobit tekućeg razdoblja.

U izvještajnom razdoblju je iz proračuna Republike Hrvatske u osnivački kapital uplaćeno 32,9 milijuna kuna te na kraju 2015. godine ukupno uplaćeni kapital iz proračuna Republike Hrvatske iznosi 6.500,0 milijuna kuna te za uplatu do Zakonom o HBOR-u propisanog iznosa od 7.000,0 milijuna kuna preostaje 500,0 milijuna kuna.

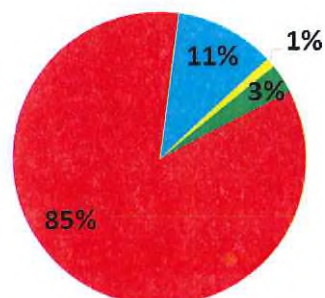
Sukladno odredbama Zakona o HBOR-u, cjelokupna ostvarena dobit izvještajnog razdoblja Banke se raspoređuje u rezerve.

Ukupna imovina
2014. godina

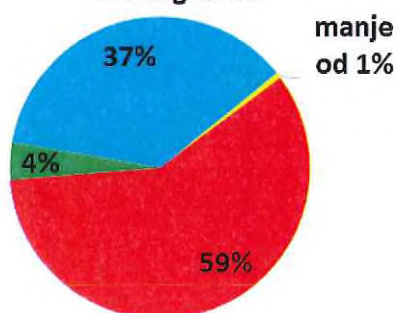
- Novčana sredstva i depoziti kod banaka
- Ukupni krediti, neto
- Imovina raspoloživa za prodaju
- Ostala imovina*

Ukupna imovina
2015. godina

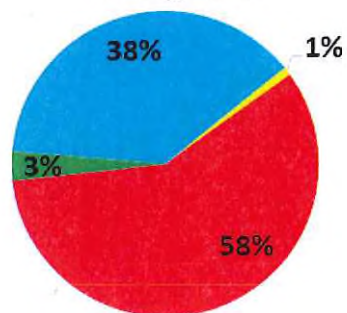
- Novčana sredstva i depoziti kod banaka
- Ukupni krediti, neto
- Imovina raspoloživa za prodaju
- Ostala imovina*

Ukupne obveze i glavnica
2014. godina

- Depoziti
- Obveze po kreditima i izdanim dugoročnim VP
- Ostale obveze
- Ukupna glavnica

Ukupne obveze i glavnica
2015. godina

- Depoziti
- Obveze po kreditima i izdanim dugoročnim VP
- Ostale obveze
- Ukupna glavnica

*Ulaganja u ovisna društva, Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina, Dugotrajna imovina namijenjena prodaji i Ostala imovina.

Odgovornost za financijske izvještaje

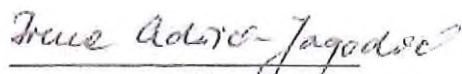
Temeljem Zakona o računovodstvu Republike Hrvatske, Uprava je dužna osigurati da financijski izvještaji za svaku financijsku godinu budu pripremljeni u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja (MSFI), koje je usvojila Europska Unija, tako da daju istinitu i objektivnu sliku financijskog stanja i rezultata poslovanja banke Hrvatska banka za obnovu i razvitak ("Banka") i Grupe za to razdoblje.

Nakon provedenih istraživanja, Uprava razumno očekuje da Banka i Grupa imaju odgovarajuća sredstva za nastavak poslovanja u doglednoj budućnosti. Iz navedenog razloga, Uprava i dalje prihvaća načelo nastavka poslovanja pri izradi financijskih izvještaja.

Pri izradi financijskih izvještaja Uprava je odgovorna:

- da se odaberu i potom dosljedno primjenjuju odgovarajuće računovodstvene politike;
- da prosudbe i procjene budu razumne i oprezne;
- da se primjenjuju važeći računovodstveni standardi, a svako materijalno značajno odstupanje obznani i objasni u financijskim izvještajima;
- da se financijski izvještaji pripreme po načelu nastavka poslovanja, osim ako je neprimjereno pretpostaviti da će Banka i Grupa nastaviti svoje poslovne aktivnosti.

Uprava je odgovorna za vođenje ispravnih računovodstvenih evidencija, koje će u bilo koje doba s prihvatljivom točnošću odražavati financijski položaj Banke i Grupe, kao i njihovu usklađenost s hrvatskim Zakonom o računovodstvu. Uprava je također odgovorna za čuvanje imovine Banke i Grupe, pa stoga i za poduzimanje razumnih mjera da bi se sprječile i otkrile pronevjere i ostale nezakonitosti.

Irena Adžić-Jagodić

**Direktorica Sektora
računovodstva**

Goran Filipić
Član Uprave

Martina Jus
Član Uprave

Dušan Tomašević
Predsjednik Uprave

U Zagrebu, 15. ožujka 2016. godine

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA

Vlasniku Hrvatske banke za obnovu i razvitak:

Izvešće o financijskim izvještajima

Obavili smo reviziju priloženih konsolidiranih i odvojenih financijskih izvještaja („financijski izvještaji“) Hrvatska banka za obnovu i razvitak (dalje: “Banka“) i njenih ovisnih društava (zajedno “Grupa“) koja obuhvaćaju konsolidirani i odvojeni izvještaj o financijskom položaju na dan 31. prosinca 2015. godine, konsolidirani i odvojeni račun dobiti i gubitka, konsolidirani i odvojeni izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti, konsolidirani i odvojeni izvještaj o promjenama kapitala i konsolidirani i odvojeni izvještaj o novčanim tokovima za tada završenu godinu, te sažetak značajnih računovodstvenih politika i druge objašnjavajuće informacije (koja su prikazana na stranicama 53 do 187).

Odgovornost Uprave za financijske izvještaje

je odgovorna za sastavljanje i fer prezentaciju tih financijskih izvještaja u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja i za one interne kontrole za koje Uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja financijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikazivanja, uslijed prijevare ili pogreške.

Revizorova odgovornost

Naša je odgovornost izraziti mišljenje o tim financijskim izvještajima temeljeno na našoj reviziji. Reviziju smo obavili u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima. Ti standardi zahtijevaju da postupamo u skladu s etičkim zahtjevima i planiramo te obavimo reviziju kako bismo stekli razumno uvjerenje o tome jesu li financijski izvještaji bez značajnog pogrešnog prikazivanja.

Revizija uključuje obavljanje postupaka radi dobivanja revizijskih dokaza o iznosima i objavama u financijskim izvještajima. Odabrani postupci ovise o revizorovoj prosudbi, kao i o procjeni rizika značajnog pogrešnog prikazivanja financijskih izvještaja uslijed prijevare ili pogreške. U stvaranju tih procjena rizika, revizor razmatra interne kontrole relevantne za subjektovo sastavljanje i fer prezentaciju financijskih izvještaja kako bi se oblikovali revizorski postupci koji su primjereni u okolnostima, ali ne i za namjenu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola u Banci i Grupi. Revizija također uključuje i ocjenjivanje primjerenosti primijenjenih računovodstvenih politika i razumnosti računovodstvenih procjena koje je stvorio menadžment, kao i ocjenjivanje cjelokupne prezentacije financijskih izvještaja.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo prikupili dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše revizorsko mišljenje.

Izvešće neovisnog revizora (nastavak)

Mišljenje

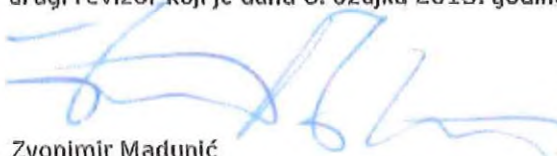
Po našem mišljenju, financijski izvještaji na stranicama od 53 do 187, fer prezentiraju, u svim značajnim odrednicama, financijski položaj Banke i Grupe na dan 31. prosinca 2015. godine, njegovu financijsku uspješnost i njegove novčane tokove za tada završenu godinu u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koje je usvojila Europska Unija.

Izvešće o drugim zakonskim i regulativnim zahtjevima

Uprava Banke sastavila je Godišnje izvješće koje je prikazano na stranicama 4 do 49. Za pripremu ovog izvješća u skladu sa Zakonom o računovodstvu i za njegovu točnost odgovara Uprava Banke. Naša odgovornost odnosi se na provođenje procedura koje smatramo potrebnima za donošenje zaključka o tome da li je Godišnje izvješće usklađeno s revidiranim financijskim izvještajima. Naš rad kao revizora bio je ograničen na provjeru Godišnjeg izvješća u navedenom opsegu i nije uključivao pregled Informacija osim onih izvedenih iz revidiranih računovodstvenih evidencija Banke i Grupe. Prema našem mišljenju, računovodstvene Informacije prezentirane u Godišnjem izvješću Banke i Grupe za 2015. godinu, usklađene su, u svim značajnim odrednicama s revidiranim godišnjim financijskim izvještajima za istu godinu koji su prikazani na stranicama od 53 do 187.

Ostala pitanja

Reviziju financijskih izvještaja Banke i Grupe za godinu završenu 31. prosinca 2014. godine obavio je drugi revizor koji je dana 6. ožujka 2015. godine izdao revizorsko izvješće bez rezervi.

Zvonimir Madunić
Član Uprave i ovlašteni revizor

ERNST & YOUNG
d.o.o.
Zagreb, Radnička cesta 50

Ernst & Young d.o.o., Zagreb
Republika Hrvatska
Zagreb, 15. ožujka 2016. godine

Konsolidirani izvještaj o dobiti i gubitku te ostaloj sveobuhvatnoj dobiti
za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	Bilješka	2015. 000 kuna	2014. 000 kuna
Prihodi od kamata	3	873.997	904.966
Rashodi od kamata	4	(474.530)	(490.160)
Neto prihod od kamata		399.467	414.806
Prihodi od naknada	5	21.505	12.562
Rashodi od naknada	5	(659)	(650)
Neto prihod od naknada		20.846	11.912
Neto prihodi/(rashodi) od financijskih aktivnosti	6	22.281	(649)
Ostali prihodi		9.506	9.175
		452.100	435.244
Operativni troškovi	7	(140.875)	(161.917)
Gubitak od umanjenja vrijednosti i rezerviranja	8	(104.799)	(103.979)
Dobit prije oporezivanja		206.426	169.348
Porez na dobit	9	(161)	(120)
Dobit tekuće godine		206.265	169.228
Dobit za raspodjelu: Vlasnicima društva		206.265	169.228

Priložene računovodstvene politike i bilješke uz financijske izvještaje sastavni su dio ovog izvještaja o dobiti i gubitku

Konsolidirani izvještaj o dobiti i gubitku te ostaloj sveobuhvatnoj dobiti
za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	2015. 000 kuna	2014. 000 kuna
Dobit tekuće godine	206.265	169.228
Ostala sveobuhvatna dobit		
Stavke koje se kasnije ne prenose u dobit ili gubitak:		
Nerealizirani aktuarski dobitak/(gubitak)	135	(4.669)
Odgođeni porez – usklađenje prethodnog razdoblja	-	(17)
Ukupno stavke koje se kasnije ne prenose u dobit ili gubitak	135	(4.686)
Stavke koje se kasnije mogu uračunati u dobit ili gubitak:		
Povećanje fer vrijednosti imovine raspoložive za prodaju	39.381	41.047
Smanjenje fer vrijednosti imovine raspoložive za prodaju	(38.841)	(13.807)
Neto tečajne razlike po vlasničkim vrijednosnim papirima	(73)	115
Prijenos realizirane dobiti po imovini raspoloživoj za prodaju u izvještaj o dobiti i gubitku	(6.226)	(127)
Prijenos realiziranog gubitka po imovini raspoloživoj za prodaju u izvještaj o dobiti i gubitku	72	1.069
Odgođeni porez – ostala sveobuhvatna dobit	(42)	(134)
Ukupno stavke koje se kasnije mogu uračunati u dobit ili gubitak	(5.729)	28.163
Ostala sveobuhvatna dobit nakon oporezivanja	(5.594)	23.477
Ukupna sveobuhvatna dobit nakon oporezivanja	200.671	192.705
Ukupna sveobuhvatna dobit:		
Vlasnicima društva	200.671	192.705

Priložene računovodstvene politike i bilješke uz financijske izvještaje sastavni su dio ovog izvještaja o dobiti i gubitku te ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

Konsolidirani izvještaj o financijskom položaju

na dan 31. prosinca 2015. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	Bilješka	2015. 000 kuna	2014. 000 kuna
Imovina			
Novčana sredstva i računi kod banaka	10	482.950	128.789
Depoziti kod drugih banaka	11	359.397	1.230.588
Kreditni financijskim institucijama	12	12.522.652	13.498.201
Kreditni ostalim korisnicima	13	9.223.069	8.312.414
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz izvještaj o dobiti i gubitku	14	3.707	2.152
Imovina raspoloživa za prodaju	15	2.870.315	2.504.466
Imovina koja se drži do dospelja	16	1.451	1.470
Ulaganja u pridružena društva	18	-	-
Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina	19	62.238	66.817
Dugotrajna imovina namijenjena prodaji	20	21.715	34.227
Ostala imovina	21	5.278	6.876
Ukupna imovina		25.552.772	25.786.000
Obveze			
Obveze po depozitima	22	236.636	182.896
Obveze po kreditima	23	11.478.087	11.604.820
Obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire	24	3.366.566	3.609.089
Ostale obveze	25	806.939	958.172
Ukupne obveze		15.888.228	16.354.977
Kapital			
Osnivački kapital	26	6.926.632	6.893.739
Zadržana dobit i rezerve		2.475.862	2.306.634
Ostale rezerve		43.283	48.877
Dobit tekuće godine		206.265	169.228
Ukupni kapital koji pripada vlasnicima društva		9.652.042	9.418.478
Garantni fond	27	12.502	12.545
Ukupna glavnica		9.664.544	9.431.023
Ukupne obveze i glavnica		25.552.772	25.786.000

Priložene računovodstvene politike i bilješke uz financijske izvještaje sastavni su dio ovog izvještaja o financijskom položaju.

Konsolidirani izvještaj o novčanim tokovima za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	Bilješka	2015. 000 kuna	2014. 000 kuna
Poslovne aktivnosti			
Dobit prije oporezivanja		206.426	169.348
<i>Usklađenje na neto novčana sredstva ostvarena i uporabljena za poslovne aktivnosti:</i>			
Amortizacija		7.654	6.994
Porez na dobit		203	271
Gubitak od umanjenja vrijednosti i rezerviranja		104.799	103.979
Obračunane kamate		(21.226)	23.945
Odgođene naknade		6.773	(198)
<i>Dobit iz poslovnih aktivnosti prije promjena radnog kapitala</i>		<i>304.629</i>	<i>304.339</i>
<i>Promjene u poslovnim sredstvima i izvorima:</i>			
Neto smanjenje/(povećanje) depozita kod drugih banaka, prije rezerviranja za moguće gubitke		879.939	(984.916)
Neto smanjenje kredita financijskim institucijama, prije rezerviranja za moguće gubitke		1.053.188	642.528
Neto (povećanje) kredita ostalim korisnicima, prije rezerviranja za moguće gubitke		(1.074.727)	(439.471)
Neto (dobitak) od aktivnosti financijske imovine po fer vrijednosti kroz izvještaj o dobiti i gubitku		(83)	(30)
Neto realizirani (dobitak)/gubitak od aktivnosti imovine raspoložive za prodaju		(6.154)	942
(Povećanje) diskonta po imovini raspoloživoj za prodaju, imovini koja se drži do dospijeca i izdanim dugoročnim vrijednosnim papirima		(16.584)	(17.277)
Neto (povećanje) dugotrajne imovine namijenjene prodaji		-	(383)
Neto (povećanje)/smanjenje ostale imovine, prije rezerviranja za moguće gubitke		(504)	8.156
Neto povećanje depozita banaka i trgovačkih društava		53.740	16.120
Neto (smanjenje) ostalih obveza, prije rezerviranja		(168.600)	(149.496)
Neto novčana sredstva ostvarena/(uprabljena) u poslovnim aktivnostima		1.024.844	(619.488)
Ulagateljske aktivnosti			
(Kupovina) financijske imovine po fer vrijednosti kroz izvještaj o dobiti i gubitku		(24.417)	(13.760)
Prodaja financijske imovine po fer vrijednosti kroz izvještaj o dobiti i gubitku		22.928	13.062
Neto (kupovina) imovine raspoložive za prodaju		(2.430.713)	(2.128.491)
Prodaja imovine raspoložive za prodaju		2.094.325	1.219.991
(Kupovina) imovine koja se drži do dospijeca		-	(965)
Naplata imovine koja se drži do dospijeca o dospijecu		-	1.071
Neto (nabava) nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine		(3.075)	(8.597)
Neto novčana sredstva (uprabljena) u ulagateljskim aktivnostima		(340.952)	(917.689)
Financijske aktivnosti			
Povećanje osnivačkog kapitala		32.893	350.000
Povećanje obveza po kreditima povlačenjem sredstava kredita		769.062	2.507.475
(Smanjenje) obveza po kreditima otplatom glavnice kredita		(848.277)	(3.136.291)
(Smanjenje) obveza za izdane dugoročne vrijednosne papire otplatom		(226.915)	(227.873)
Neto novčana sredstva (uprabljena) u financijskim aktivnostima		(273.237)	(506.689)
Učinci promjene tečajeva na novac i novčane ekvivalente			
Neto tečajne razlike		(53.374)	39.645
Neto učinak		(53.374)	39.645
Neto povećanje/(smanjenje) novca i novčanih ekvivalenata		357.281	(2.004.221)
Stanje na dan 1. siječnja, prije rezerviranja		129.462	2.133.683
Neto povećanje/(smanjenje) novca		357.281	(2.004.221)
Stanje na dan 31. prosinca, prije rezerviranja	10	486.743	129.462
Dopunski podaci – poslovne aktivnosti			
Plaćene kamate		481.715	460.622
Primljene kamate		685.868	661.752

Priložene računovodstvene politike i bilješke uz financijske izvještaje sastavni su dio ovog izvještaja o novčanim tokovima.

Konsolidirani izvještaj o promjenama na kapitalu
za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	Osnivački kapital 000 kuna	Zadržana dobit i rezerve 000 kuna	Ostale rezerve 000 kuna	Neto dobit tekuće godine 000 kuna	Ukupni kapital 000 kuna
Stanje 1. siječnja 2014. godine	6.543.739	2.117.372	25.400	189.262	8.875.773
Dobit tekuće godine	-	-	-	169.228	169.228
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	23.477	-	23.477
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	-	23.477	169.228	192.705
Uplate u osnivački kapital iz državnog proračuna (bilješka 26.)	350.000	-	-	-	350.000
Prijenos dobiti iz 2013. godine u zadržanu dobit	-	189.262	-	(189.262)	-
Stanje 31. prosinca 2014. godine	6.893.739	2.306.634	48.877	169.228	9.418.478
Dobit tekuće godine	-	-	-	206.265	206.265
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	(5.594)	-	(5.594)
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	-	(5.594)	206.265	200.671
Uplate u osnivački kapital iz državnog proračuna (bilješka 26.)	32.893	-	-	-	32.893
Prijenos dobiti iz 2014. godine u zadržanu dobit	-	169.228	-	(169.228)	-
Stanje 31. prosinca 2015. godine	6.926.632	2.475.862	43.283	206.265	9.652.042

Priložene računovodstvene politike i bilješke uz financijske izvještaje sastavni su dio ovog izvještaja o promjenama na kapitalu.

Financijski izvještaji Banke
 Nekonsolidirani izvještaj o dobiti i gubitku
 za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
 (Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	Bilješka	2015. 000 kuna	2014. 000 kuna
Prihodi od kamata	3	872.609	903.566
Rashodi od kamata	4	(474.530)	(490.160)
Neto prihod od kamata		398.079	413.406
Prihodi od naknada	5	19.112	10.320
Rashodi od naknada	5	(659)	(650)
Neto prihod od naknada		18.453	9.670
Neto prihodi/(rashodi) od financijskih aktivnosti	6	21.868	(918)
Ostali prihodi		3.520	4.248
		441.920	426.406
Operativni troškovi	7	(131.840)	(154.049)
Gubitak od umanjenja vrijednosti i rezerviranja	8	(104.852)	(104.014)
Dobit prije oporezivanja		205.228	168.343
Porez na dobit	2	-	-
Dobit tekuće godine		205.228	168.343
Dobit za raspodjelu: Vlasnicima društva		205.228	168.343

Priložene računovodstvene politike i bilješke uz financijske izvještaje sastavni su dio ovog izvještaja o dobiti i gubitku.

Nekonsolidirani izvještaj o dobiti i gubitku te ostaloj sveobuhvatnoj dobiti
za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	2015. 000 kuna	2014. 000 kuna
Dobit tekuće godine	205.228	168.343
Ostala sveobuhvatna dobit		
Stavke koje se kasnije ne prenose u dobit ili gubitak:		
Nerealizirani aktuarski dobitak/(gubitak)	135	(4.669)
Odgođeni porez – usklađenje prethodnog razdoblja	-	-
Ukupno stavke koje se kasnije ne prenose u dobit ili gubitak	135	(4.669)
Stavke koje se kasnije mogu uračunati u dobit ili gubitak:		
Povećanje fer vrijednosti imovine raspoložive za prodaju	37.754	40.052
Smanjenje fer vrijednosti imovine raspoložive za prodaju	(37.830)	(13.584)
Neto tečajne razlike po vlasničkim vrijednosnim papirima	(73)	115
Prijenos realizirane dobiti po imovini raspoloživoj za prodaju u izvještaj o dobiti i gubitku	(5.819)	(24)
Prijenos realiziranog gubitka po imovini raspoloživoj za prodaju u izvještaj o dobiti i gubitku	72	1.069
Ukupno stavke koje se kasnije mogu uračunati u dobit ili gubitak	(5.896)	27.628
Ostala sveobuhvatna dobit nakon oporezivanja	(5.761)	22.959
Ukupna sveobuhvatna dobit nakon oporezivanja	199.467	191.302
Ukupna sveobuhvatna dobit: Vlasnicima društva	199.467	191.302

Priložene računovodstvene politike i bilješke uz financijske izvještaje sastavni su dio ovog izvještaja o dobiti i gubitku te ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

Nekonsolidirani izvještaj o financijskom položaju
za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	Bilješka	2015. 000 kuna	2014. 000 kuna
Imovina			
Novčana sredstva i računi kod banaka	10	482.708	128.656
Depoziti kod drugih banaka	11	356.351	1.213.434
Kreditni financijskim institucijama	12	12.522.652	13.498.201
Kreditni ostalim korisnicima	13	9.223.069	8.312.414
Imovina raspoloživa za prodaju	15	2.832.323	2.483.134
Ulaganja u ovisna društva	17	36.124	36.124
Ulaganja u pridružena društva	18	-	-
Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina	19	62.083	66.533
Dugotrajna imovina namijenjena prodaji	20	21.715	34.227
Ostala imovina	21	3.751	4.329
Ukupna imovina		25.540.776	25.777.052
Obveze			
Obveze po depozitima	22	236.636	182.896
Obveze po kreditima	23	11.478.087	11.604.820
Obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire	24	3.366.566	3.609.089
Ostale obveze	25	797.040	950.117
Ukupne obveze		15.878.329	16.346.922
Kapital			
Osnivački kapital	26	6.926.632	6.893.739
Zadržana dobit i rezerve		2.476.903	2.308.560
Ostale rezerve		41.182	46.943
Dobit tekuće godine		205.228	168.343
Ukupni kapital		9.649.945	9.417.585
Garantni fond	27	12.502	12.545
Ukupna glavnica		9.662.447	9.430.130
Ukupne obveze i glavnica		25.540.776	25.777.052

Priložene računovodstvene politike i bilješke uz financijske izvještaje sastavni su dio ovog izvještaja o financijskom položaju.

Nekonsolidirani izvještaj o novčanim tokovima
za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	Bilješka	2015. 000 kuna	2014. 000 kuna
Poslovne aktivnosti			
Dobit prije oporezivanja		205.228	168.343
<i>Usklađenje na neto novčana sredstva ostvarena i uporabljena za poslovne aktivnosti:</i>			
Amortizacija		7.475	6.834
Gubitak od umanjenja vrijednosti i rezerviranja		104.852	104.014
Obračunane kamate		(21.089)	23.746
Odgođene naknade		6.773	(198)
Dobit iz poslovnih aktivnosti prije promjena radnog kapitala		303.239	302.739
<i>Promjene u poslovnim sredstvima i izvorima:</i>			
Neto smanjenje/(povećanje) depozita kod drugih banaka, prije rezerviranja za moguće gubitke		865.968	(991.289)
Neto smanjenje kredita financijskim institucijama, prije rezerviranja za moguće gubitke		1.053.188	642.528
Neto (povećanje) kredita ostalim korisnicima, prije rezerviranja za moguće gubitke		(1.074.727)	(439.471)
Neto realizirani (dobitak)/gubitak od aktivnosti imovine raspoložive za prodaju		(5.747)	1.045
(Povećanje) diskonta po imovini raspoloživoj za prodaju i izdanim dugoročnim vrijednosnim papirima		(16.835)	(17.348)
Neto (povećanje) dugotrajne imovine namijenjene prodaji		-	(383)
Neto (povećanje)/smanjenje ostale imovine, prije rezerviranja za moguće gubitke		(1.224)	7.668
Neto povećanje depozita banaka i trgovačkih društava		53.740	16.120
Neto (smanjenje) ostalih obveza, prije rezerviranja		(170.393)	(151.105)
Neto novčana sredstva ostvarena/(uprabljena) u poslovnim aktivnostima		1.007.209	(629.496)
Ulagateljske aktivnosti			
Neto (kupovina) imovine raspoložive za prodaju		(2.406.810)	(2.116.711)
Prodaja imovine raspoložive za prodaju		2.086.420	1.217.491
Neto (nabava) nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine		(3.025)	(8.487)
Neto novčana sredstva (uprabljena) u ulagateljskim aktivnostima		(323.415)	(907.707)
Financijske aktivnosti			
Povećanje osnivačkog kapitala		32.893	350.000
Povećanje obveza po kreditima povlačenjem sredstava kredita		769.062	2.507.475
(Smanjenje) obveza po kreditima otplatom glavnice kredita		(848.277)	(3.136.291)
(Smanjenje) obveza za izdane dugoročne vrijednosne papire otplatom		(226.915)	(227.873)
Neto novčana sredstva (uprabljena) u financijskim aktivnostima		(273.237)	(506.689)
Učinci promjene tečajeva na novac i novčane ekvivalente			
Neto tečajne razlike		(53.385)	39.677
Neto učinak		(53.385)	39.677
Neto povećanje/(smanjenje) novca i novčanih ekvivalenata		357.172	(2.004.215)
Stanje na dan 1. siječnja, prije rezerviranja		129.329	2.133.544
Neto povećanje/(smanjenje) novca		357.172	(2.004.215)
Stanje na dan 31. prosinca, prije rezerviranja	10	486.501	129.329
Dopunski podaci – poslovne aktivnosti			
Plaćene kamate		481.715	460.622
Primljene kamate		684.330	659.938

Priložene računovodstvene politike i bilješke uz financijske izvještaje sastavni su dio ovog izvještaja o novčanim tokovima.

Nekonsolidirani izvještaj o promjenama na kapitalu
za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	Osnivački kapital 000 kuna	Zadržana dobit i rezerve 000 kuna	Ostale rezerve 000 kuna	Neto dobit tekuće godine 000 kuna	Ukupni kapital 000 kuna
Stanje 1. siječnja 2014. godine	6.543.739	2.119.402	23.984	189.158	8.876.283
Dobit tekuće godine	-	-	-	168.343	168.343
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	22.959	-	22.959
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	-	22.959	168.343	191.302
Uplate u osnivački kapital iz državnog proračuna (bilješka 26.)	350.000	-	-	-	350.000
Prijenos dobiti iz 2013. godine u zadržanu dobit	-	189.158	-	(189.158)	-
Stanje 31. prosinca 2014. godine	6.893.739	2.308.560	46.943	168.343	9.417.585
Dobit tekuće godine	-	-	-	205.228	205.228
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	(5.761)	-	(5.761)
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	-	(5.761)	205.228	199.467
Uplate u osnivački kapital iz državnog proračuna (bilješka 26.)	32.893	-	-	-	32.893
Prijenos dobiti iz 2014. godine u zadržanu dobit	-	168.343	-	(168.343)	-
Stanje 31. prosinca 2015. godine	6.926.632	2.476.903	41.182	205.228	9.649.945

Priložene računovodstvene politike i bilješke uz financijske izvještaje sastavni su dio ovog izvještaja o promjenama na kapitalu.

Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

1. Opći podaci

1.1. Grupa:

Hrvatska banka za obnovu i razvitak („HBOR“ ili „Banka“) je matično društvo Grupe Hrvatska banka za obnovu i razvitak („Grupa“) koja posluje u Republici Hrvatskoj. Grupa obavlja u najvećem obimu bankarsko poslovanje, a u manjem osiguravateljske aktivnosti te procjenu kreditnih rizika. Ovi financijski izvještaji obuhvaćaju nekonsolidirane i konsolidirane financijske izvještaje Banke i Grupe.

Sjedište Banke je u Zagrebu, Strossmayerov trg 9, Zagreb, Hrvatska.

Grupa je formirana tijekom 2010. godine, a ovisna društva Banke su Hrvatsko kredit no osiguranje d.d. i Poslovni info servis d.o.o. koji čine Grupu Hrvatsko kreditno osiguranje („Grupa HKO“).

Dana 2. rujna 2014. godine HKO je temeljem rješenja Trgovačkog suda u Zagrebu proveo smanjenje temeljnog kapitala ovisnog društva radi pokrića gubitka iz poslovanja u 2010., 2011. i 2012. godini, sa iznosa od 2.000 tisuća kuna na iznos od 1.800 tisuća kuna.

Nadalje, rješenjem Trgovačkog suda u Zagrebu od 5. ožujka 2015. godine u sudskom registru je provedeno smanjenje temeljnog kapitala Poslovnog info servisa d.o.o. sa iznosa od 1.800 tisuća kuna na iznos od 300 tisuća kuna, vraćanjem dijela uloga Hrvatskom kreditnom osiguranju d.d.. Ova statusna izmjena nema utjecaja na strukturu i međusobne odnose između članica Grupe.

Hrvatska banka za obnovu i razvitak je 100%-tni vlasnik HKO-a.

Sjedište Grupe HKO je u Zagrebu, Bednjanska 12.

Na dan 31. prosinca 2015. godine Grupa ima 357 zaposlenika (31. prosinca 2014. godine bilo je 332 zaposlenika).

1.2. Banka:

Hrvatska banka za obnovu i razvitak („HBOR“ ili „Banka“) osnovana je 12. lipnja 1992. godine donošenjem Zakona o Hrvatskoj kreditnoj banci za obnovu (HKBO). U prosincu 1995. godine, Banka mijenja naziv u Hrvatska banka za obnovu i razvitak. Osnivač i 100%-tni vlasnik HBOR-a je Republika Hrvatska.

Republika Hrvatska jamči za obveze Hrvatske banke za obnovu i razvitak bezuvjetno, neopozivo i na prvi poziv te bez izdavanja posebne jamstvene isprave. Odgovornost Republike Hrvatske kao jamca za obveze HBOR-a je solidarna i neograničena.

Zakonom o HBOR-u iz prosinca 2006. godine temeljni kapital HBOR-a utvrđen je u visini od 7 milijardi kuna čija se dinamika uplate za pojedinu godinu utvrđuje državnim proračunom.

Na dan 31. prosinca 2015. godine HBOR ima 342 zaposlenika (31. prosinca 2014. godine bilo je 317 zaposlenika).

Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija (nastavak)
za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

1. Opći podaci (nastavak)

1.2. Banka (nastavak):

1.2.1. Djelatnost Banke:

Glavne poslovne djelatnosti Banke odnose se na:

- financiranje obnove i razvitka hrvatskoga gospodarstva,
- financiranje infrastrukture,
- poticanje izvoza,
- potporu razvitku malog i srednjeg poduzetništva,
- poticanje zaštite okoliša,
- kao i osiguranje izvoza hrvatskih roba i usluga od netržišnih rizika u ime i za račun Republike Hrvatske.

HBOR može obavljati i druge financijske poslove sukladno odlukama Vlade Republike Hrvatske ako ona ocijeni da je to u interesu Republike Hrvatske.

1.3. Tijela Banke i Grupe:

Tijekom 2015. godine Nadzorni odbor je djelovao u sljedećem sastavu:

- mr. sc. Boris Lalovac, ministar financija – po položaju predsjednik Nadzornog odbora,
- Ivan Vrdojak, ministar gospodarstva – po položaju zamjenik predsjednika Nadzornog odbora,
- prof. dr. sc. Branko Grčić, potpredsjednik Vlade Republike Hrvatske i ministar regionalnoga razvoja i fondova Europske unije,
- Tihomir Jakovina, ministar poljoprivrede,
- Darko Lorencin, ministar turizma,
- Gordan Maras, ministar poduzetništva i obrta,
- Luka Burilović, predsjednik Hrvatske gospodarske komore, po položaju član Nadzornog odbora,
- Dragica Zgrebec, potpredsjednica Hrvatskog sabora,
- mr. sc. Srđan Gjurković, zastupnik u Hrvatskome saboru,
- Ivan Šuker, zastupnik u Hrvatskome saboru.

Zakonom o Hrvatskoj banci za obnovu i razvitak utvrđeno je kako Nadzorni odbor čini šest ministara Vlade Republike Hrvatske od kojih su ministar nadležan za financije, ministar nadležan za gospodarstvo i ministar nadležan za regionalni razvoj i fondove Europske unije obvezni članovi Nadzornog odbora, a preostala tri ministra u Nadzorni odbor imenuje Vlada Republike Hrvatske između ministara nadležnih za turizam, poljoprivredu, zaštitu okoliša, graditeljstvo ili poduzetništvo i obrt. Hrvatski sabor imenuje u Nadzorni odbor člana i njihove stalne zamjenike iz redova zastupnika. Predsjednik Hrvatske gospodarske komore član je Nadzornog odbora po položaju.

Imenovanjem nove Vlade RH dana 22. siječnja 2016. godine, prestao je mandat članovima Nadzornog odbora HBOR-a.

Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija (nastavak)
za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

1. Opći podaci (nastavak)

1.3. Tijela Banke i Grupe (nastavak):

Uprava

U 2015. godini, Uprava je djelovala u sljedećem sastavu:

- Dušan Tomašević, predsjednik Uprave (od 23. ožujka 2015. godine),
- Vladimir Kristijan, predsjednik Uprave (opozvan s danom 22. ožujka 2015. godine),
- Martina Jus, članica Uprave,
- Goran Filipić, član Uprave.

Revizorski odbor:

U 2015. godini, Revizorski odbor djeluje u sastavu:

- prof. dr. sc. Tihomir Domazet, predsjednik Revizorskog odbora,
- mr. sc. Srđan Gjurković, zastupnik Hrvatskog sabora, zamjenik predsjednika Revizorskog odbora,
- Ante Artuković, direktor Sektora analiza HBOR-a, član Revizorskog odbora.

Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija (nastavak) za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

1. Opći podaci (nastavak)

1.4. Trenutačna gospodarska situacija i njen utjecaj na Banku

Gospodarska situacija do sada nije značajno utjecala na financijski položaj i uspješnost poslovanja Banke. Banka pomno i redovito prati kreditni rizik, rizik likvidnosti, kamatni i valutni rizik. Najveća izloženost kreditnog portfelja i nadalje je prema poslovnim bankama čime se u određenoj mjeri smanjuje razina kreditnog rizika zbog visoke reguliranosti bankarskog sustava od strane centralne banke. Međutim, u 2015. godini prisutan je trend povećanja izravnih izloženosti prema ostalim korisnicima.

U 2016. godini se očekuju pozitivni trendovi zbog prognoza rasta BDP-a koji se u 2015. godini očekuje u visini od 1,8%* u odnosu na prethodnu godinu, a i u 2016. godini se prema prognozama Europske komisije očekuje daljnji rast od 2,1%*. Međutim, izvjesno je da će posljedice ekonomske situacije i nadalje utjecati na određene gospodarske grane (građevinarstvo, prerađivačke industrije, sektor nekretnina) i sposobnost pojedinih korisnika kredita da podmiruju obveze po kreditima.

Iz tog razloga Uprava i nadalje očekuje pojačane zahtjeve za restrukturiranjem danih kredita, kao i tijekom posljednjih pet poslovnih godina. Iako je otvaranje predstečajnih nagodbi usporilo i u narednom razdoblju izvjesna je njihova provedba. Osnovni ciljevi regulative vezane uz predstečajne nagodbe su da se dužniku koji je postao nelikvidan i/ili insolventan omogući financijsko restrukturiranje, a vjerovnicima omogućiti povoljniji uvjeti namirenja njihovih tražbina od onih uvjeta koje bi ostvarili da je protiv takvog dužnika pokrenut stečajni postupak. Međutim, u slučaju nepoštivanja predstečajnih nagodbi postoji rizik novih stečajeva što bi moglo imati utjecaja na iznose rezerviranja za kreditne gubitke u 2016. godini, kao i procjene vrijednosti instrumenata osiguranja plasmana.

Realno je očekivati kako će isto utjecati i na poslovanje financijskih institucija tijekom 2016. godine posebno u dijelu spremnosti preuzimanja rizika uvažavajući zahtjeve opsežne bankarske regulatorne reforme.

U 2016. godini HBOR će i nadalje provoditi kreditiranje kroz modele podjele rizika s poslovnim bankama pokrenute 2012. godine u omjerima 50% : 50% za velike projekte, odnosno 60% poslovna banka i 40% HBOR za male i srednje poduzetnike, dijelom i radi mogućeg ublažavanja potencijalne procikličnosti od strane bankarskog sustava. Zbog navedenih je trendova moguće očekivati jačanje interesa i provedbe ovakvih modela financiranja u kojem HBOR s poslovnom bankom dijeli izravnu izloženost i rizik prema korisniku.

Banka je osigurala sredstva i visoku razinu likvidnosti radi kreditiranja svih planiranih aktivnosti, podmirenja preuzetih obveza i održavanja potrebne razine likvidnosti.

**Izvor: Internet stranice Europske komisije: Gospodarski izgledi za Republiku Hrvatsku od 4. veljače 2016. godine - komisija objavljuje makroekonomske prognoze za EU i države članice triput godišnje odnosno svakog proljeća (svibanj), jeseni (studeni) i zime (veljača). Te prognoze izrađuje Glavna uprava za gospodarske i financijske poslove (ECFIN).*

Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija (nastavak)
za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

2. Sažetak značajnih računovodstvenih politika

2.1. Računovodstvene politike

Osnovne računovodstvene politike primijenjene pri sastavljanju ovih financijskih izvještaja sažete su u nastavku. Računovodstvene politike su dosljedno primijenjene na sva razdoblja iskazana u ovim financijskim izvještajima.

Osnove vođenja računovodstva

Banka i Grupa vode svoje poslovne knjige u hrvatskim kunama sukladno hrvatskim propisima i računovodstvenim načelima i praksi kojih se pridržavaju financijske institucije u Republici Hrvatskoj.

izjava o sukladnosti sa standardima

Konsolidirani i nekonsolidirani financijski izvještaji sastavljeni su sukladno Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja (MSFI) koje izdaje Odbor za međunarodne računovodstvene standarde i koji su potvrđeni u EU.

Osnova sastavljanja financijskih izvještaja

Financijski izvještaji su sastavljeni primjenom konvencije povijesnog troška, osim određene financijske imovine i financijskih obveza koje se mjere i prikazuju po fer vrijednosti, kako je prikazano u nastavku:

Pozicije	Osnova za mjerenje
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz izvještaj o dobiti i gubitku	fer vrijednost
Imovina raspoloživa za prodaju	fer vrijednost

Financijski izvještaji sastavljeni su po načelu nastanka događaja kao i pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja.

izvještajna valuta

Financijski izvještaji Banke i Grupe iskazani su u hrvatskim kunama kao funkcionalnoj i izvještajnoj valuti Banke i Grupe.

Iznosi su zaokruženi na najbližu tisuću, osim ako nije drugačije navedeno.

Tečaj kune na dan 31. prosinca 2015. godine bio je 7,635047 kuna za 1 euro i 6,991801 kuna za 1 američki dolar (31. prosinca 2014. godine tečaj kune je bio 7,661471 kuna za 1 euro i 6,302107 kuna za 1 američki dolar), osim ako nije drugačije ugovoreno.

Osnova za konsolidaciju

Financijski izvještaji uključuju Banku i Grupu. Financijski izvještaji Grupe uključuju konsolidirane financijske izvještaje Banke i njezinih ovisnih društava. Također su prikazana nekonsolidirana financijska izvješća matičnog društva.

Ovisna društva

Ovisna društva su sva društva u kojima Banka ima kontrolu.

Ovisna društva uključuju se u konsolidirane financijske izvještaje metodom pune konsolidacije od trenutka prijenosa stvarne kontrole na Banku. Primjena konsolidacije prestaje od trenutka njihove prodaje ili likvidacije, odnosno od datuma prestanka kontrole.

Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija (nastavak)
za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

2. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.1. Računovodstvene politike (nastavak)

Osnova za konsolidaciju (nastavak)

Ovisna društva (nastavak)

Grupa je s početkom primjene nove definicije kontrole prema MSFI 10 Konsolidirani financijski izvještaji ponovo obavila procjenu kontrole i odnosa unutar Grupe. Obim i suština kontrole su nepromijenjeni u kontekstu novih zahtjeva i definicija.

Ulaganja u ovisna društva iskazuju se po trošku ulaganja, odnosno prema metodi troška.

Pri pripremi podataka i konsolidiranih financijskih izvještaja obavlja se eliminacija matičnog udjela u svako ovisno društvo i matičnog dijela glavnice u svakom ovisnom društvu te se u cijelosti eliminiraju unutar-grupna salda i transakcije, prihodi, rashodi te nerealizirani dobiti i gubici.

Računovodstvene politike ovisnih društava usklađena su s onima matice kako bi se osigurala usporedivost na razini Grupe.

Stjecanje ovisnih društava obračunava se korištenjem metode kupnje. Trošak poslovnog spajanja mjeri se kao zbroj fer vrijednosti (na dan razmjene) dane imovine, nastalih ili preuzetih obveza te vlasničkih instrumenata izdanih u zamjenu za kontrolu nad stečenim društvom. Troškovi izravno povezani sa stjecanjem priznaju se i prikazuju unutar ostalih troškova poslovanja.

Nekontrolirajući udjeli u neto imovini konsolidiranih ovisnih društava utvrđuju se odvojeno od matičine vlasničke glavnice. Nekontrolirajući udjeli u neto imovini sastoje se od iznosa manjinskog udjela na datum početnog priznavanja ulaganja u ovisno društvo te manjinskog udjela promjena vlasničke glavnice od datuma stjecanja udjela. Gubici ovisnog društva dijele se između kontrolirajućeg i nekontrolirajućeg udjela, čak i ako su gubici veći od nekontrolirajuće glavnice ulaganja u ovisno društvo.

Naknadno stjecanje nekontrolirajućeg udjela ne predstavlja poslovno spajanje te se obračunava kao transakcija unutar vlasničke glavnice (kapitala).

Pri mjerenju promjene u relativnim udjelima kontrolirajućeg i nekontrolirajućeg interesa u ovisnome društvu na datum stjecanja, Grupa je primijenila pristup koji uzima u obzir proporcionalni udio u utvrđivoj neto imovini ovisnoga društva. Iznos pozitivne promjene u glavnici vlasnika iskazan je u okviru ostalih rezervi.

Kada ovisno društvo prestaje odgovarati toj definiciji, a nije postalo pridruženo društvo, takvo ulaganje priznat će se sukladno Međunarodnom računovodstvenom standardu 39 – Financijski instrumenti: priznavanje i mjerenje od dana kada društvo prestaje biti ovisno društvo. U tome slučaju će se knjigovodstvena vrijednost ulaganja smatrati kao trošak ulaganja pri početnom mjerenju prema MRS-u 39.

Pridružena društva

Pridružena društva su sva društva u kojima Grupa ima neposredno ili posredno (putem ovisnih subjekata) značajan utjecaj, tj. pravo sudjelovanja u odlukama o financijskoj i poslovnoj politici društva u koje je izvršeno ulaganje, ali ne i kontrolu tih politika. Grupa ima značajan utjecaj ako izravno ili neizravno ima iznad 20% ili više glasačke moći u određenom društvu. Tijekom 2013. godine Grupa je uskladila svoje računovodstvene politike s izmijenjenim i novousvojenim standardima MRS 28 Udjeli u pridruženim subjektima i zajedničkim pothvatima te MSFI 10 Konsolidirani financijski izvještaji te obavila ponovnu procjenu postojanja i stupanj utjecaja u postojećim ulaganjima u pridružena društva. Postojanje i stupanj utjecaja su nepromijenjeni.

Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija (nastavak)
za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

2. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.1. Računovodstvene politike (nastavak)

Osnova za konsolidaciju (nastavak)

Pridružena društva (nastavak)

Ulaganja u pridružena društva iskazana su računovodstvenom metodom udjela u konsolidiranim financijskim izvještajima, odnosno prema trošku stjecanja u nekonsolidiranim financijskim izvještajima matice.

Nerealizirani dobiti koji proizlaze iz transakcija s pridruženim društvima eliminiraju se do visine udjela Grupe u takvim društvima. Nerealizirani gubici eliminiraju se na isti način kao i nerealizirani dobiti, ali samo ako ne postoje indikacije umanjenja vrijednosti ulaganja.

Rezultati poslovanja pridruženih društava uključuju se u konsolidirane financijske izvještaje sve do dana otuđenja ulaganja u društvo, odnosno do dana kada matica gubi značajan utjecaj nad povezanim društvom.

Kada pridruženo društvo prestaje odgovarati toj definiciji, takvo ulaganje priznat će se sukladno Međunarodnom računovodstvenom standardu 39 – Financijski instrumenti: priznavanje i mjerenje od dana kada društvo prestaje biti pridruženo društvo. U tome slučaju će se knjigovodstvena vrijednost ulaganja smatrati kao trošak ulaganja pri početnom mjerenju prema MRS-u 39.

Mjerenje fer vrijednosti

Fer vrijednost je cijena koja bi bila ostvarena na datum mjerenja prodajom neke stavke imovine ili plaćena za prijenos neke obveze Grupe u urednoj transakciji na glavnom, odnosno najpovoljnijem tržištu pod postojećim tržišnim uvjetima.

Osnovnu cijenu predstavlja izlazna cijena, neovisno o tome da li je ona neposredno vidljiva ili procijenjena nekom drugom metodom vrednovanja.

Pri početnom priznavanju, kad je neka stavka financijske imovine stečena ili neka obveza preuzeta u razmjeni za tu stavku imovine, odnosno obvezu, transakcijska cijena je cijena plaćena za stjecanje predmetne stavke imovine, odnosno primljena za preuzimanje predmetne obveze (ulazna cijena).

Fer vrijednost imovine ili obveze je cijena koja bi bila ostvarena prodajom imovine, odnosno plaćena za prijenos obveze (izlazna cijena).

Ako odredbe nekog MSFI-ja ili zakonske odredbe propisuju ili dopuštaju mjerenje neke stavke imovine ili obveze kod prvog knjiženja po fer vrijednosti i ako se u tome slučaju transakcijska cijena razlikuje od fer vrijednosti, Grupa tako nastale dobitke i gubitke uračunava u dobit i gubitak, osim ako nije propisano drugačije.

Pri utvrđivanju fer vrijednosti Grupa koristi što više relevantnih vidljivih ulaznih podataka, a što manje ulaznih podataka koji nisu vidljivi.

Grupa odabire ulazne podatke prema obilježjima stavke imovine ili obveze koje bi tržišni sudionici uzeli u obzir u transakciji predmetnom imovinom, odnosno obvezom.

Ako neka stavka imovine ili neka obveza mjerena po fer vrijednosti ima kupovnu cijenu i prodajnu cijenu (npr. ulazni podatak s dilerskog tržišta), za mjerenje fer vrijednosti koristi se cijena unutar raspona između kupovne i prodajne cijene koja najreprezentativnije odražava fer vrijednost.

Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija (nastavak) za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

2. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.1. Računovodstvene politike (nastavak)

Mjerenje fer vrijednosti (nastavak)

Sukladno navedenome, knjigovodstveni iznosi novca i stanja na računu kod Hrvatske narodne banke općenito su približno iskazani po njihovim fer vrijednostima.

Procijenjena fer vrijednost depozita kod drugih banaka približna je njihovim knjigovodstvenim iznosima, s obzirom da svi iznosi dospijevaju najkasnije do 90 dana.

Kredit i predujmovi bankama i ostalim klijentima su iskazani u neto vrijednosti, odnosno umanjeni za iznos rezerviranja radi umanjenja vrijednosti. Njihova procijenjena fer vrijednost predstavlja diskontirani iznos procijenjenih očekivanih budućih priljeva novca. Prilikom sagledavanja fer vrijednosti uzima se u obzir i subvencionirana kamata koja je u diskontiranom iznosu prikazana kao odgođeno priznavanje kamatnih prihoda u ostalim obvezama. Kod kredita nastalih u kunama koji su jednosmjernom valutnom klauzulom vezani uz stranu valutu, pri procjeni fer vrijednosti ove opcije primjenjuje se postupak opisan pod „Transakcije u stranim valutama i uz valutnu klauzulu“.

Tržišne cijene za dugoročne kredite koje je Grupa primila nisu dostupne te se njihova fer vrijednost procjenjuje kao sadašnja vrijednost budućih novčanih tokova diskontiranih primjenom važećih kamatnih stopa na datum izvještaja o financijskom položaju za nove kredite sa sličnim uvjetima i preostalim dospijećem. Isto tako, s obzirom da dugoročni krediti odobreni Grupi nose promjenjivu stopu, nema značajne razlike između njihovih fer vrijednosti i knjigovodstvenih iznosa.

Fer vrijednost obveznica izdanih od strane HBOR-a prezentira se korištenjem ulaznih podataka 2. razine u vidu tržišno potkrijepljenih podataka vidljivih na Bloomberg servisu, korištenjem „Bloomberg Generic prices“ (BGN) mid cijene te je na dan 31. prosinca 2015. godine iskazana u bilješci 24.

BGN ili „Bloomberg Generic prices“ predstavlja jednostavni prosjek cijena uključujući indikativne i izvršne cijene. „Mid“ cijena predstavlja prosjek kotirane „ask“ i „bid“ cijene.

Grupa vodi računa o prezentiranju hijerarhije fer vrijednosti koja se sastoji od tri razine podataka koji ulaze u tehnike vrednovanja na način kako slijedi:

	Razina 1	Razina 2	Razina 3
Definicija ulaznih podataka:	Kotirane (neusklađene) cijene na aktivnim tržištima za identičnu imovinu, odnosno identične obveze i koje su dostupne na datum mjerenja.	Ulazni podaci, osim kotiranih iz 1. razine koje su, bilo izravno, bilo neizravno, vidljive za predmetnu imovinu, odnosno obvezu.	Ulazni podaci o predmetnoj imovini, odnosno obvezi koji nisu vidljivi, odnosno koji su izvedeni iz tržišnih podataka.

Grupa iskazuje prijenose između razina fer vrijednosti na kraju izvještajnog razdoblja tijekom kojeg se promjena dogodila.

Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija (nastavak) za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

2. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.1. Računovodstvene politike (nastavak)

Prihodi i rashodi od kamata

Prihodi i rashodi od kamata iskazuju se u izvještaju o dobiti i gubitku te ostaloj sveobuhvatnoj dobiti u razdoblju u kojemu su nastali. Prihodi i rashodi od kamata iskazuju se u izvještaju o dobiti i gubitku te ostaloj sveobuhvatnoj dobiti za sve kamatonosne instrumente po načelu obračunanih kamata primjenom efektivne kamatne stope kojom se procijenjena buduća plaćanja ili naplate diskontiraju tijekom očekivanog vijeka trajanja financijskog instrumenta ili tijekom kraćeg razdoblja, kad je to primjereno. Prihod od kamata uključuje kupone zarađene od ulaganja u vrijednosnice s fiksnim prinosom.

Naknade koje čine kamatni prihod, a vezane su uz nastajanje određenog plasmana te obračunane i naplaćene pri odobravanju, plasiranju sredstava kredita ili tijekom trajanja ugovora o kreditu, odgađaju se te priznaju na vremenski proporcionalnoj osnovi za razdoblje trajanja kredita kao ispravak stvarnog prinosa na kredit.

Kamata na kredite kod kojih postoji umanjenje vrijednosti i na ostalu financijsku imovinu se priznaje na osnovi stope korištene za svođenje budućih novčanih primitaka na njihovu sadašnju vrijednost te se iskazuju u izvještaju o dobiti i gubitku.

Prihodi od naknada i provizija

Prihodi od naknada i provizija se uglavnom sastoje od naknada zaračunatih pravnim osobama za izdavanje garancija i za druge pružene usluge Grupe kao i provizija za upravljanje sredstvima pravnih osoba, te naknada za obavljena inozemna i domaća plaćanja. Naknade se priznaju u prihod kada je obavljena povezana usluga.

Naknade po izdanim financijskim/platežnim garancijama odgađaju se te priznaju i iskazuju u izvještaju o dobiti i gubitku te ostaloj sveobuhvatnoj dobiti na vremenski proporcionalnoj osnovi tijekom razdoblja trajanja garancije.

Prihodi od naknada koje imaju karakter nekamatnih prihoda (naknade za upravljanje zajmovima u ime i za račun drugih osoba, naknade za obavljanje usluga platnog prometa, ostale naknade koje imaju nekamatni karakter) priznaju se u izvještaju o dobiti i gubitku kako nastaju.

Primanja zaposlenih

U skladu s važećim zakonskim propisima, Grupa ima obvezu plaćanja doprinosa hrvatskim zavodima za mirovinsko i zdravstveno osiguranje. Ova obveza odnosi se na stalne zaposlenike, a osigurava plaćanje doprinosa na teret poslodavca u određenom postotku na bruto plaću:

	<u>2015. godina</u>	<u>2014. godina</u>
Doprinosi za zdravstveno osiguranje	15,00%	15,00%
Doprinosi za zapošljavanje	1,60%	1,60%
Poseban doprinos za zapošljavanje osoba s invaliditetom	0,20%	0,20%
Doprinosi za zaštitu zdravlja na radu	0,50%	0,50%

Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija (nastavak) za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

2. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.1. Računovodstvene politike (nastavak)

Primanja zaposlenih (nastavak)

Grupa je također obvezna obračunati i uplatiti doprinose iz bruto plaće zaposlenika u Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje i Obvezni mirovinski fond.

Grupa nema druge mirovinske aranžmane osim onih u okviru državnog mirovinskog sustava Republike Hrvatske. Grupa je kao poslodavac dužna obračunavati i uplaćivati postotak iz tekuće bruto plaće zaposlenih u mirovinsko osiguranje. Troškovi mirovinskog osiguranja terete izvještaj o dobiti i gubitku te ostaloj sveobuhvatnoj dobiti u razdoblju u kojem zaposleni ostvare naknadu za rad. Doprinosi iz plaća i na plaće obračunavaju se kao trošak razdoblja u kojem su nastali. Grupa iz bruto iznosa plaća obračunava i plaća pripadajući porez na dohodak i prírez za svakog zaposlenika.

Grupa priznaje rezerviranje za druge obveze prema zaposlenicima kada postoji ugovorna obveza ili praksa iz prošlosti na temelju koje je nastala izvedena obveza. Nadalje, Grupa priznaje obvezu za akumulirane naknade za odsustvo s posla temeljem neiskorištenih dana godišnjeg odmora na dan financijskih izvještaja.

Transakcije u inozemnim valutama i uz valutnu klauzulu

Sredstva i izvori sredstava izraženi u inozemnim sredstvima plaćanja preračunavaju se u kunsku protuvrijednost po tečaju Hrvatske narodne banke važećem na datum Izvještaja o financijskom položaju ili po ugovornom tečaju. Prihodi i rashodi u inozemnim sredstvima plaćanja preračunavaju se po tečaju na dan transakcije. Ostvareni prihodi i rashodi nastali preračunavanjem po tečaju knjiže se u izvještaju o dobiti i gubitku te ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

Banka posjeduje imovinu nastalu u hrvatskim kunama koja je jednosmjernom valutnom klauzulom vezana za inozemnu valutu. Zahvaljujući toj klauzuli, Banka ima mogućnost revalorizacije imovine primjenom deviznog tečaja važećeg na dan dospijeca koji je povoljniji za Banku u usporedbi s tečajem koji je na snazi na dan nastanka imovine.

Nastale promjene s osnova ugovora s jednosmjernom valutnom klauzulom prema kojima se vrijednost potraživanja i obveza nominiranih u funkcionalnoj valuti mijenja u odnosu na ugovorom određenu stranu valutu (ugrađeni derivati – ponderirani tečaj) podrazumijevaju promjenu fer vrijednosti ugrađenih derivata. Banka ima imovinu nastalu u hrvatskim kunama koja je dvosmjernom valutnom klauzulom vezana za inozemnu valutu. Ova se imovina preračunava u kune kao imovina nominirana u inozemnoj valuti.

Valutni tečajevi osnovnih valuta koje su korištene u sastavljanju financijskih izvještaja i koje je objavila Hrvatska narodna banka na izvještajni datum su:

31. prosinca 2015. godine	1 EUR = 7,635047 kuna	1 USD = 6,991801 kuna
31. prosinca 2014. godine	1 EUR = 7,661471 kuna	1 USD = 6,302107 kuna

Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija (nastavak) za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

2. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.1. Računovodstvene politike (nastavak)

Oporezivanje

Matično društvo temeljem članka 9. Zakona o HBOR-u nije obveznik plaćanja poreza na dobit.

Porezne obveze na ime poreza na dobit proizlaze isključivo iz aktivnosti drugih članica Grupe.

Porez na dobit obračunava se na oporezivu dobit u skladu s poreznim propisima i po zakonom propisanoj poreznoj stopi.

Trošak poreza na dobit sastoji se od tekućeg i odgođenog poreza. Iznos poreza na dobit iskazuje se u izvještaju o dobiti i gubitku te ostaloj sveobuhvatnoj dobiti s izuzetkom poreza na dobit koji se odnosi na stavke priznate izravno u kapitalu i rezervama, kada se porez na dobit priznaje u kapitalu i rezervama.

Tekući porez predstavlja očekivanu poreznu obvezu obračunatu na oporezivi iznos dobiti za godinu, sukladno poreznim stopama koje su bile na snazi na izvještajni datum te sve korekcije iznosa porezne obveze za prethodna razdoblja.

Iznos odgođenog poreza izračunava se metodom bilančne obveze, odražavajući privremene razlike između knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza za potrebe financijskog izvještavanja i iznosa koji se koriste za potrebe izračuna poreza. Odgođeni porez izračunava se korištenjem poreznih stopa koje se očekuju primijeniti na privremene razlike kada će se one nadoknaditi ili namiriti, a na osnovi važećih propisa.

Odgođena porezna imovina priznaje se do iznosa za koji je vjerojatno da će buduća oporeziva dobit biti dostatna za korištenje privremenih razlika. Odgođena porezna obveza pregledava se na svaki datum izvještavanja te se smanjuje ukoliko više nije vjerojatno da će se povezana porezna korist moći realizirati.

Odgođena porezna imovina i obveze se ne diskontiraju, a iskazuju se kao dugotrajna imovina i/ili dugoročne obveze.

Novac i novčani ekvivalenti

U svrhu izvješćivanja o novčanim tokovima, stavka novac i ekvivalenti novca uključuje novčana sredstva i sredstva na tekućim računima kod Hrvatske narodne banke i kod drugih financijskih institucija, umanjena za rezerviranja za smanjenje vrijednosti i nenaplative iznose.

Financijski instrumenti

Financijska imovina i obveze prikazane u Izvještaju o financijskom položaju uključuju novac i novčane ekvivalente, dužničke vrijednosne papire, potraživanja od kupaca i obveze prema dobavljačima, dugoročne zajmove i najmove, depozite i ulaganja.

Grupa razvrstava financijske instrumente u posjedu u sljedeće kategorije:

- financijsku imovinu po fer vrijednosti kroz izvještaj o dobiti i gubitku,
- financijsku imovinu raspoloživu za prodaju,
- financijsku imovinu koja se drži do dospjeća,
- zajmove i potraživanja.

Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija (nastavak)
za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

2. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.1. Računovodstvene politike (nastavak)

Financijski instrumenti (nastavak)

Financijski instrumenti razvrstavaju se u navedene kategorije u ovisnosti o namjeri s kojom su pribavljeni. Razvrstavanje financijskih instrumenata prilikom početnog priznavanja te računovodstvene metode praćenja ovih instrumenata određeni su Računovodstvenim politikama koje donosi Uprava.

Osnovna razlika između kategorija je u pristupu mjerenja financijske imovine i priznavanja fer vrijednosti u financijskim izvještajima, što je objašnjeno dalje u tekstu.

Sve vrijednosnice u posjedu Grupe priznaju se na datum namire i početno iskazuju po trošku, uključujući direktne transakcijske troškove kada se ulaganja ne vrednuju po fer vrijednosti kroz izvještaj o dobiti i gubitku.

Banka se ne bavi stjecanjem vrijednosnih papira i ulaganja radi kratkoročnog stjecanja dobiti od aktivnosti trgovanja.

a) Financijska imovina koja se iskazuje po fer vrijednosti kroz izvještaj o dobiti i gubitku

Navedena kategorija ima dvije potkategorije: financijske instrumente koji se drže radi trgovanja i oni koje je rukovodstvo inicijalno rasporedilo u ovu kategoriju, kojima se aktivno ne trguje.

Nakon početnog priznavanja, financijska imovina koja se iskazuje po fer vrijednosti kroz izvještaj o dobiti i gubitku obračunava se i iskazuje po fer vrijednosti, koja odgovara cijeni koja kotira na tržištu ili koja je određena primjenom prihvatljivih modela procjene vrijednosti. U slučaju mjerenja fer vrijednosti udjela u novčane investicijske fondove uzima se cijena udjela u fondu na određeni dan, pribavljena od društva za upravljanje investicijskim fondom. Grupa nerealiziranu dobit i nerealizirane gubitke iskazuje u okviru 'neto prihoda/(rashoda) od financijskih aktivnosti'.

b) imovina raspoloživa za prodaju

Imovina raspoloživa za prodaju obuhvaća financijsku imovinu koja je raspoređena kao raspoloživa za prodaju, a nije raspoređena u imovinu koja se drži do dospijeca ili u imovinu koja se iskazuje po fer vrijednosti kroz izvještaj o dobiti i gubitku ili zajmove i potraživanja.

Financijska imovina koja se razvrstava u imovinu raspoloživu za prodaju pribavljena je u svrhu održavanja rezerve likvidnosti ili radi plasmana slobodnih sredstava do trenutka daljnjeg plasmana u dugoročno kreditiranje. U portfelju imovine raspoložive za prodaju evidentiraju se ulaganja u dužničke vrijednosne papire i druge financijske instrumente, vlasničke vrijednosne papire s namjerom držanja dužim od 90 dana i koja se drže na neodređeno vrijeme te u udjele u investicijskim fondovima koje Banka ima namjeru držati u roku dužem od 30 dana.

Imovina raspoloživa za prodaju se nakon početnog priznavanja ponovno mjeri po fer vrijednosti na temelju kotiranih cijena ili iznosa izvedenih iz modela novčanog tijeka. Ako kotirane tržišne cijene nisu dostupne, fer vrijednost dužničkih vrijednosnica procjenjuje se koristeći razne tehnike vrednovanja uključujući korištenje sadašnje vrijednosti budućih novčanih tokova i matematičkih modela, dok se fer vrijednost nekotiranih vlasničkih instrumenata procjenjuje na temelju važećih omjera između cijene i zarade ili cijene i novčanog toka razrađenih na način da odražavaju specifične okolnosti izdavatelja.

Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija (nastavak)
za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

2. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.1. Računovodstvene politike (nastavak)

Financijski instrumenti (nastavak)

b) Imovina raspoloživa za prodaju (nastavak)

Nerealizirani dobiti i gubici nastali promjenama fer vrijednosti vrijednosnih papira iz portfelja raspoloživih za prodaju priznaju se izravno u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti razdoblja do trenutka prodaje ili umanjenja financijske imovine, a nakon toga se ostvareni dobiti ili gubici iskazuju u okviru izvještaja o dobiti i gubitku.

Gubici od umanjenja po osnovi imovine raspoložive za prodaju iskazuju se u izvještaju o dobiti i gubitku. U slučaju povećanja fer vrijednosti vlasničkih instrumenata u narednom razdoblju, povećanje fer vrijednosti će se priznati u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti razdoblja, a ranije provedeno umanjenje vrijednosti ostaje iskazano kroz izvještaj o dobiti i gubitku. U slučaju povećanja fer vrijednosti dužničkih instrumenata iz ovog portfelja u narednom razdoblju, ako se povećanje fer vrijednosti može objektivno povezati s događajem nakon priznavanja gubitaka od umanjenja, gubici od umanjenja se ukidaju priznavanjem prihoda u izvještaj o dobiti i gubitku.

Ako je smanjenje fer vrijednosti financijske imovine raspoložive za prodaju priznato izravno u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti razdoblja te postoji objektivni dokaz o umanjenju vrijednosti te imovine sukladno odredbama MRS-a 39 Financijski instrumenti: priznavanje i mjerenje, kumulativni gubitak koji je priznat izravno u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti razdoblja uklanja se iz ostale sveobuhvatne dobiti razdoblja i priznaje u izvještaju o dobiti i gubitku, čak i u slučaju da se takva financijska imovina nije prestala priznavati.

Objektivan dokaz o umanjenju vrijednosti određenog ulaganja u vlasnički instrument uključuje informacije o značajnim promjenama s negativnim utjecajem na tehnološke, tržišne, ekonomske ili zakonske okolnosti poslovanja izdavatelja i ukazuje da se cijena ulaganja u vlasničke instrumente ne može nadoknaditi.

Značajno ili produljeno smanjenje fer vrijednosti ulaganja u vlasničke instrumente ispod njihove cijene također predstavlja objektivan dokaz umanjenja vrijednosti.

Kamata zarađena u razdoblju držanja dužničkih vrijednosnica raspoloživih za prodaju obračunava se svakodnevno i iskazuje u izvještaju o dobiti i gubitku u okviru prihoda od kamata.

Tečajne razlike po vlasničkim instrumentima u stranim valutama iz portfelja raspoloživog za prodaju iskazuju se u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti razdoblja, zajedno s dobitima i gubicima od promjene fer vrijednosti, sve do prodaje instrumenta. Tečajne razlike po dužničkim instrumentima iz portfelja raspoloživog za prodaju denominiranima u stranoj valuti iskazuju se u izvještaju o dobiti i gubitku.

Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija (nastavak)
za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

2. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.1. Računovodstvene politike (nastavak)

Financijski instrumenti (nastavak)

c) *Financijska imovina koja se drži do dospjeća*

Ovu kategoriju čini financijska imovina s fiksnim plaćanjima ili plaćanjima koja se mogu utvrditi te financijska imovina s fiksnim rokovima dospjeća koje Grupa ima namjeru i sposobna je držati do dospjeća. U ovu kategoriju financijske imovine razvrstavaju se, u pravilu, vrijednosni papiri izdani na rok dulji od godinu dana, kao što su obveznice, mjenice i sl.

Financijska imovina koja se drži do dospjeća početno se priznaje po fer vrijednosti, uvećanoj za transakcijske troškove. Nakon početnog priznavanja, imovina do dospjeća se mjeri i iskazuje prema amortiziranom trošku ulaganja, tj. trošku kupnje (nominalna vrijednost kupljenih vrijednosnih papira uvećana/umanjena za diskont/premiju i transakcijske troškove) korigiranom za amortizirani diskont/premiju.

Stečena kamata se priznaje kao potraživanje po kamatama na datum namire i ne predstavlja prihod HBOR-a.

Grupa redovito preispituje postoje li objektivni dokazi o eventualnom umanjenju ulaganja u posjedu do dospjeća. Financijski instrument je umanjen ako je njegov knjigovodstveni iznos veći od njegovog procijenjenog nadoknadivog iznosa, koji je jednak sadašnjoj vrijednosti očekivanih budućih novčanih tijekom diskontiranih primjenom izvorne efektivne kamatne stope tog financijskog instrumenta. Gubici od umanjenja vrijednosti za imovinu koja je knjižena po amortiziranom trošku izračunavaju se kao razlika između knjigovodstvenog iznosa sredstva i sadašnje vrijednosti očekivanih budućih novčanih tokova koji su diskontirani primjenom izvorne efektivne kamatne stope tog instrumenta. Nakon što je utvrđeno umanjenje imovine, Grupa iskazuje rezerviranja u izvještaju o dobiti i gubitku u okviru gubitaka od umanjenja vrijednosti i rezerviranja.

d) *Kreditni financijskim institucijama i ostalim korisnicima*

Iznosi koje je HBOR doznačio primatelju kredita priznaju se u trenutku povlačenja i iskazuju po amortiziranom trošku metodom efektivne kamatne stope i umanjenom za rezerviranja radi smanjenja vrijednosti.

Iznos subvencionirane kamate za krajnjeg korisnika sukladno Programu povlaštenog financiranja po kreditnim programima HBOR-a iskazan je kao odgođeno priznavanje kamatnih prihoda u ostalim obvezama i priznaje se u izvještaju o dobiti i gubitku na vremenskoj osnovi tijekom razdoblja otplate kredita koristeći metodu efektivne kamatne stope.

Svi krediti i predujmovi se priznaju kad su sredstva doznačena primatelju kredita.

Rezervacija za smanjenje vrijednosti kredita utvrđuje se ako postoji objektivni dokaz da HBOR neće moći naplatiti cjelokupno nastalo potraživanje. Pri određivanju razine potrebnih rezervacija Uprava HBOR-a razmatra brojne faktore, strukturu kreditnog portfelja te prethodna iskustva (veza bilješku 31.2. Upravljanje rizicima – Kreditni rizik).

Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija (nastavak)
za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

2. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.1. Računovodstvene politike (nastavak)

Financijski instrumenti (nastavak)

d) Krediti financijskim institucijama i ostalim korisnicima (nastavak)

Iznos rezerviranja predstavlja razliku između knjigovodstvenog i nadoknadivog iznosa, koja predstavlja sadašnju vrijednost očekivanih novčanih tokova, uključivši nadoknadbive iznose po jamstvima i osiguranjima, diskontiranih primjenom efektivne kamatne stope.

Rezervacije za smanjenje vrijednosti kredita također su utvrđene na skupnom nivou, a na temelju objektivnih dokaza njihovog postojanja u pojedinim komponentama kreditnog portfelja na datum izvještaja o financijskom položaju. Ti gubici su procijenjeni na osnovi povijesnog modela gubitka (u svakoj komponenti kreditnog razvrstavanja klijenata odražavajući njihove tekuće ekonomske uvjete poslovanja).

Ako se utvrdi da ne postoji objektivan dokaz o umanjenju određenog financijskog sredstva, bilo ono značajno ili ne, spomenuto financijsko sredstvo svrstava se u skupinu financijske imovine sličnih obilježja kreditnog rizika, te se sva sredstva u istoj skupini podvrgavaju zajedničkoj procjeni u svrhu umanjenja vrijednosti. Ugovorni novčani tokovi i iskustvo povijesnog gubitka za imovinu sa sličnim obilježjima kreditnog rizika grupi imovine koja se zajednički procjenjuje čine osnovu procjene očekivanih novčanih tokova.

Nenaplativi zajmovi otpisuju se u visini utvrđenih rezerviranja za smanjenje vrijednosti. Naknadne naplate takvih kredita uključuju se u izvještaj o dobiti i gubitku.

Vrijednosnice kupljene temeljem ugovora o kupnji i ponovnoj prodaji (obrnuti repo ugovori) iskazuju se kao imovina u Izvještaju o financijskom položaju u okviru potraživanja po danim kreditima financijskim institucijama. Kamata zarađena u razdoblju kupnje vrijednosnica do ponovne prodaje obračunava se svakodnevno i iskazuje u izvještaju o dobiti i gubitku u okviru prihoda od kamata.

Na kraju 2015. godine Grupa je za obrnute repo poslove u iznosu od 606.930 tisuća kuna (31. prosinca 2014. godine: 1.515.684 tisuća kuna) preuzela vrijednosne papire u iznosu od 645.673 tisuća kuna (31. prosinca 2014. godine: 1.616.159 tisuća kuna).

Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina

Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina početno se priznaju i naknadno mjere primjenom troška nabave. Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine obračunava se po linearnoj metodi primjenom godišnjih stopa od 3,03% do 33,3% pomoću kojih se nabavna vrijednost imovine otpisuje tijekom njenog procijenjenog vijeka trajanja.

Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija (nastavak)
za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

2. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.1. Računovodstvene politike (nastavak)

Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina (nastavak)

Procijenjeni vijek trajanja je:

	2015.	2014.
	godine	godine
Građevinski objekti	33	33
Računala	3	3
Namještaj i oprema	5 - 8	5 - 8
Motorna vozila	3	3
Ostala nespomenuta imovina i ulaganja	5	5
Nematerijalna imovina	3 - 5	3 - 5

Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina u pripremi se ne amortiziraju sve dok nisu spremna za upotrebu. Održavanje i popravci iskazuju se na teret troškova u izvještaju o dobiti i gubitku kada nastanu, a izdaci koji povećavaju buduće koristi postojećih sredstava (poboljšanja) se kapitaliziraju.

Umanjenje vrijednosti imovine

Na izvještajni datum obavlja se procjena financijske imovine da bi se utvrdio objektivni dokaz njene umanjene vrijednosti. Ako takav dokaz postoji, procijenjeni nadoknadivi iznos te imovine i iznos umanjenja, izračunan kao neto sadašnja vrijednost budućih novčanih priljeva, uključujući predvidive iznose jamstava i osiguranja, diskontirane izvornom efektivnom kamatnom stopom, knjiže se u izvještaju o dobiti i gubitku.

Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina ocjenjuju se radi utvrđivanja umanjenja vrijednosti u slučajevima kad okolnosti ukazuju na činjenicu da se knjigovodstvena vrijednost imovine neće moći nadoknaditi. Kad knjigovodstvena vrijednost imovine premaši nadoknativ iznos iskazuje se gubitak od umanjenja vrijednosti u izvještaju o dobiti i gubitku po stavkama nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine koja je proknjižena po trošku stjecanja, ovisno o tome koji je veći, nadoknadivi iznos ili iznos neto prodajne cijene imovine ili njegova upotrebna vrijednost.

Dugotrajna imovina namijenjena prodaji

Dugotrajna imovina namijenjena prodaji obuhvaća nekretnine, postrojenja i opremu koju je Grupa preuzela u zamjenu za nenaplaćena potraživanja. Grupa očekuje da će tako preuzeta dugotrajna imovina biti nadoknađena prvenstveno putem prodaje, a ne daljnjim korištenjem.

Ova kategorija imovine početno se iskazuje po fer vrijednosti, umanjenoj za procijenjene očekivane troškove otuđenja.

Grupa vrednuje ovu imovinu po nižoj vrijednosti usporedbom knjigovodstvene i fer vrijednosti (utvrđene od strane neovisnog procjenitelja) umanjene za procijenjene očekivane troškove otuđenja.

Amortizacija navedene imovine se ne obračunava.

Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija (nastavak) za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

2. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.1. Računovodstvene politike (nastavak)

Dugotrajna imovina namijenjena prodaji (nastavak)

Banka priznaje gubitak od umanjenja za bilo koji početni ili naknadni djelomični otpis ove imovine do fer vrijednosti umanjene za troškove otuđenja, i priznaje dobitak za bilo koje naknadno povećanje fer vrijednosti umanjenoj za troškove otuđenja imovine, do visine kumulativnog gubitka od umanjenja koji je bio priznat.

Gubici od umanjenja vrijednosti uključuju se u izvještaj o dobiti i gubitku, kao i dobiti/gubici utvrđeni naknadnim mjerenjima, odnosno prodajom imovine.

Slučajevi u kojima zbog otežanih okolnosti prodaje uslijed objektivnih okolnosti i događaja izvan kontrole Banke prodaja ne bude dovršena u planiranome roku, odnosno dođe do produženja razdoblja potrebnog za zaključenje prodaje i nakon jednogodišnjeg razdoblja, a nije donijeta odluka nadležnog tijela o odustajanju od prodaje ili od plana prodaje te se i nadalje poduzimaju aktivnosti kako bi se pronašao kupac i postoji dovoljno dokaza da je Banka ostala dosljedna planu prodaje tog oblika imovine, ne isključuju da se imovina i nadalje klasificira kao namijenjena za prodaju.

Obveze po kreditima i obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire

Financijske obveze Banke i Grupe proizlaze iz primljenih kredita i izdanih vrijednosnih papira.

Financijske obveze se početno priznaju po fer vrijednosti, umanjenoj za troškove transakcije. Nakon početnog priznavanja, financijske obveze se mjere po amortiziranom trošku temeljenom na metodi efektivne kamatne stope.

Financijske obveze se iskazuju u ugovorenoj valuti preračunatoj u kune po srednjem tečaju HNB-a, ugovornom tečaju ili po utvrđenoj svoti koja potječe iz poslovnih i financijskih transakcija temeljenih na dokumentaciji.

Grupa priznaje rashode od kamata vezane za kredite u izvještaju o dobiti i gubitku.

Državne potpore

Korisnicima koji ostvaruju pravo na subvenciju kamatne stope po Programu povlaštenog financiranja po kreditnim programima HBOR-a, Modelu financiranja obnove i modernizacije ribolovne flote, Programu kreditiranja ženskog poduzetništva te po kreditima odobrenim poduzetnicima koji ulažu u poduzetničke zone, po kreditima odobrenim za poduzetništvo mladih i/ili početnika kamatna stopa je subvencionirana za cijelo vrijeme trajanja otplate kredita od strane Republike Hrvatske – Ministarstva financija, Ministarstva gospodarstva, Ministarstva poljoprivrede, Ministarstva pomorstva, prometa i infrastrukture, Ministarstva poduzetništva i obrta te Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost.

Diskontirani iznos subvencionirane kamate za krajnjeg korisnika iskazan je kao odgođeno priznavanje kamatnih prihoda u ostalim obvezama i priznaje se u izvještaj o dobiti i gubitku na vremenskoj osnovi tijekom razdoblja otplate kredita. Sukladno tome krediti su iskazani po amortiziranom trošku, korištenjem kamatne stope bez uvažavanja efekata subvencija uplaćenih od države.

Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija (nastavak) za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

2. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.1. Računovodstvene politike (nastavak)

Garancije i ostale preuzete obveze

U okviru redovnog poslovanja Banka izdaje financijske garancije, uključujući akreditive koji se knjiže izvanbilančno. Ugovori o financijskim garancijama početno se vrednuju po fer vrijednosti. Nakon početnog priznavanja, vrednuju se po fer vrijednosti u iznosu koji je viši od iznosa obveze temeljem ugovora ili početno priznatog iznosa umanjenog za akumuliranu amortizaciju priznatu u skladu s politikama priznavanja prihoda.

Potencijalne obveze po izdanim garancijama su 83% pokrivena jamstvima, depozitima i bankarskim garancijama ili je za iste obvezu namirenja preuzela Republika Hrvatska. Akreditivi su u cijelosti pokriveni depozitima.

Rezervacije za moguće gubitke po preuzetim obvezama za odobrene, a neisplaćene kredite i izdane garancije održava se na razini za koju Uprava HBOR-a vjeruje da je dovoljna za pokriće mogućih gubitaka.

Rezerviranja se iskazuju kad Banka ima trenutačnu zakonsku ili ugovornu obvezu koja je rezultat prošlih događaja, kad je vjerojatnost da će odljev sredstava vezanih uz ekonomske koristi biti potreban kako bi se podmirile obveze i kad je moguće pouzdano procijeniti visinu obveze.

Izvjешavanje po segmentima

Segment je jedinstvena komponenta Grupe čija je djelatnost ponuda proizvoda ili usluga (poslovni segment), ili ponuda proizvoda ili usluga unutar određenog ekonomskog okruženja (zemljopisni segment) koji je podložan jedinstvenim rizicima i koristima, različitim od onih u drugim segmentima.

Osnovni format poslovnih segmenata temeljen je na odluci Uprave, a iskazani segmenti usklađeni su s financijskim izvješćima pripremljenima u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvješćavanja.

Grupa je identificirala tri glavna segmenta: bankarske aktivnosti, osiguravateljske aktivnosti i ostale aktivnosti.

Kako Grupa većinom posluje u Hrvatskoj ne postoje sekundarni (zemljopisni) segmenti.

Poslovi u ime i za račun trećih strana

Banka upravlja značajnim sredstvima u ime i za račun Ministarstva financija, Ministarstva gospodarstva, Ministarstva poduzetništva i obrta, Ministarstva pomorstva, prometa i infrastrukture, Ministarstva poljoprivrede, Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske unije, Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost, Vodovoda i kanalizacije d.o.o., Split i Hrvatske agencije za malo gospodarstvo, inovacije i investicije (HAMAG-BICRO), koja se uglavnom koriste za kreditiranje programa obnove i razvitka.

Ti iznosi ne predstavljaju imovinu Banke te su isključeni iz Izvješćaja o financijskom položaju i vode se odvojeno od poslovanja Banke.

Prihodi i rashodi po tom poslovanju terete nalogodavca, a Banka po tim poslovima ne snosi druge obveze i rizike. Za svoje usluge Banka po određenim programima naplaćuje naknadu, dok određene programe vodi bez naknade (vidi bilješku 29).

Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija (nastavak) za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

2. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.1. Računovodstvene politike (nastavak)

2.2. Značajne računovodstvene prosudbe i procjene

Sastavljanje financijskih izvještaja sukladno Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja zahtijeva od Uprave obavljanje procjena i pretpostavki koje utječu na iskazane iznose imovine i obveza te objavu potencijalne imovine i potencijalnih obveza na datum financijskih izvještaja, kao i na iskazane prihode i rashode tijekom izvještajnog razdoblja. Kao rezultat nesigurnosti svojstvenih poslovnim aktivnostima, određene stavke u financijskim izvještajima nije moguće točno mjeriti, već se mogu samo procijeniti. Postupak procjenjivanja uključuje prosudbe zasnovane na zadnjim raspoloživim pouzdanim informacijama koje su bile dostupne na datum sastavljanja financijskih izvještaja te se stvarni iznosi mogu razlikovati od procijenjenih.

Promjene računovodstvenih procjena su usklađivanja knjigovodstvene vrijednosti neke imovine ili obveze ili iznosa trošenja neke imovine tijekom vremena nastalo procjenom sadašnjeg stanja i očekivanih budućih koristi i obveza povezanih s tom imovinom i obvezama.

Korištenje razumnih procjena bitan je dio sastavljanja financijskih izvještaja i ne umanjuje njihovu pouzdanost.

Promjena računovodstvenih procjena nastaje ako nastupe promjene okolnosti na kojima se procjena temeljila ili kao rezultat novih informacija ili većeg iskustva. Po svojoj prirodi promjena procjene ne odnosi se na prethodna razdoblja i ne predstavlja ispravak pogreške.

Uprava koristi prosudbe i procjene prilikom primjenjivanja prihvaćenih Računovodstvenih politika kako bi odredila iznose koje će prikazati u financijskim izvještajima. Najznačajnije prosudbe i procjene su:

a) Fer vrijednost financijskih instrumenata

Ako ne postoji aktivno tržište za određeni financijski instrument, ili se fer vrijednost financijske imovine i financijskih obveza iskazanih u izvještaju o financijskom položaju iz bilo kojeg drugog razloga ne može pouzdano izmjeriti temeljem tržišne cijene, Grupa određuje fer vrijednost korištenjem različitih tehnika vrednovanja uključujući korištenje matematičkih modela. Ulazne informacije za ove modele uzimaju se s drugih promatranih tržišta kad god je to moguće, a u slučajevima kad to nije moguće, kod utvrđivanja fer vrijednosti potreban je određeni stupanj procjene.

b) Vrednovanje financijskih instrumenata

Računovodstvene politike mjerenja fer vrijednosti iskazane su u bilješkama 2.1. Mjerenje fer vrijednosti i 32. Fer vrijednost financijske imovine i financijskih obveza.

c) Rezerviranja za umanjenje vrijednosti kredita

Banka redovito prati dane kredite i potraživanja kako bi utvrdila potrebno umanjenje vrijednosti imovine. Banka koristi svoje iskustvene prosudbe kako bi procijenila vrijednost gubitka od umanjenja vrijednosti u slučajevima kada je dužnik u financijskim problemima, a postoji nekoliko raspoloživih izvora povijesnih podataka koji se odnose na slične dužnike.

Slično tome, Banka procjenjuje promjene budućih tokova novca koristeći se podacima koji upućuju na nepovoljne promjene platežne moći dužnika u skupini te nacionalnim ili lokalnim uvjetima koji imaju slične karakteristike kao imovina u skupini.

Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija (nastavak) za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

2. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.2. Značajne računovodstvene prosudbe i procjene (nastavak)

c) Rezerviranja za umanjenje vrijednosti kredita (nastavak)

Uprava koristi procjene temeljene na iskustvu povijesnog gubitka na imovini s obilježjima kreditnog rizika te nepristranim dokazima umanjenja vrijednosti sličnima onima u skupini kredita i potraživanja. Banka koristi iskustvene procjene kako bi prikupljene podatke o skupini kredita i potraživanja prilagodila trenutnim tržišnim uvjetima.

d) Rezerviranja po sudskim sporovima

Grupa provodi klasifikaciju rizika sudskih sporova uzimajući u obzir pravnu osnovu zahtjeva, sudsku praksu, mišljenje važećih internih pravnih stručnjaka, mišljenje vanjskih odvjetnika i vlastito iskustvo.

Grupa izdvaja rezervacije za sporove sukladno visini cjelokupnog iznosa i procijenjenom riziku gubitka spora. Prilikom procjene rezervacija, uzima se u obzir propisani pravni postupak u Republici Hrvatskoj koji u određenim slučajevima dopušta višestruki žalbeni postupak.

Rezerviranja za troškove po započetim sudskim sporovima ukidaju se u razdoblju u kojem je donesena pravomoćna presuda, pravorijek arbitražnog izabranog suda ili nagodba u postupku mirenja, sukladno procedurama praćenja sudskih sporova koji se vode protiv HBOR-a.

e) Rezerviranja za otpremnine i jubilarne nagrade

Kod izračuna potrebnih rezervacija za otpremnine i jubilarne nagrade, Grupa obavlja diskont očekivanih budućih novčanih tokova koji proizlaze iz navedenih obveza uz primjenu diskontnih stopa koje, prema mišljenju Uprave, najbolje predstavljaju vremensku vrijednost novca.

Rezerviranja za redovne otpremnine za umirovljenje i za jubilarne nagrade jednom godišnje obavlja i potvrđuje ovlaštení aktuar. Nerealizirani aktuarski dobici/(gubici) koji proizlaze iz izračuna rezerviranja iskazuju se u okviru ostale sveobuhvatne dobiti kako bi neto imovina ili obveza odrazila punu vrijednost manjka, odnosno viška u planu.

Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija (nastavak)
za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

2. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.3. Usvajanje novih i izmijenjenih Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja

U tekućem razdoblju primijenjeni su sljedeći novi i prerađeni MSFI-jevi koji su utjecali na prikaz i objavljivanje u priloženim financijskim izvještajima.

Novi i izmijenjeni Međunarodni standardi financijskog izvještaja koji se odnose na izvještajno razdoblje s ocjenom utjecaja na financijske izvještaje:

- Godišnja poboljšanja 2010.-2012. (na snazi za razdoblja koja započinju najkasnije od početka prve financijske godine koja počinje na dan 1. veljače 2015. godine ili kasnije, usvojena u Europskoj uniji 17. prosinca 2014. godine) – prvenstveno radi otklanjanja nepodudarnosti i pojašnjenja teksta, a odnose se na:
 - MSFI 2 Plaćanje temeljeno na dionicama – definicija “uvjeta ostvarivanja prava”,
 - MSFI 3 Poslovna spajanja – obračunavanje nepredviđene naknade u poslovnom spajanju,
 - MSFI 8 Poslovni segmenti – objedinjavanje aktivnih poslovnih segmenata i prikaz odnosa ukupne imovine izvještajnih segmenata i imovine izvještajnog subjekta,
 - MSFI 13 Mjerenje fer vrijednosti – mjerenje kratkoročnih potraživanja i obveza,
 - MRS 16 Nekretnine, postrojenja i oprema – razmjerno prepravljanje akumuliranog ispravka vrijednosti (amortizacije) kod metode revalorizacije,
 - MRS 24 Objavljivanje povezanih osoba – pojašnjava kako subjekt za upravljanje – upravljačko društvo koje pruža usluge ključnog rukovodećeg osoblja izvještajnom subjektu ili matici izvještajnog subjekta predstavlja povezanu osobu izvještajnog subjekta. Društvo koje koristi usluge upravljačkog društva u svojem financijskom izvještaju treba objaviti troškove nastale kao rezultat primljenih usluga upravljanja.
 - MRS 38 Nematerijalna imovina – model revalorizacije.
- Godišnja poboljšanja 2011.-2013. (na snazi za razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2015. godine, usvojena u Europskoj uniji 18. prosinca 2014. godine) – prvenstveno radi otklanjanja nepodudarnosti i pojašnjenja teksta, a odnose se na:
 - MSFI 1 Prva primjena MSFI – pojašnjenje značenja primjene MSFI-jeva koji su na snazi na kraju prvog izvještajnog razdoblja za subjekte koji po prvi puta primjenjuju MSFI-jeve,
 - MSFI 3 Poslovna spajanja – koji uređuje izuzeće zajedničkih pothvata izvan opsega ovog standarda,
 - MSFI 13 Mjerenje fer vrijednosti – proširuje izuzeće portfelja i na druge ugovore u sklopu MSFI-ja 9 / MRS-a 39,
 - MRS 40 Ulaganje u nekretnine – pojašnjava međuodnos MSFI-ja 3 Poslovna spajanja i MRS-a 40 Ulaganje u nekretnine kod određivanja da li transakcija predstavlja nabavu imovine ili poslovnu kombinaciju.

Ove izmjene nemaju utjecaj na financijske izvještaje Grupe.

Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija (nastavak)
za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

2. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.3. Usvajanje novih i izmijenjenih Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja (nastavak)

Novi i izmijenjeni Međunarodni standardi financijskog izvještaja koji se odnose na izvještajno razdoblje s ocjenom utjecaja na financijske izvještaje (nastavak):

- Izmijenjeni MRS 19 Primanja zaposlenih (na snazi za razdoblja koja započinju najkasnije od početka prve financijske godine koja počinje na dan 1. veljače 2015. godine ili kasnije, usvojen u Europskoj uniji 17. prosinca 2014. godine) – Planovi definiranih naknada: doprinosi koje uplaćuju zaposleni. Izmjenom se dozvoljava priznavanje doprinosa od zaposlenika kao smanjenje troška službe u razdoblju u kojem je usluga izvršena ako je iznos doprinosa neovisan o broju godina službe odnosno zaposlenja. Ova izmjena nema utjecaja na financijske izvještaje Grupe.
- Novo tumačenje - IFRIC 21 Davanja (na snazi za razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2015. godine, usvojen u Europskoj uniji 13. lipnja 2014. godine). Ovo tumačenje se odnosi na MRS 37 Rezerviranja, nepredviđene obveze i nepredviđena imovina. MRS 37 propisuje kriterije priznavanja obveze, od kojih je jedan i zahtjev da subjekt ima sadašnju obvezu proizašlu iz nekog događaja u prošlosti, koji se naziva obvezujućim događajem. Tumačenje obrazlaže da je obvezujući događaj koji uzrokuje nastanak obveze plaćanja nekog davanja aktivnost opisana u relevantnom zakonu kojom propisano davanje postaje plativo. Tumačenje je primjenjivo na sva davanja osim na odljeve koji su unutar opsega ostalih standarda (npr. MRS 12 Porezi na dobit) i kazni i ostalih plaćanja zbog povrede zakona. Ova izmjena nema utjecaja na financijske izvještaje Grupe, a u slučaju da do takvih obveza dođe, Grupa će primijeniti tumačenje na odgovarajući način.

U nastavku se daje pregled usvojenih standarda koji u izvještajnom razdoblju nisu na snazi. Grupa će primijeniti standarde koji su primjenjivi na njezino poslovanje kada stupe na snagu.

a) *Novi i izmijenjeni Međunarodni standardi financijskog izvještaja koji stupaju na snagu nakon izvještajnog razdoblja, a usvojeni su u Europskoj uniji:*

- Izmjene i dopune MRS 16 Nekretnine, postrojenja i oprema i MRS 41 Poljoprivreda (na snazi za razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2016. godine, usvojen u Europskoj uniji 23. studenoga. 2015. godine) – Poljoprivreda: poljoprivredni nasadi, koji dopunjuju odredbe postojećeg Standarda u vezi osnovne biološke imovine. Ova izmjena neće imati utjecaja na Grupnu nakon početne primjene.
- Izmjene i dopune MSFI 11 Zajednički poslovi (na snazi za razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2016. godine, usvojen u Europskoj uniji 24. studenoga. 2015. godine), koji dopunjuju odredbe postojećeg Standarda i kojim se pojašnjava računovodstvo stjecanja udjela u zajedničkom upravljanju. Ova izmjena neće imati utjecaja na Grupnu nakon početne primjene.

Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija (nastavak) za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

2. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.3. Usvajanje novih i izmijenjenih Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja (nastavak)

a) *Novi i izmijenjeni Međunarodni standardi financijskog izvještaja koji stupaju na snagu nakon izvještajnog razdoblja, a usvojeni su u Europskoj uniji (nastavak):*

- Izmjene i dopune MRS 16 Nekretnine, postrojenja i oprema i MRS 38 Nematerijalna imovina (na snazi za razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2016. godine, usvojen u Europskoj uniji 2. prosinca 2015. godine), koje dopunjuju odredbe postojećeg Standarda i kojim se pojašnjava prihvatljiva metoda amortizacije dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine. Obrazlaže se da način obračunavanja amortizacije temeljen na prihodima nije primjeren jer prihod ostvaren od djelatnosti koja obuhvaća korištenje imovine u pravilu odražava druge čimbenike, a ne trošenje ekonomskih koristi sadržanih u imovini. Isto tako, pojašnjava se da se prihodi u pravilu smatraju neprimjerenom osnovicom za mjerenje trošenja ekonomskih koristi sadržanih u nematerijalnoj imovini.

Ova izmjena neće imati utjecaja na Grupu nakon početne primjene.

- Godišnja poboljšanja 2012.-2014. (na snazi za razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2016. godine, usvojen u Europskoj uniji 15. prosinca 2015. godine) - prvenstveno radi otklanjanja nepodudarnosti i pojašnjenja teksta, a odnose se na:
 - MSFI 5 Dugotrajna imovina namijenjena prodaji i prestanak poslovanja - promjene u metodama prodaje (otuđenja),
 - MSFI 7 Financijski instrumenti: Objavljivanje
 - Ugovori o uslugama – dodatne smjernice u vezi primjene točke 42 C MSFI-ja 7 u vezi ugovora o uslugama,
 - Primjenjivost izmjena i dopuna MSFI-ja 7 u skraćenim financijskim izvještajima – nisu potrebne objave u vezi prijeboja financijske imovine i financijskih obveza u skraćenim financijskim izvještajima sve dok isto ne bude propisano MRS-om 34 Financijsko izvještavanje za razdoblja tijekom godine.
 - MRS 19 Primanja zaposlenih – diskontna stopa: pitanje lokalnog tržišta – visoko kvalitetne korporativne obveznice koje se koriste za procjenu diskontne stope za primanja po prestanku radnog odnosa trebaju biti izražene u istoj valuti kao i naknade koje će biti plaćene,
 - MRS 34 Financijsko izvještavanje za razdoblja tijekom godine – objavljivanje informacije „na drugim mjestima u financijskim izvještajima tijekom godine“ – objašnjava značenje izraza i njegovu primjenu.

Grupa će sagledati potencijalne učinke navedenih izmjena sukladno svom poslovnom modelu.

- Izmjene i dopune MRS-a 1 Presentiranje financijskih izvještaja (na snazi za razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2016. godine, usvojen u Europskoj uniji 18. prosinca 2015. godine) – inicijativa u vezi objavljivanja. Namijenjene su kao daljnji poticaj društvima na primjenu stručne prosudbe u određivanju informacija koje će objaviti u svojim financijskim izvještajima te pojašnjavaju da društva u određivanju mjesta i redoslijeda prikazivanja financijskih informacija trebaju primijeniti stručnu prosudbu.

Grupa će primijeniti stručnu prosudbu sukladno svom poslovnom modelu.

Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija (nastavak) za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

2. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.3. Usvajanje novih i izmijenjenih Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja (nastavak)

a) *Novi i izmijenjeni Međunarodni standardi financijskog izvještaja koji stupaju na snagu nakon izvještajnog razdoblja, a usvojeni su u Europskoj uniji (nastavak):*

- Izmjene i dopune MRS 27 Nekonsolidirani financijski izvještaji (na snazi za razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2016. godine, usvojen u Europskoj uniji 18. prosinca 2015. godine), dozvoljava primjenu metode udjela u nekonsolidiranim financijskim izvještajima za ulaganja u ovisne subjekte, zajedničke pothvate i pridružena društva.

Matica je uskladila svoje računovodstvene politike s navedenim izmjenama i dopunama MRS-a 27, s primjenom od 1. siječnja 2016. godine. Uvažavajući postojeću strukturu Grupe i poslovni model ova izmjena nema i neće imati utjecaja na financijske izvještaje.

b) *Novi i izmijenjeni Međunarodni standardi financijskog izvještaja koji stupaju na snagu nakon izvještajnog razdoblja, a još nisu usvojeni u Europskoj uniji:*

- MSFI 9 Financijski instrumenti - u srpnju 2014. godine objavljen je konačni tekst novog MSFI-ja 9 Financijski instrumenti (na snazi za razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2018. godine, ali u Europskoj uniji još nije usvojen), koji će datumom stupanja na snagu u cijelosti zamijeniti MRS 39 Financijski instrumenti: Priznavanje i mjerenje, a sadrži zahtjeve koji se odnose na priznavanje i mjerenje, umanjenje, prestanak priznavanja i računovodstvo zaštite općenito.

Klasificiranje i mjerenje financijske imovine i financijskih obveza – sva priznata financijska imovina koja je trenutno u djelokrugu MRS-a 39, datumom primjene MSFI 9 vrednuje se ili po amortiziranom trošku ili po fer vrijednosti.

Umanjenje – MSFI 9 uvodi nov model umanjenja prema očekivanim gubicima prema kojem više nije nužan nastanak kreditnog gubitka da bi se moglo priznati umanjenje vrijednosti. Subjekti primjene priznaju godišnji očekivani kreditni gubitak ili očekivani kreditni gubitak kroz vijek trajanja financijskog instrumenta ovisno o tome da li je bilo značajnog povećanja kreditnog rizika od trenutka početnog priznavanja. Mjerenje očekivanog kreditnog gubitka mora odražavati vjerojatnost ishoda, utjecaj vremenske vrijednosti novca i biti temeljeno na razumnim i potkrepljujućim informacijama.

Računovodstvo zaštite – MSFI 9 uvodi bitno izmijenjen model računovodstva zaštite, uz proširene informacije koje treba objaviti o aktivnostima upravljanja rizicima. Novi model je posljedica značajnog revidiranja računovodstva zaštite kojim se sam postupak obračunavanja usklađuje s aktivnostima subjekta u upravljanju rizicima.

Grupa neće primijeniti MSFI 9 u razdoblju prije njegove obavezne primjene. Grupa će u razdoblju do njegove primjene procijeniti i kvantificirati potencijalne učinke.

Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija (nastavak)
za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

2. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.3. Usvajanje novih i izmijenjenih Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja (nastavak)

b) Novi i izmijenjeni Međunarodni standardi financijskog izvještaja koji stupaju na snagu nakon izvještajnog razdoblja, a još nisu usvojeni u Europskoj uniji (nastavak):

- Novi MSFI 14 Regulativom propisane razgraničene stavke – prijelazni standard (na snazi za razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2016. godine, ali u Europskoj uniji još nije usvojen), a odnosi se na subjekte koji prvi puta primjenjuju MSFI-jeve i koji trenutno iskazuju razgraničene stavke propisane prethodno važećim općeprihvaćenim računovodstvenim načelima da bi im isto omogućio i nakon usvajanja MSFI-jeva. Propisane su informacije za objavu iz kojih je vidljiva narav reguliranosti cijena zbog koje je došlo do iskazivanja razgraničenih stavki s reguliranim cijenama te s tim povezanim rizicima.

Navedeni novi MSFI neće imati utjecaja na Grupu nakon početne primjene.

- Novi MSFI 15 Prihodi po ugovorima s kupcima (na snazi za razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2018. godine, ali u Europskoj uniji još nije usvojen) koji uvodi jedinstveni cjeloviti model za subjekte koji ostvaruju prihode iz ugovora s kupcima. Datumom stupanja na snagu zamijenit će sljedeće standarde i tumačenja: MRS 18 Prihodi; MRS 11 Ugovori o izgradnji; IFRIC 13 Programi očuvanja vjernosti kupaca; IFRIC 15 Ugovori o izgradnji nekretnina; IFRIC 18 Prijenos imovine s kupaca te SIC 31 Prihodi – nenovčane transakcije koje uključuju usluge oglašavanja. Temeljno načelo MSFI-ja 15 je da subjekt priznaje prihode kao odraz prijenosa dobara ili usluga na kupca u iznosu koji odražava naknadu za koju subjekt očekuje da ima pravo u zamjenu za ta dobra i usluge. Standard uspostavlja model 5 koraka koji će se primjenjivati na zarađene prihode iz ugovora s kupcima neovisno o tipu transakcije ili djelatnosti, a to su: identificiranje ugovora s kupcima, identificiranje pojedinih obveza izvršenja u ugovorima, utvrđivanje cijene transakcije, alokacija cijene transakcije na pojedinačne obveze izvršenja i priznavanje prihoda kada subjekta udovolji obvezi izvršenja. Međutim, standard se ne primjenjuje na financijske instrumente i ostala ugovorna prava ili obveze u djelokrugu MRS-a 39 Financijski instrumenti: priznavanje i mjerenje, odnosno MSFI-ja 9 - Financijski instrumenti, MSFI-ja 10 – Konsolidirani financijski izvještaji, MSFI-ja 11 – Zajednički poslovi, MRS-a 27 – Nekonsolidirani financijski izvještaji i MRS-a 28 – Udjeli u pridruženim subjektima i zajedničkim pothvatima i ugovore o osiguranju u djelokrugu MSFI-ja 4 – Ugovori o osiguranju, slijedom čega neće imati utjecaja na Grupu nakon početne primjene.
- Izmijenjeni MSFI 10 Konsolidirani financijski izvještaji i MRS 28 Udjeli u pridruženim subjektima i zajedničkim pothvatima (odgođena primjena na neodređeno vrijeme) koji pojašnjava prodaju ili doprinos imovine između ulagatelja i njegovog pridruženog društva ili zajedničkog pothvata na način da u transakciji koja uključuje pridružena društva ili zajedničke pothvate obim priznavanja dobitka ili gubitka ovisi o tome da li imovina koja je prodana ili dana čini sastavni dio poslovanja.

Grupa će primijeniti navedene izmjene i dopune u slučaju da dođe do takve transakcije u razdoblju od početka primjene standarda.

Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija (nastavak)
za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

2. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.3. Usvajanje novih i izmijenjenih Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja (nastavak)

b) Novi i izmijenjeni Međunarodni standardi financijskog izvještaja koji stupaju na snagu nakon izvještajnog razdoblja, a još nisu usvojeni u Europskoj uniji (nastavak):

- Izmjene i dopune MSFI 10 Konsolidirani financijski izvještaji, MSFI 12 Objavljivanje udjela u drugim subjektima i MRS 28 Udjeli u pridruženim subjektima i zajedničkim pothvatima (na snazi za razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2016. godine, ali u Europskoj uniji još nisu usvojene) - Investicijski subjekti – primjena izuzeća od konsolidacije s ciljem razjašnjenja zahtjeva kod računovodstvenog iskazivanja investicijskih subjekata. Izmjenama je predviđeno i oslobođenje od primjene u određenim okolnostima.

Navedeni novi MSFI neće imati utjecaja na Grupu nakon početne primjene.

- Novi MSFI 16 Najmovi (na snazi za razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2019. godine, ali u Europskoj uniji još nije usvojen) koji uvodi načela za priznavanje, mjerenje, prezentiranje i objavu najмова za obje ugovorne strane, i najmoprimca i najmodavca. Novi standard zahtjeva od najmoprimaca priznavanje većine najмова u financijskim izvještajima te će najmoprimci koristiti jedinstveni računovodstveni model za sve najmove, s određenim izuzecima.

Navedeni novi MSFI neće imati značajan utjecaj na Grupu nakon početne primjene.

Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija (nastavak)
za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

3. Prihodi od kamata

Prihodi od kamata po korisnicima:

	2015. 000 kuna	Grupa 2014. 000 kuna	2015. 000 kuna	Banka 2014. 000 kuna
Javni sektor	72.478	65.060	71.392	64.274
Državna trgovačka društva	43.503	30.903	43.503	30.903
Strane pravne osobe	5.100	2.924	5.100	2.924
Domaća trgovačka društva	356.283	376.735	356.259	376.724
Domaće financijske institucije	313.120	357.391	312.842	356.788
Inozemne financijske institucije	940	295	940	295
Zatezne kamate	23.616	9.871	23.616	9.871
Ostalo	58.957	61.787	58.957	61.787
	873.997	904.966	872.609	903.566

Prihodi od kamata po vrstama plasmana:

	2015. 000 kuna	Grupa 2014. 000 kuna	2015. 000 kuna	Banka 2014. 000 kuna
Kamate po kreditima				
- financijskim institucijama	313.479	358.780	313.479	358.780
- ostalim korisnicima	510.699	504.875	510.699	504.875
	824.178	863.655	824.178	863.655
Plasmani u vrijednosne papire	48.582	40.325	47.444	39.515
Depoziti	1.236	984	987	396
Kamatni prihodi na novčana sredstva	1	2	-	-
	873.997	904.966	872.609	903.566

Razlika između prihoda od kamata i primljenog odnosno naplaćenog iznosa kamatnih prihoda (vidi Izvještaj o novčanim tokovima) najvećim se dijelom odnosi na prihode s osnova subvencionirane kamatne stope čiji se tok novca bilježi u trenutku uplate. Diskontirani iznos subvencionirane kamate za krajnjeg korisnika iskazan je kao odgođeno priznavanje kamatnih prihoda (veza bilješku 25. Ostale obveze) i priznaje se u izvještaju o dobiti i gubitku te ostaloj sveobuhvatnoj dobiti na vremenskoj osnovi tijekom razdoblja otplate kredita. Prihod od subvencionirane kamate u 2015. godini iznosi 162.451 tisuća kuna (31. prosinca 2014. godine: 209.255 tisuća kuna).

Nadalje, razliku između prihoda od kamata i naplaćenog iznosa kamatnih prihoda čini i iznos naknada po kreditima te iznos obračunate nedospjele kamate. Naknade se u cijelosti naplaćuju pri odobravanju kredita, a u izvještaj o dobiti i gubitku te ostaloj sveobuhvatnoj dobiti priznaju se na vremenskoj osnovi tijekom razdoblja otplate kredita. Nedospjela kamata priznaje se u izvještaj o dobiti i gubitku te ostaloj sveobuhvatnoj dobiti za pripadajuće razdoblje.

Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija (nastavak)
za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

4. Rashodi od kamata

Rashodi od kamata prema primateljima:

	Grupa		Banka	
	2015. 000 kuna	2014. 000 kuna	2015. 000 kuna	2014. 000 kuna
Domaće financijske institucije	10.655	16.856	10.655	16.856
Inozemne financijske institucije	463.875	473.304	463.875	473.304
	474.530	490.160	474.530	490.160

Rashodi od kamata prema vrstama obveza:

	Grupa		Banka	
	2015. 000 kuna	2014. 000 kuna	2015. 000 kuna	2014. 000 kuna
Obveze po kreditima	289.793	293.908	289.793	293.908
Dužnički vrijednosni papiri	184.737	196.252	184.737	196.252
	474.530	490.160	474.530	490.160

Razlika između rashoda od kamata i plaćenih kamata (vidi Izvještaj o novčanim tokovima) najvećim se dijelom odnosi na promjenu iznosa nedospjele kamate u odnosu na prethodnu godinu kao i na amortizaciju diskonta po izdanim dužničkim vrijednosnim papirima.

5. Neto prihodi od naknada

	Grupa		Banka	
	2015. 000 kuna	2014. 000 kuna	2015. 000 kuna	2014. 000 kuna
Prihodi od naknada:				
Po izdanim garancijama	11.991	2.821	11.991	2.821
Po poslovima u ime i za račun	6.666	6.956	6.666	6.961
Po osnovi platnog prometa	350	368	350	368
Prihodi od provizija po reosiguranju	2.393	2.247	-	-
Ostalo	105	170	105	170
	21.505	12.562	19.112	10.320
Rashodi od naknada	(659)	(650)	(659)	(650)
Neto prihodi od naknada	20.846	11.912	18.453	9.670

Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija (nastavak)
za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

6. Neto prihodi/(rashodi) od financijskih aktivnosti

	2015. 000 kuna	Grupa 2014. 000 kuna	2015. 000 kuna	Banka 2014. 000 kuna
Neto dobit/(gubitak) od tečajnih razlika s osnova imovine nominirane u stranoj valuti:				
Novčana sredstva, računi i depoziti kod banaka	(7.104)	2.874	(7.052)	2.759
Kreditni financijskim institucijama i ostalim korisnicima	(31.227)	38.053	(31.227)	38.053
Imovina po fer vrijednosti kroz IDG	1	2	-	-
Imovina koja se drži do dospelosti	(5)	3	-	-
Imovina raspoloživa za prodaju	(634)	1.653	(624)	1.625
Ostalo	297	682	297	683
	<u>(38.672)</u>	<u>43.267</u>	<u>(38.606)</u>	<u>43.120</u>
Neto dobit/(gubitak) od tečajnih razlika s osnova obveza nominiranih u stranoj valuti:				
Obveze po depozitima	(1.842)	(3.351)	(1.842)	(3.351)
Obveze po kreditima i izdanim dugoročnim vrijednosnim papirima	55.942	(40.439)	55.942	(40.439)
Ostalo	616	786	627	797
	<u>54.716</u>	<u>(43.004)</u>	<u>54.727</u>	<u>(42.993)</u>
Neto dobit/(gubitak) od tečajnih razlika s osnova imovine i obveza nominiranih u stranoj valuti	16.044	263	16.121	127
Dobitak od imovine koja se iskazuje po fer vrijednosti kroz izvještaj o dobiti i gubitku te realizirani (gubitak)/dobitak od imovine raspoložive za prodaju	6.237	(912)	5.747	(1.045)
Neto prihodi/(rashodi) od financijskih aktivnosti	<u>22.281</u>	<u>(649)</u>	<u>21.868</u>	<u>(918)</u>

Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija (nastavak) za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

7. Operativni troškovi

Operativni troškovi mogu se prikazati kako slijedi:

	2015. 000 kuna	Grupa 2014. 000 kuna	2015. 000 kuna	Banka 2014. 000 kuna
Opći i administrativni troškovi:				
Troškovi osoblja	82.641	82.005	79.472	79.080
Amortizacija	7.654	6.994	7.475	6.834
Troškovi administracije	12.750	9.394	12.519	9.190
Utrošeni materijal i usluge	29.780	27.353	28.078	25.757
	<u>132.825</u>	<u>125.746</u>	<u>127.544</u>	<u>120.861</u>
Ostali troškovi:				
Porezi i doprinosi	663	552	658	547
Ostali rashodi	7.387	35.619	3.638	32.641
	<u>8.050</u>	<u>36.171</u>	<u>4.296</u>	<u>33.188</u>
	<u>140.875</u>	<u>161.917</u>	<u>131.840</u>	<u>154.049</u>

Iskazani ostali rashodi Grupe sadrže promjene tehničkih pričuva:

	2015. 000 kuna	Grupa 2014. 000 kuna	2015. 000 kuna	Banka 2014. 000 kuna
Promjena pričuva za štete	3.373	578	-	-
Promjena pričuva za štete, udio reosiguranje	(1.892)	341	-	-
Troškovi osiguravateljne djelatnosti	<u>1.481</u>	<u>919</u>	<u>-</u>	<u>-</u>

Najznačajniji udio pričuva šteta odnosi se na pričuvu za nastale neprijavljene štete kod koje je došlo do promjene metode obračuna u odnosu na prethodnu godinu. Korištena je metoda očekivane kvote šteta za bruto iznos kao i za udio reosiguranja. Uslijed toga došlo je do povećanja ove pričuve i u bruto iznosu kao i u udjelu reosiguranja u odnosu na prethodnu godinu.

Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija (nastavak)
za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

8. Gubitak od umanjenja vrijednosti i rezerviranja

Rezerviranja za moguće gubitke po plasmanima mogu se prikazati kako slijedi:

	2015. 000 kuna	Grupa 2014. 000 kuna	2015. 000 kuna	Banka 2014. 000 kuna
Rezerviranja za moguće gubitke po računima kod financijskih institucija	3.120	(17.912)	3.120	(17.912)
Rezerviranja za moguće gubitke po depozitima kod drugih banaka	(8.702)	10.046	(8.702)	10.046
Rezerviranja za moguće gubitke po kreditima financijskim institucijama	(81.637)	(102.040)	(81.637)	(102.040)
Rezerviranja za moguće gubitke po kreditima ostalim korisnicima i kamatama	162.645	226.252	162.645	226.252
Umanjenje vrijednosti dugotrajne imovine namijenjene prodaji	12.512	376	12.512	376
Rezerviranja po imovini raspoloživoj za prodaju	(807)	(2.338)	(807)	(2.338)
Rezerviranja za moguće gubitke po ostaloj imovini	248	98	270	206
Ukupno povećanje rezerviranja za moguće gubitke po stavkama imovine	<u>87.379</u>	<u>114.482</u>	<u>87.401</u>	<u>114.590</u>
Rezerviranja za moguće gubitke po garancijama i preuzetim obvezama	20.809	(16.997)	20.809	(16.997)
Rezerviranja za ostale obveze	(3.389)	6.494	(3.358)	6.421
Ukupno povećanje/(smanjenje) rezerviranja za moguće gubitke po garancijama i preuzetim obvezama i ostalim obvezama	<u>17.420</u>	<u>(10.503)</u>	<u>17.451</u>	<u>(10.576)</u>
Ukupno povećanje rezerviranja	<u>104.799</u>	<u>103.979</u>	<u>104.852</u>	<u>104.014</u>

Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija (nastavak) za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

9. Porez na dobit

U skladu sa člankom 9. Zakona o HBOR-u, Banka nije obveznik poreza na dobit, te se porez na dobit Grupe odnosi na ovisna društva Banke.

	2015.	Grupa
	000 kuna	2014.
		000 kuna
Priznato u Izvještaju o dobiti i gubitku		
Odgođeni porezni приход/(rashod)	(161)	(120)
Porez na dobit	(161)	(120)
Usklađenje poreza na dobit		
Dobit/(gubitak) prije oporezivanja ovisnih društava	1.197	1.004
Porez na dobit po stopi 20%	(149)	(122)
Porezno nepriznati troškovi	(34)	(34)
Porezno izuzeti prihodi	22	36
Porez na dobit priznat u Izvještaju o dobiti i gubitku	(161)	(120)
Priznato u Izvještaju o dobiti i gubitku te ostaloj sveobuhvatnoj dobiti		
Odgođeni porezni приход/(rashod)	(42)	(151)
Porez na dobit priznat u Izvještaju o dobiti i gubitku te ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	(42)	(151)
Odgođena porezna imovina/(obveze) tijekom godine	(203)	(271)

Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija (nastavak)
za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

10. Novčana sredstva i računi kod banaka

	2015. 000 kuna	Grupa 2014. 000 kuna	2015. 000 kuna	Banka 2014. 000 kuna
Sredstva izdvojena na računu kod Hrvatske narodne banke	107.353	62.007	107.353	62.007
Devizni tekući računi - domaće banke	900	90	900	90
Devizni tekući računi - inozemne banke	378.248	67.232	378.248	67.232
Kunski tekući računi - domaće banke	242	133	-	-
	<u>486.743</u>	<u>129.462</u>	<u>486.501</u>	<u>129.329</u>
Rezerviranja za moguće gubitke	(3.793)	(673)	(3.793)	(673)
	<u>482.950</u>	<u>128.789</u>	<u>482.708</u>	<u>128.656</u>

Na posebnom deviznom računu kod inozemne banke iskazan je iznos povučene tranše kredita Međunarodne banke za obnovu i razvoj (IBRD) po kreditnoj liniji „Croatia Export Finance Intermediation Loan Project“ u iznosu od 8.759 tisuća EUR (31. prosinca 2014. godine: 3.759 tisuća EUR).

Promjene na rezerviranjima za moguće gubitke po računima kod banaka mogu se prikazati kako slijedi:

	2015. 000 kuna	Grupa 2014. 000 kuna	2015. 000 kuna	Banka 2014. 000 kuna
Stanje 1. siječnja	673	18.585	673	18.585
Povećanje rezerviranja za moguće gubitke po računima kod banaka	3.120	-	3.120	-
Smanjenje rezerviranja za moguće gubitke po računima kod banaka	-	(17.912)	-	(17.912)
Stanje 31. prosinca	<u>3.793</u>	<u>673</u>	<u>3.793</u>	<u>673</u>

Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija (nastavak) za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

11. Depoziti kod drugih banaka

	2015. 000 kuna	Grupa 2014. 000 kuna	2015. 000 kuna	Banka 2014. 000 kuna
Depoziti kod inozemnih banaka	305.402	1.149.221	305.402	1.149.221
Depoziti kod domaćih banaka	57.466	93.586	54.466	76.615
Obračunata kamata	239	193	193	10
	<u>363.107</u>	<u>1.243.000</u>	<u>360.061</u>	<u>1.225.846</u>
Rezerviranja za moguće gubitke	(3.710)	(12.412)	(3.710)	(12.412)
	<u>359.397</u>	<u>1.230.588</u>	<u>356.351</u>	<u>1.213.434</u>

Promjene na rezerviranjima za moguće gubitke po depozitima kod drugih banaka mogu se prikazati kako slijedi:

	2015. 000 kuna	Grupa 2014. 000 kuna	2015. 000 kuna	Banka 2014. 000 kuna
Stanje 1. siječnja	12.412	2.366	12.412	2.366
Povećanje rezerviranja za moguće gubitke po depozitima kod drugih banaka	-	10.046	-	10.046
Smanjenje rezerviranja za moguće gubitke po depozitima kod drugih banaka	(8.702)	-	(8.702)	-
Stanje 31. prosinca	<u>3.710</u>	<u>12.412</u>	<u>3.710</u>	<u>12.412</u>

Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija (nastavak)
za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

12. Krediti financijskim institucijama

Kreditni financijskim institucijama umanjeni za rezerviranja za moguće gubitke dani su kako slijedi:

	2015. 000 kuna	Grupa 2014. 000 kuna	2015. 000 kuna	Banka 2014. 000 kuna
Kreditni s dospijecem do 1 godine	3.596.750	4.691.797	3.596.750	4.691.797
Kreditni s dospijecem preko 1 godine	9.450.338	9.419.087	9.450.338	9.419.087
Obračunata kamata	14.043	19.819	14.043	19.819
Odgođena naknada po kreditima	(66.533)	(68.311)	(66.533)	(68.311)
	<u>12.994.598</u>	<u>14.062.392</u>	<u>12.994.598</u>	<u>14.062.392</u>
Rezerviranja za moguće gubitke	(471.946)	(564.191)	(471.946)	(564.191)
	<u>12.522.652</u>	<u>13.498.201</u>	<u>12.522.652</u>	<u>13.498.201</u>

U 2015. godini HBOR je uspostavio suradnju s leasing društvima (nebankovne financijske institucije) koja se temelji na okvirnim kreditima odobrenim leasing društvima za financiranje malih i srednjih poduzetnika putem financijskog leasinga.

Promjene na rezerviranjima za moguće gubitke po kreditima financijskim institucijama mogu se prikazati kako slijedi:

	2015. 000 kuna	Grupa 2014. 000 kuna	2015. 000 kuna	Banka 2014. 000 kuna
Stanje 1. siječnja	564.191	862.779	564.191	862.779
Povećanje rezerviranja za moguće gubitke po kreditima financijskim institucijama	94.621	36.764	94.621	36.764
Smanjenje rezerviranja za moguće gubitke po kreditima financijskim institucijama	(176.258)	(138.804)	(176.258)	(138.804)
Neto dobit/(gubitak) od tečajnih razlika po rezerviranjima za moguće gubitke	(1.055)	753	(1.055)	753
Donos sa kredita ostalim korisnicima	-	307	-	307
Prijenos na kredite ostalim korisnicima	(9.553)	(197.608)	(9.553)	(197.608)
Stanje 31. prosinca	<u>471.946</u>	<u>564.191</u>	<u>471.946</u>	<u>564.191</u>

Prijenos rezerviranja na kredite ostalim korisnicima odnosi se na prijenos rezerviranja Nava banke d.d. u stečaju, Zagreb (u 2014. godini Centar banke d.d. u stečaju, Zagreb) na krajnje korisnike, za plasmane koje je HBOR preuzeo u direktan vjerovničko-dužnički odnos.

Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija (nastavak) za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

12. Krediti financijskim institucijama (nastavak)

Kreditni financijskim institucijama, umanjeni za rezerviranja za moguće gubitke, prema namjeni kreditnih programa dani su kako slijedi:

	2015. 000 kuna	Grupa 2014. 000 kuna	2015. 000 kuna	Banka 2014. 000 kuna
Program kreditiranja obnove i razvitka gospodarskih djelatnosti	3.244.064	3.755.781	3.244.064	3.755.781
Financiranje izvoza	3.612.334	3.766.853	3.612.334	3.766.853
Program obnove i razvitka infrastrukture u Republici Hrvatskoj	1.681.125	1.607.359	1.681.125	1.607.359
Program kreditiranja malog i srednjeg poduzetništva	3.526.036	3.372.857	3.526.036	3.372.857
Program kreditiranja ratom oštećenih i razrušenih stambenih i gospodarskih objekata	11.599	13.350	11.599	13.350
Ostalo	971.930	1.594.684	971.930	1.594.684
Obračunata kamata	14.043	19.819	14.043	19.819
Odgođena naknada po kreditima	(66.533)	(68.311)	(66.533)	(68.311)
	<u>12.994.598</u>	<u>14.062.392</u>	<u>12.994.598</u>	<u>14.062.392</u>
Rezerviranja za moguće gubitke	<u>(471.946)</u>	<u>(564.191)</u>	<u>(471.946)</u>	<u>(564.191)</u>
	<u>12.522.652</u>	<u>13.498.201</u>	<u>12.522.652</u>	<u>13.498.201</u>

Prosječne kamatne stope na ukupne kredite financijskim institucijama iskazane su u visini od 1,22% (31. prosinca 2014. godine: 1,38%) odnosno na kredite po kreditnim programima HBOR-a bez rezerve likvidnosti u visini od 1,21% (31. prosinca 2014. godine: 1,37%).

Prosječne kamatne stope odražavaju omjer kamatnih prihoda na navedene plasmane i prosječne imovine.

Stavka „Ostalo“ sadrži obrnute repo plasmane u ukupnom iznosu 606.930 tisuća kuna (31. prosinca 2014. godine: 1.515.684 tisuća kuna). Ovi su plasmani osigurani vrijednosnim papirima u iznosu od 645.673 tisuća kuna (31. prosinca 2014. godine: 1.616.159 tisuća kuna).

Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija (nastavak) za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

13. Krediti ostalim korisnicima

Krediti ostalim korisnicima umanjeni za rezerviranja za moguće gubitke mogu se prikazati po sektorizaciji kako slijedi:

	2015. 000 kuna	Grupa 2014. 000 kuna	2015. 000 kuna	Banka 2014. 000 kuna
Domaća trgovačka društva	8.721.759	8.219.652	8.721.759	8.219.652
Državna trgovačka društva	1.353.314	881.088	1.353.314	881.088
Javni sektor	678.730	666.361	678.730	666.361
Strane pravne osobe	232.742	111.673	232.742	111.673
Neprofitne institucije	5.972	12.201	5.972	12.201
Ostali	768.720	799.632	768.720	799.632
Obračunata kamata	69.086	55.397	69.086	55.397
Odgođena naknada po kreditima	(102.098)	(86.982)	(102.098)	(86.982)
	<u>11.728.225</u>	<u>10.659.022</u>	<u>11.728.225</u>	<u>10.659.022</u>
Rezerviranja za moguće gubitke	(2.505.156)	(2.346.608)	(2.505.156)	(2.346.608)
	<u>9.223.069</u>	<u>8.312.414</u>	<u>9.223.069</u>	<u>8.312.414</u>

Promjene na rezerviranjima za moguće gubitke po kreditima ostalim korisnicima i kamatama mogu se prikazati kako slijedi:

	2015. 000 kuna	Grupa 2014. 000 kuna	2015. 000 kuna	Banka 2014. 000 kuna
Stanje 1. siječnja	2.346.608	1.942.851	2.346.608	1.942.851
Povećanje rezerviranja za moguće gubitke po kreditima ostalim korisnicima i kamatama	333.586	418.453	333.586	418.453
Smanjenje rezerviranja za moguće gubitke po kreditima ostalim korisnicima i kamatama	(170.885)	(191.832)	(170.885)	(191.832)
Neto dobit/(gubitak) od tečajnih razlika po rezerviranjima za moguće gubitke	(3.244)	2.694	(3.244)	2.694
Naplata izvanbilančnih potraživanja	(56)	(369)	(56)	(369)
Donos rezerviranja s izvanbilančne evidencije	56	369	56	369
Preuzimanje nekretnina	-	(6.827)	-	(6.827)
Otpis	(10.462)	(16.032)	(10.462)	(16.032)
Prijenos na kredite financijskim institucijama	-	(307)	-	(307)
Donos sa kredita financijskim institucijama	9.553	197.608	9.553	197.608
Stanje 31. prosinca	<u>2.505.156</u>	<u>2.346.608</u>	<u>2.505.156</u>	<u>2.346.608</u>

Obavljen je donos rezerviranja sa kredita financijskim institucijama u iznosu od 9.553 tisuća kuna (2014. godine: 197.608 tisuća kuna) koji se odnosi na prijenos rezerviranja Nava banke d.d. u stečaju, Zagreb (u 2014. godini Centar banke d.d. u stečaju, Zagreb) na krajnje korisnike, za plasmane koje je HBOR preuzeo u direktan vjerovničko-dužnički odnos.

Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija (nastavak) za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

13. Krediti ostalim korisnicima (nastavak)

Promjene na rezerviranjima za moguće gubitke po kreditima ostalim korisnicima i kamatama mogu se prikazati kako slijedi (nastavak):

Ispravak vrijednosti kredita ostalim korisnicima umanjen je za iznos od 10.462 tisuća kuna što se odnosi na otpis kamata po postupcima predstečajne nagodbe u iznosu od 1.635 tisuća kuna te otpis glavnice u iznosu od 8.827 tisuća kuna zbog postupka predstečajne nagodbe, brisanja dužnika iz sudskog registra te djelomičnog podmirenja obveza.

Kreditni ostalim korisnicima, umanjeni za rezerviranja za moguće gubitke, prema namjeni kreditnih programa dani su kako slijedi:

	2015. 000 kuna	Grupa 2014. 000 kuna	2015. 000 kuna	Banka 2014. 000 kuna
Program kreditiranja obnove i razvitka gospodarskih djelatnosti	3.807.190	3.917.545	3.807.190	3.917.545
Financiranje izvoza	3.254.161	2.413.843	3.254.161	2.413.843
Program obnove i razvitka infrastrukture u Republici Hrvatskoj	2.513.074	2.118.092	2.513.074	2.118.092
Program kreditiranja malog i srednjeg poduzetništva	2.115.820	2.145.435	2.115.820	2.145.435
Ostalo	70.992	95.692	70.992	95.692
Obračunata kamata	69.086	55.397	69.086	55.397
Odgođena naknada po kreditima	(102.098)	(86.982)	(102.098)	(86.982)
	<u>11.728.225</u>	<u>10.659.022</u>	<u>11.728.225</u>	<u>10.659.022</u>
Rezerviranja za moguće gubitke	(2.505.156)	(2.346.608)	(2.505.156)	(2.346.608)
	<u>9.223.069</u>	<u>8.312.414</u>	<u>9.223.069</u>	<u>8.312.414</u>

Prosječne kamatne stope na kredite ostalim korisnicima iskazane su u visini od 1,99% (31. prosinca 2014. godine: 1,94%).

Prosječne kamatne stope odražavaju omjer kamatnih prihoda na navedene plasmane i prosječne imovine.

14. Financijska imovina po fer vrijednosti kroz izvještaj o dobiti i gubitku

	2015. 000 kuna	Grupa 2014. 000 kuna	2015. 000 kuna	Banka 2014. 000 kuna
Udjeli u investicijskim fondovima raspoređeni po fer vrijednosti kroz izvještaj o dobiti i gubitku	3.707	2.152	-	-
Stanje 31. prosinca	<u>3.707</u>	<u>2.152</u>	<u>-</u>	<u>-</u>

Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija (nastavak) za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

15. Imovina raspoloživa za prodaju

	2015. 000 kuna	Grupa 2014. 000 kuna	2015. 000 kuna	Banka 2014. 000 kuna
Dužnički vrijednosni papiri:				
Dužnički vrijednosni papiri koji kotiraju:				
Obveznice Republike Hrvatske	679.617	396.670	644.532	377.763
Obveznice financijskih institucija	930	522	-	-
Obveznice trgovačkih društava	396	395	-	-
Trezorski zapisi Ministarstva financija	1.418.963	1.347.756	1.418.963	1.347.756
Obračunata kamata	14.441	8.435	13.862	8.130
	2.114.347	1.753.778	2.077.357	1.733.649
Dužnički vrijednosni papiri koji ne kotiraju:				
Obveznice trgovačkih društava	2.320	-	1.551	-
Obračunata kamata	31	-	30	-
	2.351	-	1.581	-
Vlasnički vrijednosni papiri:				
Vlasnički vrijednosni papiri koji ne kotiraju:				
Dionice inozemnih pravnih osoba	26	26	26	26
Dionice financijskih institucija	161	161	161	161
Dionice inozemnih financijskih institucija – EIF (bilješka 28.)	24.420	23.477	24.420	23.477
Dionice trgovačkih društava	23.834	24.641	23.834	24.641
Rezerviranja za moguće gubitke	(23.834)	(24.641)	(23.834)	(24.641)
	24.607	23.664	24.607	23.664
Ulaganja u investicijske fondove:				
Udjeli raspoređeni u imovinu raspoloživu za prodaju	729.010	727.024	728.778	725.821
	729.010	727.024	728.778	725.821
Stanje 31. prosinca	2.870.315	2.504.466	2.832.323	2.483.134

Promjene na rezerviranjima za moguće gubitke po imovini raspoloživoj za prodaju mogu se prikazati kako slijedi:

	2015. 000 kuna	Grupa 2014. 000 kuna	2015. 000 kuna	Banka 2014. 000 kuna
Stanje 1. siječnja	24.641	26.979	24.641	26.979
Povećanje rezerviranja za moguće gubitke po imovini raspoloživoj za prodaju	4.594	1.490	4.594	1.490
Smanjenje rezerviranja za moguće gubitke po imovini raspoloživoj za prodaju	(5.401)	(3.828)	(5.401)	(3.828)
Stanje 31. prosinca	23.834	24.641	23.834	24.641

Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija (nastavak)
za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

15. Imovina raspoloživa za prodaju (nastavak)

U nastavku se daje pregled ulaganja:

	Datum izdanja	Datum dospijeca	Kamatna stopa (%)	Grupa		Banka	
				31.12.2015.	31.12.2014.	31.12.2015.	31.12.2014.
Dužnički vrijednosni papiri:							
Dužnički vrijednosni papiri koji kotiraju:							
<i>Obveznice Republike Hrvatske s valutnom klauzulom:</i>							
RHMF-O-19BA	29.11.2004.	29.11.2019.	5,375	51.273	52.756	47.883	47.089
RHMF-O-227E	22.7.2011.	22.7.2022.	6,5	169.365	171.261	169.365	171.261
RHMF-O-247E	10.7.2013.	10.7.2024.	5,75	17.238	12.614	12.188	12.179
RHMF-O-157A	14.7.2005.	14.7.2015.	4,25	-	1.855	-	-
RHMF-O-203E	5.3.2010.	5.3.2020.	6,5	884	-	-	-
<i>Obveznice Republike Hrvatske u valuti:</i>							
XS0645940288	8.7.2011.	9.7.2018.	5,875	58.159	59.194	58.159	59.194
XS0776179656	27.4.2012.	27.4.2017.	6,25	14.476	13.365	14.476	13.365
XS1117298916	11.3.2015.	11.3.2025.	3,0	48.455	-	48.455	-
<i>Obveznice Republike Hrvatske u kunama:</i>							
RHMF-O-167A	22.7.2011.	22.7.2016.	5,75	139.066	37.452	139.066	37.452
RHMF-O-172A	8.2.2007.	8.2.2017.	4,75	103.396	605	102.800	-
RHMF-O-187A	10.7.2013.	10.7.2018.	5,25	42.712	44.667	37.415	37.223
RHMF-O-17BA	25.11.2010.	25.11.2017.	6,25	4.839	544	-	-
RHMF-O-15CA	15.12.2005.	15.12.2015.	5,25	-	517	-	-
RHMF-O-203A	5.3.2010.	5.3.2020.	6,75	2.974	1.840	-	-
RHMF-O-257A	9.7.2015.	9.7.2025.	4,5	8.755	-	-	-
RHMF-O-26CA	14.12.2015.	14.12.2026.	4,25	18.025	-	14.725	-
<i>Obveznice financijskih institucija u kunama:</i>							
RIBA-O-17BA	23.11.2012.	23.11.2017.	5,88	525	522	-	-
<i>Obveznice financijskih institucija s valutnom klauzulom:</i>							
RIBA-O-177A	18.7.2011.	18.7.2017.	6,5	405	-	-	-
<i>Obveznice trgovačkih društava s valutnom klauzulom:</i>							
JRLN-O-17AA	24.10.2012.	24.10.2017.	6,5	396	395	-	-
Trezorski zapisi, kunki do 182 dana			0,5	-	129.668	-	129.668
Trezorski zapisi, kunki do 364 dana			0,5 - 1,5	963.968	1.181.960	963.968	1.181.960
Trezorski zapisi, valutna klauzula do 364 dana			0,38 - 0,40	190.612	-	190.612	-
Trezorski zapisi, devizni do 546 dana			1,95	264.383	36.128	264.383	36.128
Obračunata kamata				14.441	8.435	13.862	8.130
				2.114.347	1.753.778	2.077.357	1.733.649
Dužnički vrijednosni papiri koji ne kotiraju:							
<i>Obveznice trgovačkih društava s valutnom klauzulom:</i>							
LNGU-O-31AE	24.7.2015.	15.10.2031.	4,5	1.551	-	1.551	-
<i>Obveznice trgovačkih društava u kunama:</i>							
JDGL-O-20CA	21.12.2015.	21.12.2020.	5,81	769	-	-	-
Obračunata kamata				31	-	30	-
				2.351	-	1.581	-
Vlasnički vrijednosni papiri:							
Vlasnički vrijednosni papiri koji ne kotiraju:							
Dionice u devizama inozemnih pravnih osoba				26	26	26	26
Dionice financijskih institucija				161	161	161	161
Dionice inozemnih financijskih institucija - EIF				24.420	23.477	24.420	23.477
Dionice trgovačkih društava				23.834	24.641	23.834	24.641
Rezerviranja za moguće gubitke				(23.834)	(24.641)	(23.834)	(24.641)
				24.607	23.664	24.607	23.664
Ulaganja u novčane investicijske fondove u Republici Hrvatskoj				729.010	727.024	728.778	725.821
Ukupno				2.870.315	2.504.466	2.832.323	2.483.134

Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija (nastavak) za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

15. Imovina raspoloživa za prodaju (nastavak)

Obveznice Ministarstva financija Republike Hrvatske (RHMF-O-19BA), uz valutnu klauzulu, izdane su dana 29. studenog 2004. godine, s dospijećem nakon 15 godina, uz kamatnu stopu od 5,375%, na dan 31. prosinca 2015. godine za Grupu iznose 51.273 tisuća kuna (31. prosinca 2014. godine: 52.756 tisuća kuna), a za Banku 47.883 tisuća kuna (31. prosinca 2014. godine: 47.089 tisuća kuna).

Obveznice Ministarstva financija Republike Hrvatske (RHMF-O-227E), uz valutnu klauzulu, izdane su dana 22. srpnja 2011. godine, s dospijećem nakon 11 godina, uz kamatnu stopu od 6,5%, na dan 31. prosinca 2015. godine iznose 169.365 tisuća kuna (31. prosinca 2014. godine: 171.261 tisuća kuna).

Obveznice Ministarstva financija Republike Hrvatske (RHMF-O-247E), uz valutnu klauzulu, izdane su dana 10. srpnja 2013. godine, s dospijećem nakon 11 godina, uz kamatnu stopu od 5,75%, na dan 31. prosinca 2015. godine za Grupu iznose 17.238 tisuća kuna (31. prosinca 2014. godine: 12.614 tisuća kuna), a za Banku 12.188 tisuća kuna (31. prosinca 2014. godine: 12.179 tisuća kuna).

Obveznice Ministarstva financija Republike Hrvatske (RHMF-O-157A), uz valutnu klauzulu, izdane su dana 14. srpnja 2005. godine, s dospijećem nakon 10 godina, uz kamatnu stopu od 4,25%, realizirane su o redovnom dospijeću 14. srpnja 2015. godine (31. prosinca 2014. godine: 1.855 tisuća kuna).

Obveznice Ministarstva financija Republike Hrvatske (RHMF-O-203E), uz valutnu klauzulu, izdane su dana 5. ožujka 2010. godine, s dospijećem nakon 10 godina, uz kamatnu stopu od 6,5%, na dan 31. prosinca 2015. godine iznose 884 tisuća kuna (31. prosinca 2014. godine: 0 tisuća kuna).

Obveznice Ministarstva financija Republike Hrvatske (XS0645940288), u valuti, izdane su dana 8. srpnja 2011. godine, s dospijećem nakon 7 godina, uz kamatnu stopu od 5,875%, na dan 31. prosinca 2015. godine iznose 58.159 tisuća kuna (31. prosinca 2014. godine: 59.194 tisuća kuna).

Obveznice Ministarstva financija Republike Hrvatske (XS0776179656), u valuti, izdane su dana 27. travnja 2012. godine, s dospijećem nakon 5 godina, uz kamatnu stopu od 6,25%, na dan 31. prosinca 2015. godine iznose 14.476 tisuća kuna (31. prosinca 2014. godine: 13.365 tisuća kuna).

Obveznice Ministarstva financija Republike Hrvatske (XS1117298916), u valuti, izdane su dana 11. ožujka 2015. godine, s dospijećem nakon 10 godina, uz kamatnu stopu od 3,0%, na dan 31. prosinca 2015. godine iznose 48.455 tisuća kuna (31. prosinca 2014. godine: 0 tisuća kuna).

Obveznice Ministarstva financija Republike Hrvatske (RHMF-O-167A), u kunama, izdane su dana 22. srpnja 2011. godine, s dospijećem nakon 5 godina, uz kamatnu stopu od 5,75%, na dan 31. prosinca 2015. godine iznose 139.066 tisuća kuna (31. prosinca 2014. godine: 37.452 tisuća kuna).

Obveznice Ministarstva financija Republike Hrvatske (RHMF-O-172A), u kunama, izdane su dana 8. veljače 2007. godine, s dospijećem nakon 10 godina, uz kamatnu stopu od 4,75%, na dan 31. prosinca 2015. godine za Grupu iznose 103.396 tisuća kuna (31. prosinca 2014. godine: 605 tisuća kuna), a za Banku 102.800 tisuća kuna (31. prosinca 2014. godine: 0 tisuća kuna).

Obveznice Ministarstva financija Republike Hrvatske (RHMF-O-187A), u kunama, izdane su dana 10. srpnja 2013. godine, s dospijećem nakon 5 godina, uz kamatnu stopu od 5,25%, na dan 31. prosinca 2015. godine za Grupu iznose 42.712 tisuća kuna (31. prosinca 2014. godine: 44.667 tisuća kuna), a za Banku 37.415 tisuća kuna (31. prosinca 2014. godine: 37.223 tisuća kuna).

Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija (nastavak) za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

15. Imovina raspoloživa za prodaju (nastavak)

Obveznice Ministarstva financija Republike Hrvatske (RHMF-O-17BA), u kunama, izdane su dana 25. studenoga 2010. godine, s dospijecom nakon 7 godina, uz kamatnu stopu od 6,25%, na dan 31. prosinca 2015. godine iznose 4.839 tisuća kuna (31. prosinca 2014. godine: 544 tisuća kuna).

Obveznice Ministarstva financija Republike Hrvatske (RHMF-O-15CA), u kunama, izdane su dana 15. prosinca 2005. godine, s dospijecom nakon 10 godina, uz kamatnu stopu od 5,25%, realizirane su o redovnom dospieću 15. prosinca 2015. godine (31. prosinca 2014. godine: 517 tisuća kuna).

Obveznice Ministarstva financija Republike Hrvatske (RHMF-O-203A), u kunama, izdane su dana 5. ožujka 2010. godine, s dospijecom nakon 10 godina, uz kamatnu stopu od 6,75%, na dan 31. prosinca 2015. godine iznose 2.974 tisuća kuna (31. prosinca 2014. godine: 1.840 tisuća kuna).

Obveznice Ministarstva financija Republike Hrvatske (RHMF-O-257A), u kunama, izdane su dana 9. srpnja 2015. godine, s dospijecom nakon 10 godina, uz kamatnu stopu od 4,5%, na dan 31. prosinca 2015. godine iznose 8.755 tisuća kuna (31. prosinca 2014. godine: 0 tisuća kuna).

Obveznice Ministarstva financija Republike Hrvatske (RHMF-O-26CA), u kunama, izdane su dana 14. prosinca 2015. godine, s dospijecom nakon 11 godina, uz kamatnu stopu od 4,25%, na dan 31. prosinca 2015. godine za Grupnu iznose 18.025 tisuća kuna, a za Banku iznose 14.725 tisuća kuna (31. prosinca 2014. godine: 0 tisuća kuna).

Obveznice financijskih institucija (RIBA-O-17BA), u kunama, izdane su dana 23. studenog 2012. godine, s dospijecom nakon 5 godina, uz kamatnu stopu od 5,88%, na dan 31. prosinca 2015. godine iznose 525 tisuća kuna (31. prosinca 2014. godine: 522 tisuća kuna).

Obveznice financijskih institucija (RIBA-O-177A), uz valutnu klauzulu, izdane su dana 18. srpnja 2011. godine, s dospijecom nakon 5 godina, uz kamatnu stopu od 6,5%, na dan 31. prosinca 2015. godine iznose 405 tisuća kuna (31. prosinca 2014. godine: 0 tisuća kuna).

Obveznice trgovačkih društava (JRLN-O-17AA), uz valutnu klauzulu, izdane su dana 24. listopada 2012. godine, s dospijecom nakon 5 godina, uz kamatnu stopu od 6,5%, na dan 31. prosinca 2015. godine iznose 396 tisuća kuna (31. prosinca 2014. godine: 395 tisuća kuna).

Obveznice trgovačkih društava (LNGU-O-31AE), uz valutnu klauzulu, izdane su dana 24. srpnja 2015. godine, s dospijecom nakon 16 godina, uz kamatnu stopu od 4,5%, na dan 31. prosinca 2015. godine iznose 1.551 tisuća kuna (31. prosinca 2014. godine: 0 tisuća kuna). Ugovorom o prijenosu obveznica društva Lanište d.o.o. zaključenom 10. rujna 2015. godine između HBOR-a i Ingre d.d., na HBOR se prenosi 203.078 obveznica koje je izdalo društvo Lanište d.o.o., na ime podmirenja tražbina HBOR-a (naknade po osnovi izdanih kontragarancija i ostala potraživanja), a temeljem predstečajne nagodbe Ingre i vjerovnika sklopljene u postupku predstečajne nagodbe. Nagodbom je utvrđeno da će se tražbina HBOR-a namiriti prijenosom obveznica. Obveznice društva Lanište d.o.o. ne kotiraju.

Obveznice trgovačkih društava (JDGL-O-20CA), u kunama, izdane su dana 21. prosinca 2015. godine, s dospijecom nakon 5 godina, uz kamatnu stopu od 5,81%, na dan 31. prosinca 2015. godine iznose 769 tisuća kuna (31. prosinca 2014. godine: 0 tisuća kuna). Obveznica društva Jadran – Galenski laboratorij d.d. do kraja 2015. godine nije bila uvrštena na službeno tržište Zagrebačke burze.

Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija (nastavak)
za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

15. Imovina raspoloživa za prodaju (nastavak)

U 2007. godini HBOR je stekao pet dionica EIF-a, a dana 15. srpnja 2014. godine stekao je dodatne tri dionice EIF-a koje su na dan 31. prosinca 2015. godine na Imovini raspoloživoj za prodaju iskazane u ukupnoj visini od 24.420 tisuća kuna (31. prosinca 2014. godine: 23.477 tisuća kuna). Uplaćeni iznos predstavlja 20% nominalne vrijednosti kupljenih dionica dok je preostalih 80% evidentirano kao potencijalna obveza prema EIF-u koja na dan 31. prosinca 2015. godine iznosi 6,4 milijuna eura (31. prosinca 2014. godine: 6,4 milijuna eura) (bilješka 28.).

Glavna skupština Fonda, na prijedlog Uprave, može zatražiti uplatu upisanog neuplaćenog kapitala do razine koja je potrebna kako bi Fond podmirio svoje obveze prema kreditorima. Takvu uplatu potrebno je izvršiti u roku 90 dana od odluke Glavne skupštine Fonda.

Dionice trgovačkih društava odnose se na dionice društava Vinka d.d. za proizvodnju poljoprivrednih proizvoda i Brodogradilišta Viktor Lenac d.d., Rijeka i stečene su u okviru mjera restrukturiranja ovih društava, a u zamjenu za dio plasmana. U ožujku 2010. godine, a nakon ispunjenja svih potrebnih uvjeta, došlo je do pretvaranja dijela potraživanja HBOR-a u vlasnički udio u društvu Vinka d.d., Vinkovci u iznosu od 16.725 tisuća kuna, što čini 5,1823% udjela vlasništva HBOR-a u temeljnom kapitalu društva.

HBOR je za cjelokupni iznos udjela obavio 100%-tno umanjenje vrijednosti na teret prihoda zbog procijenjene nenadoknadivosti plasmana.

Međutim, u 2011. godini je zbog dokapitalizacije izmijenjen postotak udjela HBOR u temeljnom kapitalu društva i iznosi 0,9365%. Dionice društva Vinka d.d., Vinkovci (LPVC-R-B) ne kotiraju.

Po otvaranju stečajnog postupka nad društvom Brodogradilište Viktor Lenac d.d., Rijeka u prosincu 2003. godine, HBOR je za cjelokupni iznos potraživanja od društva obavio 100%-tno umanjenje vrijednosti na teret prihoda zbog procijenjene nenadoknadivosti plasmana te ga klasificirao kao sumnjivo i sporno potraživanje.

Okončanjem stečajnog postupka u travnju 2008. godine, temeljni kapital Brodogradilišta podijeljen je na 12.407.813 redovnih dionica nominalne vrijednosti 10,00 kuna, izdanih u postupku okončanja stečajnog postupka unosom prava – potraživanja u novcu. HBOR je unio dio utvrđene tražbine iz stečajnog postupka u iznosu od 13.673 tisuće kuna u temeljni kapital dužnika čime je Banka stekla 11,0194% udjela u temeljnom kapitalu društva. Pretvaranje dijela potraživanja u temeljni kapital u navedenom iznosu evidentirano je i iskazano uz 100%-tno usklađenje vrijednosti, prenijeto iz izvanbilančne evidencije.

U 2011. godini je zbog dokapitalizacije izmijenjen postotak udjela HBOR u temeljnom kapitalu društva i iznosi 8,1321%. Dionice društva (VLEN-R-B) uvrštene su 2008. godine u redovnu kotaciju Zagrebačke burze te su u svibnju 2009. godine počele kotirati. Kotirana cijena dionica na dan 31. prosinca 2015. godine iznosi 5,20 kuna po dionici (31. prosinca 2014. godine: 5,79 kuna po dionici).

Odlukom posloводства ovisnog društva od 30. rujna 2015. godine i 18. prosinca 2015. godine udjeli u investicijskim fondovima raspoređeni su u imovinu raspoloživu za prodaju.

Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija (nastavak) za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

16. Imovina koja se drži do dospeljeka

	2015. 000 kuna	Grupa 2014. 000 kuna	2015. 000 kuna	Banka 2014. 000 kuna
Dužnički vrijednosni papiri:				
Dužnički vrijednosni papiri koji kotiraju:				
Obveznice Republike Hrvatske	1.437	1.455	-	-
Obračunata kamata	14	15	-	-
Stanje 31. prosinca	1.451	1.470	-	-

Obveznice Ministarstva financija Republike Hrvatske (RHMF-O-203E), uz valutnu klauzulu, izdane su dana 5. ožujka 2010. godine, s dospeljekom nakon 10 godina, uz kamatnu stopu od 6,5%, na dan 31. prosinca 2015. godine iznose 488 tisuća kuna (31. prosinca 2014. godine: 495 tisuća kuna).

Obveznice Ministarstva financija Republike Hrvatske (RHMF-O-19BA), uz valutnu klauzulu, izdane su dana 29. studenog 2004. godine, s dospeljekom nakon 15 godina, uz kamatnu stopu od 5,375%, na dan 31. prosinca 2015. godine iznose 949 tisuća kuna (31. prosinca 2014. godine: 960 tisuća kuna).

17. Ulaganja u ovisna društva

Na dan 31. prosinca 2015. godine ovisna društva Banke su sljedeća:

Konsolidirano društvo		Djelatnost	Vlasništvo 2015.	Vlasništvo 2014.	Ulaganje 2015.	Ulaganje 2014.
Direktan udio						
Hrvatsko kreditno osiguranje d.d. Zagreb, Republika Hrvatska	osiguravanje inozemnih i domaćih kratkoročnih potraživanja poslovnih subjekata vezanih za isporuke roba i usluga		100%	100%	36.124	36.124
Ukupno					36.124	36.124

Rezultati povezanog društva daju se u Dodatku uz financijske izvještaje – Financijsko poslovanje Grupe HKO.

Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija (nastavak) za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

18. Ulaganja u pridružena društva

	Grupa		Banka	
	2015. 000 kuna	2014. 000 kuna	2015. 000 kuna	2014. 000 kuna
Ulaganja u pridružena društva	23.687	23.687	23.687	23.687
Ispravak vrijednosti	(23.687)	(23.687)	(23.687)	(23.687)
	-	-	-	-

Ulaganja u pridružena društva su sastavni dio Programa ulaganja u temeljni kapital trgovačkih društava - malih i srednjih poduzetnika ili je o ulaganju donijeta posebna odluka nadležnih tijela HBOR-a. Ulaganja u temeljni kapital društava obavljena su na rokove od 4 do 6 godina uz pravo pristupa prodaji dionica nakon ugovorenog roka držanja udjela u kapitalu.

Djelatnost	% vlasništva u	% vlasništva
	2015.	u 2014.
Bila boja d.o.o., Grohote, u stečaju	17,96%	17,96%
THC d.o.o., Obrovac	38,45%	38,45%
Tri D Drvo d.o.o., Vrhovine, u stečaju	26,00%	26,00%
Pounje d.d., Hrvatska Kostajnica	13,55%	13,55%
Metal-Sint Oklaj d.d., Oklaj	40,84%	40,84%

Vrijednost ulaganja u prethodnim je godinama ispravljena u 100%-tnom iznosu zbog procijenjene nenadoknadivosti iznosa ulaganja.

Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija (nastavak) za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

19. Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina

Grupa	Građevinski objekti	Kompjutori	Namještaj, oprema i vozila	Nekretnine i oprema i nematerijalna imovina u pripremi	Ukupno nekretnine, postrojenja i oprema	Nematerijalna imovina	Ukupno
2015.	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Nabavna vrijednost							
Stanje							
31. prosinca 2014.	77.102	12.008	15.518	1.440	106.068	24.840	130.908
Povećanje	-	-	-	3.090	3.090	-	3.090
Prijenos s nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine u pripremi	-	102	76	(3.634)	(3.456)	3.456	-
Rashod i otpis	-	(487)	(505)	-	(992)	(685)	(1.677)
Vraćeno u upotrebu	-	67	44	-	111	-	111
Stanje							
31. prosinca 2015.	<u>77.102</u>	<u>11.690</u>	<u>15.133</u>	<u>896</u>	<u>104.821</u>	<u>27.611</u>	<u>132.432</u>
Ispravak vrijednosti							
Stanje							
31. prosinca 2014.	23.473	7.357	11.759	-	42.589	21.502	64.091
Prijenos sa/na Amortizacija za 2015.	-	4	(4)	-	-	-	-
Rashod i otpis	2.336	1.944	1.054	-	5.334	2.320	7.654
Rashod i otpis	-	(481)	(495)	-	(976)	(686)	(1.662)
Vraćeno u upotrebu	-	67	44	-	111	-	111
Stanje							
31. prosinca 2015.	<u>25.809</u>	<u>8.891</u>	<u>12.358</u>	<u>-</u>	<u>47.058</u>	<u>23.136</u>	<u>70.194</u>
Neotpisana vrijednost							
31. prosinca 2015.	<u>51.293</u>	<u>2.799</u>	<u>2.775</u>	<u>896</u>	<u>57.763</u>	<u>4.475</u>	<u>62.238</u>
Neotpisana vrijednost							
31. prosinca 2014.	<u>53.629</u>	<u>4.651</u>	<u>3.759</u>	<u>1.440</u>	<u>63.479</u>	<u>3.338</u>	<u>66.817</u>

Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija (nastavak)
za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

19. Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina (nastavak)

Grupa	Građevinski objekti	Kompjutori	Namještaj, oprema i vozila	Nekretnine i oprema i nematerijalna imovina u pripremi	Ukupno nekretnine, postrojenja i oprema	Nematerijalna imovina	Ukupno
2014.	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Nabavna vrijednost							
Stanje							
31. prosinca 2013.	77.102	16.334	13.562	1.388	108.386	22.667	131.053
Povećanje	-	-	-	8.667	8.667	-	8.667
Prijenos s nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine u pripremi	-	3.978	2.464	(8.615)	(2.173)	2.173	-
Rashod i otpis	-	(8.304)	(508)	-	(8.812)	-	(8.812)
Stanje							
31. prosinca 2014.	<u>77.102</u>	<u>12.008</u>	<u>15.518</u>	<u>1.440</u>	<u>106.068</u>	<u>24.840</u>	<u>130.908</u>
Ispravak vrijednosti							
Stanje							
31. prosinca 2013.	21.137	14.005	11.514	-	46.656	19.183	65.839
Amortizacija za 2014.	2.336	1.643	696	-	4.675	2.319	6.994
Rashod i otpis	-	(8.291)	(451)	-	(8.742)	-	(8.742)
Stanje							
31. prosinca 2014.	<u>23.473</u>	<u>7.357</u>	<u>11.759</u>	<u>-</u>	<u>42.589</u>	<u>21.502</u>	<u>64.091</u>
Neotpisana vrijednost							
31. prosinca 2014.	<u>53.629</u>	<u>4.651</u>	<u>3.759</u>	<u>1.440</u>	<u>63.479</u>	<u>3.338</u>	<u>66.817</u>
Neotpisana vrijednost							
31. prosinca 2013.	<u>55.965</u>	<u>2.329</u>	<u>2.048</u>	<u>1.388</u>	<u>61.730</u>	<u>3.484</u>	<u>65.214</u>

Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija (nastavak)
za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

19. Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina (nastavak)

Banka	Građevinski objekti	Kompjutori	Namještaj, oprema i vozila	Nekretnine i oprema i nematerijalna imovina u pripremi	Ukupno nekretnine, postrojenja i oprema	Nematerijalna imovina	Ukupno
2015.	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Nabavna vrijednost							
Stanje							
31. prosinca 2014.	77.102	11.660	15.294	1.440	105.496	24.224	129.720
Povećanje	-	-	-	3.040	3.040	-	3.040
Prijenos s nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine u pripremi	-	71	62	(3.584)	(3.451)	3.451	-
Rashod i otpis	-	(487)	(505)	-	(992)	(685)	(1.677)
Vraćeno u upotrebu	-	67	44	-	111	-	111
Stanje							
31. prosinca 2015.	<u>77.102</u>	<u>11.311</u>	<u>14.895</u>	<u>896</u>	<u>104.204</u>	<u>26.990</u>	<u>131.194</u>
Ispravak vrijednosti							
Stanje							
31. prosinca 2014.	23.473	7.098	11.634	-	42.205	20.982	63.187
Prijenos sa/na Amortizacija za 2015.	-	4	(4)	-	-	-	-
	2.336	1.887	1.022	-	5.245	2.230	7.475
Rashod i otpis	-	(481)	(495)	-	(976)	(686)	(1.662)
Vraćeno u upotrebu	-	67	44	-	111	-	111
Stanje							
31. prosinca 2015.	<u>25.809</u>	<u>8.575</u>	<u>12.201</u>	<u>-</u>	<u>46.585</u>	<u>22.526</u>	<u>69.111</u>
Neotpisana vrijednost							
31. prosinca 2015.	<u>51.293</u>	<u>2.736</u>	<u>2.694</u>	<u>896</u>	<u>57.619</u>	<u>4.464</u>	<u>62.083</u>
Neotpisana vrijednost							
31. prosinca 2014.	<u>53.629</u>	<u>4.562</u>	<u>3.660</u>	<u>1.440</u>	<u>63.291</u>	<u>3.242</u>	<u>66.533</u>

Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija (nastavak) za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

19. Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina (nastavak)

Banka	Građevinski objekti	Kompjutori	Namještaj, oprema i vozila	Nekretnine i oprema i nematerijalna imovina u pripremi	Ukupno nekretnine, postrojenja i oprema	Nematerijalna imovina	Ukupno
2014.	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Nabavna vrijednost							
Stanje							
31. prosinca 2013.	77.102	16.044	13.384	1.388	107.918	22.056	129.974
Povećanje	-	-	-	8.557	8.557	-	8.557
Prijenos s nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine u pripremi	-	3.919	2.418	(8.505)	(2.168)	2.168	-
Rashod i otpis	-	(8.303)	(508)	-	(8.811)	-	(8.811)
Stanje							
31. prosinca 2014.	<u>77.102</u>	<u>11.660</u>	<u>15.294</u>	<u>1.440</u>	<u>105.496</u>	<u>24.224</u>	<u>129.720</u>
Ispravak vrijednosti							
Stanje							
31. prosinca 2013.	21.137	13.790	11.407	-	46.334	18.760	65.094
Amortizacija za 2014.	2.336	1.598	678	-	4.612	2.222	6.834
Rashod i otpis	-	(8.290)	(451)	-	(8.741)	-	(8.741)
Stanje							
31. prosinca 2014.	<u>23.473</u>	<u>7.098</u>	<u>11.634</u>	<u>-</u>	<u>42.205</u>	<u>20.982</u>	<u>63.187</u>
Neotpisana vrijednost							
31. prosinca 2014.	<u>53.629</u>	<u>4.562</u>	<u>3.660</u>	<u>1.440</u>	<u>63.291</u>	<u>3.242</u>	<u>66.533</u>
Neotpisana vrijednost							
31. prosinca 2013.	<u>55.965</u>	<u>2.254</u>	<u>1.977</u>	<u>1.388</u>	<u>61.584</u>	<u>3.296</u>	<u>64.880</u>

Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija (nastavak) za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

20. Dugotrajna imovina namijenjena prodaji

	2015. 000 kuna	Grupa 2014. 000 kuna	2015. 000 kuna	Banka 2014. 000 kuna
Dugotrajna imovina namijenjena prodaji	49.469	50.036	49.469	50.036
Rezerviranja za moguće gubitke	(27.754)	(15.809)	(27.754)	(15.809)
	21.715	34.227	21.715	34.227

U 2015. godini nije bilo preuzimanja dugotrajne imovine namijenjene prodaji (2014. godine: 0 tisuća kuna, nabavne vrijednosti i ispravka vrijednosti od 6.948 tisuća kuna, od čega se na građevinske objekte društva u predstečajnoj nagodbi na nabavnu vrijednost i ispravak vrijednosti odnosi iznos od 6.590 tisuća kuna, dok se na nabavnu i ispravak vrijednosti preuzetog zemljišta odnosi iznos od 358 tisuća kuna).

U 2015. godini obavljena je prodaja dugotrajne imovine namijenjene prodaji u iznosu od 152 tisuće kuna od čega: zemljište u iznosu od 4 tisuće kuna i građevinski objekti u iznosu od 148 tisuća kuna. U 2014. godini nije bilo prodaje ove imovine.

Fer vrijednost dugotrajne imovine namijenjene prodaji na početku izvještajnog razdoblja iznosila je 44.042 tisuća kuna, a na kraju izvještajnog razdoblja iznosi 29.080 tisuća kuna.

Promjene na rezerviranjima za moguće gubitke po dugotrajnoj imovini namijenjenoj prodaji mogu se prikazati:

	2015. 000 kuna	Grupa 2014. 000 kuna	2015. 000 kuna	Banka 2014. 000 kuna
Stanje 1. siječnja	15.809	8.485	15.809	8.485
Povećanje rezerviranja za moguće gubitke po dugotrajnoj imovini namijenjenoj prodaji	12.571	520	12.571	520
Smanjenje rezerviranja za moguće gubitke po dugotrajnoj imovini namijenjenoj prodaji	(59)	(144)	(59)	(144)
Isknjiženje ispravka vrijednosti zbog prodaje dugotrajne imovine namijenjene prodaji	(567)	-	(567)	-
Donos rezerviranja kod preuzimanja	-	6.948	-	6.948
Stanje 31. prosinca	27.754	15.809	27.754	15.809

Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija (nastavak) za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

21. Ostala imovina

	2015. 000 kuna	Grupa 2014. 000 kuna	2015. 000 kuna	Banka 2014. 000 kuna
Potraživanja od kupaca	2.078	2.076	2.078	2.076
Potraživanja po naknadama	1.224	826	1.224	826
Unaprijed plaćeni troškovi	1.022	1.383	1.022	1.383
Potraživanja po premijama	673	1.512	-	-
Potraživanja po provizijama od reosiguranja	461	423	-	-
Potraživanja po naknadama za procjenu rizika	115	152	-	-
Odgođena porezna imovina	230	383	-	-
Ostala imovina	3.516	3.914	3.456	3.823
	9.319	10.669	7.780	8.108
Rezerviranja za moguće gubitke	(4.041)	(3.793)	(4.029)	(3.779)
	5.278	6.876	3.751	4.329

Promjene na rezerviranjima za moguće gubitke po ostaloj imovini mogu se prikazati:

	2015. 000 kuna	Grupa 2014. 000 kuna	2015. 000 kuna	Banka 2014. 000 kuna
Stanje 1. siječnja	3.793	3.926	3.779	3.804
Povećanje rezerviranja za moguće gubitke po ostaloj imovini	993	1.058	986	888
Smanjenje rezerviranja za moguće gubitke po ostaloj imovini	(709)	(960)	(700)	(682)
Naplata izvanbilančnih potraživanja	(36)	-	(16)	-
Donos rezerviranja sa izvanbilančne evidencije	36	-	16	-
Preuzimanje nekretnina	-	(14)	-	(14)
Otpis	(36)	(217)	(36)	(217)
Stanje 31. prosinca	4.041	3.793	4.029	3.779

Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija (nastavak) za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

22. Obveze po depozitima

	2015. 000 kuna	Grupa 2014. 000 kuna	2015. 000 kuna	Banka 2014. 000 kuna
Depoziti banaka	26.921	916	26.921	916
Devizni redovni računi trgovačkih društava	6	-	6	-
Devizni račun Ministarstva financija RH	32.195	30.073	32.195	30.073
Devizni namjenski računi trgovačkih društava	111.512	20.261	111.512	20.261
Depoziti lokalne uprave i fondova	-	54.877	-	54.877
Depoziti državnih institucija	53.870	75.814	53.870	75.814
Ostali depoziti	12.132	955	12.132	955
	236.636	182.896	236.636	182.896

Devizni račun Ministarstva financija Republike Hrvatske odnosi se na sredstva garantnog fonda temeljem uplaćenih premija za reosigurane poslove po poslovima osiguranja izvoza u iznosu od 18.252 tisuća kuna (31. prosinca 2014. godine: 17.505 tisuća kuna), sredstva Darovnice Zaklade Globalnog Fonda zaštite okoliša, darovnice po Projektu obnovljivih izvora energije u iznosu od 7.650 tisuća kuna (31. prosinca 2014. godine: 6.896 tisuća kuna) te sredstva Darovnice Globalnog Fonda zaštite okoliša po Programu izdavanja bankarskih garancija u okviru Projekta energetske učinkovitosti u iznosu od 6.293 tisuća kuna (31. prosinca 2014. godine: 5.672 tisuća kuna), kojima HBOR upravlja u ime i za račun Republike Hrvatske temeljem zaključenih ugovora.

Depoziti po viđenju državnih institucija odnose se na poslove koje Banka obavlja u ime i za račun Ministarstva financija, Ministarstva gospodarstva, Ministarstva pomorstva, prometa i infrastrukture, Ministarstva poljoprivrede, Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske unije, Vodovoda i kanalizacije d.o.o., Split.

Devizni namjenski računi trgovačkih društava odnose se na priljeve sredstva i raspolaganje sredstvima avansa uplaćenim na račun trgovačkog društva, a vezano na izdane garancije HBOR-a za povrat avansa za izvozni posao. Sredstva avansa koriste se isključivo namjenski u svrhu provedbe izvoznog ugovora, uz suglasnost HBOR-a.

Na navedene depozite HBOR ne plaća kamatu.

Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija (nastavak) za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

23. Obveze po kreditima

	2015. 000 kuna	Grupa 2014. 000 kuna	2015. 000 kuna	Banka 2014. 000 kuna
Stanje 1. siječnja	11.572.516	12.169.761	11.572.516	12.169.761
Novi krediti	769.062	2.507.475	769.062	2.507.475
Povrat kredita	(848.277)	(3.136.291)	(848.277)	(3.136.291)
Neto dobit od tečajnih razlika	(39.505)	31.571	(39.505)	31.571
	<u>11.453.796</u>	<u>11.572.516</u>	<u>11.453.796</u>	<u>11.572.516</u>
Obračunata kamata	67.573	68.932	67.573	68.932
Odgođena naknada	(43.282)	(36.628)	(43.282)	(36.628)
Stanje 31. prosinca	<u>11.478.087</u>	<u>11.604.820</u>	<u>11.478.087</u>	<u>11.604.820</u>

Kamatne stope na primljene kredite kreću se u rasponu od 0,88% fiksno godišnje do promjenjivih kamatnih stopa na međunarodnom tržištu kapitala (EURIBOR) uvećanih za 0,30 postotna boda godišnje.

Banka je podložna raznim financijskim klauzulama iz Ugovora. Tijekom 2015. godine kao i na dan 31. prosinca 2015. godine Banka je bila u skladu sa svim zahtijevanim financijskim klauzulama iz Ugovora.

Prosječne kamatne stope na obveze po kreditima iskazane su u visini od 1,13% (31. prosinca 2014. godine: 1,13%).

Prosječne kamatne stope odražavaju omjer kamatnih rashoda po navedenim obvezama i prosječnih obveza i glavnice.

24. Obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire

Knjigovodstvena vrijednost obveznica uključuje kamate.

Grupa i Banka	Efektivna kamatna stopa %	Fer vrijednost 2015. 000 kuna	Knjigovodstvena vrijednost 2015. 000 kuna	Fer vrijednost 2014. 000 kuna	Knjigovodstvena vrijednost 2014. 000 kuna
Obveznice 150,0 milijuna eura	4,836	235.410	229.023	470.597	459.582
Obveznice 250,0 milijuna eura	5,076	1.959.077	1.906.811	1.981.410	1.912.140
Obveznice 150,0 milijuna eura	6,37	1.263.814	1.129.466	1.203.119	1.130.318
Obračunata kamata		-	101.852	-	107.724
Odgođena naknada		-	(586)	-	(675)
		<u>3.458.301</u>	<u>3.366.566</u>	<u>3.655.126</u>	<u>3.609.089</u>

Fer vrijednost obveznica izdanih od strane HBOR-a prezentira se korištenjem ulaznih podataka 2. razine u vidu tržišno potkrijepljenih podataka vidljivih na Bloomberg servisu, korištenjem „Bloomberg Generic prices“ (BGN) mid cijene.

Prosječne kamatne stope na obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire iskazane su u visini od 0,72% (31. prosinca 2014. godine: 0,76%).

Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija (nastavak) za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

24. Obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire (nastavak)

Prosječne kamatne stope odražavaju omjer kamatnih rashoda po navedenim obvezama i prosječnih obveza i glavnice.

Sukladno sporazumu između HBOR-a i Deutsche Bank AG London (glavni organizator), HBOR je dana 11. srpnja 2006. godine izdao obveznice u iznosu od 150.000 tisuća eura (229.023 tisuća kuna na dan 31. prosinca 2015. godine odnosno 459.582 tisuća kuna na dan 31. prosinca 2014. godine) na rok od 10 godina uz fiksnu kamatnu stopu od 4,807% te amortizirajuću otplatu od 2012. do 2016. godine. Kamate su plative jednogodišnje unatrag. Obveznice su uvrštene na London Stock Exchange.

Sukladno sporazumu između HBOR-a i UBS Investment Bank i Deutsche Bank AG London (glavni organizatori), HBOR je dana 14. lipnja 2007. godine izdao obveznice u iznosu od 250.000 tisuća eura (1.906.811 tisuća kuna na dan 31. prosinca 2015. godine odnosno 1.912.140 tisuća kuna na dan 31. prosinca 2014. godine) na rok od 10 godina uz fiksnu kamatnu stopu od 5,0%. Kamate su plative jednogodišnje unatrag. Obveznice su uvrštene na Luxembourg Stock Exchange.

Sukladno sporazumu između HBOR-a te Deutsche Bank AG London Branch i J.P. Morgan Securities PLC (glavni organizatori), HBOR je dana 13. kolovoza 2013. godine izdao obveznice u iznosu od 150.000 tisuća eura (1.129.466 tisuća kuna na dan 31. prosinca 2015. godine odnosno 1.130.318 tisuća kuna na dan 31. prosinca 2014. godine) na rok od 6 godina i 9 mjeseci uz fiksnu kamatnu stopu od 6,0%. Kamate su plative jednogodišnje unatrag. Obveznica je dana 25. kolovoza 2015. godine uvrštena na Luxembourg Stock Exchange te je provedeno njeno izvrštenje sa Vienna Stock Exchange dana 29. rujna 2015. godine.

Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija (nastavak) za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

25. Ostale obveze

	2015. 000 kuna	Grupa 2014. 000 kuna	2015. 000 kuna	Banka 2014. 000 kuna
Odgođeno priznavanje kamatnih prihoda	528.866	684.718	528.866	684.718
Obveze za subvencioniranje kamatne stope	118.576	126.123	118.576	126.123
Rezerviranja za garancije i preuzete obveze	62.785	42.551	62.785	42.551
Rezerviranja za ostale obveze	71.726	75.250	71.511	75.004
Obveze za isplatu plaća i naknada	6.664	6.597	6.515	6.457
Obveze prema dobavljačima	1.040	6.908	925	6.734
Obveze po više naplaćenim potraživanjima	3.995	4.726	3.995	4.726
Prijenosne premije	2.189	1.804	-	-
Pričuve šteta	4.028	2.912	-	-
Pričuve za povratne premije	407	57	-	-
Obveze prema reosigurateljima	1.602	1.663	-	-
Odgođena porezna obveza	218	177	-	-
Ostale obveze	4.843	4.686	3.867	3.804
	806.939	958.172	797.040	950.117

Obveze za subvencioniranje kamatne stope odnose se na predujmove preuzete za subvencioniranje kamatnih stopa po kreditima, koji su odobreni uz nižu kamatnu stopu krajnjim korisnicima po programima koje HBOR provodi u ime i za račun Republike Hrvatske (vidi bilješku 29). Ove obveze odnose se na:

- Program povlaštenog financiranja po kreditnim programima HBOR-a u iznosu od 117.229 tisuća kuna (31. prosinca 2014. godine: 122.286 tisuća kuna),
- Model financiranja obnove i modernizacije ribolovne flote u iznosu od 40 tisuća kuna (31. prosinca 2014. godine: 0 tisuća kuna),
- Program kreditiranja ženskog poduzetništva u iznosu od 0 tisuća kuna (31. prosinca 2014. godine: 457 tisuća kuna),
- Program kreditiranja poduzetništva mladih u iznosu od 1.307 tisuća kuna (31. prosinca 2014. godine: 3.361 tisuća kuna),
- Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost u iznosu od 0 tisuća kuna (31. prosinca 2014. godine: 19 tisuća kuna).

Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija (nastavak)
za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

25. Ostale obveze (nastavak)

Odgođeno priznavanje kamatnih prihoda u iznosu od 528.866 tisuća kuna (31. prosinca 2014. godine: 684.718 tisuća kuna) sastoji se od državne subvencije za kamate na kredite, koji su odobreni i povučeni od strane krajnjeg korisnika po nižoj kamatnoj stopi (vidi bilješku 2), ali još nisu u fazi otplate u iznosu od 25.717 tisuća kuna (31. prosinca 2014. godine: 47.015 tisuća kuna) te onih koji su u fazi otplate u iznosu od 503.149 tisuća kuna (31. prosinca 2014. godine 637.703 tisuća kuna) (vidi bilješku 2).

Iznos rezerviranja za garancije i preuzete obveze predstavlja najbolju procjenu izdataka potrebnih za podmirivanje sadašnjih obveza na datum izvještaja o financijskom položaju i utvrđuje se sukladno MRS-u 37– Rezerviranja, nepredviđene obveze i nepredviđena imovina.

Od ukupnog iznosa rezerviranja za garancije i preuzete obveze na financijske institucije se odnosi iznos od 20.636 tisuća kuna (31. prosinca 2014. godine: 10.124 tisuća kuna), domaća trgovačka društva iznos od 29.387 tisuća kuna (31. prosinca 2014. godine: 23.669 tisuća kuna), državna trgovačka društva iznos od 1.737 tisuća kuna (31. prosinca 2014. godine: 5.795 tisuća kuna), javni sektor iznos od 10.430 tisuća kuna (31. prosinca 2014. godine: 2.640 tisuća kuna), ostale obveze iznos od 232 tisuća kuna (31. prosinca 2014. godine: 323 tisuća kuna) te strane pravne osobe 363 tisuće kuna (31. prosinca 2014. godine: 0 tisuća kuna).

Promjene na rezerviranjima za moguće gubitke po garancijama, preuzetim i ostalim obvezama mogu se prikazati kako slijedi:

	2015. 000 kuna	Grupa 2014. 000 kuna	2015. 000 kuna	Banka 2014. 000 kuna
Stanje 1. siječnja	42.551	60.385	42.551	60.385
Povećanje rezerviranja za moguće gubitke po garancijama i preuzetim obvezama	58.665	33.868	58.665	33.868
Smanjenje rezerviranja za moguće gubitke po garancijama i preuzetim obvezama	(37.856)	(50.865)	(37.856)	(50.865)
Neto dobit/(gubitak) od tečajnih razlika po rezerviranjima za moguće gubitke	(575)	(837)	(575)	(837)
Rezerviranja za garancije i preuzete obveze	62.785	42.551	62.785	42.551
Stanje 1. siječnja	75.250	64.087	75.004	63.914
Povećanje rezerviranja za moguće gubitke po ostalim obvezama	14.835	12.301	14.619	12.054
Smanjenje rezerviranja za moguće gubitke po ostalim obvezama	(18.224)	(5.807)	(17.977)	(5.633)
Nerealizirani aktuarski dobitak/(gubitak)	(135)	4.669	(135)	4.669
Rezerviranja za moguće gubitke po ostalim obvezama	71.726	75.250	71.511	75.004
Stanje 31. prosinca	134.511	117.801	134.296	117.555

Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija (nastavak) za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

25. Ostale obveze (nastavak)

Rezerviranja za ostale obveze u 2015. godini iznose za Grupu ukupno 71.726 tisuća kuna (31. prosinca 2014. godine: 75.250 tisuća kuna), a za Banku iznose 71.511 tisuća kuna (31. prosinca 2014. godine: 75.004 tisuća kuna). Od ukupnog iznosa rezerviranja za ostale obveze na sudske sporove koji se vode protiv Banke odnosi se iznos od 27.625 tisuća kuna (31. prosinca 2014. godine: 37.150 tisuća kuna), na obveze temeljem definiranih naknada sukladno MRS-u 19 Primanja zaposlenih za Grupu i Banku iznos od 21.858 tisuća kuna (31. prosinca 2014. godine: 20.807 tisuća kuna), te na rezerviranja za ostale obveze sukladno MRS-u 37 Rezerviranja, nepredvidive obveze i nepredvidiva imovina za Grupu iznos od 22.243 tisuća kuna (31. prosinca 2014. godine: 17.293 tisuća kuna) te za Banku 22.028 tisuća kuna (31. prosinca 2014. godine: 17.047 tisuća kuna).

Posljednju aktuarsku procjenu sadašnje vrijednosti obveza temeljem definiranih naknada na dan 31. prosinca 2015. godine obavio je ovlašteni aktuar. U modelu su u obzir uzete smrtnost i diskontna stopa, a pri izračunu su za svakog zaposlenika uzeti u obzir starost, spol, broj godina staža, očekivana smrtnost i diskontna stopa, odnosno dugoročno održiva stopa prinosa na obveznice.

Primijenjena diskontna stopa koja predstavlja dugoročno održivu stopu prinosa na obveznice iznosi 5,5% kao i u 2014. godini.

Nerealizirani aktuarski dobici/(gubici) koji proizlaze iz izračuna rezerviranja iskazani su u okviru ostale sveobuhvatne dobiti kako bi neto imovina ili obveza odrazila punu vrijednost manjka, odnosno viška u planu.

26. Osnivački kapital i pričuve

Zakonom o HBOR-u propisani osnivački kapital treba iznositi 7.000.000 tisuća kuna uplatama iz proračuna te iz ostalih izvora temeljem pojedinačnih zakona.

Plan godišnjih iznosa i vremenski okvir uplata iz Državnog proračuna nije unaprijed određen, već sukladno Zakonu, dinamiku uplata u osnivački kapital određuje Hrvatski sabor donošenjem Državnog proračuna Republike Hrvatske.

Grupa je računovodstvenim politikama odredila osnovne ciljeve upravljanja kapitalom, kategoriju kapitala kojom Banka upravlja, kao i mjere ostvarivanja i praćenja politike upravljanja kapitalom. Upravljanje kapitalom se obrazlaže i iskazuje u bilješci 34.

Osnivački kapital ovisnog društva Hrvatsko kreditno osiguranje d.d. iznosi 37.500 tisuća kuna i u 100%-tnom je vlasništvu Banke, a osnivački kapital društva Poslovni info servis d.o.o. iznosi 300 tisuća kuna i u 100%-tnom je vlasništvu Hrvatskog kreditnog osiguranja d.d. Kapital oba društva je upisan i u cijelosti uplaćen.

Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija (nastavak) za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

27. Garantni fond

Grupa i Banka	000 kuna
Stanje 1. siječnja 2014. godine	12.506
Neto tečajne razlike	39
Stanje 31. prosinca 2014. godine	12.545
Neto tečajne razlike	(43)
Stanje 31. prosinca 2015. godine	12.502

Sredstva garantnog fonda u ukupnom iznosu od 12.502 tisuća kuna i 12.545 tisuća kuna na dan 31. prosinca 2015. i 2014. godine odnose se na sredstva garantnog fonda od Deutsche Investitions - und Entwicklungsgesellschaft (DEG), a odnose se na financijski doprinos (bespovratna sredstva) Vlade SR Njemačke, koja se koriste za pokriće mogućih gubitaka za izdane garancije i odobrene kredite po Programu kreditiranja utemeljenja poduzetništva u Hrvatskoj. Sredstva garantnog fonda su bezuvjetno nepovratna i nemaju dospijeće. Sredstva garantnog fonda Vladi SR Njemačke ne nose nikakva upravljačka prava niti pravo na udio u poslovnom rezultatu Grupe.

28. Garancije i preuzete obveze

U okviru svog redovnog poslovanja, Grupa zaključuje ugovore o garancijama i preuzetim obvezama. Svrha ovih instrumenata je osigurati raspoloživost sredstava s obzirom na potrebe klijenata.

Navedene obveze sadrže kreditni rizik te su stoga dio ukupnog rizika Grupe iako se ne prikazuju u Izvještaju o financijskom položaju.

Grupa i Banka

	2015. 000 kuna	2014. 000 kuna
Izdane garancije u kunama	4.352	2.427
Izdane garancije u devizama	1.062.639	589.005
Izdane mjenice	-	11.518
Preuzete obveze po kreditima	3.397.517	1.951.280
Upisani a neuplaćeni kapital EIF-a (bilješka 15.)	48.864	49.034
Otvoreni akreditivi u devizama	-	7.046
Ostale nespomenute neopozive potencijalne obveze	339	339
	4.513.711	2.610.649
Rezerviranja za garancije i preuzete obveze	(62.785)	(42.551)
	4.450.926	2.568.098

Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija (nastavak)
za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

28. Garancije i preuzete obveze (nastavak)

Garancije

Garancije i akreditivi predstavljaju obvezu Banke da izvrši plaćanja u ime klijenta u slučaju nemogućnosti klijenta da podmiri svoje obveze prema trećim stranama ili u slučaju nastanka određenih događaja, obično vezanih za izvoz i/ili uvoz dobara te za ostale ugovorene svrhe. Garancije i akreditivi nose isti kreditni rizik kao i krediti.

Garancije Banke su 83% pokrivena jamstvima, depozitima i bankarskim garancijama ili je za iste obvezu namirenja preuzela Republika Hrvatska. Akreditivi su u cijelosti pokriveni depozitima (bilješka 22).

Preuzete obveze po kreditima

Po ugovorenim neiskorištenim kreditima, Banka je preuzela ugovornu obvezu za isplatom sredstava kredita i revolving kredita. Ugovorom je najčešće definiran krajnji datum korištenja kredita ili je navedena druga klauzula prestanka obveze. Korištenje ugovorenih sredstava obavlja se u nekoliko povlačenja u ovisnosti o namjeni korištenja, fazi projekta ili isplatnoj dokumentaciji. Ukupni ugovoreni iznos kredita ne mora biti povučen zbog čega ukupan ugovoreni iznos ne predstavlja nužno buduće zahtjeve za isplatom.

Ugovoreni neiskorišteni krediti sadrže manji potencijalni kreditni rizik jer većina preuzetih obveza po kreditima ovisi o udovoljavanju posebnih kreditnih uvjeta za povlačenje sredstava od strane korisnika. Banka prati rokove dospijeca ugovorenih preuzetih obveza.

Ostale nespomenute neopozive potencijalne obveze

Ostale nespomenute neopozive potencijalne obveze odnose se na obvezu HBOR-a temeljem Sporazuma zaključenog 24. siječnja 2014. godine sa HBOR – Osiguranjem izvoza, koji obavlja poslove u ime i za račun Republike Hrvatske. HBOR će temeljem ovog Sporazuma u slučaju unovčenja preuzete nekretnine te po regresnoj naplati dužnika u predstečajnoj nagodbi, uz ispunjenje određenih uvjeta, uplatiti naplaćena sredstva u Garantni fond Osiguranja izvoza.

Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija (nastavak) za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

29. Poslovi u ime i za račun

Grupa upravlja značajnim sredstvima u ime i za račun Ministarstva financija, Ministarstva gospodarstva, Ministarstva poduzetništva i obrta, Ministarstva pomorstva, prometa i infrastrukture, Ministarstva poljoprivrede, Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske unije, Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, Vodovoda i kanalizacije d.o.o., Split i Hrvatske agencije za malo gospodarstvo, inovacije i investicije (HAMAG-BICRO) koja se uglavnom koriste za kreditiranje programa obnove i razvitka. Ta sredstva se vode odvojeno od sredstava Grupe. Prihodi i rashodi po tom poslovanju terete nalagodavca, a Grupa ne snosi druge obveze. Za svoje usluge Grupa po određenim programima naplaćuje naknadu dok određene programe vodi bez naknade u ovisnosti o ugovoru s nalagodavcem, vodeći računa da ti iznosi nisu značajni za Grupu.

Ukupna bilančna suma poslova u ime i za račun po pojedinačnim programima iznosi:

Grupa i Banka

Program	2015. 000 kuna	2014. 000 kuna
Kreditiranje razvitka i obnove poljodjelskih domaćinstava	34.878	55.842
Kreditiranje zapošljavanja razvojačenih pripadnika HV-a	326.783	380.531
Projekt hitne obnove (zajam IBRD 3760 - HR)	40	79
Kreditiranje programa ulaganja u lokalnu infrastrukturu i zaštitu okoliša – program MEIP	843.298	833.298
Program naplate potraživanja po jamstvima HAMAG-BICRO-a	226	244
Osiguranje izvoznih poslova*	312.883	278.454
Program povlaštenog financiranja po kreditnim programima HBOR-a	117.229	122.286
Program regionalnog razvoja Republike Hrvatske – krediti	13.375	15.799
Model financiranja obnove i modernizacije ribolovne flote – Ministarstvo gospodarstva	-	21.540
Model financiranja obnove i modernizacije ribolovne flote – Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture	-	21.540
Model financiranja obnove i modernizacije ribolovne flote – Ministarstvo poljoprivrede	-	31.479
Model financiranja obnove i modernizacije ribolovne flote – Ministarstvo poljoprivrede – subvencija kamatnih stopa	40	-
Projekt obnovljivih izvora energije	25.240	23.898
VIK – EKO račun A – namjenska cijena vode	541.867	537.347
VIK – EKO račun B – PDV	148.475	148.424
Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost - subvencija kamatnih stopa	-	19
Program izdavanja bankarskih garancija iz sredstava IBRD-a u okviru Projekta energetske učinkovitosti	6.293	5.672
Financiranje uspostave ribarske infrastrukture – Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture	46.665	46.665
Model financiranja ulaganja u prilagodbu ribolovne flote i investicije u ribarska plovila - Ministarstvo poljoprivrede	13.090	13.090
Program kreditiranja ženskog poduzetništva – Ministarstvo poduzetništva i obrta - subvencija kamatnih stopa	-	457
Program kreditiranja poduzetništva mladih – Ministarstvo poduzetništva i obrta - subvencija kamatnih stopa	1.307	3.361
Poslovi ulaganja u Fondove za gospodarsku suradnju**	462.961	378.144
	2.894.650	2.918.169

*Privremeni podaci.

**Fer vrijednost neto imovine fondova za gospodarsku suradnju u 2015. godini iskazana je prema zadnjim raspoloživim podacima i ne predstavlja konačnu fer vrijednost dok je za 2014. godinu iznos iskazan prema revidiranim financijskim izvještajima.

Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija (nastavak) za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

30. Transakcije s povezanim stranama

Povezane strane su društva koja izravno ili neizravno putem jednog ili više posrednika kontroliraju izvještajno društvo ili su pod njegovom kontrolom.

Najveći dio transakcija s povezanim stranama čine transakcije s Republikom Hrvatskom, 100%-tnim vlasnikom Banke i državnim trgovačkim društvima nad kojima Republika Hrvatska ima kontrolni utjecaj.

Sve iskazane transakcije obavljene su po uobičajenim/redovnim uvjetima Banke.

Na dan 31. prosinca 2015. i 31. prosinca 2014. godine, stanja koja proizlaze iz transakcija s povezanim stranama, uključujući ključne članove rukovodstva, obuhvaćaju sljedeće:

a) Transakcije s povezanim stranama

Grupa	Izloženost	Obveze	Prihodi	Rashodi	Izloženost	Obveze	Prihodi	Rashodi
	2015.	2015.	2015.	2015.	2014.	2014.	2014.	2014.
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Vlasnik	2.388.181	183.488	56.669	428	2.084.298	183.885	52.609	223
Državni fondovi, izvršna tijela i agencije	1.086.167	22.737	13.686	8.299	350.612	40.839	12.780	1.100
Državna trgovačka društva	1.513.557	7	45.104	2.242	1.401.869	3	29.331	12.862
Pridružena društva	9	-	706	90	144	-	600	-
Ostali odnosi unutar Grupe	-	-	-	71	-	-	-	-
Ključni članovi rukovodstva	5.749	-	174	11	4.704	-	162	-
Ukupno	4.993.663	206.232	116.339	11.141	3.841.627	224.727	95.482	14.185

Banka	Izloženost	Obveze	Prihodi	Rashodi	Izloženost	Obveze	Prihodi	Rashodi
	2015.	2015.	2015.	2015.	2014.	2014.	2014.	2014.
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Vlasnik	2.388.181	183.488	56.669	428	2.084.298	183.885	52.609	223
Državni fondovi, izvršna tijela i agencije	1.048.914	22.528	11.512	7.520	329.499	40.602	11.135	140
Državna trgovačka društva	1.513.155	4	45.085	2.174	1.401.868	-	29.331	12.798
Ovisna društva	36.124	-	-	-	36.124	-	5	-
Pridružena društva	9	-	706	90	144	-	600	-
Ključni članovi rukovodstva	5.476	-	165	11	4.400	-	152	-
Ukupno	4.991.859	206.020	114.137	10.223	3.856.333	224.487	93.832	13.161

Izloženost sadrži kredite ostalim korisnicima, imovinu koja se drži do dospjeća, imovinu raspoloživu za prodaju, ostalu imovinu i izvanbilačnu izloženost koja se odnosi na izdane garancije, akreditive i preuzete obveze.

Obveze sadrže obveze po depozitima te ostale obveze.

Prihodi sadrže prihode od kamata i naknada, ostale prihode te prihode od ukidanja umanjenja vrijednosti i rezerviranja.

Rashodi sadrže gubitak od umanjenja vrijednosti i rezerviranja te ostale rashode.

Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija (nastavak) za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

30. Transakcije s povezanim stranama (nastavak)

b) Primljeni instrumenti osiguranja

	Grupa		Banka	
	2015. 000 kuna	2014. 000 kuna	2015. 000 kuna	2014. 000 kuna
Republika Hrvatska	2.842.985	1.742.326	2.751.832	1.647.387
Državne agencije	646.430	615.551	646.430	615.551
Ukupno	3.489.415	2.357.877	3.398.262	2.262.938

Primljeni instrumenti osiguranja odnose se na prvorazredne instrumente osiguranja zaprimljene u svrhu osiguranja plasmana Banke, a čine ih: jamstvo Republike Hrvatske, jamstvo HAMAG-BICRO-a, polica osiguranja od političkih i/ili komercijalnih rizika te zakonska jamstva u slučaju kada za obveze klijenta zakonskim aktima jamči Republika Hrvatska ili druga državna tijela. HBOR u ime i za račun Republike Hrvatske izdaje police reosiguranja odnosno pokriva razmjerni dio (kvotno reosiguranje) političkih i komercijalnih rizika kod izvoznih kredita i potraživanja nastalih prilikom izvoza roba i usluga. Reosiguratelj pokriva sve neutržive (netržišne) rizike koje je preuzeo Osiguratelj odnosno Hrvatsko kreditno osiguranje, dioničko društvo za osiguranje u rasponu od 30% do 90% osigurane svote.

c) Plaće ključnih članova rukovodstva

Plaće uključuju redovan rad, godišnji odmor, državni praznik, plaćeni dopust, naknadu plaće za vrijeme bolovanja, minulí rad te isplate prema ugovorima. Iznos plaće za Grupu u 2015. godini iznosi 9.992 tisuća kuna (31. prosinca 2014. godine: 14.204 tisuća kuna), a za Banku iznosi 8.600 tisuća kuna (31. prosinca 2014. godine: 12.949 tisuća kuna).

Nagrade za rad članovima Nadzornog odbora iznosile su u 2015. godini za Grupu 190 tisuća kuna (31. prosinca 2014. godine: 281 tisuća kuna), a za Banku 136 tisuća kuna (31. prosinca 2014. godine: 281 tisuća kuna) i odnose se na člana Nadzornog odbora HBOR-a koji ima pravo na naknadu i članove nadzornih odbora u pridruženim društvima i ovisnom društvu koje imenuje HBOR. Slijedom odluke Uprave, od rujna 2014. godine obustavljene su isplate naknade za rad članovima nadzornog odbora ovisnog društva te pridruženih društava koja posluju s gubitkom. Navedena Odluka stavljena je van snage Odlukom Uprave od 20. travnja 2015. godine.

Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija (nastavak) za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

31. Upravljanje rizicima

31.1. Uvod

Temeljem Zakona o Hrvatskoj banci za obnovu i razvitak, Banka je dužna rizike u poslovanju svoditi na najmanju mjeru rukovodeći se načelima bankarskog poslovanja.

Banka u procesu upravljanja rizicima utvrđuje, procjenjuje, odnosno mjeri, prati, ovladava i kontrolira rizike kojima je u poslovanju izložena ili bi mogla biti izložena te o njima izvještava nadležna tijela. Navedenim postupcima, odgovarajućim internim aktima i primjerenom organizacijskom strukturom osiguran je sveobuhvatan i cjelovit sustav upravljanja rizicima.

Najznačajniji rizici kojima je Banka izložena su kreditni rizik, rizik likvidnosti, kamatni rizik, valutni rizik, operativni rizik i rizik eksternalizacije. Navedenim rizicima svakodnevno se upravlja temeljem politika, procedura, metodologija i sustava limita te odluka/zaključaka Nadzornog odbora, Uprave i odbora za upravljanje rizicima.

Banka provodi analize osjetljivosti i analize scenarija pod pretpostavkom promjene jednoga, odnosno više faktora rizika u redovnim i stresnim okolnostima te se kontinuirano razvijaju sustavi pro-aktivnog upravljanja rizicima radi smanjenja potencijalnih budućih rizika.

Struktura upravljanja rizicima

Nadzorni odbor odgovoran je za nadgledanje primjerenosti i učinkovitosti procesa upravljanja rizicima u Banci. Nadzorni odbor donosi Strategiju upravljanja rizicima HBOR-a kojom se uspostavljaju osnovna načela i standardi upravljanja rizicima te se definira sklonost preuzimanju rizika.

Uprava Banke odgovorna je za provođenje strategije upravljanja rizicima te uspostavljanje učinkovitog i pouzdanog sustava upravljanja svim rizicima. Za potrebu ostvarenja svoje funkcije Uprava je svoja ovlaštenja za upravljanje rizicima delegirala na četiri odbora.

Odbori za upravljanje rizicima

- **Odbor za upravljanje aktivom i pasivom** – upravlja rizikom likvidnosti, kamatnim rizikom i valutnim rizikom u okviru Procedura upravljanja rizikom likvidnosti, Procedura upravljanja valutnim rizikom i Procedurama upravljanja kamatnim rizikom, Politike upravljanja aktivom i pasivom te ostalih akata Banke kojima je regulirano ovo područje,
- **Odbor za procjenu i mjerenje kreditnog rizika** – upravlja kreditnim rizikom u okviru propisanih Kreditnih politika, Procedura upravljanja kreditnim rizikom, metodologija, pravilnika i ostalih internih akata koji obuhvaćaju problematiku vezanu uz kreditni rizik,
- **Odbor za upravljanje informacijskim sustavom HBOR-a** – upravlja resursima informacijskog sustava uz primjereno upravljanje rizicima koji proizlaze iz korištenja informacijske tehnologije,
- **Odbor za upravljanje poslovnim promjenama** – upravlja poslovnim promjenama (koordinacija postupaka predlaganja, odobravanja, praćenja i uvođenja poslovnih promjena) s ciljem smanjenja rizika pri uvođenju poslovnih promjena.

Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija (nastavak)
za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.1. Uvod (nastavak)

Organizacijska jedinica Upravljanje rizicima

Upravljanje rizicima ustrojeno je kao funkcionalno i organizacijski odvojena i neovisna organizacijska jedinica za kontrolu rizika u poslovanju koja je neposredno odgovorna Upravi. Ova organizacijska jedinica odgovorna je za utvrđivanje, procjenu odnosno mjerenje, nadzor i kontrolu rizika kojima je Banka u svom poslovanju izložena.

Svoju funkciju Upravljanje rizicima ostvaruje analizom te procjenom, odnosno mjerenjem rizika, razvojem procedura i metodologija za upravljanje rizicima, nadzorom i praćenjem njihove primjene, predlaganjem i kontrolom poštivanja usvojenih limita izloženosti, davanjem prijedloga i preporuka za primjereno upravljanje rizicima te izvješćivanjem nadležnih tijela.

Strategija upravljanja rizicima usmjerena je prema postizanju i održavanju kvalitetnog i učinkovitog sustava upravljanja rizicima usklađenog s domaćim i stranim bankarskim praksama te preporukama Hrvatske narodne banke, europske regulative i Bazelskog odbora primjenjivim na Banku kao posebnu financijsku instituciju.

Organizacijska jedinica Kontrola i revizija

Kontrola i revizija organizirana je kao posebna organizacijska jedinica, funkcionalno i organizacijski neovisna o aktivnostima koje revidira i drugim organizacijskim dijelovima HBOR-a. Kontrola i revizija odgovorna je za svoj rad Nadzornom odboru, Upravi i Revizorskom odboru. Kontrola i revizija provjerava primjenu i djelatnost procedura i metodologija za upravljanje rizicima. Svoju funkciju ostvaruje provjerom sustava upravljanja rizicima sukladno načelima stabilnog poslovanja, uključujući upravljanje resursima informacijske tehnologije i drugih pridruženih tehnologija.

Organizacijska jedinica Direkcija potpora i usklađenosti

Banka je formirala organizacijsku jedinicu Direkcija potpora i usklađenosti koja je zadužena za poslove funkcije praćenja usklađenosti i prilagodbe poslovanja HBOR-a propisima o potporama.

Funkcija praćenja usklađenosti uspostavljena je kao neovisna i trajna funkcija pri Sektoru pravnih, općih i poslova usklađenosti.

Funkcija praćenja usklađenosti prati i kontrolira sljedeće rizike: pravni i regulatorni rizici (rizik nepoštivanja važećih zakona, propisa i stručne prakse), rizik sankcija (rizik sudskih, upravnih ili disciplinskih sankcija i/ili mjera kao posljedice nepoštivanja zakona, propisa, pravila, normi i/ili ugovornih obveza) i reputacijski rizik.

Mjerenje rizika i sustavi izvješćivanja

Pri procjeni, odnosno mjerenju rizika Banka uvažava povijesne podatke, planove poslovanja, trenutne i očekivane tržišne uvjete te specifičnosti Banke kao posebne financijske institucije. Rezultati procjene odnosno mjerenja, provedenih analiza te testiranja otpornosti na stres izlažu se na sjednicama odbora za upravljanje rizicima, Uprave i Nadzornog odbora. U svrhu praćenja i kontrole rizika utvrđeni su sustavi limita za upravljanje kreditnim rizikom, rizikom likvidnosti, kamatnim rizikom i valutnim rizikom.

Nadležna tijela sustavno su izvještavana o: kvaliteti kreditnog portfelja, velikoj izloženosti i najvišoj dopuštenoj izloženosti, adekvatnosti regulatornog kapitala, naplati potraživanja i rizičnih plasmana, promjenama internih rejtinga poslovnih banaka i poduzetim aktivnostima u slučaju pogoršanja istih, nizu pokazatelja stanja i projekcija likvidnosti, projekcijama otvorenosti devizne pozicije, potencijalnim gubicima po značajnijim valutama, kamatnom jazu, projekcijama prosječnih ponderiranih kamatnih stopa na izvore i plasmane financijskih institucija i sl. Dinamika izvještavanja te metodologije mjerenja i procjene rizika propisani su internim aktima Banke.

Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija (nastavak) za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.2. Kreditni rizik

Banka kontrolira kreditni rizik putem kreditnih politika, pravilnika i propisane procedure za upravljanje ovim rizikom u kojima su utvrđeni sustavi unutarnjih kontrola s ciljem preventivnog djelovanja.

Sustav upravljanja kreditnim rizikom čini najvažniji dio poslovne politike Banke i bitan je činitelj njezine strategije poslovanja, zbog čega je ovo područje regulirano posebnim aktom - Procedurama upravljanja kreditnim rizikom, koje se primjenjuju na sve faze kreditnog procesa (od razvoja novih bankarskih proizvoda, odnosno od zahtjeva za kredit, praćenja poslovanja klijenta do konačne otplate kredita).

Procedure upravljanja kreditnim rizikom su sveobuhvatan dokument koji obuhvaća zasebne metodologije, namijenjene ocjeni poslovanja različitih ciljanih skupina klijenata:

- Metodologije za ocjenu kreditnog rizika koje obuhvaćaju:
 - o Metodologije za ocjenu kreditnog rejtinga,
 - o Metodologije za analizu klijenata koji poslovne knjige vode po Zakonu o porezu na dohodak,
 - o Metodologije za analizu praćenja poslovanja klijenata koji poslovne knjige vode po Zakonu o porezu na dohodak,
 - o Metodologije za ocjenu rizičnosti grane djelatnosti,
 - o Metodologije za kvartalno praćenje poslovanja klijenata,
 - o Metodologije za ocjenu i odabir leasing društava,
 - o Metodologije za ocjenu instrumenata osiguranja,
- Metodologiju kreditnog bodovanja,
- Metodologiju za ocjenu i odabir banaka,
- Metodologiju za ocjenu i odabir inozemnih banaka.

U slučaju izravnog kreditiranja, Banka se za ocjenjivanje kreditne sposobnosti koristi Metodologijom za ocjenu kreditnog rizika (za kredite iznad 1.500 tisuća kuna) ili Metodologijom kreditnog bodovanja (za kredite ispod 1.500 tisuća kuna). Metodologija kreditnog bodovanja služi za ocjenu kreditne sposobnosti klijenata koji pripadaju „malom portfelju“, a sadrži pet modela bodovanja: plasmani do 300 tisuća kuna za trgovačka društva, obrtnike i poljoprivrednike, plasmani početnicima do 300 tisuća kuna, plasmani od 300 tisuća do 1.500 tisuća kuna za trgovačka društva, plasmani početnicima od 300 tisuća do 1.500 tisuća kuna i plasmani od 300 tisuća do 1.500 tisuća za sve ostale poduzetnike.

Sukladno Zakonu o HBOR-u Banka dio svojih plasmana odobrava putem poslovnih banaka i leasing društava pri čemu se za ocjenu banaka primjenjuju Metodologija za ocjenu i odabir banaka i Metodologija za ocjenu i odabir inozemnih banaka, a za ocjenu leasing društava Metodologija za ocjenu i odabir leasing društava.

Banka kontrolira rizik povezanih osoba kod odobravanja izravnih kredita i tijekom trajanja poslovnog odnosa pri čemu se od klijenta zahtjeva navođenje povezanih osoba. Prikupljene informacije se provjeravaju i utvrđuje se tip i vrsta međusobne povezanosti, kao i postojanje grupe povezanih osoba odnosno utjecaja poboljšanja ili pogoršanja gospodarskog i financijskog stanja jedne osobe na gospodarsko i financijsko stanje s njim povezane osobe.

Banka kao razvojna financijska institucija podupire rast i razvoj hrvatskog gospodarstva kroz investicijsko ulaganje. Iz tog razloga klijenti se najčešće javljaju Banci sa zahtjevima za kreditno praćenje razvojnih investicijskih projekata. Kako bi se rizik sveo na najmanju mjeru i što objektivnije procijenilo koji projekti su ekonomski održivi te osiguravaju povrat uloženog, Banka stalno unapređuje postojeća organizacijsko-tehnološka rješenja, izvještaje i akte te daje prijedloge novih organizacijskih propisa i provedbenih uputa.

Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija (nastavak) za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.2. Kreditni rizik (nastavak)

Stalnim praćenjem i ocjenjivanjem poslovanja klijenata nastoje se pravovremeno uočiti poteškoće u njihovom poslovanju. Kod klijenata koji su suočeni s problemima Banka pronalazi primjerene načine naplate potraživanja sagledavajući mogućnosti novih uvjeta otplate potraživanja s ciljem nastavka proizvodnog procesa i povećanja zapošljavanja. Posebno se uočavaju i prate uzroci loših plasmana te se postupci za njihovu prevenciju ugrađuju u procedure rada u svrhu smanjenja udjela rizičnih plasmana Banke.

Utvrđeni su limiti velike izloženosti, maksimalno dozvoljeni iznos kreditne izloženosti prema pojedinom korisniku i s njim povezanim osobama i limiti koncentracije rizika (izloženost prema grani djelatnosti).

Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija (nastavak) za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.2. Kreditni rizik (nastavak)

Koncentracija rizika i maksimalna izloženost kreditnom riziku

Tabela u nastavku prikazuje najveću izloženost kreditnom riziku u bruto iznosu prema pozicijama izvještaja o financijskom položaju i garancija i preuzetih obveza na dan izvještavanja, bez umanjenja za vrijednost sredstava osiguranja naplate:

	Grupa			Banka
	Bruto najveća izloženost 2015. 000 kuna	Bruto najveća izloženost 2014. 000 kuna	Bruto najveća izloženost 2015. 000 kuna	Bruto najveća izloženost 2014. 000 kuna
Imovina				
Novčana sredstva i računi kod banaka	482.939	128.786	482.697	128.653
Depoziti kod drugih banaka	359.397	1.230.588	356.351	1.213.434
Kreditni financijskim institucijama	12.522.652	13.498.201	12.522.652	13.498.201
Kreditni ostalim korisnicima	9.223.069	8.312.414	9.223.069	8.312.414
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz izvještaj o dobiti i gubitku	3.707	2.152	-	-
Imovina raspoloživa za prodaju	2.870.315	2.504.466	2.832.323	2.483.134
Imovina koja se drži do dospijea	1.451	1.470	-	-
Ostala imovina	3.575	4.790	2.278	2.626
Ukupno	25.467.105	25.682.867	25.419.370	25.638.462
Garancije i preuzete obveze				
Izdane garancije u kunama	4.303	2.399	4.303	2.399
Izdane garancije u devizama	1.042.484	571.328	1.042.484	571.328
Izdane mjenice	-	11.403	-	11.403
Otvoreni akreditivi u devizama	-	6.976	-	6.976
Preuzete obveze po kreditima	3.354.940	1.926.623	3.354.940	1.926.623
Upisani a neplaćeni kapital EIF-a	48.864	49.034	48.864	49.034
Ostale nespomenute neopozive potencijalne obveze	335	335	335	335
Ukupno	4.450.926	2.568.098	4.450.926	2.568.098
Ukupna izloženost kreditnom riziku	29.918.031	28.250.965	29.870.296	28.206.560

Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija (nastavak)
za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.2. Kreditni rizik (nastavak)

Koncentracija rizika i maksimalna izloženost kreditnom riziku (nastavak)

Banka kroz razvojne programe kreditiranja obuhvaća područje cijele Republike Hrvatske s naglaskom na područja posebne državne skrbi, brdsko-planinska područja i otoke. Kreditni rizik je rasprostranjen po geografskim područjima te kreditnim programima razvoja. Razvojem novih kreditnih programa (proizvoda) Banka vodi računa o koncentraciji kreditnog rizika u cilju ravnomjernog razvitka svih područja Republike Hrvatske.

Kreditiranjem različitih grana djelatnosti uz poticanje proizvodnje i razvoja s ciljem razvoja hrvatske privrede Banka stvara bolju bazu za povrate kredita i smanjenje rizika.

Najveća kreditna izloženost prema jednom dužniku Grupe na 31. prosinca 2015. godine iznosi 2.764.572 tisuća kuna (31. prosinca 2014. godine: 2.941.353 tisuća kuna), a Banke 2.763.386 tisuća kuna (31. prosinca 2014. godine: 2.934.297 tisuća kuna), bez uzimanja u obzir primljenih instrumenata osiguranja. Politika instrumenata osiguranja dana je u bilješci 31.2. u nastavku.

Banka kao posebna financijska institucija provodi svoju razvojnu ulogu odobravajući plasmane krajnjim korisnicima kredita putem financijskih institucija s kojima ima sklopljene ugovore o poslovnoj suradnji. Obzirom da je visina izloženosti prema pojedinim financijskim institucijama dosegla najveću dopuštenu izloženost, Banka, kako bi i dalje uspješno provodila svoju razvojnu ulogu i omogućila što većem broju korisnika dostupnost kredita, ima odobrenje od Nadzornog odbora za povećanje izloženosti prema bankama i s njima povezanim osobama koje sukladno internoj metodologiji HBOR-a imaju visoki rejting. Visina izloženosti održava se korištenjem svih raspoloživih instrumenata i tehnika za smanjenje izloženosti HBOR-a prema bankama.

Ovo povećanje izloženosti sukladno odobrenju Nadzornog odbora Banka je koristila za daljnju poslovnu aktivnost s dvjema bankama.

Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija (nastavak) za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.2. Kreditni rizik (nastavak)

Koncentracija rizika i maksimalna izloženost kreditnom riziku (nastavak)

Koncentracija imovine i garancija i preuzetih obveza prema zemljopisnim segmentima, bez umanjenja za vrijednost sredstava osiguranja naplate:

Grupa	Zemlje			Ukupno 000 kuna
	Republika Hrvatska 000 kuna	Europske unije 000 kuna	Ostale zemlje 000 kuna	
2015. godina				
Imovina				
Novčana sredstva i računi kod banaka	108.473	301.999	72.467	482.939
Depoziti kod drugih banaka	56.864	302.533	-	359.397
Kreditni financijskim institucijama	12.522.528	-	124	12.522.652
Kreditni ostalim korisnicima	8.997.934	-	225.135	9.223.069
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz izvještaj o dobiti i gubitku	3.707	-	-	3.707
Imovina raspoloživa za prodaju	2.845.869	24.446	-	2.870.315
Imovina koja se drži do dospeljeka	1.451	-	-	1.451
Ostala imovina	3.025	550	-	3.575
Ukupno	24.539.851	629.528	297.726	25.467.105
Garancije i preuzete obveze				
Izdane garancije u kunama	3.099	1.204	-	4.303
Izdane garancije u devizama	1.042.484	-	-	1.042.484
Preuzete obveze po kreditima	3.319.026	-	35.914	3.354.940
Upisani a neplaćeni kapital EIF-a	-	48.864	-	48.864
Ostale nespomenute neopozive potencijalne obveze	335	-	-	335
Ukupno	4.364.944	50.068	35.914	4.450.926
Ukupna izloženost kreditnom riziku	28.904.795	679.596	333.640	29.918.031

Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija (nastavak) za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.2. Kreditni rizik (nastavak)

Koncentracija rizika i maksimalna izloženost kreditnom riziku (nastavak)

Koncentracija imovine i garancija i preuzetih obveza prema zemljopisnim segmentima, bez umanjenja za vrijednost sredstava osiguranja naplate (nastavak):

Grupa	Zemlje			Ukupno 000 kuna
	Republika Hrvatska 000 kuna	Europske unije 000 kuna	Ostale zemlje 000 kuna	
2014. godina				
Imovina				
Novčana sredstva i računi kod banaka	62.226	65.080	1.480	128.786
Depoziti kod drugih banaka	92.851	1.137.737	-	1.230.588
Kreditni financijskim institucijama	13.497.828	-	373	13.498.201
Kreditni ostalim korisnicima	8.210.321	-	102.093	8.312.414
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz izvještaj o dobiti i gubitku	2.152	-	-	2.152
Imovina raspoloživa za prodaju	2.480.963	23.503	-	2.504.466
Imovina koja se drži do dospelosti	1.470	-	-	1.470
Ostala imovina	4.255	535	-	4.790
Ukupno	24.352.066	1.226.855	103.946	25.682.867
Garancije i preuzete obveze				
Izdane garancije u kunama	1.797	602	-	2.399
Izdane garancije u devizama	571.328	-	-	571.328
Izdane mjenice	-	11.403	-	11.403
Otvoreni akreditivi u devizama	6.976	-	-	6.976
Preuzete obveze po kreditima	1.926.623	-	-	1.926.623
Upisani a neplaćeni kapital EIF-a	-	49.034	-	49.034
Ostale nespomenute neopozive potencijalne obveze	335	-	-	335
Ukupno	2.507.059	61.039	-	2.568.098
Ukupna izloženost kreditnom riziku	26.859.125	1.287.894	103.946	28.250.965

Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija (nastavak)
za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.2. Kreditni rizik (nastavak)

Koncentracija rizika i maksimalna izloženost kreditnom riziku (nastavak)

Koncentracija imovine i garancija i preuzetih obveza prema zemljopisnim segmentima, bez umanjenja za vrijednost sredstava osiguranja naplate (nastavak):

Banka	Zemlje			Ukupno 000 kuna
	Republika Hrvatska 000 kuna	Europske unije 000 kuna	Ostale zemlje 000 kuna	
2015. godina				
Imovina				
Novčana sredstva i računi kod banaka	108.231	301.999	72.467	482.697
Depoziti kod drugih banaka	53.818	302.533	-	356.351
Kreditni financijskim institucijama	12.522.528	-	124	12.522.652
Kreditni ostalim korisnicima	8.997.934	-	225.135	9.223.069
Imovina raspoloživa za prodaju	2.807.877	24.446	-	2.832.323
Ostala imovina	2.221	57	-	2.278
Ukupno	24.492.609	629.035	297.726	25.419.370
Garancije i preuzete obveze				
Izdane garancije u kunama	3.099	1.204	-	4.303
Izdane garancije u devizama	1.042.484	-	-	1.042.484
Preuzete obveze po kreditima	3.319.026	-	35.914	3.354.940
Upisani a neplaćeni kapital EIF-a	-	48.864	-	48.864
Ostale nespomenute neopozive potencijalne obveze	335	-	-	335
Ukupno	4.364.944	50.068	35.914	4.450.926
Ukupna izloženost kreditnom riziku	28.857.553	679.103	333.640	29.870.296

Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija (nastavak)
za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.2. Kreditni rizik (nastavak)

Koncentracija rizika i maksimalna izloženost kreditnom riziku (nastavak)

Koncentracija imovine i garancija i preuzetih obveza prema zemljopisnim segmentima, bez umanjenja za vrijednost sredstava osiguranja naplate (nastavak):

Banka	Republika Hrvatska 000 kuna	Zemlje Europske unije 000 kuna	Ostale zemlje 000 kuna	Ukupno 000 kuna
2014. godina				
Imovina				
Novčana sredstva i računi kod banaka	62.093	65.080	1.480	128.653
Depoziti kod drugih banaka	75.697	1.137.737	-	1.213.434
Kreditni financijskim institucijama	13.497.828	-	373	13.498.201
Kreditni ostalim korisnicima	8.210.321	-	102.093	8.312.414
Imovina raspoloživa za prodaju	2.459.631	23.503	-	2.483.134
Ostala imovina	2.568	58	-	2.626
Ukupno	24.308.138	1.226.378	103.946	25.638.462
Garancije i preuzete obveze				
Izdane garancije u kunama	1.797	602	-	2.399
Izdane garancije u devizama	571.328	-	-	571.328
Izdane mjenice	-	11.403	-	11.403
Otvoreni akreditivi u devizama	6.976	-	-	6.976
Preuzete obveze po kreditima	1.926.623	-	-	1.926.623
Upisani a neplaćeni kapital EIF-a	-	49.034	-	49.034
Ostale nespomenute neopozive potencijalne obveze	335	-	-	335
Ukupno	2.507.059	61.039	-	2.568.098
Ukupna izloženost kreditnom riziku	26.815.197	1.287.417	103.946	28.206.560

Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija (nastavak) za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.2. Kreditni rizik (nastavak)

Koncentracija rizika i maksimalna izloženost kreditnom riziku (nastavak)

Koncentracija imovine i garancija i preuzetih obveza prema industrijskim granama, bez i sa umanjnjem za vrijednost sredstava osiguranja:

Grupa	Bruto najveća izloženost	Neto najveća izloženost	Bruto najveća izloženost	Neto najveća izloženost
	2015. 000 kuna	2015. 000 kuna	2014. 000 kuna	2014. 000 kuna
Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	15.448.725	-	16.311.161	-
Vodoopskrba, opskrba električnom energijom i ostala infrastruktura	1.327.987	1.014.914	1.351.068	1.048.696
Turizam	2.615.100	188.306	2.092.517	36.556
Prijevoz, skladištenje i veze	1.589.312	202.870	1.244.400	31.440
Brodogradnja	1.213.286	349.937	793.095	333.670
Poljoprivreda i ribarstvo	602.769	120.446	635.068	151.005
Proizvodnja prehrambenih proizvoda	779.282	301.795	695.024	154.032
Građevinarstvo	1.300.797	120.178	625.504	174.564
Ostala industrija	462.418	128.268	560.657	173.893
Javna uprava	2.100.572	2.100.572	1.742.587	1.742.587
Obrazovanje	29.101	22.928	51.533	45.982
Proizvodnja metala i gotovih metalnih proizvoda, osim strojeva i opreme	241.181	49.443	256.836	36.233
Proizvodnja kemikalija i kemijskih proizvoda	47.936	20.360	63.688	27.360
Proizvodnja ostalih nemetalnih mineralnih proizvoda	294.210	33.444	302.891	587
Proizvodnja farmaceutskih pripravaka	602.278	1.904	328.499	162.348
Ostalo	1.263.077	100.433	1.196.437	330.105
Ukupna izloženost kreditnom riziku	29.918.031	4.755.798	28.250.965	4.449.058

Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija (nastavak) za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.2. Kreditni rizik (nastavak)

Koncentracija rizika i maksimalna izloženost kreditnom riziku (nastavak)

Koncentracija imovine i garancija i preuzetih obveza prema industrijskim granama, bez i sa umanjnjem za vrijednost sredstava osiguranja:

Banka	Bruto najveća izloženost	Neto najveća izloženost	Bruto najveća izloženost	Neto najveća izloženost
	2015. 000 kuna	2015. 000 kuna	2014. 000 kuna	2014. 000 kuna
Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	15.440.062	-	16.289.520	-
Vodoopskrba, opskrba električnom energijom i ostala infrastruktura	1.327.987	1.014.914	1.351.068	1.048.696
Turizam	2.615.100	188.306	2.092.517	36.556
Prijevoz, skladištenje i veze	1.588.911	202.469	1.244.000	31.041
Brodogradnja	1.213.286	349.937	793.095	333.670
Poljoprivreda i ribarstvo	602.769	120.446	635.066	151.002
Proizvodnja prehrambenih proizvoda	779.209	301.722	694.843	153.851
Građevinarstvo	1.300.685	120.066	625.396	174.456
Ostala industrija	462.180	128.030	560.376	173.613
Javna uprava	2.063.320	2.063.320	1.721.474	1.721.474
Obrazovanje	29.101	22.928	51.533	45.982
Proizvodnja metala i gotovih metalnih proizvoda, osim strojeva i opreme	241.164	49.426	256.815	36.212
Proizvodnja kemikalija i kemijskih proizvoda	47.908	20.332	63.655	27.327
Proizvodnja ostalih nemetalnih mineralnih proizvoda	294.166	33.399	302.862	558
Proizvodnja farmaceutskih pripravaka	601.449	1.075	328.150	161.999
Ostalo	1.262.999	100.356	1.196.190	329.858
Ukupna izloženost kreditnom riziku	29.870.296	4.716.726	28.206.560	4.426.295

Koncentracija imovine i garancija i preuzetih obveza prema industrijskim granama za obje godine sastavljena je sukladno Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti iz 2007. godine („NKD 2007.“).

Pri sastavljanju bilješke primjenjuje se kombinirani pristup koji uvažava djelatnosti dužnika, zadržava nazive djelatnosti drugačije od onih u Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti te objedinjuje slične djelatnosti.

Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija (nastavak)
za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.2. Kreditni rizik (nastavak)

Koncentracija rizika i maksimalna izloženost kreditnom riziku (nastavak)

Fer vrijednost instrumenata osiguranja u 2015. godini za Grupu iznosi 25.162.233 tisuća kuna (31. prosinca 2014. godine: 23.801.907 tisuća kuna), a za Banku iznosi 25.153.570 tisuća kuna (31. prosinca 2014. godine: 23.780.265 tisuća kuna).

U ukupnoj neto najvećoj izloženosti Banke u 2015. godini iznos kreditnog rizika od 3.394.974 tisuća kuna (31. prosinca 2014. godine: 3.095.525 tisuća kuna) nije pokriven uobičajenim instrumentima osiguranja, ali se odnosi na potraživanja i primljena sredstva od Republike Hrvatske u iznosu od 408.096 tisuća kuna (31. prosinca 2014. godine: 472.311 tisuća kuna), jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 348.089 tisuća kuna (31. prosinca 2014. godine: 241.220 tisuća kuna), državnih trgovačkih društava za čije obveze Republika Hrvatska odgovara solidarno i neograničeno u iznosu od 248.878 tisuća kuna (31. prosinca 2014. godine: 255.489 tisuća kuna), republičkih fondova u iznosu od 2.860 tisuća kuna (31. prosinca 2014. godine: 4.471 tisuća kuna), obveznica RH i trezorskih zapisa Ministarstva financija u iznosu od 2.077.357 tisuća kuna (31. prosinca 2014. godine: 1.733.649 tisuća kuna). Osim toga, iznos od 309.694 tisuća kuna (31. prosinca 2014. godine: 388.385 tisuća kuna) odnosi se na potraživanja od trgovačkog društva u većinskom državnom vlasništvu (kontrolni utjecaj).

Dio plasmana koji imaju iskazanu neto izloženost odnosi se na plasmane koji su privremeno djelomično pokriveni instrumentima osiguranja te je daljnje plasiranje po odobrenom plasmanu obustavljeno sve do pribavljanja instrumenata osiguranja potrebnih za udovoljavanje potrebnog omjera vrijednosti predmeta osiguranja i plasmana.

Djelatnost financijskog posredovanja najvećim dijelom uključuje poslovne banke, a način poslovanja i kvaliteta osiguranja plasmana putem poslovnih banaka opisana je u bilješci 31.2. u nastavku pod nazivom Osiguranje plasmana odobrenih putem poslovnih banaka.

Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija (nastavak)
za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.2. Kreditni rizik (nastavak)

Koncentracija rizika i maksimalna izloženost kreditnom riziku (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku prema rizičnim skupinama:

Rizična skupina	Stopa	Stopa	Grupa		Banka	
	povijesnog kašnjenja	povijesnog kašnjenja	2015.	2014.	2015.	2014.
	(%)	(%)	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
A	1,66%	2,07%	28.279.955	26.367.120	28.232.220	26.322.715
B	34,91%	33,43%	1.638.076	1.883.845	1.638.076	1.883.845
C	94,05%	93,16%	-	-	-	-
Ukupno			29.918.031	28.250.965	29.870.296	28.206.560

Interna metodologija procjene kreditnog rizika

Za ocjenu različitih ciljnih skupina klijenata Banka ima propisane interne metodologije. One predstavljaju smjernicu za donošenje odluke o odobrenju kredita, garancija i akreditiva s odgođenim polaganjem pokrića te su jedan od kriterija za određivanje rizičnosti plasmana.

Metodologija za ocjenu kreditnog rejtinga primjenjuje se prilikom određivanja kreditne sposobnosti klijenata kod izravnog kreditiranja za plasmane iznad 1.500 tisuća kuna. Sadrži dva glavna područja ocjene: ocjenu klijenta i ocjenu projekta/investicije te sintezu ove dvije ocjene. Sva područja ocjene se sastoje od tri osnovna dijela: financijske, nefinancijske analize i ispravka ocjene temeljem valutno induciranog kreditnog rizika (VIKR) za plasmane u stranoj valuti ili u kunama uz primjenu valutne klauzule.

Metodologije kreditnog bodovanja primjenjuju se prilikom ocjene kreditnog rizika na sve izravne plasmane manje od 1.500 tisuća kuna, po kojima je Banka izložena kreditnom riziku. Kvaliteta i vrijednost instrumenata osiguranja plasmana sastavni su dio postupka kreditnog bodovanja.

Metodologije za analizu klijenata koji poslovne knjige vode po Zakonu o porezu na dohodak (odobrenja) primjenjuju se prilikom određivanja kreditne sposobnosti klijenata kod izravnog kreditiranja za plasmane iznad 1.500 tisuća kuna uz ocjenu projekta primjenom Metodologije za ocjenu kreditnog rejtinga (ocjena projekta).

Metodologija za ocjenu i odabir banaka i Metodologija za ocjenu i odabir inozemnih banaka primjenjuju se za ocjenu domaćih i inozemnih banaka. Metodologije obuhvaćaju procjenu financijskog rizika (kvantitativna ocjena), procjenu poslovnog rizika analiziranih banaka (kvalitativna ocjena) te procjenu reputacijskog rizika.

Rezultat primjene navedenih metodologija je rejting klijenta.

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.2. Kreditni rizik (nastavak)

Koncentracija rizika i maksimalna izloženost kreditnom riziku (nastavak)

Gubitak od umanjenja vrijednosti i rezerviranja

Rezervacije za identificirane gubitke Banka formira u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja i vlastitim pravilima. Formiranje rezervacija u nadležnosti je Odbora za procjenu i mjerenje kreditnog rizika.

Ispravci vrijednosti i rezervacije na pojedinačnoj osnovi

Ispravci vrijednosti i rezervacije na pojedinačnoj osnovi predstavlja umanjenje vrijednosti djelomično nadoknadivih i nenadoknadivih plasmana (rizične skupine „B“ i „C“). Na pojedinačnoj osnovi raspoređivanje potraživanja u rizične skupine obavlja se po sljedećim kriterijima:

- kreditnoj sposobnosti,
- dužnikovoj urednosti podmirivanja obveza o roku dospjeća te
- kvaliteti instrumenata osiguranja potraživanja.

Potraživanja od dužnika koji pripadaju portfelju malih kredita raspoređuju se samo prema kriteriju urednosti podmirivanja obveza o roku dospjeća. Banka ne utvrđuje sadašnju vrijednost očekivanih budućih novčanih tijekova po djelomično nadoknadivim plasmanima ako je rok u kojem se očekuje priljev kraći od jedne godine računajući od datuma izrade izvještaja.

Ispravci vrijednosti i rezervacije na skupnoj osnovi

Ispravci vrijednosti i rezervacije na skupnoj osnovi formiraju se za potpuno nadoknadive plasmane ili plasmane i potencijalne obveze razvrstane u rizičnu skupinu „A“. Raspoređivanje dužnika unutar rizične skupine obavlja se po kriteriju rizičnosti sektora, geografskoj pripadnosti, vrsti i valutnoj usklađenosti dužnika.

Bez obzira na ostale kriterije klasifikacije, plasmani koji su osigurani 80% i više prvorazrednim instrumentima osiguranja razvrstavaju se u rizičnu skupinu „A“.

Uprava HBOR-a smatra da su politika i procedura formiranja rezervacija adekvatne te da osiguravaju formiranje dostatnih rezervi za gubitke.

Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija (nastavak) za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.2. Kreditni rizik (nastavak)

Kvaliteta kreditnog rizika prema vrsti financijske imovine

Analiza kreditnog rizika prije i nakon uzimanja u obzir primljenih instrumenata osiguranja prema vrsti financijske imovine na pozicijama imovine i garancija i preuzetih obveza prema rizičnim skupinama:

Grupa	Bruto izloženost portfelja rizične skupine A	Bruto izloženost portfelja rizične skupine B	Bruto izloženost portfelja rizične skupine C	Bruto izloženost ukupnog portfelja	Neto izloženost portfelja rizične skupine A	Neto izloženost portfelja rizične skupine B	Neto izloženost portfelja rizične skupine C	Neto izloženost ukupnog portfelja
2015. godina	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Imovina								
Novčana sredstva i računi kod banaka	482.939	-	-	482.939	-	-	-	-
Depoziti kod drugih banaka	359.397	-	-	359.397	-	-	-	-
Kreditni financijskim institucijama	12.020.367	502.285	-	12.522.652	-	-	-	-
Kreditni ostalim korisnicima	8.128.497	1.094.572	-	9.223.069	1.835.366	21.359	-	1.856.725
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz izvještaj o dobiti i gubitku	3.707	-	-	3.707	-	-	-	-
Imovina raspoloživa za prodaju	2.870.315	-	-	2.870.315	2.115.754	-	-	2.115.754
Imovina koja se drži do dospeljeka	1.451	-	-	1.451	1.451	-	-	1.451
Ostala imovina	3.528	47	-	3.575	2.957	47	-	3.004
Ukupno	23.870.201	1.596.904	-	25.467.105	3.955.528	21.406	-	3.976.934
Garancije i preuzete obveze								
Izdane garancije u kunama	4.303	-	-	4.303	1.797	-	-	1.797
Izdane garancije u devizama	1.002.815	39.669	-	1.042.484	366.105	-	-	366.105
Preuzete obveze po kreditima	3.353.437	1.503	-	3.354.940	410.627	-	-	410.627
Upisani a neplaćeni kapital EIF-a	48.864	-	-	48.864	-	-	-	-
Ostale nespomenute neopozive potencijalne obveze	335	-	-	335	335	-	-	335
Ukupno	4.409.754	41.172	-	4.450.926	778.864	-	-	778.864
Ukupna izloženost kreditnom riziku	28.279.955	1.638.076	-	29.918.031	4.734.392	21.406	-	4.755.798

Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija (nastavak) za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.2. Kreditni rizik (nastavak)

Kvaliteta kreditnog rizika prema vrsti financijske imovine (nastavak)

Analiza kreditnog rizika prije i nakon uzimanja u obzir primljenih instrumenata osiguranja prema vrsti financijske imovine na pozicijama imovine i garancija i preuzetih obveza prema rizičnim skupinama (nastavak):

Grupa	Bruto izloženost portfelja rizične skupine A	Bruto izloženost portfelja rizične skupine B	Bruto izloženost portfelja rizične skupine C	Bruto izloženost ukupnog portfelja	Neto izloženost portfelja rizične skupine A	Neto izloženost portfelja rizične skupine B	Neto izloženost portfelja rizične skupine C	Neto izloženost ukupnog portfelja
2014. godina	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Imovina								
Novčana sredstva i računi kod banaka	128.786	-	-	128.786	-	-	-	-
Depoziti kod drugih banaka	1.230.588	-	-	1.230.588	-	-	-	-
Kreditni financijskim institucijama	13.043.594	454.607	-	13.498.201	-	-	-	-
Kreditni ostalim korisnicima	6.935.721	1.376.693	-	8.312.414	2.167.387	42.015	-	2.209.402
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz izvještaj o dobiti i gubitku	2.152	-	-	2.152	-	-	-	-
Imovina raspoloživa za prodaju	2.504.466	-	-	2.504.466	1.753.253	-	-	1.753.253
Imovina koja se drži do dospeljeća	1.470	-	-	1.470	1.470	-	-	1.470
Ostala imovina	4.740	50	-	4.790	4.171	50	-	4.221
Ukupno	23.851.517	1.831.350	-	25.682.867	3.926.281	42.065	-	3.968.346
Garancije i preuzete obveze								
Izdane garancije u kunama	2.399	-	-	2.399	1.798	-	-	1.798
Izdane garancije u devizama	521.703	49.625	-	571.328	311.724	-	-	311.724
Izdane mjenice	11.403	-	-	11.403	-	-	-	-
Otvoreni akreditivi u devizama	6.976	-	-	6.976	-	-	-	-
Preuzete obveze po kreditima	1.923.753	2.870	-	1.926.623	166.855	-	-	166.855
Upisani a neplaćeni kapital EIF-a	49.034	-	-	49.034	-	-	-	-
Ostale nespomenute neopozive potencijalne obveze	335	-	-	335	335	-	-	335
Ukupno	2.515.603	52.495	-	2.568.098	480.712	-	-	480.712
Ukupna izloženost kreditnom riziku	26.367.120	1.883.845	-	28.250.965	4.406.993	42.065	-	4.449.058

Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija (nastavak) za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.2. Kreditni rizik (nastavak)

Kvaliteta kreditnog rizika prema vrsti financijske imovine (nastavak)

Analiza kreditnog rizika prije i nakon uzimanja u obzir primljenih instrumenata osiguranja prema vrsti financijske imovine na pozicijama imovine i garancija i preuzetih obveza prema rizičnim skupinama (nastavak):

Banka	Bruto izloženost portfelja rizične skupine A	Bruto izloženost portfelja rizične skupine B	Bruto izloženost portfelja rizične skupine C	Bruto izloženost ukupnog portfelja	Neto izloženost portfelja rizične skupine A	Neto izloženost portfelja rizične skupine B	Neto izloženost portfelja rizične skupine C	Neto izloženost ukupnog portfelja
2015. godina	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Imovina								
Novčana sredstva i računi kod banaka	482.697	-	-	482.697	-	-	-	-
Depoziti kod drugih banaka	356.351	-	-	356.351	-	-	-	-
Kreditni financijskim institucijama	12.020.367	502.285	-	12.522.652	-	-	-	-
Kreditni ostalim korisnicima	8.128.497	1.094.572	-	9.223.069	1.835.366	21.359	-	1.856.725
Imovina raspoloživa za prodaju	2.832.323	-	-	2.832.323	2.078.937	-	-	2.078.937
Ostala imovina	2.231	47	-	2.278	2.153	47	-	2.200
Ukupno	23.822.466	1.596.904	-	25.419.370	3.916.456	21.406	-	3.937.862
Garancije i preuzete obveze								
Izdane garancije u kunama	4.303	-	-	4.303	1.797	-	-	1.797
Izdane garancije u devizama	1.002.815	39.669	-	1.042.484	366.105	-	-	366.105
Preuzete obveze po kreditima	3.353.437	1.503	-	3.354.940	410.627	-	-	410.627
Upisani a neplaćeni kapital EIF-a	48.864	-	-	48.864	-	-	-	-
Ostale nespomenute neopozive potencijalne obveze	335	-	-	335	335	-	-	335
Ukupno	4.409.754	41.172	-	4.450.926	778.864	-	-	778.864
Ukupna izloženost kreditnom riziku	28.232.220	1.638.076	-	29.870.296	4.695.320	21.406	-	4.716.726

U ukupnoj neto najvećoj izloženosti Grupe i Banke iznos kredita ostalim korisnicima od 1.084.770 tisuća kuna nije pokriven uobičajenim instrumentima osiguranja, ali se odnosi na potraživanja i primljena sredstva od Republike Hrvatske u iznosu od 175.285 tisuća kuna, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 348.089 tisuća kuna, državnih trgovačkih društava za čije obveze Republika Hrvatska odgovara solidarno i neograničeno u iznosu od 248.878 tisuća kuna te republičkih fondova u iznosu od 2.824 tisuća kuna. Dodatno, iznos od 309.694 tisuća kuna odnosi se na potraživanja od trgovačkog društva u većinskom državnom vlasništvu (kontrolni utjecaj).

Iznos imovine raspoložive za prodaju i imovine do dospjeća nije pokriven uobičajenim instrumentima, ali se odnosi na obveznice Republike Hrvatske i trezorske zapise Ministarstva financija u iznosu od 2.114.454 tisuća kuna kod Grupe i 2.077.357 tisuća kuna kod Banke.

Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija (nastavak) za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.2. Kreditni rizik (nastavak)

Kvaliteta kreditnog rizika prema vrsti financijske imovine (nastavak)

Ostala imovina u iznosu od 1.117 tisuća kuna nije pokrivena uobičajenim instrumentima osiguranja, ali se odnosi na potraživanja od Republike Hrvatske i republičkih fondova.

Iznos izdanih garancija u devizama od 231.396 tisuća kuna odnosi se na izdanu deviznu garanciju za koju je Republika Hrvatska preuzela obvezu namirenja.

Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija (nastavak) za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.2. Kreditni rizik (nastavak)

Kvaliteta kreditnog rizika prema vrsti financijske imovine (nastavak)

Analiza kreditnog rizika prije i nakon uzimanja u obzir primljenih instrumenata osiguranja prema vrsti financijske imovine na pozicijama imovine i garancija i preuzetih obveza prema rizičnim skupinama (nastavak):

Banka	Bruto izloženost portfelja rizične skupine A	Bruto izloženost portfelja rizične skupine B	Bruto izloženost portfelja rizične skupine C	Bruto izloženost ukupnog portfelja	Neto izloženost portfelja rizične skupine A	Neto izloženost portfelja rizične skupine B	Neto izloženost portfelja rizične skupine C	Neto izloženost ukupnog portfelja
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
2014. godina								
Imovina								
Novčana sredstva i računi kod banaka	128.653	-	-	128.653	-	-	-	-
Depoziti kod drugih banaka	1.213.434	-	-	1.213.434	-	-	-	-
Kreditni financijskim institucijama	13.043.594	454.607	-	13.498.201	-	-	-	-
Kreditni ostalim korisnicima	6.935.721	1.376.693	-	8.312.414	2.167.387	42.015	-	2.209.402
Imovina raspoloživa za prodaju	2.483.134	-	-	2.483.134	1.733.649	-	-	1.733.649
Ostala imovina	2.576	50	-	2.626	2.482	50	-	2.532
Ukupno	23.807.112	1.831.350	-	25.638.462	3.903.518	42.065	-	3.945.583
Garancije i preuzete obveze								
Izdane garancije u kunama	2.399	-	-	2.399	1.798	-	-	1.798
Izdane garancije u devizama	521.703	49.625	-	571.328	311.724	-	-	311.724
Izdane mjenice	11.403	-	-	11.403	-	-	-	-
Otvoreni akreditivi u devizama	6.976	-	-	6.976	-	-	-	-
Preuzete obveze po kreditima	1.923.753	2.870	-	1.926.623	166.855	-	-	166.855
Upisani a neuplaćeni kapital EIF-a	49.034	-	-	49.034	-	-	-	-
Ostale nespomenute neopozive potencijalne obveze	335	-	-	335	335	-	-	335
Ukupno	2.515.603	52.495	-	2.568.098	480.712	-	-	480.712
Ukupna izloženost kreditnom riziku	26.322.715	1.883.845	-	28.206.560	4.384.230	42.065	-	4.426.295

U ukupnoj neto najvećoj izloženosti Grupe i Banke iznos kredita ostalim korisnicima od 1.152.034 tisuća kuna nije pokriven uobičajenim instrumentima osiguranja, ali se odnosi na potraživanja i primljena sredstva od Republike Hrvatske u iznosu od 262.487 tisuća kuna, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 241.220 tisuća kuna, državnih trgovačkih društava za čije obveze Republika Hrvatska odgovara solidarno i neograničeno u iznosu od 255.489 tisuća kuna te republičkih fondova u iznosu od 4.453 tisuća kuna. Dodatno, iznos od 388.385 tisuća kuna odnosi se na potraživanja od trgovačkog društva u većinskom državnom vlasništvu (kontrolni utjecaj).

Iznos imovine raspoložive za prodaju i imovine do dospjeća nije pokriven uobičajenim instrumentima, ali se odnosi na obveznice Republike Hrvatske i trezorske zapise Ministarstva financija u iznosu od 1.754.324 tisuća kuna kod Grupe i 1.733.649 tisuća kuna kod Banke.

Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija (nastavak)
za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.2. Kreditni rizik (nastavak)

Kvaliteta kreditnog rizika prema vrsti financijske imovine (nastavak)

Ostala imovina u iznosu od 938 tisuća kuna nije pokrivena uobičajenim instrumentima osiguranja, ali se odnosi na potraživanja od Republike Hrvatske i republičkih fondova.

Iznos izdanih garancija u devizama od 208.570 tisuća kuna odnosi se na izdanu deviznu garanciju za koju je Republika Hrvatska preuzela obvezu namirenja.

Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija (nastavak) za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.2. Kreditni rizik (nastavak)

Kvaliteta kreditnog rizika prema vrsti financijske imovine (nastavak)

Kvaliteta kreditnog rizika prema vrsti financijske imovine u bruto izloženosti na pozicijama imovine i garancija i preuzetih obveza prema rizičnim skupinama:

Grupa	Bruto izloženost imovine koja nije umanjena niti dospjela nenaplaćena	Bruto izloženost imovine koja je dospjela nenaplaćena i nije umanjena	Bruto izloženost imovine umanjene na pojedinačnoj osnovi	Ukupno
2015. godina	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
imovina				
Novčana sredstva i računi kod banaka	482.939	-	-	482.939
Depoziti kod drugih banaka	359.397	-	-	359.397
Kreditni financijskim institucijama	11.958.892	61.475	502.285	12.522.652
Kreditni ostalim korisnicima	7.875.356	253.141	1.094.572	9.223.069
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz izvještaj o dobiti i gubitku	3.707	-	-	3.707
Imovina raspoloživa za prodaju	2.870.315	-	-	2.870.315
Imovina koja se drži do dospelja	1.451	-	-	1.451
Ostala imovina	2.529	999	47	3.575
Ukupno	23.554.586	315.615	1.596.904	25.467.105
Garancije i preuzete obveze				
Izdane garancije u kunama	4.303	-	-	4.303
Izdane garancije u devizama	1.002.815	-	39.669	1.042.484
Preuzete obveze po kreditima	3.353.437	-	1.503	3.354.940
Upisani a neplaćeni kapital EIF-a	48.864	-	-	48.864
Ostale nespomenute neopozive potencijalne obveze	335	-	-	335
Ukupno	4.409.754	-	41.172	4.450.926
Ukupna izloženost kreditnom riziku	27.964.340	315.615	1.638.076	29.918.031

Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija (nastavak) za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.2. Kreditni rizik (nastavak)

Kvaliteta kreditnog rizika prema vrsti financijske imovine (nastavak)

Kvaliteta kreditnog rizika prema vrsti financijske imovine u bruto izloženosti na pozicijama imovine i garancija i preuzetih obveza prema rizičnim skupinama (nastavak):

Grupa	Bruto izloženost imovine koja nije umanjena niti dospjela nenaplaćena	Bruto izloženost imovine koja je dospjela nenaplaćena i nije umanjena	Bruto izloženost imovine umanjene na pojedinačnoj osnovi	Ukupno
2014. godina	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Imovina				
Novčana sredstva i računi kod banaka	128.786	-	-	128.786
Depoziti kod drugih banaka	1.230.588	-	-	1.230.588
Kreditni financijskim institucijama	12.984.004	59.590	454.607	13.498.201
Kreditni ostalim korisnicima	6.737.889	197.832	1.376.693	8.312.414
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz izvještaj o dobiti i gubitku	2.152	-	-	2.152
Imovina raspoloživa za prodaju	2.504.466	-	-	2.504.466
Imovina koja se drži do dospeljeća	1.470	-	-	1.470
Ostala imovina	2.452	2.288	50	4.790
Ukupno	23.591.807	259.710	1.831.350	25.682.867
Garancije i preuzete obveze				
Izdane garancije u kunama	2.399	-	-	2.399
Izdane garancije u devizama	521.703	-	49.625	571.328
Izdane mjenice	11.403	-	-	11.403
Otvoreni akreditivi u devizama	6.976	-	-	6.976
Preuzete obveze po kreditima	1.923.753	-	2.870	1.926.623
Upisani a neuplaćeni kapital EIF-a	49.034	-	-	49.034
Ostale nespomenute neopozive potencijalne obveze	335	-	-	335
Ukupno	2.515.603	-	52.495	2.568.098
Ukupna izloženost kreditnom riziku	26.107.410	259.710	1.883.845	28.250.965

Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija (nastavak) za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.2. Kreditni rizik (nastavak)

Kvaliteta kreditnog rizika prema vrsti financijske imovine (nastavak)

Kvaliteta kreditnog rizika prema vrsti financijske imovine u bruto izloženosti na pozicijama imovine i garancija i preuzetih obveza prema rizičnim skupinama (nastavak):

Banka	Bruto izloženost imovine koja nije umanjena niti dospjela nenaplaćena	Bruto izloženost imovine koja je dospjela nenaplaćena i nije umanjena	Bruto izloženost imovine umanjene na pojedinačnoj osnovi	Ukupno
2015. godina	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Imovina				
Novčana sredstva i računi kod banaka	482.697	-	-	482.697
Depoziti kod drugih banaka	356.351	-	-	356.351
Kreditni financijskim institucijama	11.958.892	61.475	502.285	12.522.652
Kreditni ostalim korisnicima	7.875.356	253.141	1.094.572	9.223.069
Imovina raspoloživa za prodaju	2.832.323	-	-	2.832.323
Ostala imovina	1.633	598	47	2.278
Ukupno	23.507.252	315.214	1.596.904	25.419.370
Garancije i preuzete obveze				
Izdane garancije u kunama	4.303	-	-	4.303
Izdane garancije u devizama	1.002.815	-	39.669	1.042.484
Preuzete obveze po kreditima	3.353.437	-	1.503	3.354.940
Upisani a neplaćeni kapital EIF-a	48.864	-	-	48.864
Ostale nespomenute neopozive potencijalne obveze	335	-	-	335
Ukupno	4.409.754	-	41.172	4.450.926
Ukupna izloženost kreditnom riziku	27.917.006	315.214	1.638.076	29.870.296

Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija (nastavak)
za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.2. Kreditni rizik (nastavak)

Kvaliteta kreditnog rizika prema vrsti financijske imovine (nastavak)

Kvaliteta kreditnog rizika prema vrsti financijske imovine u bruto izloženosti na pozicijama imovine i garancija i preuzetih obveza prema rizičnim skupinama (nastavak):

Banka	Bruto izloženost imovine koja nije umanjena niti dospjela nenaplaćena	Bruto izloženost imovine koja je dospjela nenaplaćena i nije umanjena	Bruto izloženost imovine umanjene na pojedinačnoj osnovi	Ukupno
2014. godina	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Imovina				
Novčana sredstva i računi kod banaka	128.653	-	-	128.653
Depoziti kod drugih banaka	1.213.434	-	-	1.213.434
Kreditni financijskim institucijama	12.984.004	59.590	454.607	13.498.201
Kreditni ostalim korisnicima	6.737.889	197.832	1.376.693	8.312.414
Imovina raspoloživa za prodaju	2.483.134	-	-	2.483.134
Ostala imovina	864	1.712	50	2.626
Ukupno	23.547.978	259.134	1.831.350	25.638.462
Garancije i preuzete obveze				
Izdane garancije u kunama	2.399	-	-	2.399
Izdane garancije u devizama	521.703	-	49.625	571.328
Izdane mjenice	11.403	-	-	11.403
Otvoreni akreditivi u devizama	6.976	-	-	6.976
Preuzete obveze po kreditima	1.923.753	-	2.870	1.926.623
Upisani a neplaćeni kapital EIF-a	49.034	-	-	49.034
Ostale nespomenute neopozive potencijalne obveze	335	-	-	335
Ukupno	2.515.603	-	52.495	2.568.098
Ukupna izloženost kreditnom riziku	26.063.581	259.134	1.883.845	28.206.560

Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija (nastavak) za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.2. Kreditni rizik (nastavak)

Kvaliteta kreditnog rizika prema vrsti financijske imovine (nastavak)

Analiza starosne strukture dospjelih i neumanjenih kreditnih plasmana prema vrsti financijske imovine:

Grupa 2015.	Do 15 dana	16 do 30 dana	31 do 60 dana	61 do 90 dana	Preko 90 dana	Ukupno
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Imovina						
Kreditni financijskim institucijama	5.733	4.823	8.588	33.853	8.478	61.475
Kreditni ostalim korisnicima	118.913	15.466	11.209	8.959	98.594	253.141
Ostala imovina	272	169	168	377	13	999
Ukupno	124.918	20.458	19.965	43.189	107.085	315.615

Grupa 2014.	Do 15 dana	16 do 30 dana	31 do 60 dana	61 do 90 dana	Preko 90 dana	Ukupno
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Imovina						
Kreditni financijskim institucijama	7.538	25.822	12.055	13.831	344	59.590
Kreditni ostalim korisnicima	133.118	274	1.559	11.145	51.736	197.832
Ostala imovina	201	84	327	216	1.460	2.288
Ukupno	140.857	26.180	13.941	25.192	53.540	259.710

Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija (nastavak)
za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.2. Kreditni rizik (nastavak)

Kvaliteta kreditnog rizika prema vrsti financijske imovine (nastavak)

Banka 2015.	Do 15 dana	16 do 30 dana	31 do 60 dana	61 do 90 dana	Preko 90 dana	Ukupno
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Imovina						
Kreditni financijskim institucijama	5.733	4.823	8.588	33.853	8.478	61.475
Kreditni ostalim korisnicima	118.913	15.466	11.209	8.959	98.594	253.141
Ostala imovina	124	11	85	365	13	598
Ukupno	124.770	20.300	19.882	43.177	107.085	315.214

Banka 2014.	Do 15 dana	16 do 30 dana	31 do 60 dana	61 do 90 dana	Preko 90 dana	Ukupno
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Imovina						
Kreditni financijskim institucijama	7.538	25.822	12.055	13.831	344	59.590
Kreditni ostalim korisnicima	133.118	274	1.559	11.145	51.736	197.832
Ostala imovina	18	6	134	94	1.460	1.712
Ukupno	140.674	26.102	13.748	25.070	53.540	259.134

Zbog nematerijalnog iznosa dospjelih i neumanjenih potraživanja ovisnog društva, u nastavku se daje pregled promjena dospjelih i neumanjenih kreditnih plasmana matičnog društva.

Od ukupnog iznosa dospjelih i neumanjenih kredita financijskim institucijama u 2015. godini iznos od 56.829 tisuća kuna ili 92% odnosi se na neprovedene prolongate revolving kredita po okvirnim ugovorima po Programu kreditiranja izvoza i Programu kreditiranja proizvodnje.

Ukoliko se od ukupnog iznosa dospjelih i neumanjenih kredita financijskim institucijama izuzme dug financijskih institucija po Programu kreditiranja izvoza i Programu kreditiranja proizvodnje preostaje dug od 4.646 tisuća kuna.

Od ukupnog iznosa dospjelih i neumanjenih kredita ostalim korisnicima u 2015. godini iznos od 118.913 tisuća kuna ili 47% odnosi se na kašnjenja do 15 dana, dok je iznos ovih potraživanja od 9.306 tisuća kuna pokriven jamstvima Republike Hrvatske odnosno 8%.

Od ukupnog iznosa dospjelih i neumanjenih kredita financijskim institucijama u 2014. godini iznos od 53.100 tisuća kuna ili 89% odnosi se na neprovedene prolongate revolving kredita po okvirnim ugovorima po Programu kreditiranja izvoza i Programu kreditiranja proizvodnje.

Ukoliko se od ukupnog iznosa dospjelih i neumanjenih kredita financijskim institucijama izuzme dug financijskih institucija po Programu kreditiranja izvoza i Programu kreditiranja proizvodnje preostaje dug od 6.490 tisuća kuna.

Od ukupnog iznosa dospjelih i neumanjenih kredita ostalim korisnicima u 2014. godini iznos od 113.118 tisuća kuna ili 67% odnosi se na kašnjenja do 15 dana, dok je iznos ovih potraživanja od 309 tisuća kuna pokriven jamstvima Republike Hrvatske odnosno manje od 1%.

Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija (nastavak) za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.2. Kreditni rizik (nastavak)

Instrumenti osiguranja i drugi instrumenti

Instrumenti osiguranja plasmana Banke su:

1. obvezni (mjenice i zadužnice),
2. uobičajeni (nekretnine, brodovi, zrakoplovi, bankarska garancija, jamstvo Republike Hrvatske, jamstvo jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, jamstvo HAMAG-BICRO-a, policia osiguranja od političkih i/ili komercijalnih rizika), te
3. ostali instrumenti osiguranja (pokretna imovina, mjenice ili jamstva drugih trgovačkih društva solidnog boniteta, prijenos vlasništva ili zalog dionica odnosno udjela trgovačkog društva, pljenidba novčanih potraživanja odnosno cesija naplativih potraživanja, pljenidba depozita, vinkuliranje police osiguranja imovine i/ili osoba, zalog na žigu ili robnoj marki i sl.).

Svi plasmani Banke moraju biti osigurani obveznim instrumentima osiguranja. Banka provodi osiguranje plasmana prijenosom vlasništva ili zasnivanjem hipoteke (nadhipeke) na nekretnini/pokretnini.

Prihvatljivi uobičajeni i ostali instrumenti osiguranja razvrstani su prema kvaliteti u pet skupina. Ocjena instrumenata osiguranja temelji se na njihovoj kvaliteti koja se utvrđuje na bazi njihove tržišne unovčivosti, dokumentiranosti i mogućnosti nadzora od strane Banke te mogućnosti prisilne naplate. Ocjenjuju se samo prihvatljivi, dok šestu skupinu čine neprihvatljivi instrumenti osiguranja.

Pri donošenju odluke o odobrenju kredita slaba se kreditna sposobnost ne može zamijeniti kvalitetom instrumenata osiguranja, osim u slučajevima osiguranja prvorazrednim instrumentima osiguranja: jamstvom Republike Hrvatske, jamstvom lokalne/područne (regionalne) samouprave (JLPS), jamstvom HAMAG-BICRO-a, policom osiguranja od političkih i/ili komercijalnih rizika i kada za obveze klijenta zakonskim aktima jamče Republika Hrvatska, JLPS ili druga državna tijela.

Osiguranje plasmana odobrenih putem poslovnih banaka

U svrhu ublažavanja kreditnog rizika i smanjenja troškova poslovanja, a sukladno Zakonu o HBOR-u, dio svojih plasmana Banka odobrava putem poslovnih banaka. Za osiguranje plasmana odobrenih krajnjim korisnicima putem poslovnih banaka Banka uzima obvezne instrumente osiguranja od poslovnih banaka. Poslovna banka ih je dužna deponirati temeljem Ugovora o međusobnoj poslovnoj suradnji, a ne za svaki pojedinačni plasman krajnjem korisniku zaključen temeljem tog Ugovora. U svakom pojedinačnom ugovoru o plasmanu za krajnjeg korisnika ugovara se pravo korištenja obveznih instrumenata osiguranja deponiranih uz Ugovor o međusobnoj poslovnoj suradnji. Obzirom da poslovna banka snosi rizik povrata plasmana krajnjeg korisnika ostavljena joj je mogućnost ugovaranja dostatnih instrumenata osiguranja od krajnjeg korisnika kredita.

Kod odobrenja kredita putem poslovnih banaka, ovisno o internom rejtingu financijske institucije, zasniva se i nadhipoteka. Tada poslovna banka prenosi vlasništvo na predmetu osiguranja u svoju korist, uz zasnivanje založnog prava u korist Banke ili zasniva hipoteku na predmetu osiguranja u svoju korist, uz nadhipoteku u korist Banke.

Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija (nastavak)
za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.2. Kreditni rizik (nastavak)

Instrumenti osiguranja i drugi instrumenti (nastavak)

Osiguranje plasmana odobrenih putem poslovnih banaka (nastavak)

Potpisom Ugovora o međusobnoj poslovnoj suradnji ugovara se prijenos tražbina poslovne banke iz ugovora o kreditu s krajnjim korisnikom kredita na HBOR. Ugovorom poslovna banka ovlašćuje HBOR da može jednostranom pisanom izjavom obavijestiti poslovnu banku da, u slučaju nelikvidnosti poslovne banke ili prijetećeg stečaja, neurednog ispunjavanja, odnosno neispunjavanja obveza iz ugovora o međubankarskom kreditu te otvaranja stečaja ili redovne likvidacije poslovne banke, nastupa ustupanje potraživanja prema krajnjem korisniku s poslovne banke na HBOR s učinkom cesije umjesto ispunjenja.

Također, poslovna banka ovlašćuje HBOR da se temeljem ugovora o međusobnoj poslovnoj suradnji i navedene izjave može bez ikakve njezine daljnje suglasnosti ili odobrenja upisati u sve javne registre, knjige i upisnike umjesto poslovne banke na mjesto vjerovnika po provedenim osiguranjima za ustupljene tražbine te u svim drugim postupcima stupiti na mjesto vjerovnika.

Od trenutka ustupanja, krajnji korisnik kredita je u obvezi sva plaćanja po ustupljenoj tražbini izvršavati izravno HBOR-u. Ako u tom slučaju poslovna banka eventualno primi neke uplate na ime naplate ustupljenog potraživanja, obvezna je sve što primi bez odgode proslijediti HBOR-u.

Osiguranje plasmana izravnih kredita

Svi izravni plasmani uglavnom su osigurani hipotekom na nekretninama te, ako je to moguće, kao osiguranje od kreditnog rizika Banka pribavlja jamstvo Hrvatske agencije za malo gospodarstvo, inovacije i investicije HAMAG-BICRO-a, jamstvo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, jamstvo Republike Hrvatske i slično.

Banka je ovlaštena izvršiti verifikaciju procjene vrijednosti i tako utvrđena procjena se smatra konačnom vrijednosti instrumenta osiguranja.

Ovisno o vrsti instrumenta osiguranja, kreditnom programu, općim uvjetima osiguranja ili odluci nadležnog tijela, Banka je odredila potreban omjer plasmana i osiguranja.

Za nekretnine je potreban omjer iznosa plasmana i procijenjene prometne vrijednosti nekretnine 1:1,3, osim kod ulaganja na otocima, područjima posebne državne skrbi i brdsko-planinskim područjima gdje je taj omjer 1:1,2. Za pokretnine je potreban omjer iznosa plasmana i procijenjene prometne vrijednosti pokretnine 1:2.

Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija (nastavak)
za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.2. Kreditni rizik (nastavak)

Instrumenti osiguranja i drugi instrumenti (nastavak)

Osiguranje plasmana izravnih kredita (nastavak)

Banka kontinuirano prati vrijednost instrumenata osiguranja verifikacijom/statističkom procjenom. Praćenje vrijednosti založene nekretnine obavlja se za poslovne nekretnine jednom godišnje, a za stambene nekretnine svake tri godine. Banka ima formiranu posebnu organizacijsku jedinicu za:

- procjenu vrijednosti i verifikaciju već procijenjenih vrijednosti ponuđenih instrumenata osiguranja (nekretnine i pokretnine),
- tehničko-tehnološku analizu investicijskih projekata kao i
- financijski nadzor nad korištenjem sredstava kredita u svrhu izvedbe investicijskog projekta.

U slučaju nemogućnosti naplate iz redovnog poslovanja Banka pokreće raspoložive instrumente osiguranja u svrhu naplate svojih potraživanja. To podrazumijeva pokretanje naplate iz obveznih instrumenata osiguranja zatim iz prvorazrednih bezuvjetnih na prvi poziv naplativih instrumenata, a zatim iz zaloga ili fiducije nad nekretninama ili pokretninama, uključujući preuzimanje istih u vlasništvo Banke sa svrhom smanjenja ili naplate potraživanja. Preuzetu imovinu Banka ne koristi za svoje poslovne namjene.

Osiguranje plasmana po modelima podjele rizika

Kod modela podjele rizika, poslovna banka ovisno o samom modelu provodi osiguranje:

- sukladno vlastitim internim aktima i dobrim bankarskim praksama te se ne primjenjuju akti HBOR-a i njima propisani omjeri osiguranja,
- ili poslovna banka i HBOR svaka za svoj dio kredita provodi osiguranje sukladno vlastitim aktima odlukama i/ili procedurama.

Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija (nastavak) za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.3. Rizik likvidnosti

Kroz upravljanje rizikom likvidnosti obuhvaćena je njegova procjena, odnosno mjerenje te provođenje testiranja otpornosti na stres, utvrđivanje i praćenje iskorištenosti limita, definiranje postupaka te nadležnosti i odgovornosti svih organizacijskih dijelova koji sudjeluju u upravljanju ovim rizikom kako u redovnim, tako i u kriznim uvjetima poslovanja.

U svrhu upravljanja rizikom likvidnosti Banka održava adekvatnu rezervu likvidnosti, kontinuirano prati tekuću i planiranu likvidnost, osigurava kunska i devizna sredstva potrebna za pravovremeno podmirenje obveza te za isplate po odobrenim kreditima i planiranim odobrenjima kredita.

Banka održava rezervu likvidnosti u iznosu od najmanje 10% neto imovine.

Kroz upravljanje rizikom kratkoročne likvidnosti prati se i upravlja dnevnom likvidnošću prvenstveno sukladno utvrđenim limitima ulaganja u instrumente za održavanje rezerve likvidnosti te se prati i upravlja neusklađenošću novčanih tokova kroz narednih 5 tjedna i narednih godinu dana u cilju pravovremenog utvrđivanja aktivnosti usmjerenih ka ispunjenju poslovnih planova uz istovremeno održavanje utvrđene razine rezerve likvidnosti.

Upravljanjem rizikom dugoročne likvidnosti Banka upravlja neusklađenošću ugovorenih i planiranih plasmana s izvorima njihova financiranja u razdoblju dužem od godinu dana, gdje se temeljem dugoročnih projekcija priljeva i odljeva te uz sagledavanje potreba Banke i dostupnosti izvora sredstava za financiranjem istih donose smjernice/zaključci/odluke nadležnih tijela o daljnjem postupanju.

Banka provodi testiranja otpornosti na stres pri tome uvažavajući unutarnje i vanjske čimbenike rizika, a o rezultatima istih izvještava se Odbor za upravljanje aktivom i pasivom i Uprava.

Upravljanje rizikom likvidnosti osigurano je uspostavljenim sustavom limita i redovnim preispitivanjem dostatnosti istih, izvješćivanjem nadležnih tijela o projiciranim veličinama raspoloživih sredstava i rezerve likvidnosti u kratkoročnom i dugoročnom razdoblju koje ujedno predstavljaju osnovu za donošenje zaključaka Odbora za upravljanje aktivom i pasivom/odluke Uprave o aktivnostima kojima se osigurava kontinuitet poslovanja u okviru propisanih limita.

Banka nema depozite građana te stoga nije izložena značajnijim dnevnim oscilacijama likvidnosti.

Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija (nastavak) za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.3. Rizik likvidnosti (nastavak)

Iznos ukupne imovine i ukupnih obveza i glavnice na dan 31. prosinca 2015. i 31. prosinca 2014. godine analiziran je kroz preostalo razdoblje od dana Izvještaja o financijskom položaju u odnosu na ugovoreni datum dospijea kako slijedi:

Grupa 2015. godina	Do 1 mjesec 000 kuna	1 do 3 mjeseca 000 kuna	3 mj. do 1 godine 000 kuna	1 do 3 godina 000 kuna	Preko 3 godine 000 kuna	Ukupno 000 kuna
Imovina						
Novčana sredstva i računi kod banaka	482.950	-	-	-	-	482.950
Depoziti kod drugih banaka	205.177	-	154.220	-	-	359.397
Kreditni financijska institucija*	1.121.029	589.597	1.751.518	3.498.533	5.561.975	12.522.652
Kreditni ostalim korisnicima	1.384.857	198.848	735.810	1.659.884	5.243.670	9.223.069
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz izvještaj o dobiti i gubitku	3.707	-	-	-	-	3.707
Imovina raspoloživa za prodaju	2.856.268	13.976	71	-	-	2.870.315
Imovina koja se drži do dospijea	-	10	4	-	1.437	1.451
Ulaganja u pridružena društva	-	-	-	-	-	-
Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina	-	-	-	-	62.238	62.238
Dugotrajna imovina namijenjena prodaji	-	888	-	3.415	17.412	21.715
Ostala imovina	3.175	1.057	504	-	542	5.278
Ukupna imovina (1)	6.057.163	804.376	2.642.127	5.161.832	10.887.274	25.552.772
Obveze						
Obveze po depozitima	112.993	-	5	101.555	22.083	236.636
Obveze po kreditima	74.834	195.163	1.527.267	2.499.200	7.181.623	11.478.087
Obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire	-	101.852	227.073	1.908.762	1.128.879	3.366.566
Ostale obveze	169.362	36.280	120.393	223.958	256.946	806.939
Ukupne obveze	357.189	333.295	1.874.738	4.733.475	8.589.531	15.888.228
Kapital						
Osnivački kapital	-	-	-	-	6.926.632	6.926.632
Zadržana dobit i rezerve	-	-	-	-	2.475.862	2.475.862
Ostale rezerve	-	-	-	-	43.283	43.283
Dobit tekuće godine	-	-	-	-	206.265	206.265
Ukupni kapital koji pripada vlasnicima društva	-	-	-	-	9.652.042	9.652.042
Garantni fond	-	-	-	-	12.502	12.502
Ukupna glavnica	-	-	-	-	9.664.544	9.664.544
Ukupne obveze i glavnica (2)	357.189	333.295	1.874.738	4.733.475	18.254.075	25.552.772
Neto ukupna imovina/ukupne obveze i glavnica (1) – (2)	5.699.974	471.081	767.389	428.357	(7.366.801)	-
Neto kumulativ ukupna imovina/ukupne obveze i glavnica	5.699.974	6.171.055	6.938.444	7.366.801	-	-

Stavke sa neodređenim dospijecom iskazane su u razdoblju preko 3 godine.

*Potraživanje u iznosu od 606.930 tisuća kuna odnosi se na obrnute repo poslove. Kako je dio iznosa potraživanja produžen nakon datuma Izvještaja o financijskom položaju njegovo dospijee iskazano je u razdoblju od 1 do 3 mjeseca u iznosu od 9.400 tisuća kuna.

Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija (nastavak) za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.3. Rizik likvidnosti (nastavak)

Grupa 2014. godina	Do 1 mjesec 000 kuna	1 do 3 mjeseca 000 kuna	3 mj. do 1 godine 000 kuna	1 do 3 godina 000 kuna	Preko 3 godine 000 kuna	Ukupno 000 kuna
Imovina						
Novčana sredstva i računi kod banaka	128.789	-	-	-	-	128.789
Depoziti kod drugih banaka	-	461.965	768.623	-	-	1.230.588
Kreditni financijskim institucijama*	1.194.961	1.258.149	2.047.979	3.586.451	5.410.661	13.498.201
Kreditni ostalim korisnicima	1.102.271	224.907	1.139.824	1.629.008	4.216.404	8.312.414
Financijska imovina po fer vrijednosti						
kroz izvještaj o dobiti i gubitku	2.152	-	-	-	-	2.152
Imovina raspoloživa za prodaju	2.496.172	8.176	118	-	-	2.504.466
Imovina koja se drži do dospelja	-	10	5	-	1.455	1.470
Ulaganja u pridružena društva	-	-	-	-	-	-
Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina	-	-	-	-	66.817	66.817
Dugotrajna imovina namijenjena prodaji	-	-	14.333	8.369	11.525	34.227
Ostala imovina	4.430	1.377	646	40	383	6.876
Ukupna imovina (1)	4.928.775	1.954.584	3.971.528	5.223.868	9.707.245	25.786.000
Obveze						
Obveze po depozitima	162.229	-	17.529	2.452	686	182.896
Obveze po kreditima	33.099	175.993	522.485	2.917.511	7.955.732	11.604.820
Obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire	-	107.724	229.791	2.141.931	1.129.643	3.609.089
Ostale obveze	178.840	44.337	149.782	261.693	323.520	958.172
Ukupne obveze	374.168	328.054	919.587	5.323.587	9.409.581	16.354.977
Kapital						
Osnivački kapital	-	-	-	-	6.893.739	6.893.739
Zadržana dobit i rezerve	-	-	-	-	2.306.634	2.306.634
Ostale rezerve	-	-	-	-	48.877	48.877
Dobit tekuće godine	-	-	-	-	169.228	169.228
Ukupni kapital koji pripada vlasnicima društva	-	-	-	-	9.418.478	9.418.478
Garantni fond	-	-	-	-	12.545	12.545
Ukupna glavnica	-	-	-	-	9.431.023	9.431.023
Ukupne obveze i glavnica (2)	374.168	328.054	919.587	5.323.587	18.840.604	25.786.000
Neto ukupna imovina/ukupne obveze i glavnica (1) – (2)	4.554.607	1.626.530	3.051.941	(99.719)	(9.133.359)	-
Neto kumulativ ukupna imovina/ukupne obveze i glavnica	4.554.607	6.181.137	9.233.078	9.133.359	-	-

Stavke sa neodređenim dospeljem iskazane su u razdoblju preko 3 godine.

*Potraživanje u iznosu od 1.515.684 tisuća kuna odnosi se na obmure repo poslove. Kako je dio iznosa potraživanja produžen nakon datuma izvještaja o financijskom položaju njegovo dospelje iskazano je u razdoblju od 1 do 3 mjeseca u iznosu od 660.074 tisuća kuna.

Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija (nastavak)
za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.3. Rizik likvidnosti (nastavak)

Iznos ukupne imovine i ukupnih obveza i glavnice na dan 31. prosinca 2015. i 31. prosinca 2014. godine analiziran je kroz preostalo razdoblje od dana izvještaja o financijskom položaju u odnosu na ugovoreni datum dospjeća kako slijedi:

Banka	Do 1	1 do 3	3 mj. do 1	1 do 3	Preko 3	Ukupno
2015. godina	mjesec	mjeseca	godine	godina	godine	
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Imovina						
Novčana sredstva i računi kod banaka	482.708	-	-	-	-	482.708
Depoziti kod drugih banaka	205.177	-	151.174	-	-	356.351
Kreditni financijskim institucijama*	1.121.029	589.597	1.751.518	3.498.533	5.561.975	12.522.652
Kreditni ostalim korisnicima	1.384.857	198.848	735.810	1.659.884	5.243.670	9.223.069
Imovina raspoloživa za prodaju	2.818.431	13.892	-	-	-	2.832.323
Ulaganje u ovisno društvo	-	-	-	-	36.124	36.124
Ulaganja u pridružena društva	-	-	-	-	-	-
Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina	-	-	-	-	62.083	62.083
Dugotrajna imovina namijenjena prodaji	-	888	-	3.415	17.412	21.715
Ostala imovina	2.528	410	501	-	312	3.751
Ukupna imovina (1)	6.014.730	803.635	2.639.003	5.161.832	10.921.576	25.540.776
Obveze						
Obveze po depozitima	112.993	-	5	101.555	22.083	236.636
Obveze po kreditima	74.834	195.163	1.527.267	2.499.200	7.181.623	11.478.087
Obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire	-	101.852	227.073	1.908.762	1.128.879	3.366.566
Ostale obveze	168.827	34.611	116.993	218.297	258.312	797.040
Ukupne obveze	356.654	331.626	1.871.338	4.727.814	8.590.897	15.878.329
Kapital						
Osnivački kapital	-	-	-	-	6.926.632	6.926.632
Zadržana dobit i rezerve	-	-	-	-	2.476.903	2.476.903
Ostale rezerve	-	-	-	-	41.182	41.182
Dobit tekuće godine	-	-	-	-	205.228	205.228
Ukupni kapital	-	-	-	-	9.649.945	9.649.945
Garantni fond	-	-	-	-	12.502	12.502
Ukupna glavnica	-	-	-	-	9.662.447	9.662.447
Ukupne obveze i glavnica (2)	356.654	331.626	1.871.338	4.727.814	18.253.344	25.540.776
Neto ukupna imovina/ukupne obveze i glavnica (1) - (2)	5.658.076	472.009	767.665	434.018	(7.331.768)	-
Neto kumulativ ukupna imovina/ukupne obveze i glavnica	5.658.076	6.130.085	6.897.750	7.331.768	-	-

Stavke sa neodređenim dospjećem iskazane su u razdoblju preko 3 godine.

* Potraživanje u iznosu od 606.930 tisuća kuna odnosi se na obmure repo poslove. Kako je dio iznosa potraživanja produžen nakon datuma izvještaja o financijskom položaju njegovo dospjeće iskazano je u razdoblju od 1 do 3 mjeseca u iznosu od 9.400 tisuća kuna.

Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija (nastavak) za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.3. Rizik likvidnosti (nastavak)

Banka	Do 1	1 do 3	3 mj. do 1	1 do 3	Preko 3	Ukupno
2014. godina	mjesec	mjeseca	godine	godina	godine	
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Imovina						
Novčana sredstva i računi kod banaka	128.656	-	-	-	-	128.656
Depoziti kod drugih banaka	-	454.943	758.491	-	-	1.213.434
Kreditni financijskim institucijama*	1.194.961	1.258.149	2.047.979	3.586.451	5.410.661	13.498.201
Kreditni ostalim korisnicima	1.102.271	224.907	1.139.824	1.629.008	4.216.404	8.312.414
Imovina raspoloživa za prodaju	2.475.004	8.130	-	-	-	2.483.134
Ulaganje u ovisno društvo	-	-	-	-	36.124	36.124
Ulaganja u pridružena društva	-	-	-	-	-	-
Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina	-	-	-	-	66.533	66.533
Dugotrajna imovina namijenjena prodaji	-	-	14.333	8.369	11.525	34.227
Ostala imovina	3.151	492	646	40	-	4.329
Ukupna imovina (1)	4.904.043	1.946.621	3.961.273	5.223.868	9.741.247	25.777.052
Obveze						
Obveze po depozitima	162.229	-	17.529	2.452	686	182.896
Obveze po kreditima	33.099	175.993	522.485	2.917.511	7.955.732	11.604.820
Obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire	-	107.724	229.791	2.141.931	1.129.643	3.609.089
Ostale obveze	178.323	42.564	144.790	260.007	324.433	950.117
Ukupne obveze	373.651	326.281	914.595	5.321.901	9.410.494	16.346.922
Kapital						
Osnivački kapital	-	-	-	-	6.893.739	6.893.739
Zadržana dobit i rezerve	-	-	-	-	2.308.560	2.308.560
Ostale rezerve	-	-	-	-	46.943	46.943
Dobit tekuće godine	-	-	-	-	168.343	168.343
Ukupni kapital	-	-	-	-	9.417.585	9.417.585
Garantni fond	-	-	-	-	12.545	12.545
Ukupna glavnica	-	-	-	-	9.430.130	9.430.130
Ukupne obveze i glavnica (2)	373.651	326.281	914.595	5.321.901	18.840.624	25.777.052
Neto ukupna imovina/ukupne obveze i glavnica (1) – (2)	4.530.392	1.620.340	3.046.678	(98.033)	(9.099.377)	-
Neto kumulativ ukupna imovina/ukupne obveze i glavnica	4.530.392	6.150.732	9.197.410	9.099.377	-	-

Stavke sa neodređenim dospjećem iskazane su u razdoblju preko 3 godine.

*Potraživanje u iznosu od 1.515.684 tisuća kuna odnosi se na obmote repo poslove. Kako je dio iznosa potraživanja produžen nakon datuma izvještaja o financijskom položaju njegovo dospjeće iskazano je u razdoblju od 1 do 3 mjeseca u iznosu od 660.074 tisuća kuna.

Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija (nastavak)
za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.3. Rizik likvidnosti (nastavak)

Tabela u nastavku prikazuje preostalo ugovorno dospijeće financijskih obveza Grupe u nediskontiranim iznosima:

Grupa 2015. godina	Do 1 mjesec 000 kuna	1 do 3 mjeseca 000 kuna	3 mj. do 1 godine 000 kuna	1 do 3 godina 000 kuna	Preko 3 godine 000 kuna	Ukupno 000 kuna
Financijske obveze						
Obveze po depozitima	112.993	-	5	101.555	22.083	236.636
Obveze po kreditima	102.360	176.106	1.736.070	3.160.537	8.796.440	13.971.513
Obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire	-	-	402.237	2.141.631	1.266.310	3.810.178
Ostale obveze	169.362	36.280	120.393	223.958	256.946	806.939
Ukupno	384.715	212.386	2.258.705	5.627.681	10.341.779	18.825.266
<hr/>						
Grupa 2014. godina	Do 1 mjesec 000 kuna	1 do 3 mjeseca 000 kuna	3 mj. do 1 godine 000 kuna	1 do 3 godina 000 kuna	Preko 3 godine 000 kuna	Ukupno 000 kuna
Financijske obveze						
Obveze po depozitima	162.229	-	17.529	2.452	686	182.896
Obveze po kreditima	62.363	158.809	737.350	3.682.846	9.748.723	14.390.091
Obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire	-	-	416.610	2.482.423	1.336.502	4.235.535
Ostale obveze	178.840	44.337	149.782	261.693	323.520	958.172
Ukupno	403.432	203.146	1.321.271	6.429.414	11.409.431	19.766.694

Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija (nastavak)
za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.3. Rizik likvidnosti (nastavak)

Tabela u nastavku prikazuje preostalo ugovorno dospijeće financijskih obveza Banke u nediskontiranim iznosima:

Banka 2015. godina	Do 1 mjesec 000 kuna	1 do 3 mjeseca 000 kuna	3 mj. do 1 godine 000 kuna	1 do 3 godina 000 kuna	Preko 3 godine 000 kuna	Ukupno 000 kuna
Financijske obveze						
Obveze po depozitima	112.993	-	5	101.555	22.083	236.636
Obveze po kreditima	102.360	176.106	1.736.070	3.160.537	8.796.440	13.971.513
Obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire	-	-	402.237	2.141.631	1.266.310	3.810.178
Ostale obveze	168.827	34.611	116.993	218.297	258.312	797.040
Ukupno	384.180	210.717	2.255.305	5.622.020	10.343.145	18.815.367

Banka 2014. godina	Do 1 mjesec 000 kuna	1 do 3 mjeseca 000 kuna	3 mj. do 1 godine 000 kuna	1 do 3 godina 000 kuna	Preko 3 godine 000 kuna	Ukupno 000 kuna
Financijske obveze						
Obveze po depozitima	162.229	-	17.529	2.452	686	182.896
Obveze po kreditima	62.363	158.809	737.350	3.682.846	9.748.723	14.390.091
Obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire	-	-	416.610	2.482.423	1.336.502	4.235.535
Ostale obveze	178.323	42.564	144.790	260.007	324.433	950.117
Ukupno	402.915	201.373	1.316.279	6.427.728	11.410.344	19.758.639

Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija (nastavak) za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.4. Tržišni rizici

Upravljanje tržišnim rizicima u Banci podrazumijeva svođenje kamatnog rizika i valutnog rizika na najmanju mjeru.

31.4.1. Kamatni rizik

Upravljanje kamatnim rizikom u Banci podrazumijeva upravljanje kamatnim rizikom u knjizi Banke. Kao razvojna i izvozna posebna financijska institucija, Banka se ne bavi aktivnostima trgovanja.

Za mjerenje i praćenje kamatnog rizika Banka provodi analizu kamatnog jaza. Kamatni jaz se izrađuje za određena razdoblja prema mogućnosti promjene kamatnih stopa (fiksna i varijabilna) i prikazuje osjetljivost Banke na promjene kamatnih stopa. Izrađuje se detaljna razrada kamatnih stopa po valuti, vrsti i visini kamatne stope te se izrađuju projekcije kretanja prosječnih ponderiranih stopa na izvore i plasmane Banke.

Temeljem navedenih izvještaja prati se osjetljivost izvještaja o dobiti i gubitku te ostaloj sveobuhvatnoj dobiti Banke na moguće promjene kamatnih stopa i nastoji se postići usklađenost kamatonosne ukupne imovine i ukupnih obveza i glavnice. Banka na ovaj način umanjuje svoju osjetljivost na tržišna kretanja i promjene referentnih kamatnih stopa. Pored usklađivanja kamatnih stopa na izvore i plasmane prate se trenutni tržišni uvjeti i prognoze kretanja osnovnih tržišnih pokazatelja.

Banka kontinuirano provodi analize neto kamatne marže izradom projekcija temeljem odabranih scenarija te se, među ostalim, sagledava utjecaj promjene kamatnih stopa po kreditnim programima Banke, referentnih kamatnih stopa te cijene izvora sredstava. O provedenim analizama izvještava se Odbor za upravljanje aktivom i pasivom i Uprava u cilju proaktivnog djelovanja i osiguranja daljnjeg poslovanja u skladu s utvrđenim limitima uspostavljenim za potrebu upravljanja ovim rizikom.

Banka kao posebna financijska institucija nije profitno orijentirana te se u tom smislu ne bavi korištenjem derivata. Derivate može koristiti samo u svrhu zaštite svojih pozicija.

Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija (nastavak) za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.4. Tržišni rizik (nastavak)

31.4.1. Kamatni rizik (nastavak)

Tabele u nastavku prikazuju osjetljivost Grupe na rizik kamatnih stopa na dan 31. prosinca 2015. i 2014. godine na temelju poznatih datuma promjene cijena imovine i obveza na koje se primjenjuju promjenjive i fiksne kamatne stope. Razdoblja promjena kamatnih stopa određena su na osnovi preostale ročnosti i ugovornog razdoblja promjena kamatnih stopa, ovisno o tome što je kraće.

Imovina i obveze na koje se ne primjenjuje kamatna stopa svrstani su u okviru kategorije 'Beskamatno'.

Tabele u nastavku prikazuju procjenu o izloženosti kamatnom riziku Grupe na dan 31. prosinca 2015. i 2014. godine te nisu nužno indikativne za poziciju u drugom razdoblju.

Grupa	Do 1	1 do 3	3 mj. do 1	1 do 3	Preko 3	Beska-	Ukupno
2015. godina	mjesec	mjeseca	godine	godina	godine	matno	000 kuna
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Imovina							
Novčana sredstva i računi kod banaka	242	-	-	-	-	482.708	482.950
Depoziti kod drugih banaka	204.986	-	154.174	-	-	237	359.397
Kreditni financijskim institucijama	1.114.347	1.075.199	1.915.320	3.233.354	5.170.599	13.833	12.522.652
Kreditni ostalim korisnicima	1.442.435	620.953	1.008.086	1.195.079	4.908.612	47.904	9.223.069
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz izvještaj o dobiti i gubitku	-	-	-	-	-	3.707	3.707
Imovina raspoloživa za prodaju	2.102.226	-	-	-	-	768.089	2.870.315
Imovina koja se drži do dospeljeća	-	-	-	-	1.437	14	1.451
Ulaganja u pridružena društva	-	-	-	-	-	-	-
Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina	-	-	-	-	-	62.238	62.238
Dugotrajna imovina namijenjena prodaji	-	-	-	-	-	21.715	21.715
Ostala imovina	-	-	-	-	-	5.278	5.278
Ukupna imovina (1)	4.864.236	1.696.152	3.077.580	4.428.433	10.080.648	1.405.723	25.552.772

Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija (nastavak) za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.4. Tržišni rizik (nastavak)

31.4.1. Kamatni rizik (nastavak)

Grupa 2015. godina	Do 1 mjesec 000 kuna	1 do 3 mjeseca 000 kuna	3 mj. do 1 godine 000 kuna	1 do 3 godina 000 kuna	Preko 3 godine 000 kuna	Beska- matno 000 kuna	Ukupno 000 kuna
Obveze							
Obveze po depozitima	-	-	-	-	-	236.636	236.636
Obveze po kreditima	74.834	127.590	1.531.085	2.495.382	7.181.623	67.573	11.478.087
Obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire	-	-	227.073	1.908.762	1.128.879	101.852	3.366.566
Ostale obveze	-	-	-	-	-	806.939	806.939
Ukupne obveze	74.834	127.590	1.758.158	4.404.144	8.310.502	1.213.000	15.888.228
Kapital							
Osnivački kapital	-	-	-	-	-	6.926.632	6.926.632
Zadržana dobit i rezerve	-	-	-	-	-	2.475.862	2.475.862
Ostale rezerve	-	-	-	-	-	43.283	43.283
Dobit tekuće godine	-	-	-	-	-	206.265	206.265
Ukupni kapital koji pripada vlasnicima društva	-	-	-	-	-	9.652.042	9.652.042
Garantni fond	-	-	-	-	-	12.502	12.502
Ukupna glavnica	-	-	-	-	-	9.664.544	9.664.544
Ukupne obveze i glavnica (2)	74.834	127.590	1.758.158	4.404.144	8.310.502	10.877.544	25.552.772
Neto ukupna imovina/ukupne obveze i glavnica (1) – (2)	4.789.402	1.568.562	1.319.422	24.289	1.770.146	(9.471.821)	-

Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija (nastavak) za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.4. Tržišni rizik (nastavak)

31.4.1. Kamatni rizik (nastavak)

Grupa	Do 1	1 do 3	3 mj. do 1	1 do 3	Preko 3	Beska-	Ukupno
2014. godina	mjesec	mjeseca	godine	godina	godine	matno	000 kuna
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Imovina							
Novčana sredstva i računi kod banaka	133	-	-	-	-	128.656	128.789
Depoziti kod drugih banaka	-	461.926	768.469	-	-	193	1.230.588
Kreditni financijskim institucijama	1.188.129	1.818.144	2.375.582	3.176.882	4.919.883	19.581	13.498.201
Kreditni ostalim korisnicima	1.037.542	665.649	1.409.609	1.308.090	3.851.832	39.692	8.312.414
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz izvještaj o dobiti i gubitku	-	-	-	-	-	2.152	2.152
Imovina raspoloživa za prodaju	1.769.007	-	-	-	-	735.459	2.504.466
Imovina koja se drži do dospjeća	-	-	-	-	1.455	15	1.470
Ulaganja u pridružena društva	-	-	-	-	-	-	-
Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina	-	-	-	-	-	66.817	66.817
Dugotrajna imovina namijenjena prodaji	-	-	-	-	-	34.227	34.227
Ostala imovina	-	-	-	-	-	6.876	6.876
Ukupna imovina (1)	3.994.811	2.945.719	4.553.660	4.484.972	8.773.170	1.033.668	25.786.000

Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija (nastavak) za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.4. Tržišni rizik (nastavak)

31.4.1. Kamatni rizik (nastavak)

Grupa 2014. godina	Do 1 mjesec 000 kuna	1 do 3 mjeseca 000 kuna	3 mj. do 1 godine 000 kuna	1 do 3 godina 000 kuna	Preko 3 godine 000 kuna	Beska- matno 000 kuna	Ukupno 000 kuna
Obveze							
Obveze po depozitima	-	-	-	-	-	182.896	182.896
Obveze po kreditima	33.099	107.061	1.445.818	2.828.586	7.121.324	68.932	11.604.820
Obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire	-	-	229.791	2.141.931	1.129.643	107.724	3.609.089
Ostale obveze	-	-	-	-	-	958.172	958.172
Ukupne obveze	33.099	107.061	1.675.609	4.970.517	8.250.967	1.317.724	16.354.977
Kapital							
Osnivački kapital	-	-	-	-	-	6.893.739	6.893.739
Zadržana dobit i rezerve	-	-	-	-	-	2.306.634	2.306.634
Ostale rezerve	-	-	-	-	-	48.877	48.877
Dobit tekuće godine	-	-	-	-	-	169.228	169.228
Ukupni kapital koji pripada vlasnicima društva	-	-	-	-	-	9.418.478	9.418.478
Garantni fond	-	-	-	-	-	12.545	12.545
Ukupna glavnica	-	-	-	-	-	9.431.023	9.431.023
Ukupne obveze i glavnica (2)	33.099	107.061	1.675.609	4.970.517	8.250.967	10.748.747	25.786.000
Neto ukupna imovina/ukupne obveze i glavnica (1) – (2)	3.961.712	2.838.658	2.878.051	(485.545)	522.203	(9.715.079)	-

Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija (nastavak) za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.4. Tržišni rizik (nastavak)

31.4.1. Kamatni rizik (nastavak)

Tabele u nastavku prikazuju osjetljivost HBOR-a na rizik kamatnih stopa na dan 31. prosinca 2015. i 2014. godine na temelju poznatih datuma promjene cijena imovine i obveza na koje se primjenjuju promjenjive i fiksne kamatne stope. Razdoblja promjena kamatnih stopa određena su na osnovi preostale ročnosti i ugovornog razdoblja promjena kamatnih stopa, ovisno o tome što je kraće.

Imovina i obveze na koje se ne primjenjuje kamatna stopa svrstani su u okviru kategorije 'Beskamatno'.

Tabele u nastavku prikazuju procjenu o izloženosti kamatnom riziku HBOR-a na dan 31. prosinca 2015. i 2014. godine te nisu nužno indikativne za poziciju u drugom razdoblju.

Banka	Do 1	1 do 3	3 mj. do 1	1 do 3	Preko 3	Beska-	Ukupno
2015. godina	mjesec	mjeseca	godine	godina	godine	matno	
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Imovina							
Novčana sredstva i računi kod banaka	-	-	-	-	-	482.708	482.708
Depoziti kod drugih banaka	204.986	-	151.174	-	-	191	356.351
Kreditni financijskim institucijama	1.114.347	1.075.199	1.915.320	3.233.354	5.170.599	13.833	12.522.652
Kreditni ostalim korisnicima	1.442.435	620.953	1.008.086	1.195.079	4.908.612	47.904	9.223.069
Imovina raspoloživa za prodaju	2.065.045	-	-	-	-	767.278	2.832.323
Ulaganja u ovisna društva	-	-	-	-	-	36.124	36.124
Ulaganja u pridružena društva	-	-	-	-	-	-	-
Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina	-	-	-	-	-	62.083	62.083
Dugotrajna imovina namijenjena prodaji	-	-	-	-	-	21.715	21.715
Ostala imovina	-	-	-	-	-	3.751	3.751
Ukupna imovina (1)	4.826.813	1.696.152	3.074.580	4.428.433	10.079.211	1.435.587	25.540.776

Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija (nastavak) za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.4. Tržišni rizik (nastavak)

31.4.1. Kamatni rizik (nastavak)

Banka 2015. godina	Do 1 mjesec 000 kuna	1 do 3 mjeseca 000 kuna	3 mj. do 1 godine 000 kuna	1 do 3 godina 000 kuna	Preko 3 godine 000 kuna	Beska- matno 000 kuna	Ukupno 000 kuna
Obveze							
Obveze po depozitima	-	-	-	-	-	236.636	236.636
Obveze po kreditima	74.834	127.590	1.531.085	2.495.382	7.181.623	67.573	11.478.087
Obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire	-	-	227.073	1.908.762	1.128.879	101.852	3.366.566
Ostale obveze	-	-	-	-	-	797.040	797.040
Ukupne obveze	74.834	127.590	1.758.158	4.404.144	8.310.502	1.203.101	15.878.329
Kapital							
Osnivački kapital	-	-	-	-	-	6.926.632	6.926.632
Zadržana dobit i rezerve	-	-	-	-	-	2.476.903	2.476.903
Ostale rezerve	-	-	-	-	-	41.182	41.182
Dobit tekuće godine	-	-	-	-	-	205.228	205.228
Ukupni kapital	-	-	-	-	-	9.649.945	9.649.945
Garantni fond	-	-	-	-	-	12.502	12.502
Ukupna glavnica	-	-	-	-	-	9.662.447	9.662.447
Ukupne obveze i glavnica (2)	74.834	127.590	1.758.158	4.404.144	8.310.502	10.865.548	25.540.776
Neto ukupna imovina/ukupne obveze i glavnica (1) – (2)	4.751.979	1.568.562	1.316.422	24.289	1.768.709	(9.429.961)	-

Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija (nastavak)
za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.4. Tržišni rizik (nastavak)

31.4.1. Kamatni rizik (nastavak)

Banka	Do 1	1 do 3	3 mj. do 1	1 do 3	Preko 3	Beska-	Ukupno
2014. godina	mjesec	mjeseca	godine	godina	godine	matno	
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Imovina							
Novčana sredstva i računi kod banaka	-	-	-	-	-	128.656	128.656
Depoziti kod drugih banaka	-	454.938	758.486	-	-	10	1.213.434
Kreditni financijskim institucijama	1.188.129	1.818.144	2.375.582	3.176.882	4.919.883	19.581	13.498.201
Kreditni ostalim korisnicima	1.037.542	665.649	1.409.609	1.308.090	3.851.832	39.692	8.312.414
Imovina raspoloživa za prodaju	1.749.183	-	-	-	-	733.951	2.483.134
Ulaganja u ovisna društva	-	-	-	-	-	36.124	36.124
Ulaganja u pridružena društva	-	-	-	-	-	-	-
Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina	-	-	-	-	-	66.533	66.533
Dugotrajna imovina namijenjena prodaji	-	-	-	-	-	34.227	34.227
Ostala imovina	-	-	-	-	-	4.329	4.329
Ukupna imovina (1)	3.974.854	2.938.731	4.543.677	4.484.972	8.771.715	1.063.103	25.777.052

Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija (nastavak) za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.4. Tržišni rizik (nastavak)

31.4.1. Kamatni rizik (nastavak)

Banka 2014. godina	Do 1 mjesec 000 kuna	1 do 3 mjeseca 000 kuna	3 mj. do 1 godine 000 kuna	1 do 3 godina 000 kuna	Preko 3 godine 000 kuna	Beska- matno 000 kuna	Ukupno 000 kuna
Obveze							
Obveze po depozitima	-	-	-	-	-	182.896	182.896
Obveze po kreditima	33.099	107.061	1.445.818	2.828.586	7.121.324	68.932	11.604.820
Obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire	-	-	229.791	2.141.931	1.129.643	107.724	3.609.089
Ostale obveze	-	-	-	-	-	950.117	950.117
Ukupne obveze	33.099	107.061	1.675.609	4.970.517	8.250.967	1.309.669	16.346.922
Kapital							
Osnivački kapital	-	-	-	-	-	6.893.739	6.893.739
Zadržana dobit i rezerve	-	-	-	-	-	2.308.560	2.308.560
Ostale rezerve	-	-	-	-	-	46.943	46.943
Dobit tekuće godine	-	-	-	-	-	168.343	168.343
Ukupni kapital	-	-	-	-	-	9.417.585	9.417.585
Garantni fond	-	-	-	-	-	12.545	12.545
Ukupna glavnica	-	-	-	-	-	9.430.130	9.430.130
Ukupne obveze i glavnica (2)	33.099	107.061	1.675.609	4.970.517	8.250.967	10.739.799	25.777.052
Neto ukupna imovina/ukupne obveze i glavnica (1) – (2)	3.941.755	2.831.670	2.868.068	(485.545)	520.748	(9.676.696)	-

Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija (nastavak) za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.4. Tržišni rizik (nastavak)

31.4.1. Kamatni rizik (nastavak)

Iznos ukupne imovine i ukupnih obveza i glavnice prema mogućnosti promjene kamatnih stopa (fiksna i varijabilna):

	2015. 000 kuna	Grupa 2014. 000 kuna	2015. 000 kuna	Banka 2014. 000 kuna
Imovina				
Imovina uz fiksnu kamatnu stopu	22.176.481	22.405.395	22.134.621	22.367.012
Imovina uz varijabilnu kamatnu stopu	1.970.568	2.346.937	1.970.568	2.346.937
Beskamatno	1.405.723	1.033.668	1.435.587	1.063.103
Ukupna imovina	25.552.772	25.786.000	25.540.776	25.777.052
Obveze				
Obveze uz fiksnu kamatnu stopu	14.667.593	14.095.724	14.667.593	14.095.724
Obveze uz varijabilnu kamatnu stopu	7.635	941.529	7.635	941.529
Beskamatno	10.877.544	10.748.747	10.865.548	10.739.799
Ukupne obveze i glavnica	25.552.772	25.786.000	25.540.776	25.777.052

Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija (nastavak) za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.4. Tržišni rizik (nastavak)

31.4.1. Kamatni rizik (nastavak)

Analiza osjetljivosti

Postavke korištene u izradi analize osjetljivosti za kamatni rizik vezane su uz moguće promjene referentnih kamatnih stopa radi procjene hipotetskog utjecaja na dobit HBOR-a.

Primjenom metode standardne devijacije na dnevne promjene referentnih kamatnih stopa vezanih uz EUR i USD utvrđena je volatilnost navedenih stopa u 2015. godini. Temeljem ovih volatilnosti utvrđene su veličine mogućih promjena referentnih kamatnih stopa vezanih uz EUR i USD koje su primijenjene u analizi osjetljivosti.

Analiza prikazuje osjetljivost na razumno očekivane promjene bazičnih bodova promjenjivih kamatnih stopa. Sve ostale varijable ostaju nepromijenjene.

Osjetljivost dobiti je pod utjecajem pretpostavljenih promjena u kamatnim stopama u razdoblju od godine dana, bazirano na kamatonosnoj imovini i obvezama uz promjenjivu kamatnu stopu.

Valuta	Povećanje bazičnih bodova 2015.	Utjecaj na dobit 2015.	Povećanje bazičnih bodova 2014.	Utjecaj na dobit 2014.
		000 kuna		000 kuna
EUR	+40	7.237	+3	424
USD	+11	161	-	-
Valuta	Smanjenje bazičnih bodova 2015.	Utjecaj na dobit 2015.	Smanjenje bazičnih bodova 2014.	Utjecaj na dobit 2014.
		000 kuna		000 kuna
EUR	-40	(7.237)	-3	(424)
USD	-11	(161)	-	-

*Analiza osjetljivosti nije provedena za stavke s referentnim kamatnim stopama vezanim uz USD na 31. prosinca 2014. godine s obzirom da istih nema u bilanci Banke.

Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija (nastavak) za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.4. Tržišni rizik (nastavak)

31.4.2. Valutni rizik

Banka je internim aktima utvrdila metode za procjenu, odnosno mjerenje, praćenje, upravljanje i kontrolu valutnog rizika, utvrđeni su limiti, postupci u slučaju naznake, kao i nastupa krize. Definirane su nadležnosti i odgovornosti organizacijskih dijelova Banke koji sudjeluju u upravljanju valutnim rizikom te izvještaji potrebni za cjelovito sagledavanje ovog rizika.

Izloženost valutnom riziku prati se dnevno kroz ukupnu otvorenost devizne pozicije i otvorenost devizne pozicije za značajnije valute. Pored dnevnog praćenja otvorenosti devizne pozicije izrađuju se i projekcije kretanja iste. Temeljem projekcija kretanja otvorenosti devizne pozicije donose se smjernice i zaključci Odbora za upravljanje aktivom i pasivom te odluke Uprave kojima se osigurava pravovremeno poduzimanje aktivnosti usmjerenih ka osiguranju poslovanja Banke u okviru utvrđenih limita za upravljanje valutnim rizikom. Banka za potrebe procjene, odnosno mjerenja valutnog rizika koristi i *VaR model kao pomoćni model te nadležna tijela redovito izvještava o najvećim potencijalnim gubicima po značajnijim valutama.*

Banka provodi testiranja otpornosti na stres pod pretpostavkom izrazite aprecijacije/deprecijacije kune u odnosu na značajnije valute te o rezultatima istih izvještava Odbor za upravljanje aktivom i pasivom i Upravu.

Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija (nastavak)
za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.4. Tržišni rizik (nastavak)

31.4.2. Valutni rizik (nastavak)

Iznos ukupne imovine i ukupnih obveza i glavnice na dan 31. prosinca 2015. i 31. prosinca 2014. godine u kunama i devizama:

Grupa	USD	EUR	Ostale devize	Ukupno devize	Kune	Ukupno
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
2015. godina						
Imovina						
Novčana sredstva i računi kod banaka	72.536	302.044	775	375.355	107.595	482.950
Depoziti kod drugih banaka	-	350.813	5.538	356.351	3.046	359.397
Kreditni financijskim institucijama	-	6.951.331	-	6.951.331	5.571.321	12.522.652
Kreditni ostalim korisnicima	152.223	5.325.845	-	5.478.068	3.745.001	9.223.069
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz izvještaj o dobiti i gubitku	-	2.690	-	2.690	1.017	3.707
Imovina raspoloživa za prodaju	14.629	1.073.568	-	1.088.197	1.782.118	2.870.315
Imovina koja se drži do dospelja	-	1.451	-	1.451	-	1.451
Ulaganja u pridružena društva	-	-	-	-	-	-
Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina	-	-	-	-	62.238	62.238
Dugotrajna imovina namijenjena prodaji	-	-	-	-	21.715	21.715
Ostala imovina	-	495	-	495	4.783	5.278
Ukupna imovina (1)	239.388	14.008.237	6.313	14.253.938	11.298.834*	25.552.772
Obveze						
Obveze po depozitima	75.197	89.531	6.135	170.863	65.773	236.636
Obveze po kreditima	-	10.731.184	-	10.731.184	746.903	11.478.087
Obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire	-	3.366.566	-	3.366.566	-	3.366.566
Ostale obveze	95	8.541	9.960	18.596	788.343	806.939
Ukupne obveze	75.292	14.195.822	16.095	14.287.209	1.601.019	15.888.228
Kapital						
Osnivački kapital	-	-	-	-	6.926.632	6.926.632
Zadržana dobit i rezerve	-	-	-	-	2.475.862	2.475.862
Ostale rezerve	-	-	-	-	43.283	43.283
Dobit tekuće godine	-	-	-	-	206.265	206.265
Ukupni kapital koji pripada vlasnicima društva	-	-	-	-	9.652.042	9.652.042
Garantni fond	-	12.502	-	12.502	-	12.502
Ukupna glavnica	-	12.502	-	12.502	9.652.042	9.664.544
Ukupne obveze i glavnica (2)	75.292	14.208.324	16.095	14.299.711	11.253.061	25.552.772
Neto ukupna imovina/ukupne obveze i glavnica (1) – (2)	164.096	(200.087)	(9.782)**	(45.773)	45.773	-

*Iznosi vezani uz jednosmjernu valutnu klauzulu iznose 347.235 tisuća kuna.

**Iskazani jaz rezultat je obavljanih rezerviranja po izdanim deviznim garancijama u ostalim devizama koja se iskazuju na poziciji „Ostale obveze“.

Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija (nastavak)
za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.4. Tržišni rizik (nastavak)

31.4.2. Valutni rizik (nastavak)

Grupa	USD	EUR	Ostale devize	Ukupno devize	Kune	Ukupno
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
2014. godina						
Imovina						
Novčana sredstva i računi kod banaka	1.259	64.756	634	66.649	62.140	128.789
Depoziti kod drugih banaka	-	1.220.490	-	1.220.490	10.098	1.230.588
Kreditni financijskim institucijama	-	7.749.703	-	7.749.703	5.748.498	13.498.201
Kreditni ostalim korisnicima	8.830	4.051.064	-	4.059.894	4.252.520	8.312.414
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz izvještaj o dobiti i gubitku	-	1.551	-	1.551	601	2.152
Imovina raspoloživa za prodaju	13.503	526.771	-	540.274	1.964.192	2.504.466
Imovina koja se drži do dospelja	-	1.470	-	1.470	-	1.470
Ulaganja u pridružena društva	-	-	-	-	-	-
Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina	-	-	-	-	66.817	66.817
Dugotrajna imovina namijenjena prodaji	-	-	-	-	34.227	34.227
Ostala imovina	-	476	-	476	6.400	6.876
Ukupna imovina (1)	23.592	13.616.281	634	13.640.507	12.145.493*	25.786.000
Obveze						
Obveze po depozitima	23.987	27.722	39	51.748	131.148	182.896
Obveze po kreditima	-	10.857.919	-	10.857.919	746.901	11.604.820
Obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire	-	3.609.089	-	3.609.089	-	3.609.089
Ostale obveze	-	8.461	12.444	20.905	937.267	958.172
Ukupne obveze	23.987	14.503.191	12.483	14.539.661	1.815.316	16.354.977
Kapital						
Osnivački kapital	-	-	-	-	6.893.739	6.893.739
Zadržana dobit i rezerve	-	-	-	-	2.306.634	2.306.634
Ostale rezerve	-	-	-	-	48.877	48.877
Dobit tekuće godine	-	-	-	-	169.228	169.228
Ukupni kapital koji pripada vlasnicima društva	-	-	-	-	9.418.478	9.418.478
Garantni fond	-	12.545	-	12.545	-	12.545
Ukupna glavnica	-	12.545	-	12.545	9.418.478	9.431.023
Ukupne obveze i glavnica (2)	23.987	14.515.736	12.483	14.552.206	11.233.794	25.786.000
Neto ukupna imovina/ukupne obveze i glavnica (1) – (2)	(395)	(899.455)	(11.849)**	(911.699)	911.699	-

*Iznosi vezani uz jednosmjernu valutnu klauzulu iznose 470.325 tisuća kuna.

**Iskazani jaz rezultat je obavljenih rezerviranja po izdanim deviznim garancijama u ostalim devizama koja se iskazuju na poziciji „Ostale obveze“.

Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija (nastavak)
za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.4. Tržišni rizik (nastavak)

31.4.2. Valutni rizik (nastavak)

Iznos ukupne imovine i ukupnih obveza i glavnice na dan 31. prosinca 2015. i 31. prosinca 2014. godine u kunama i devizama:

Banka	USD	EUR	Ostale devize	Ukupno devize	Kune	Ukupno
2015. godina	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Imovina						
Novčana sredstva i računi kod banaka	72.536	302.044	775	375.355	107.353	482.708
Depoziti kod drugih banaka	-	350.813	5.538	356.351	-	356.351
Kreditni financijskim institucijama	-	6.951.331	-	6.951.331	5.571.321	12.522.652
Kreditni ostalim korisnicima	152.223	5.325.845	-	5.478.068	3.745.001	9.223.069
Imovina raspoloživa za prodaju	14.629	1.063.164	-	1.077.793	1.754.530	2.832.323
Ulaganja u ovisna društva	-	-	-	-	36.124	36.124
Ulaganja u pridružena društva	-	-	-	-	-	-
Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina	-	-	-	-	62.083	62.083
Dugotrajna imovina namijenjena prodaji	-	-	-	-	21.715	21.715
Ostala imovina	-	-	-	-	3.751	3.751
Ukupna imovina (1)	239.388	13.993.197	6.313	14.238.898	11.301.878*	25.540.776
Obveze						
Obveze po depozitima	75.197	89.531	6.135	170.863	65.773	236.636
Obveze po kreditima	-	10.731.184	-	10.731.184	746.903	11.478.087
Obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire	-	3.366.566	-	3.366.566	-	3.366.566
Ostale obveze	-	1.795	9.917	11.712	785.328	797.040
Ukupne obveze	75.197	14.189.076	16.052	14.280.325	1.598.004	15.878.329
Kapital						
Osnivački kapital	-	-	-	-	6.926.632	6.926.632
Zadržana dobit i rezerve	-	-	-	-	2.476.903	2.476.903
Ostale rezerve	-	-	-	-	41.182	41.182
Dobit tekuće godine	-	-	-	-	205.228	205.228
Ukupni kapital	-	-	-	-	9.649.945	9.649.945
Garantni fond	-	12.502	-	12.502	-	12.502
Ukupna glavnica	-	12.502	-	12.502	9.649.945	9.662.447
Ukupne obveze i glavnica (2)	75.197	14.201.578	16.052	14.292.827	11.247.949	25.540.776
Neto ukupna imovina/ukupne obveze i glavnica (1) – (2)	164.191	(208.381)	(9.739)**	(53.929)	53.929	-

*Iznosi vezani uz jednosmjernu valutnu klauzulu iznose 347.235 tisuća kuna.

**Iskazani jaz rezultat je obavljenih rezerviranja po izdanim deviznim garancijama u ostalim devizama koja se iskazuju na poziciji „Ostale obveze“.

Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija (nastavak)
za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.4. Tržišni rizik (nastavak)

31.4.2. Valutni rizik (nastavak)

Banka	USD	EUR	Ostale devize	Ukupno devize	Kune	Ukupno
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
2014. godina						
Imovina						
Novčana sredstva i računi kod banaka	1.259	64.756	634	66.649	62.007	128.656
Depoziti kod drugih banaka	-	1.213.434	-	1.213.434	-	1.213.434
Kreditni financijskim institucijama	-	7.749.703	-	7.749.703	5.748.498	13.498.201
Kreditni ostalim korisnicima	8.830	4.051.064	-	4.059.894	4.252.520	8.312.414
Imovina raspoloživa za prodaju	13.503	517.573	-	531.076	1.952.058	2.483.134
Ulaganja u ovisna društva	-	-	-	-	36.124	36.124
Ulaganja u pridružena društva	-	-	-	-	-	-
Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina	-	-	-	-	66.533	66.533
Dugotrajna imovina namijenjena prodaji	-	-	-	-	34.227	34.227
Ostala imovina	-	-	-	-	4.329	4.329
Ukupna imovina (1)	23.592	13.596.530	634	13.620.756	12.156.296*	25.777.052
Obveze						
Obveze po depozitima	23.987	27.722	39	51.748	131.148	182.896
Obveze po kreditima	-	10.857.919	-	10.857.919	746.901	11.604.820
Obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire	-	3.609.089	-	3.609.089	-	3.609.089
Ostale obveze	-	3.089	12.407	15.496	934.621	950.117
Ukupne obveze	23.987	14.497.819	12.446	14.534.252	1.812.670	16.346.922
Kapital						
Osnivački kapital	-	-	-	-	6.893.739	6.893.739
Zadržana dobit i rezerve	-	-	-	-	2.308.560	2.308.560
Ostale rezerve	-	-	-	-	46.943	46.943
Dobit tekuće godine	-	-	-	-	168.343	168.343
Ukupni kapital	-	-	-	-	9.417.585	9.417.585
Garantni fond	-	12.545	-	12.545	-	12.545
Ukupna glavnica	-	12.545	-	12.545	9.417.585	9.430.130
Ukupne obveze i glavnica (2)	23.987	14.510.364	12.446	14.546.797	11.230.255	25.777.052
Neto ukupna imovina/ukupne obveze i glavnica (1) – (2)	(395)	(913.834)	(11.812)**	(926.041)	926.041	-

*Iznosi vezani uz jednosmjernu valutnu klauzulu iznose 470.325 tisuća kuna.

**Iskazani jaz rezultat je obavljenih rezerviranja po izdanim deviznim garancijama u ostalim devizama koja se iskazuju na poziciji „Ostale obveze“.

Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija (nastavak) za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.4. Tržišni rizik (nastavak)

31.4.2. Valutni rizik (nastavak)

Analiza osjetljivosti

Analiza osjetljivosti ukupne imovine i ukupnih obveza Banke na promjene deviznih tečajeva provodi se za one strane valute koje na izvještajni datum predstavljaju značajnu valutu Banke.

U analizi osjetljivosti za valutni rizik primijenjena je pretpostavka razumno moguće promjene tečaja EUR u odnosu na kunu, uz ostale varijable stabilne, radi procjene hipotetskog utjecaja na dobit HBOR-a na 31.12.2015. godine.

Primjenom metode standardne devijacije na promjene tečaja EUR/HRK utvrđena je volatilnost tečaja EUR/HRK koja je u 2015. godini iznosila 1,9% (31. prosinca 2014. godine: 1,0%).

U nastavku se iskazuje utjecaj pretpostavljene promjene tečaja EUR/HRK, po stavkama ukupne imovine i ukupnih obveza i glavnice denominiranim ili vezanim uz EUR, na dobit HBOR-a.

Valuta	Promjene tečaja valute u % 2015.	Utjecaj na dobit 2015. 000 kuna	Promjene tečaja valute u % 2014.	Utjecaj na dobit 2014. 000 kuna
EUR	+1,9%	6.823	+1,0%	(786)
EUR	-1,9%	(6.056)	-1,0%	1.001

31.5. Operativni rizik

Banka ima uspostavljen okvir za upravljanje operativnim rizikom koji je u značajnoj mjeri usklađen sa regulativom HNB-a primjenjivoj na poslovanje Banke i dobrim bankarskim praksama u dijelu upravljanja rizicima, koji je uveden 2012. godine.

Temeljna načela upravljanja operativnim rizikom utvrđena su krovnim aktom Politike upravljanja operativnim rizikom kojim se propisuju elementi sustava upravljanja ovim rizikom, koji obuhvaćaju utvrđivanje, mjerenje, procjenjivanje, ovladavanje i praćenje operativnog rizika. Uspostavljena je struktura upravljanja i odgovornosti u sustavu, utvrđen pristup za izračun kapitalnog zahtjeva za operativni rizik kao i sustav izvještavanja.

Posebnost operativnog rizika u odnosu na druge vrste rizika očituje se kroz prisutnost istog u cijeloj organizaciji i upravljanje njime u svim organizacijskim dijelovima Banke.

Praćenje operativnog rizika podržano je programskim rješenjem koje omogućuje evidentiranje događaja operativnog rizika.

Sveobuhvatna procjena operativnog rizika provodi se putem Mape operativnog rizika koja identificira i ocjenjuje operativne rizike kojima je Banka izložena u svom poslovanju kako bi se odredile daljnje mjere ovladavanja rizikom.

Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija (nastavak)
za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.5. Operativni rizik (nastavak)

Procjena operativnog rizika provodi se također prilikom uvođenja novih proizvoda i poslovnih promjena te prilikom eksternalizacije aktivnosti.

Aktivnim praćenjem, upravljanjem i kontrolom izloženosti operativnom riziku Banka u svom poslovanju nastoji svesti operativni rizik na najmanju mjeru.

Za praćenje i nadziranje rada informacijskog sustava uspostavljen je Odbor za upravljanje informacijskim sustavom HBOR-a čiji je osnovni cilj upravljanje resursima informacijskog sustava uz uspostavljanje odgovarajuće razine učinkovitosti i sigurnosti informacijskog sustava kako bi se osiguralo, između ostalog, primjereno upravljanje rizicima koji proizlaze iz korištenja informacijske tehnologije. Obzirom da značajniji operativni rizik proizlazi iz korištenja informacijske tehnologije, Banka ima uspostavljenju funkciju za kontrolu sigurnosti informacijskog sustava. U okviru ove funkcije tijekom 2013. godine uspostavljen je sustav upravljanja kontinuitetom poslovanja s ciljem osiguranja oporavka poslovanja i ograničavanja štetnih posljedice u slučaju znatnijeg narušavanja ili prekida poslovanja.

31.6. Rizik eksternalizacije

Eksternalizacija se provodi s ciljem snižavanja troškova poslovanja, postizanja više razine usluga i korištenja specijaliziranih stručnih znanja pružatelja usluga za obavljanje svakodnevnih djelatnosti.

Banka upravlja rizikom eksternalizacije temeljem internih akata usklađenih s regulativom HNB-a i s dobrim bankarskim praksama primjenjivim na njezino poslovanje.

Internim aktima kojima je propisano upravljanje ovim rizikom utvrđeni su postupci provođenja eksternaliziranih aktivnosti, upravljanje odnosima s pružateljima usluga te svođenje rizika na najmanju mjeru.

Uspostavljena je centralna evidencija o eksternaliziranim aktivnostima, a o materijalno značajnim eksternalizacijama godišnje se izvještava Upravu i Nadzorni odbor Banke.

Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija (nastavak) za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

32. Fer vrijednost financijske imovine i financijskih obveza

Računovodstvena politika mjerenja fer vrijednosti opisana je u bilješci 2.

32.1. Fer vrijednost financijske imovine i financijskih obveza koji su nakon početnog priznavanja svedeni na fer vrijednost

Grupa određenu financijsku imovinu i financijske obveze mjeri po fer vrijednosti na kraju svakog izvještajnog razdoblja:

Grupa	2015.			2014.		
	Razina 1	Razina 2	Razina 3	Razina 1	Razina 2	Razina 3
	000 kuna			000 kuna		
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz izvještaj o dobiti i gubitku:						
Ulaganja u investicijske fondove	3.707	-	-	-	2.152	-
Ukupno financijska imovina po fer vrijednosti kroz izvještaj o dobiti i gubitku	3.707	-	-	-	2.152	-
Imovina raspoloživa za prodaju:						
Dužnički vrijednosni papiri:						
Dužnički vrijednosni papiri koji kotiraju:						
Obveznice Republike Hrvatske	679.617	-	-	396.670	-	-
Obveznice financijskih institucija	930	-	-	522	-	-
Obveznice trgovačkih društava	396	-	-	395	-	-
Trezorski zapisi Ministarstva financija	-	1.418.963	-	1.347.756	-	-
Obračunana kamata	14.441	-	-	8.435	-	-
Ukupno dužnički vrijednosni papiri	695.384	1.418.963	-	1.753.778	-	-
Vlasnički vrijednosni papiri:						
Dionice inozemnih pravnih osoba	-	26	-	-	26	-
Dionice financijskih institucija	-	161	-	-	161	-
Dionice inozemnih financijskih institucija – EIF	-	24.420	-	-	23.477	-
Dionice trgovačkih društava	-	-	-	-	-	-
Ukupno vlasnički vrijednosni papiri	-	24.607	-	-	23.664	-
Ulaganja u investicijske fondove:						
Udjeli raspoređeni u imovinu raspoloživu za prodaju	729.010	-	-	-	727.024	-
Ukupno ulaganja u investicijske fondove	729.010	-	-	-	727.024	-
Ukupno imovina raspoloživa za prodaju	1.424.394	1.443.570	-	1.753.778	750.688	-

Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija (nastavak)
za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

32. Fer vrijednost financijske imovine i financijskih obveza (nastavak)

32.1. Fer vrijednost financijske imovine i financijskih obveza koji su nakon početnog priznavanja svedeni na fer vrijednost (nastavak)

Banka	2015.			2014.		
	000 kuna			000 kuna		
	Razina 1	Razina 2	Razina 3	Razina 1	Razina 2	Razina 3
<i>Imovina raspoloživa za prodaju:</i>						
<i>Dužnički vrijednosni papiri:</i>						
<i>Dužnički vrijednosni papiri koji kotiraju:</i>						
Obveznice Republike Hrvatske	644.532	-	-	377.763	-	-
Trezorski zapisi Ministarstva financija	-	1.418.963	-	1.347.756	-	-
Obračunana kamata	13.862	-	-	8.130	-	-
Ukupno dužnički vrijednosni papiri	658.394	1.418.963	-	1.733.649	-	-
<i>Vlasnički vrijednosni papiri:</i>						
Dionice inozemnih pravnih osoba	-	26	-	-	26	-
Dionice financijskih institucija	-	161	-	-	161	-
Dionice inozemnih financijskih institucija – EIF	-	24.420	-	-	23.477	-
Dionice trgovačkih društava	-	-	-	-	-	-
Ukupno vlasnički vrijednosni papiri	-	24.607	-	-	23.664	-
<i>Ulaganja u investicijske fondove:</i>						
Udjeli raspoređeni u imovinu raspoloživu za prodaju	728.778	-	-	-	725.821	-
Ukupno ulaganja u investicijske fondove	728.778	-	-	-	725.821	-
Ukupno imovina raspoloživa za prodaju	1.387.172	1.443.570	-	1.733.649	749.485	-

Dužnički vrijednosni papiri čija se fer vrijednost nije mogla pouzdano odrediti i koji su stoga vrednovani po trošku stjecanja, nisu prezentirani u tablici hijerarhije fer vrijednosti.

Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija (nastavak) za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

32. Fer vrijednost financijske imovine i financijskih obveza (nastavak)

32.2. Fer vrijednost financijske imovine i financijskih obveza koji se vode po amortiziranom trošku

Uprava smatra da su knjigovodstveni iznosi financijske imovine i financijskih obveza koji su u financijskim izvještajima iskazani po amortiziranom trošku razumno približni njihovim fer vrijednostima. U bilješci 24 prezentirana je fer vrijednost obveza za izdane dugoročne vrijednosne papire utvrđena prema usklađenim vidljivim cijenama kao što je opisano u bilješci 2.

33. Izveštavanje po segmentima

Osnovne informacije o segmentima su predstavljene u odnosu na poslovne segmente Grupe.

Kako Grupa ne raspoređuje administrativne troškove i glavnice po segmentima, nije prikazana profitabilnost segmenata.

Imovina i obveze po segmentima iskazani su neto, tj. bruto nakon umanjenja vrijednosti i rezerviranja, a prije uzimanja u obzir primljenih kolaterala.

Poslovanje segmenata je organizacijski i upravljački odvojeno i svaki segment predstavlja cjelinu koja pruža različite proizvode i usluge i posluje na različitim tržištima.

Poslovni segmenti:

Grupa ima sljedeće poslovne segmente:

Segment:	Poslovne aktivnosti segmenta uključuju:
Bankarske aktivnosti	financiranje obnove i razvitka hrvatskoga gospodarstva, financiranje infrastrukture, poticanje izvoza, potporu razvitku malog i srednjeg poduzetništva, poticanje zaštite okoliša, kao i osiguranje izvoza hrvatskih roba i usluga od netržišnih rizika u ime i za račun Republike Hrvatske.
Osigurateljske aktivnosti	osiguravanje inozemnih i domaćih kratkoročnih potraživanja poslovnih subjekata vezanih za isporuke roba i usluga
Ostaio	izrade analiza, procjena kreditnih rizika i pružanje informacija o kreditnoj sposobnosti

Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija (nastavak)
za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

33. Izvještavanje po segmentima (nastavak)

2015. godina	Bankarske aktivnosti 000 kuna	Osiguravateljske aktivnosti 000 kuna	Ostale aktivnosti 000 kuna	Neraspoređeno 000 kuna	Ukupno 000 kuna
Neto prihod od kamata	398.079	1.388	-	-	399.467
Neto prihod od naknada	18.453	1.366	1.027	-	20.846
Neto prihodi/(rashodi) od financijskih aktivnosti	21.868	379	34	-	22.281
Neto zarađene premije	-	5.933	-	-	5.933
Ostali prihodi	3.520	69	286	(302)	3.573
Prihod iz poslovanja	441.920	9.135	1.347	(302)	452.100
Operativni troškovi	(131.840)	(5.332)	(1.186)	303	(138.055)
Gubitak od umanjenja vrijednosti i rezerviranja	(104.852)	51	2	-	(104.799)
Izdaci za osigurane slučajeve	-	(1.167)	-	-	(1.167)
Neto promjena pričuva	-	(1.481)	-	-	(1.481)
Ostali rashodi	-	(172)	-	-	(172)
Troškovi poslovanja	(236.692)	(8.101)	(1.184)	303	(245.674)
Dobit/(gubitak) prije oporezivanja	205.228	1.034	163	1	206.426
Porez na dobit	-	(129)	(32)	-	(161)
Dobit/(gubitak) za godinu	205.228	905	131	1	206.265
Imovina segmenta	25.540.776	48.043	612	(36.659)	25.552.772
Ukupna imovina	25.540.776	48.043	612	(36.659)	25.552.772
Obveze segmenta	15.878.329	9.828	103	(32)	15.888.228
Ukupna glavnica	9.662.447	716	209	1.172	9.664.544
Ukupno obveze i glavnica	25.540.776	10.544	312	1.140	25.552.772

Međusobni odnosi između članica Grupe iskazani su u koloni „Neraspoređeno“.

Za potrebe izrade ove bilješke Neto prihodi/(rashodi) od financijskih aktivnosti iskazuju se kao stavka prihoda, neovisno o ostvarenju, radi usporedivosti veličina iskazanih u Izvještaju o dobiti i gubitku te ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

Grupa se odredila za jednostavan pristup iskazivanja operativnih segmenata uvažavajući osnovni poslovni model svake članice Grupe kako je prethodno opisano u ovoj bilješci.

Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija (nastavak)
za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

33. Izvještavanje po segmentima (nastavak)

2014. godina	Bankarske aktivnosti 000 kuna	Osiguravateljske aktivnosti 000 kuna	Ostale aktivnosti 000 kuna	Neraspoređeno 000 kuna	Ukupno 000 kuna
Neto prihod od kamata	413.406	1.400	-	-	414.806
Neto prihod od naknada	9.670	1.287	960	(5)	11.912
Neto prihodi/(rashodi) od financijskih aktivnosti	(918)	227	42	-	(649)
Neto zarađene premije	-	4.899	-	-	4.899
Ostali prihodi	4.248	44	283	(299)	4.276
Prihod iz poslovanja	426.406	7.857	1.285	(304)	435.244
Operativni troškovi	(154.049)	(4.860)	(1.219)	305	(159.823)
Gubitak od umanjenja vrijednosti i rezerviranja	(104.014)	37	(2)	-	(103.979)
Izdaci za osigurane slučajeve	-	(1.116)	-	-	(1.116)
Neto promjena pričuva	-	(919)	-	-	(919)
Ostali rashodi	-	(59)	-	-	(59)
Troškovi poslovanja	(258.063)	(6.917)	(1.221)	305	(265.896)
Dobit/(gubitak) prije oporezivanja	168.343	940	64	1	169.348
Porez na dobit	-	(108)	(12)	-	(120)
Dobit/(gubitak) za godinu	168.343	832	52	1	169.228
imovina segmenta	25.777.052	45.030	2.078	(38.160)	25.786.000
Ukupna imovina	25.777.052	45.030	2.078	(38.160)	25.786.000
Obveze segmenta	16.346.922	7.919	168	(32)	16.354.977
Ukupna glavnica	9.430.130	(389)	110	1.172	9.431.023
Ukupno obveze i glavnica	25.777.052	7.530	278	1.140	25.786.000

Međusobni odnosi između članica Grupe iskazani su u koloni „Neraspoređeno“.

Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija (nastavak) za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

34. Upravljanje kapitalom

Osnovni ciljevi Banke u upravljanju kapitalom su osiguravanje pretpostavki neograničenosti poslovanja („going-concern“) i poštivanja regulatornih i ugovornih zahtjeva od strane vjerovnika o održavanju adekvatnosti kapitala.

Banka je odredila regulatorni kapital kao kategoriju kapitala kojom upravlja.

Regulatorni kapital u svakome trenutku mora biti najmanje na razini osnivačkog kapitala, odnosno na razini koja osigurava stopu adekvatnosti kapitala na razini od najmanje 8% te dovoljnoj za pokriće kapitalnih zahtjeva za rizike iz poslovanja.

Regulatorni kapital čine primarni kapital (Tier 1) i dopunski kapital (Tier 2), a izračunava se sukladno propisanome za banke u Republici Hrvatskoj.

Banka je utvrdila mjere ostvarivanja i praćenja politike upravljanja kapitalom kako slijedi:

- Regulatorni kapital na svaki izvještajni datum u visini najmanje jednako iznosu osnivačkog kapitala izvještajnog razdoblja.
- Stopa adekvatnosti kapitala na izvještajni datum u visini propisanoj za banke u Republici Hrvatskoj i standardnim ugovornim financijskim klauzulama iz ugovora o zaduživanju HBOR-a na financijskim tržištima i ugovorima zaključenima s posebnim financijskim institucijama.

Izračun stope adekvatnosti kapitala obavlja se sukladno propisanome za banke u Republici Hrvatskoj i ne razlikuje se značajno od međunarodne bankarske prakse.

	2015. 000 kuna	Grupa 2014. 000 kuna	2015. 000 kuna	Banka 2014. 000 kuna
Osnovni kapital – Tier 1	9.609.800	9.371.527	9.608.763	9.370.642
Dopunski kapital – Tier 2	302.203	287.980	302.203	287.980
Ukupni regulatorni kapital	9.912.003	9.659.507	9.910.966	9.658.622
Kreditnim rizikom ponderirana imovina	12.798.794	11.726.372	12.830.126	11.755.029
Kapitalni zahtjev za deviznu poziciju (valutni rizik)	696.133	108.376	681.095	88.625
Ukupno kapitalni zahtjevi	13.494.927	11.834.748	13.511.221	11.843.654
	%	%	%	%
Pokrivenost kapitalnih zahtjeva Osnovnim kapitalom (Tier 1)	71,21	79,19	71,12	79,12
Stopa adekvatnosti kapitala	73,45	81,62	73,35	81,55
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Potreban iznos regulatornog kapitala za pokriće kapitalnih zahtjeva prema regulatornim zahtjevima	1.079.594	946.780	1.080.898	947.492

Minimalna adekvatnost kapitala na datume izvještaja o financijskom položaju u 2015. godini bila je 8% (31. prosinca 2014.: 8%).

Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija (nastavak) za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

34. Upravljanje kapitalom (nastavak)

Zbog obimnih izmjena u postojećoj aplikativnoj podršci poslovanju Banke, Uprava je produžila prijelazno razdoblje implementacije i testiranja novih zahtjeva te će primjena uslijediti za prvo izvještajno razdoblje nakon uvođenja u rad programskog rješenja za izračun stope adekvatnosti regulatornog kapitala. Do tada će se izračun stope adekvatnosti kapitala i izloženosti obavljati na postojeći način.

Uprava Grupe ne očekuje nepovoljne utjecaje na visinu adekvatnosti regulatornog kapitala slijedom primjene nove regulative za kreditne institucije s obzirom da je stopa adekvatnosti kapitala Banke na kraju 2015. godine 9 puta veća od propisane, prvenstveno zbog modela poslovanja i usmjerenosti na kreditno poslovanje.

35. Zarada po dionici

Sukladno Zakonu o HBOR-u temeljni kapital Banke čini jedan poslovni udio koji se ne može dijeliti, prenositi niti zalagati i u isključivom je vlasništvu Republike Hrvatske.

U svrhu izračuna zarade po dionici, zarada predstavlja neto dobit poslije oporezivanja.

36. Događaji nakon datuma izvještajnog razdoblja

36.1. Nadzorni odbor HBOR-a

Imenovanjem nove Vlade RH dana 22. siječnja 2016. godine, prestao je mandat članovima Nadzornog odbora HBOR-a.

Konstituiranje novog Nadzornog odbora HBOR je u tijeku. Vlada Republike Hrvatske je na 6. sjednici održanoj 04. ožujka 2016. godine donijela odluku kojom se novim predsjednikom Nadzornog odbora, koji je ministar financija po položaju, imenuje Zdravko Marić. Novim zamjenikom predsjednika Nadzornog odbora, koji je ministar gospodarstva po položaju, imenovan je Tomislav Panenić. Novim članom, koji je ministar regionalnoga razvoja i fondova Europske unije po položaju, imenovan je Tomislav Tolušić. Nadalje, imenovana su tri člana Nadzornog odbora iz reda ministara, Anton Kliman, Davor Romić i Darko Horvat. Hrvatski sabor treba imenovati 3 člana Nadzornog odbora iz redova saborskih zastupnika te njihove zamjenike.

36.2. Sudski spor

Nakon izvještajnog razdoblja, dana 07. siječnja 2016. godine zaprimljena je tužba o novo pokrenutom sudskom sporu protiv Banke, procijenjenog razdoblja trajanja spora od najmanje pet godina, odnosno do 07. siječnja 2021. godine, raspoređenog u rizičnu skupinu B uz procjenu odljeva 40% cjelokupnog iznosa spora.

Cjelokupni iznos spora utvrđen je u visini od 87.747 tisuća kuna te na dan 07. siječnja 2016. godine budući iznos očekivanih novčanih odljeva po ovom sporu iznosi 35.099 tisuća kuna koji je diskontiranjem sveden na sadašnju vrijednost očekivanih budućih novčanih odljeva, odnosno rezerviranja za predmetni spor u iznosu od 22.048 tisuća kuna, što će utjecati na financijske izvještaje tijekom 2016. godine.

Bilješke uz financijske izvještaje koje se sastoje od pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija (nastavak)
za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

36.3. Pribavljanje sredstava

HBOR je dana 17. veljače 2016. godine zaključio ugovor o kreditu s Europskom investicijskom bankom u iznosu od 150.000 tisuća eura. Sredstva su namijenjena za financiranje projekata srednje kapitaliziranih društava iz sektora industrije, usluga, turizma te drugih, kao i javnih te privatnih poduzeća koja ulažu u projekte bazirane na znanju, infrastrukturi i zaštiti okoliša. Ovaj Ugovor dio je okvira u iznosu od 800 milijuna eura za financiranje malih i srednjih poduzetnika te srednje kapitaliziranih poduzeća koji je HBOR potpisao s EIB-om 24. ožujka 2014. godine.

Dodatak uz financijske izvještaje – Financijsko poslovanje Grupe HKO
 Izvještaj o dobiti i gubitku te ostaloj sveobuhvatnoj dobiti
 za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
 (Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	2015. 000 kuna	2014. 000 kuna
Zarađene premije		
Zaračunana bruto premija	12.167	10.836
Ispravak vrijednosti i naplaćeni ispravak premije	20	106
Bruto premije predane u reosiguranje	(5.849)	(5.476)
Neto zaračunate premije	6.338	5.466
Promjena bruto pričuva prijenosnih premija	(558)	(588)
Promjena bruto pričuva prijenosnih premija, udio reosiguranja	173	128
Neto zarađene premije	5.953	5.006
Prihodi od provizija i naknada	2.393	2.247
Neto prihodi od ulaganja	1.812	1.680
Ostali poslovni prihodi	52	28
Neto prihodi	10.210	8.961
Bruto izdatak za povrat premije	(372)	(155)
Udio reosiguravatelja u povratu premije	200	96
Bruto pričuva za povrate premija	(588)	5
Udio reosiguravatelja u pričuvu	238	(9)
Neto izdaci i pričuve za povrat premije	(522)	(63)
Izdaci za osigurane slučajeve	(2.187)	(2.349)
Izdaci za osigurane slučajeve, udio reosiguranja	1.020	1.233
Promjena pričuva za štete	(2.785)	(583)
Promjena pričuva za štete, udio reosiguranja	1.654	(332)
Neto izdaci za osigurane slučajeve	(2.298)	(2.031)
Troškovi pribave i marketinga	(708)	(611)
Administrativni troškovi	(5.313)	(4.942)
Ostali poslovni troškovi	(161)	(299)
Neto tečajne razlike koje ne proizlaze iz financijskih instrumenata	(11)	(11)
Dobit prije oporezivanja	1.197	1.004
Porez na dobit	(161)	(120)
Dobit/(gubitak) tekućeg razdoblja	1.036	884
Ostala sveobuhvatna dobit		
Stavke koje se kasnije ne prenose u dobit ili gubitak:		
Odgođeni porez – usklađenje prethodnog razdoblja	-	(17)
Ukupno stavke koje se kasnije ne prenose u dobit ili gubitak	-	(17)
Stavke koje se kasnije mogu uračunati u dobit ili gubitak:		
Dobici proizašli iz revalorizacije financijske imovine raspoložive za prodaju	1.626	995
Smanjenje fer vrijednosti imovine raspoložive za prodaju	(1.011)	(223)
Prijenos realiziranog gubitka po imovini raspoloživoj za prodaju u IDG	(405)	(104)
Odgođeni porez	(42)	(133)
Ukupno stavke koje se kasnije mogu uračunati u dobit ili gubitak	168	535
Ostala sveobuhvatna dobit nakon oporezivanja	168	518
Ukupna sveobuhvatna dobit prije oporezivanja	1.204	1.402
Ukupna sveobuhvatna dobit za raspodjelu:		
Vlasnicima društva	1.204	1.402

Dodatak uz financijske izvještaje – Financijsko poslovanje Grupe HKO
 Izvještaj o financijskom položaju
 na dan 31. prosinca 2015. godine
 (Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	2015. 000 kuna	2014. 000 kuna
Imovina		
Dugotrajna imovina		
Nekretnine i oprema	148	193
Nematerijalna imovina	9	94
Ulaganja koja se drže do dospelja	1.451	1.470
Odgodena porezna imovina	230	383
Ukupna dugotrajna imovina	1.838	2.140
Kratkotrajna imovina		
Ulaganja raspoloživa za prodaju	37.993	21.332
Ulaganja po fer vrijednosti kroz IDG	3.707	2.152
Depoziti u bankama	3.047	17.154
Potraživanja iz poslova osiguranja	1.133	1.935
Ostala potraživanja	164	230
Novac i novčani ekvivalenti	242	133
Ukupna kratkotrajna imovina	46.286	42.936
Ukupna imovina	48.124	45.076
Kapital i obveze		
Kapital		
Temeljni kapital	37.500	37.500
Akumulirani gubitak	(1.184)	(2.068)
Ostale rezerve	874	706
Dobit tekućeg razdoblja	1.036	884
Ukupan kapital	38.226	37.022
Tehničke pričuve		
Bruto tehničke pričuve	14.827	10.897
Tehničke pričuve – udio reosiguranja	(8.156)	(6.091)
	6.671	4.806
Kratkotrajne obveze		
Obveze iz poslova osiguranja	1.603	1.663
Ostale obveze	1.624	1.585
Ukupno obveze	3.227	3.248
Ukupno kapital i obveze	48.124	45.076

Dodatak uz financijske izvještaje – Financijsko poslovanje Grupe HKO
 Izvještaj o novčanim tokovima
 za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
 (Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	2015. 000 kuna	2014. 000 kuna
Poslovne aktivnosti		
Dobit prije oporezivanja	1.197	1.004
<i>Usklađenje na neto novčana sredstva ostvarena i uporabljena za poslovne aktivnosti</i>		
Amortizacija	180	161
Gubitak od umanjenja vrijednosti i rezerviranja	(53)	(35)
Porez na dobit	161	120
Obračunane kamate	(139)	199
<i>Dobit iz poslovnih aktivnosti prije promjena radnoga kapitala</i>	<i>1.346</i>	<i>1.449</i>
Promjene u poslovnim sredstvima i izvorima		
Neto smanjenje depozita kod drugih banaka	13.920	6.487
Neto (dobitak) od ulaganja u imovinu raspoloživu za prodaju	(406)	(104)
Smanjenje diskonta po imovini raspoloživoj za prodaju i imovini do dospijeca	251	71
Neto dobitak od imovine po fer vrijednosti u IDG	(84)	(29)
Potraživanja po premijama	822	731
Neto (povećanje) ostale imovine	(143)	(346)
Neto smanjenje imovine i obveza iz poslova osiguranja	(59)	150
Neto povećanje tehničkih pričuva	1.865	1.379
Neto povećanje ostalih obveza	69	336
Neto novčana sredstva ostvarena za poslovne aktivnosti	17.581	10.124
Ulagateljske aktivnosti		
Neto (kupovina) imovine po fer vrijednosti kroz IDG	(24.417)	(13.760)
Neto prodaja imovine po fer vrijednosti kroz IDG	22.928	13.062
Neto (kupovina) imovine raspoložive za prodaju	(23.903)	(11.780)
Neto prodaja imovine raspoložive za prodaju	7.905	2.500
(Kupovina) imovine koja se drži do dospijeca	-	(965)
Naplata imovine koja se drži do dospijeca, o dospijecu	-	1.071
Neto (nabava) nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine	(50)	(110)
Neto novčana sredstva (uporabljena) u ulagateljskim aktivnostima	(17.537)	(9.982)
Učinci promjene tečajeva na novac i novčane ekvivalente		
Neto tečajne razlike	65	(148)
Neto učinak	65	(148)
Neto povećanje/(smanjenje) novca i novčanih ekvivalenata	109	(6)
Stanje na dan 1. siječnja	133	139
Neto povećanje/(smanjenje) novca	109	(6)
Stanje na dan 31. prosinca	242	133

Dodatak uz financijske izvještaje – Financijsko poslovanje Grupe HKO
 Izvještaj o promjenama na kapitalu
 za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine
 (Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	Temeljni kapital 000 kuna	Akumulirani gubitak 000 kuna	Ostale rezerve 000 kuna	Neto dobit tekuće godine 000 kuna	Ukupni kapital koji pripada vlasnicima kapitala 000 kuna	Ukupni kapital 000 kuna
Stanje 1. siječnja 2014. godine	37.500	(2.155)	171	104	35.620	35.620
Dobit tekuće godine	-	-	-	884	884	884
Ostala sveobuhvatna dobit	-	(17)	535	-	518	518
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	(17)	535	884	1.402	1.402
Prijenos dobiti iz 2013. godine u zadržanu dobit	-	104	-	(104)	-	-
Stanje 31. prosinca 2014. godine	37.500	(2.068)	706	884	37.022	37.022
Dobit tekuće godine	-	-	-	1.036	1.036	1.036
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	168	-	168	168
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	-	168	1.036	1.204	1.204
Prijenos dobiti iz 2014. godine u zadržanu dobit	-	884	-	(884)	-	-
Stanje 31. prosinca 2015. godine	37.500	(1.184)	874	1.036	38.226	38.226